Gabriel Osmonde

Lucrarea iubirii

Traducere
de Irinel
Antoniu

UNIVER
S 2013

ROMANUL
SECOLULUI
XXI

Traducere finanțată de Programul Cultura al Uniunii Europene. Acest proiect a fost finanțat cu sprijinul Comisiei Europene. Această publicație (comunicare) reflectă numai punctul de vedere al autorului și Comisia nu este responsabilă pentru eventuala utilizare a informațiilor pe care le conține.

GABRIEL OSMONDE
L'OEUVRE DE L'AMOUR

© 2006, Pygmalion, département des éditions Flammarion
© Editura UNIVERS , 2013, pentru prezenta traducere

EDITURA UNIVERS
Str. Suvenir, nr. 4, ap. 3, et. 1
sector 2, cod 020741, București
tel/fax 021.31.53.308
comenzi:
office@edituraunivers.ro
www.edituraunivers.ro

Redactor: Diana Crupenschi
Tehnoredactor: Constantin Niță
Copertă imagine: Joseph Turner, *Erotic Figure Studies*, detaliu, cca. 1800

ISBN ePUB: 978-606-8543-66-6
ISBN Print: 978-606-8543-08-6

Această carte în format digital (e-book) este protejată prin copyright și este destinată exclusiv utilizării ei în scop privat pe dispozitivul de citire pe care a fost descărcată. Orice altă utilizare, incluzând împrumutul sau schimbul, reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea, închirierea, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informației, altele decât cele pe care a fost descărcată, revânzarea sau comercializarea sub orice formă, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsește penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare

PARTEA ÎNTÂI

CEA MAI LENTĂ OTRAVĂ

Femeia căreia i-ar fi plăcut să fiu altul

Mărul este tăiat și mama mea îi oferă jumătate nurorii ei, Barbara Radziwill, care fixează fructul cu ochi temători: „Dacă refuzați să luați masa cu mine, să împărțim măcar asta”. Tânăra femeie ridică ochii spre soțul ei. De la el vine interdicția. Dar în privința asta... Dacă mărul ar fi fost otrăvit, mama lui n-ar mușca din el, cu zâmbetul pe buze, cum face acum. El înclină ușor capul ca să-și încurajeze iubita. Barbara mănâncă și, câteva ore mai târziu, focul otrăvii începe să-i devoreze măruntaiele. Mama nu-și ascunde bucuria. Nora ei moare, desfigurată, cu pielea înnegrită și sangvinolentă...

În copilărie, cunoșteam regia asta pe de rost. Știam cum poți otrăvi o persoană împărțind cu ea un fruct. „Culege tu singură un măr din grădina noastră...”, îi spunea mama mea Barbarei. Aceasta se supunea, un cuțit tăia fructul și mâncau amândouă, privindu-se în ochi... Moartea împingea încet poarta castelului.

Tot ce mi s-a întâmplat să simt față de mama mea, de la iubirea cea mai exaltată până la dezgustul cel mai fiziologic, culmina în scena otrăvirii. Nimic nu era mai frumos și mai hidos decât luminozitatea cizelată a chipului ei de aristocrată poloneză, ochii ei în care pâlpâia o flacără albăstrie și rece, nările ei care palpitau de ură, apoi, după acțiunea otrăvii, de bucurie.

Juca adesea acest episod pentru oaspeții noștri, la sfârșitul mesei, când se serveau fructele, evident. Universul prinților exilați, care era al ei, purta în sine nu o blândețe elegiacă, cum ți-ai fi putut închipui, ci multă cruzime, rivalități asasine. Când vinul dezlega clevetirile, iar atmosfera în jurul mesei devenea nocivă, mama ridica bărbia, zâmbea, alegea un măr, îl tăia în două... Ducesa Sforza, o străm oașă îndepărtată a ei, se pregătea s-o otrăvească pe tânăra soție a fiului ei Jagellon, regele Poloniei. Ultimul dintre Jagelloni... Prevăzător, el știa despre Bona Sforza, descendentă a familiei Borgia, că trebuia să te temi mai ales de scânteierea unui inel deasupra cupei tale. Pe când un simplu măr, cules de soția sa însăși și, pe deasupra, împărțit cu mama lui... Nu, asta nu ascundea nicio

primejdie.

Capetele încoronate decăzute care, cu puțin înainte, se spintecau confruntând gloriile apuse și întâietatea dinastiilor, se potoleau, subjugate de jocul teatral al mamei. Cu chipul marcat de un dispreț nobil, ea mușca încet din jumătatea ei de măr, oferind-o pe cealaltă umbrei imaginare a nefericitei soții a lui Jagellon. Privirea mamei, tot mai frumoasă, tot mai aspră, părea s-o urmărească pe Barbara, care se lupta cu jarul din măruntaie.

Scena se desfășura în 1551. Iar noi luam cina prin 1938 sau ’39. Timpul, în acest mare și întunecos apartament de pe strada Edimbourg numărul 24, se rătăcise printre fortificații cruciate și războaie de

succesiune.

De obicei, mesele acestea începeau cu bună dispoziție. Invitații, epave ale imperiilor, rămășițe ale tronurilor, erau de acord asupra câtorva realități irefutabile: Europa mergea spre pierzanie, Franța se scălda în cloaca socialismului, populată de acum de calici care aveau să murdărească plajele în concediile lor plătite, lumea se întorsese cu susul în jos. Să fie guvernați de un Blum[1] era cea mai bună dovadă. Ba nu! Era un lucru cât se poate de logic. Din 1789, evreii făceau jocurile. De altfel, nobilimea franceză însăși se evreizase puternic. În vremea cruciadelor. Dacă nu chiar cu mult înainte. N-aveai decât să recitești *Sfârșitul unei lumi*[2] de Drumont.

Concordia din jurul mesei dura până la copleșitorul diagnostic care apărea, în general, între antreuri și felul principal. Dar, de îndată ce trebuia pronosticată improbabila salvare, căile se despărțeau. Hitler, zeu arian al răzbunării potrivit contelui Nir de Transilvania, devenea în gura prințului muntenegrean Alexandru „un isteric austriac numai bun să fie tratat de șarlatanul ăla evreu de Freud”. Un baron baltic îi tăia cuvântul: teutonii salvaseră de mai multe ori Occidentul oprind drumul barbarilor dinspre Est. Simțindu-se vizat, marele duce Serghei Romanov scotea atunci un răget indignat:

Teutonii ăștia, domnule baron, au ospătat peștii din lacul Ciudskoe, unde Alexandru Nevski i-a azvârlit pe apărătorii Occidentului ai dumneavoastră!

Încăierarea, deocamdată retorică, făcea să clincheteasc cristalele lustrei. Se compara vechimea dinastiilor naționale, apoi, foarte repede, se apucau să scuture arborii genealogici ai vecinilor de masă. Trunchiurile tremurau, ramurile se încovoiau, crengușele se rupeau. Voci veninoase denunțau altoaie din popor, rădăcini împreunate și, cea mai cumplită oroare, stropirea acestor vechi și nobile arborescențe cu sânge evreiesc. Prin banii Vițelului de Aur!

Mama părea să pândească gradul acesta de tensiune ca să intervină. Ca o adevărată actriță, avea nevoie de descărcări electrice între scenă și spectatori. Surâzătoare, necruțătoare, Bona Sforza tăia atunci mărul. Se lăsa tăcere în jurul mesei și întotdeauna se găsea un invitat care nu știa cum poți să împarți cu cineva un fruct otrăvit și să nu mori.

Eu știam! Cu câtă bucurie aș fi strigat din celălalt capăt al încăperii unde, de la începutul mesei, stăteam de gardă, îmbrăcat în halebardier polonez folcloric, sub un imens blazon supraîncărcat cu spade, donjoane și coroane. I-aș fi explicat acelui prostănac că Sforza cea crudă tăia mărul cu o lamă care fusese unsă cu otravă numai pe o parte, partea care aluneca pe jumătatea menită tinerei soții a lui Jagellon... Dar străjerul care eram trebuia să rămână în poziție de drepți cât ținea cina. Sarcina le revenea, pe rând, copiilor de parte bărbătească din casa strămoșilor mei. Iar eu eram singur la părinți.

Mama dezvăluia misterul cuțitului otrăvit, spectatorii o ovaționau, bucuroși că găsiseră un teren de înțelegere, bunele vremuri de demult ale pumnalelor,

turnirelor, podurilor batante. Niciodată nu-mi părea ea atât de dezirabilă ca în clipele acelea și atât de iremediabil îndepărtată de acel halebardier de opt ani care-și proptea de perete spatele cocoșat. Ar fi putut măcar să-mi adreseze un zâmbet scurt, cu generozitatea unei dive față de admiratorul ei așezat în primul rând. Dar venea deja momentul cafelei, oamenii se ridicau, se îndreptau spre salon. Ea trecea prin fața mea, rochia ei atingea ușor mânerul armei mele, ochii ei, reînsuflețiți de succes și de vin, vedeau o lume în care eu nu existam.

Numai tatăl meu vitreg, întârziind anume și riscând să atragă furia mamei (încă nu știam că-l pedepsea lipsindu-l de dragoste trupească), îmi lua halebarda grea din mâini și mă împingea spre masă:

Du-te să mănânci o bucată de prăjitură!

În mijlocul aristocraților veniți din cele patru colțuri ale lumii, el prezenta excepția de a fi de sânge francez. De sânge foarte modest, căci bunicul său era țăran, tatăl său țăran îmbogățit, iar el un bogătaș de origine țărănească. Se însurase cu o tânără exilată poloneză, mama mea, pentru frumusețea ei rasată, pentru „clasa” ei care răscumpărau lungii ani pe care acest negustor de lemn îi petrecuse în mijlocul rumegușului și rășinii. Și totodată pentru că în viața lui, unde totul se măsura în steri și în franci câștigați cu greu, întâlnirea cu această tânără scăpătată și cu fiul ei cocoșat îi permitea să fie nemăsurat de bun, de cheltuitor, de sentimental. Îndrăgostit! Din partea altei femei, s-ar fi așteptat să primească aceeași afecțiune în schimb. Dar poți cuteza să fii iubit de o prințesă, mai ales când ești un țăran și te numești Fernand Vachaud? Pesemne că partea aceasta de basm îl măgulise, suporta cu multă placiditate lungile dineuri costisitoare și zgomotoase. Ciondănelile între prinții fără țară alcătuiau, în ochii lui, un simplu decor al singurei scene care conta: prințesa lui poloneză alegea un măr, îl tăia în două...

În timpul acestor mese heraldice, Fernand Vachaud era singurul care se întorcea și îi făcea cu ochiul tânărului halebardier înțepenit sub un mare blazon roșu și auriu în care se împreunau emblemele familiilor Sforza și Jagellon.

N-aveam să-i spun niciodată tată, dar aveam să sfârșesc prin a-l iubi, în felul meu.

Cina aceea, la sfârșitul lunii octombrie 1939, ar fi trebuit să fie o apoteoză pentru mama mea în rolul ducesei otrăvitoare.

Începutul a fost tradițional. Au recunoscut unanim nocivitatea evreimii mondiale și s-au putut bucura, de astă dată, de lovitura pe care avea să i-o dea o Germanie regenerată... Aveau *foie gras* ca antreu, șampanie, iar războiul care tocmai izbucnise crea plăcuta excitație pe care o simți când ești la adăpost de furtuna care-i lovește pe ceilalți. În plus, actualitatea avea să ofere, toată lumea știa asta, ocazii de revanșă, de „reacție”, cum îi spunea baronul baltic. Frontierele se sfărâmau, jocurile diplomatice se aprindeau. Semăna cu cazinoul din Monte-Carlo, unde oaspeții noștri își lăsaseră odinioară resturile averilor. Crupierii planetari, politicienii și generalii, tocmai porniseră din nou ruleta. Numerele bune nu puteau să nu apară. Viitoarele alianțe vor avea nevoie de capete încoronate, negocierile nu se puteau lipsi de personaje cu titluri înalte, de nume cu particulă. Toți invitații erau de acord în privința aceasta, iar certurile dinastice care se înveninau de obicei după câteva pahare nu puteau tulbura această înțelegere cordială.

Aveam să pot decripta acest început de seară mult mai târziu, în amintirile mele. Pentru moment, rămâneam la postul meu, cu halebarda dreaptă și capul sub blazonul de lemn sculptat. Mi-o închipuiam deja pe mama care avea, dintr-o clipă într-alta, să-i potolească pe certăreți prin grația unui singur gest: degetele ei fine cu unghii sidefii aveau să taie un măr...

În seara aceea, jocul ei nu putea fi decât sublim. Patria ei poloneză tocmai fusese invadată, ștearsă de pe hartă. Povestea ultimului dintre Jagelloni și a soției lui căpăta astfel o veridicitate sfâșietoare. Chipul mamei părea mai detașat ca niciodată de agitația din jurul mesei. M-am gândit că mă puteam duce s-o sărut pe ceafă fără ca ea să iasă din reverie…

În cele din urmă, cearta n-a mai avut loc. Pur și simplu febra speranțelor a cedat brusc în fața tristeții. Vinul, în loc să întărâte imaginația, a vărsat peste invitații noștri un val de luciditate. S-au văzut așa cum erau de fapt: o duzină de aristocrați acriți, gata să candideze la un rol de paiață în cutare sau cutare guvern efemer. Explozia mondială avea să le ofere, poate, un minister în principatul Renaniei, o misiune la curtea Moraviei, cine știe?

Probabil că prezența unui ofițer venit de pe front le-a ucis entuziasmul. El a vorbit despre un război ce semăna prea puțin cu un turnir strălucitor. Un război de masă, un război al plebei și al glebei și care avea să aducă moartea a milioane de anonimi.

Dezmeticirea era atât de puternică încât, pentru prima dată, invitații noștri s-au atacat pe ei înșiși. Da, erau niște vlăstare neputincioase ale giganților de altădată, se purtau ca niște cruciați de salon, deveneau niște bufnițe ascunse în scorburile arborilor genealogici... Această ultimă imagine, schițată de un prinț maghiar, m-a frapat: mi-i imaginam pe toți pitiți într-un frunziș nocturn, fiecare în arborele său. Nu le-am urmărit lamentările. Și numai gestul patetic al baronului baltic m-a smuls din visare. S-a ridicat și, cu brațul întins înainte, a proclamat:

Credeți că asta va salva Europa?

Arătătorul său ațintea blazonul de lemn de deasupra capului meu. Dar mai ales eu atrăgeam privirea invitaților. Un copil cocoșat purtând o uniformă de mascaradă și strângând o veche halebardă prea grea pentru brațele lui plăpânde. Salvatorul Europei! Inevitabila apropiere s-a făcut în mintea lor. O tăcere de moarte a cuprins camera. Împietrit, le vedeam ochii fixați asupră-mi, gurile întredeschise...

Prin privirea mamei a trecut scurt o tandrețe nebunească, eram copilul ei, deci cel mai bun copil din lume! Inima ei, luând-o înaintea rațiunii, afirma asta cu minunata nedreptate a iubirii materne! Și îndată blândețea i s-a șters de pe chip și m-a văzut cu ochii celorlalți: un mic cabotin cocoșat care, fără să vrea, simboliza un jalnic sfârșit al rasei și eșecul tuturor speranțelor pe care și le putea pune într-însul o femeie ambițioasă, o mamă iubitoare.

În mâinile ei vedeam un cuțit care începuse să taie un măr și încremenise, inutil.

În seara aceea, nici măcar Fernand Vachaud, tatăl meu vitreg, n-a îndrăznit să mă abordeze în timp ce ceilalți își beau, muți, cafeaua.

Am lăsat jos halebarda și m-am apropiat de masa pe care o servitoare începea s-o strângă. Cele două jumătăți ale mărului pe care l-am tăiat aveau același gust ușor amar.

Mai târziu, maturizat, aveam să cred că în el trebuie să fi fost o otravă foarte lentă care ne ucide pe tot parcursul vieții. Otrava aceasta, viața.

1 Léon Blum (1872-1950), politician socialist francez de origine evreiască, a fost prim-ministru de două ori între 1936 și 1938 (n. tr.). 2 Carte din 1889 a jurnalistului și politicianului francez Édouard Drumont (1844-1917), cunoscut pentru antisemitismul său (n. tr.).

Un tiranozaur în spatele decorului

Între un călău și victima lui, dacă supliciul durează, apare mereu un sentiment de comuniune, da, uimirea comună în fața banalității tulburătoare a activității lor: răul făcut de un om semenului său. Fratelui său, de fapt.

Persecuțiile pe care mi le pricinuia cocoașa nu depășeau, de obicei, durata unei recreații. Colegii mă maimuțăreau (o carte pe care unul dintre ei și-o strecura sub cămașă, la spate, imita foarte bine infirmitatea mea) sau, mai răutăcioși, „pontau", cum spuneau ei, trăgându-mi pe rând o palmă pe cocoașă și strigând: „Prezent!".

În ziua aceea, imaginația lor a debordat. Anexa liceului era în reparații, iar un elev a aruncat în mine cu o mână de tencuială încă lichidă, alții au făcut la fel, ochind cocoașa. În ciuda războiului de ocupație, era o zi frumoasă de primăvară, aveau chef să trăiască fericirea adolescenței. Sau poate un eroism. Numele meu polonez, lung și plin de consoane, contribuia și el la asta.

Când spinarea mi s-a înălbit de împroșcări, m-am întors, ca un animal încolțit, iar privirile noastre au schimbat această mărturisire: în afară de călău și de victimă, răul mai cuprindea pe cineva, pe cineva invizibil care ne privea.

Din grupul lor s-a desprins atunci Max Taraneau și am crezut că vine spre mine ca salvator, să se interpună sau să mă ajute să mă șterg. Deja căutasem să mă împrietenesc cu el. Băiatul acesta mi se părea singurul care ar fi putut să mă accepte. Atins de o malformație, avea un corp îndesat, umeri lăsați, capul greu, mare și maxilare proeminente, dar mai ales brațe foarte scurte, subțiri, brațe de copil, ai fi zis, și mâini minuscule, anemice, pe care le ținea mereu la piept...

S-a îndreptat spre mine, cu mâinile împreunate în dreptul diafragmei, cu un mers sacadat, iar capul lui voluminos răspundea pașilor apăsați. În ciuda lacrimilor de umilință, imaginea era luminoasă: o ființă umană voia să mă scoată din ungherul acela întunecos dintre schele unde mă împinseseră ceilalți. S-a apropiat și a ridicat brațele ca să-mi cuprindă prietenește umerii... Deodată, brațul acela plăpând a lovit aerul și o împroșcătură de tencuială m-a plesnit în față! S-a dat înapoi cu un râjet mulțumit, tot cu mersul lui sacadat, descentrat.

Ceilalți se împrăștiau, ușor jenați de zelul lui.

Simțeam nu un surplus de suferință, ci o surprinzătoare curiozitate. Ca și cum, o dată depășit ultimul grad al răului, aș fi ajuns într-o dimensiune nouă de unde se puteau privi în liniște umbra ajurată a catedralei, învălmășeala elevilor, silueta îndesată a lui Max Taraneau. Să vezi toate acestea și să-ți spui: „Ce rost are catedrala asta, dacă la umbra fleșei ei oamenii se urăsc? Cretinii ăștia amărâți care-au aruncat cu tencuială în mine îmi stârnesc milă, mă simt atât de matur față de ei, aproape bătrân... Și Max,

salvatorul meu, seamănă cu un...”

Da, gravura aceea din cartea pe care mi-o dăruise tatăl meu vitreg. Lumea preistorică era ilustrată acolo prin niște reptile monstruoase. Max semăna (asta îți sărea în ochi!) cu una dintre ele, tiranozaurul. Același corp gros, capul disproporționat cu maxilare ieșite în afară... Și culmea analogiei: animalul se mișca pe două picioare, cu pași sacadați ai membrelor inferioare, și avea labe aproape atrofiate care-ți aduceau aminte de brațele subțiri ale lui Max, de mâinile lui cu degete mici și împreunate. Mâinile care- mi aruncaseră în față un pumn de tencuială umedă.

Lumea se schimbase. Existaseră dintotdeauna fleșa catedralei, jocurile elevilor și, dincolo de curtea interioară, Parisul, Franța și restul planetei. Dar acum vedeam că decorul acesta putea fi sfâșiat de laba încârligată a unui tiranozaur. Era de ajuns să depășești un anumit prag al suferinței.

Astfel, în ziua aceea de primăvară, am făcut primul pas în spatele pânzei pe care oamenii o maculează cu minciunile lor (Binele, Răul, Istoria, iubirea de aproape...). Ideea că pot străpunge mâzgăleala aceasta mă entuziasma. Îmi priveam colegii, viitori adulți care aveau să-și petreacă viața repictând decorul fericirii lor familiale, al slujbei, al rutinei...

Tocmai îmi curățam hainele la robinetul din toaletă când această viziune m-a făcut să izbucnesc în râs: agresorii mei, cu o pensulă în mână, vopsind încet pânza vieții lor, imagini de case, de neveste credincioase, de copii, apoi de nepoți. Lumea lor. Pe drumul de întoarcere, trecătorii nu înțelegeau de ce acel adolescent cu cămașa udă pe spatele cocoșat râdea cu lacrimi.

Decorul pictat de oameni s-a sfâșiat din nou, câteva zile mai târziu, și m-am strecurat prin spărtură, în urma unui mare dric înconjurat de o mulțime sumbră care-și ascundea prost indiferența sub niște mine îndurerate. Am notat contrastul între comedia pozelor și mutrelor din parvis și beția tragică a orgii. Apoi am plecat și am fost prins din urmă de dric, care o luase pe aceeași străduță. M-a depășit și l-am urmărit cu privirea: o mare trăsură neagră care se legăna pe pavelele vechi. Și atunci s-a rupt pânza.

Era o stradă dreaptă, una dintre acele vechi străzi pariziene mărginite de case cu aspect rural, cu ciorchini de liliac, iar cerul era schimbător, când cenușiu, când orbitor de însorit. Dricul înainta încet, iar la capătul drumului s-a oprit în fața golului luminos în care dădea strada ce urca într-o pantă ușoară. M- am oprit, cuprins de intensitatea prezentului. O plantă în spatele unei ferestre joase, intimitatea ghicită a unui apartament, piatra deschisă la culoare, sfărâmicioasă a unui gard și, deasupra ei, ciorchinii aceia mov în aerul stins deodată. Senzația că în sfârșit trăiești pe deplin.

Cel pe care-l duceau la cimitir mi s-a părut foarte apropiat, foarte familiar gândurilor mele. Zăcea pe fundul acelui rădvan negru, dar de fapt trebuie să fi

perceput frumusețea acelei străzi, fluiditatea clipelor de soare pe pavaj. Oamenii credeau că l-au trimis în pământ, iar el era acolo, lângă micul zid alb încălzit de raze, cufundat sub spuma, albăstrie și deja înmiresmată, a florilor. De fapt, el fugise de condoleanțele mașinale, de discursuri și se pregătea să se ducă și mai departe, în acea transparență însorită de la capătul străzii.

În viața mea de tânăr infirm, mi se întâmplase deja să-i invidiez pe morți. De astă dată, știam că ocupantul dricului vedea și simțea același lucru ca și mine și că scena înmormântării sale era sumar zugrăvită pe o bucată de pânză pe care oamenii o numeau „realitate”.

În clipa aceea o femeie a deschis fereastra de la parter în spatele căreia văzusem o plantă în jardinieră. A scos-o sub o revărsare a soarelui care lumina pieziș casa. Pesemne că știa ora când lumina ajungea în acel loc. O dată cu sosirea primăverii, florile ei profitau mai îndelung. Femeia purta o rochie

de casă, simplă și largă. Trupul său trăia în liniște sub pânza ușoară. Când s-a aplecat să așeze planta, am văzut rotunjimea unui piept greu în gulerul desfăcut. Privirile ni s-au încrucișat, iar ea mi-a zâmbit. Am roșit, căci prin ochii ei trecea curiozitatea amuzată a femeilor mature față de bărbații tineri, o premoniție fulgurantă a tuturor bucuriilor și durerilor amoroase pe care ele le descifrează în acea ființă bărbătească în formare. Aveam să aflu asta mai târziu. Deocamdată, privirea ei a avut forța unei declarații de dragoste. Femeia a dispărut, dar fereastra ei rămânea deschisă și era o tușă absolut necesară fericirii momentului.

Ajuns la intersecție, mi-am recăpătat înfățișarea obișnuită. Pata neagră a dricului se clătina departe în perspectiva unui mare bulevard. Fusese destul timp cât să se coasă la loc pânza sfâșiată. O mașină decapotabilă a trecut prin intersecție. Un ofițer german, blond, frumos, înalt, părea să despice aerul cu profilul său semeț. Cu câteva zile înainte, l-aș fi admirat, cu gelozie, conștient că el era idealul războinic pe care mama sperase să-l vadă în mine... Acum mi se părea comic cu mica lui grimasă de virilitate cuceritoare. O caricatură, da, schițată în grabă în colțul unei mari pânze pestrițe care era numită „viața”.

La sfârșitul lunii august, se repicta decorul. Mult albastru, alb, roșu. În locul ofițerului german se contura un chip cunoscut: unul dintre supraveghetorii de la liceul nostru, o figură banală pe care pensula o retușase puțin. Acum era un rezistent, arbora o cămașă cu mâneci suflecate și o frumoasă oboseală de erou în privire. L-am văzut trecând prin aceeași intersecție, în picioare într-un camion. Acest tablou a încadrat, de asemenea, bucuria populară, un frumos sfârșit de vară, spiritul festiv al Parisului în ondularea miorlăitoare a unui acordeon. O serată dansantă pictată de un impresionist grăbit.

Nicicând nu fusesem atât de închis în trupul meu cocoșat ca în momentul Eliberării.

Amanții din scuarul Bergson

Dincolo de tabloul pestriț pândea așadar un tiranozaur. Detectam răsuflarea fiarei în spatele pânzei pe care oamenii se pictau ca eroi, frați, umaniști... Reptila era acolo, gata să se repeadă, prefăcându-se a fi un oarecare Max Taraneau, un elev obișnuit care, prin jocul lui, împingea lumea în Răul absolut. Cel puțin în ochii unui tânăr cocoșat îmbrâncit în prăpastie.

Răul, da, dar și acea clipă de liniște însorită pe o stradă care dădea în golul luminos al cerului. O femeie așeza o plantă în fața ferestrei și-i zâmbea tânărului infirm, iar el își spunea că era cel mai bun motiv ca să nu-și ia viața. Și-ar fi petrecut viața întreagă sprijinit de micul zid, cu mâinile la spate, pe piatra încălzită de soare.

Mi-am trăit o parte din adolescență cu impresia salvatoare a unui univers dedublat.

Lumea dublă a dispărut pe 12 septembrie 1944, sub o ploaie puternică și călduță, în mijlocul copacilor din scuarul Bergson. Se găseau acolo, pe atunci, două chioșcuri minuscule, pe jumătate gherete, pe jumătate magazii, ale căror acoperișuri se atingeau, formând un pasaj îngust pe unde copiii se strecurau adesea, fugărindu-se.

Aversa îi gonise pe ei, pe părinții lor și pe cei câțiva gură-cască, iar scuarul rămânea gol. Și am fost foarte uimit să văd, din refugiul meu de sub un platan, două siluete adulte care stăteau față în față, înghesuite între chioșcuri. Ploaia le estompa chipurile, dar, prin plasa picăturilor, deslușeam alipirea violentă a trupurilor lor. Gurile pierdute una într-alta, picioarele împreunate și mai ales gestul femeii, mâna cufundată până la încheietură în pantalonii bărbatului. Lumea întreagă devenea apă, știarsă sub scurgerea undelor, freamătul hipnotic al revărsării prin frunzișuri. Iar mâna femeii, strânsă pe carnea amantului ei, părea să reînvie singura pulsație de sânge cald din acest oraș scufundat. Degetele se mișcau, începeau să vibreze... Apoi au încremenit, iar prin ploaia mai puțin deasă și deja pătată de un halou de soare, am văzut zvâcniturile care-l agitau pe bărbat. Și-a dat capul pe spate, a gâfâit și imediat și-a lăsat bărbia în piept ca să

vadă mâna care se retrăgea din pantalonii lui. Amândoi, cu chipurile lovite de o perplexitate nătângă, fixau palma aceea... Țipetele copiilor au izbucnit la intrare, poarta s-a trântit, soarele a explodat, irizat de mii de picături, orbitor, necruțător. Amanții au plecat mimând o glumă.

Cu divinația unui om cuprins de halucinații, am înțeles tot ce au simțit ei după încleștarea lor. Aerul fanfaron al tânărului bărbat trăda o îngrețoșare de oboseală. Se străduia s-o îmbrățișeze pe femeia care tocmai îl făcuse să juiseze. Dar, de fapt, avea chef să rămână singur, pe o bancă udă, să se uite, cu ochii pe jumătate închiși, la fluxul și refluxul soarelui, să asculte distrat vocile copiilor. Comedia amoroasă

făcea din el un cretin care gângurea, răspundea la sărutările iubitei și (adevărată pedeapsă, i-am văzut rictusul!) îi dădea mâna tinerei femei când, într-un picior, ea își scutura sandala ca să scoată o pietricică. Un ciob de beton din scuarul Bergson...

Asta era, va să zică, dragostea. Cuvinte tandre înaintea actului, o scurtă juisare, cuvinte tandre, dar deja ipocrite, după act. Plăcerea inegal împărțită de amanți confirma un lucru de care eram deja conștient: niciodată nu suntem egali în fața cărnii. Ce-ar fi simțit aceeași femeie cuprinzându-mi spatele cocoșat? Amintirea mâinii ei cufundate în pantalonii iubitului mi-a indicat singura șansă de a obține ceea ce ceilalți primeau în chip atât de banal. Pentru mine, această banalitate avea să fie o magie, un dar al cerului, ofranda unei zeițe compătimitoare.

Orgasmul din scuarul adolescenței Bergson a bătut clopotul mele. „Zeiță compătimitoare”, „ofrandă”... Am coborât spre bulevardele pe unde mergeau femei și bărbați destinați foarte probabil să aibă parte de acel „dar al cerului” juisând. Trupuri adesea lipsite de frumusețe, dar care aveau să se mângâie, să juiseze. Parisul era cald, ușor, festiv. Luna de miere a Eliberării. Războaiele, aveam să-mi spun mai târziu, la asta foloseau: să activeze virilitatea masculului și să-i ofere femeii iluzia că se dăruiește unui erou, cel puțin unui erou potențial... Acest joc de roluri era foarte perceptibil pe 12 septembrie 1944. Plăcerea se anunța peste tot, evident, ca meniul zilei.

Și diabolic de inaccesibilă pentru tânărul cocoșat care, în mijlocul mulțimii, încerca să sfâșie pânza pestriță a Parisului, orașul dragostei facile. Privirea mea zgâria surâsurile feminine, smulgea hainele. Dar, sub acest strat de vopsea, nicio deschizătură, mereu aceeași platitudine surâzătoare a chipurilor care se aglutinau într-un sărut, a trupurilor care se înlănțuiau... Încă o răzuire: soarele stupid, intact, plăcerea, obișnuită, mândră de robustețea ei. Nici teama foarte recentă de germani, nici teama nouă de epurare despre care vorbeau ziarele, nimic nu putea zgudui acea obtuză mecanică a cărnii.

Nicio altă lume, deci! Himerele adolescenței mele înflăcărate s-au disipat. Tiranozaurul nu era decât un elev laș care, lovindu-și colegul cocoșat, își afirma virilitatea. Femeia care punea o plantă la fereastră avea să stea, noaptea, cu picioarele desfăcute sub un mascul care gâfâia. Iar dricul chiar se îndrepta spre cimitir ca să arunce în umiditatea viermănoasă a cavoului rămășițele unui trup care juisase, suferise, iar acum avea să putrezească în întuneric. Lumea era numai asta. Și chiar și lumea aceasta era prea frumoasă pentru mine.

Întorcându-mă, am trecut iar prin scuarul Bergson. Poarta era deja închisă. Am escaladat-o și m-am apropiat ca un hoț de cele două chioșcuri. Strecurându-mă în pasajul îngust, m-am așezat în poziția tânărului amant de

mai devreme... Sentința a fost fără apel: din cauza cocoașei mele, nu mai rămânea spațiu pentru persoana care ar fi vrut să stea în fața mea, să mă mângâie, să mă facă să juisez. Ultima mea șansă, „darul cerului” pentru mine.

În lift, mi-am amintit în care sertar al biroului păstra tatăl meu vitreg un frumos Browning cu șase gloanțe. Acuzat de colaborare, mai venea doar rar în strada Edimbourg. Cabinetul lui rămânea deschis. Trebuia deci să nu las să se vadă nimic în timpul cinei, să aștept noaptea...

Când am plecat să mă culc, mama mi s-a părut mai puțin glacială ca de obicei. Mi-a atins fruntea cu buzele și chiar m-a strâns ușor lângă ea. Mâna ei mi-a atins spatele și s-a retras puțin prea grăbită. Ochii ni s-au întâlnit, iar ea a întors privirea.

Un pseudonim

Crescusem, Browningul mi s-a părut mai puțin greu decât atunci când tatăl meu vitreg îmi explicase cum se mânuiește. „Multe lucruri folositoare m-a învățat Fernand ăsta”, am râs eu în sine-mi. Amărăciunea, mai mult decât greutatea pistolului, confirma maturitatea privirii mele. Urma să împlinesc paisprezece ani. „O să am întotdeauna vârsta asta”, am gândit, mai degrabă ca să văd dacă strălucirea neagră a armei nu începea să mă înfricoșeze. Nimic, deocamdată. Fascicolul lanternei mele a alunecat pe aurul volumelor groase din bibliotecă, pe draperiile grele, trase de la căderea în dizgrație a lui Fernand Vachaud. Pistolul din mâna mea amintea de o jucărie și era caraghios să-ți imaginezi numărul de complicații fizice și morale pe care o asemenea jucărie le putea rezolva cu o ușurință miraculoasă, imediată. Să-l facă să dispară pe tânărul acesta pe care cocoașa îl împiedica să juiseze între chioșcurile din scuarul Bergson.

Da, crescusem și, punându-mi țeava Browningului la tâmplă, mi-am amintit că odinioară sinuciderea mă ducea cu gândul la hohotele mamei, la căința patetică a persecutorilor mei de la liceu, la remușcările unui oarecare Max Taraneau. Acum toate acestea mi se păreau prostești și prea livrești. Căci nu numai că viața nu era decât o pânză plată, spoită cu sânge și spermă (descoperirea mea recentă), dar, pe deasupra,
„nimănui, de fapt, nu-i pasă”, îmi spuneam eu, sigur că dispariția mea nu va avea consecințe de durată. Poate chiar avea să-i aducă o ușurare mamei, învăluindu-l pe acest copil ratat într-un nimb de dramă, drag inimii ei de un romantism crud.

O voce de bărbat, amortizată de distanță, s-a auzit în clipa aceea din salon. M-am gândit la sosirea mai mult sau mai puțin clandestină a lui Vachaud, condamnat la degradare națională. Avea să intre în cabinet, să-mi găsească trupul însângerat... Ciudat, era singurul om căruia voiam să evit să-i fac rău. Să mă omor cu Browningul lui, aproape în prezența lui? Să-l copleșesc și cu această vină? Am pus pistolul la loc în sertar, am ieșit din încăpere și am mers tiptil spre

micul salon. Vocea a răsunat încă o dată, mai distinctă.

Nu era a tatălui meu vitreg.

Vizitatorul nocturn, așezat în fața mamei, lăsa să i se vadă numai linia profilului argintat de jarul palid din șemineu. Un pardesiu larg și închis la culoare, aruncat pe spătarul fotoliului său, îl apăra de priviri și semăna cu niște uriașe aripi strânse.

Am crezut întâi că era unul dintre invitații noștri de altădată, vreun prinț fără domeniu care a mai rămas după cină. Dar nimeni nu mai venea la noi. Războiul luase cu el și convivii, și agapele, până la

mărul tăiat în două la sfârșitul mesei. Dizgrația lui Fernand Vachaud ne ruinase, iar mama se trezise, nu fără o plăcere amară, în rolul ei preferat de aristocrată în exil.

Un viconte întârziat și fantomatic? Mi l-am închipuit o clipă, apoi mama i s-a adresat necunoscutului. Niciodată n-o auzisem vorbind așa!

Nu întâlnisem niciodată un bărbat căruia ea să-i fi putut spune ceea ce spunea, cu atâta intonație intimă și dureroasă, cu acel abandon tandru al întregii sale persoane. „E o femeie care... o femeie... care iubește", am formulat eu nepriceput, conștient totuși că aceste cuvinte stângace spuneau adevărul: da, o femeie care îi vorbea unui bărbat pe care-l iubea. Profund, cu disperare. Magnifica regină de gheață care fusese întotdeauna putea deci să aibă privirea aceea dezarmată, să imprime trupului ei acest contur asemănător cu o coardă eliberată, să atingă cu degetele chipul bărbatului ascuns de spătarul fotoliului...

Această revelație m-a făcut să pierd sensul cuvintelor lor. Stăpânindu-mi tulburarea, am constatat că vorbeau despre un cuplu (prietenii lor?) al cărui mod de viață îi fascina. Un cuplu foarte deosebit și, totodată, prezentând un fel de ideal conjugal. Uniunea a două ființe a căror atașament depășea atracția pasională, confortul marital. O femeie și un bărbat sudați de o căutare exaltantă, frizând demența, dar singura capabilă să justifice întâlnirea lor de aici.

Am înțeles numai vag în ce consta acea căutare misterioasă. Discuția nocturnă pomenea nume de gânditori pe care nu-i cunoșteam, înțelepciuni antice cărora abia le identificam originea. Cuplul pe care mama și necunoscutul îl descriau trăia în lumea noastră, dar făcând-o cu totul diferită. Asta a reușit să priceapă mintea mea de adolescent. O viață în care jocurile omenești ale puterii, banului și gloriei nu mai aveau sens. O viață trăită „ca o suită de eternități vertiginoase", spunea mama.

Jocul acela vechi de șah, din casa de la Koktebel, își amintea necunoscutul. O seară de octombrie și toate frunzele acelea uscate căzute pe tabla uzată, acoperind piesele. O partidă neterminată, pierdută sau câștigată, ce contează...

Mi-a revenit atunci amintirea unei vechi străzi rurale din Paris unde o femeie cu sâni grei punea o plantă la fereastră, unde un dric ducea un trup nu în pământ, ci în transparența aeriană a unei zile fugitive din viața mea. Crezusem că fericirea acelei străzi era numai o iluzie optică pentru un tânăr cocoșat ros de disperare. Dar conversația nocturnă evoca acea fericire ca viața însăși, ca esența secretă a vieții.

... să te droghezi cu multiplicitate ca să învingi timpul. Moartea care te va căuta va găsi numai una dintre măștile tale...

... să te divinizezi e o idolatrie stupidă. Să divinizezi pe altul, în ceea ce are el etern, este creația supremă...

Memoria mea nota aceste formule, pentru mine sibilinice, dar inima mea se

îmbăta de o noapte de toamnă la Koktebel, de mirosul scândurilor umede pe un vechi debarcader în crepusculul Bosforului.

La un moment dat, era cât pe ce să mă năpustesc spre ei ca să le spun: „Și eu am trăit clipe care păreau nemuritoare!”. Tăcerea lor bruscă m-a reținut.

Cuvintele care au urmat m-au frapat prin intonația lor resemnată. Cuplul de prieteni pe care mama și necunoscutul încercau să-l înțeleagă cedase, într-o zi, ispitei de a trăi ca toată lumea. Rutina casnică, nașterea unui copil…

Da, copilul, alibiul celor care abdică, renunțând la căutarea lor. Copilul primește, ca moștenire, lașitatea lor și speranța lor fierbinte de a vedea, prin intermediar, împlinirea viselor pe care le-au trădat...

Depășit de ceea ce se spunea, n-am perceput de la cine venea începutul acestei constatări amare și de la cine sfârșitul.

S-a lăsat iar tăcerea. Mama s-a ridicat ca să aţâţe focul și atunci, încovoiată ca o bătrână sub povara vârstei, a murmurat:

El o să înțeleagă curând că nu-i făcut să fie iubit. Iubit de o femeie, vreau să spun. De femei...

Împlinește paisprezece ani, știi.

S-a produs, în mine, o rapidă cădere în surzenie, în beznă. Vedeam doar punctul roșu, incandescent al jarului pe care mama tocmai îl aţâţase.

Cuplul de care vorbiseră erau așadar chiar ei. Iar copilul care nu era făcut să fie iubit, eu. Ajungeau la mine alte cuvinte, ca ecourile deja slăbite ale unei deflagrații.

E conștient de ce-l așteaptă sau, mai degrabă, de ceea ce n-o să poată aștepta niciodată de la viață? a întrebat necunoscutul.

Vorbește puțin, își ascunde perfect suferința. E, poate, singurul lucru pe care l-a putut învăța de la

mine

··· Doar nu crezi că ar putea fi tentat să se...

Îi cerusem lui Fernand să nu-și mai lase niciodată pistolul încărcat. Dar există și alte mijloace

pentru un adolescent hotărât și mândru ca el...

Vorbești ca de un lucru inevitabil. Aproape... de dorit!

Mama n-a răspuns. Tonul necunoscutului s-a înăsprit:

Recunoaște, Hermina, te-ai gândit deja la asta și deznodământul ăsta nu te mai sperie cu adevărat...

Niciun răspuns. Doar foșnetul vătraiului în jăratic.

Nu doar că ideea sinuciderii lui nu te sperie, dar îți spui că, fără îndoială, ar fi, pentru acest mic cocoșat, un sfârșit glorios, o moarte demnă de un descendent al familiei Sforza!

Vocea mamei a șuierat vlăguită, de nerecunoscut.

Le urăsc deja pe toate femeile care-i vor refuza iubirea lor și chiar mai mult pe cele, dacă vor fi, care vor accepta să-l iubească din milă. Aș vrea atât de mult să pot să-i explic cât de puțin înseamnă cele câteva acuplări pe care le va putea cerși de la viață, cât de false vor fi vorbele dulci pe care le va auzi... Să se omoare ar fi un mod de a da o palmă acestor femei și... Bunului Dumnezeu cel plin de milă, dacă tot veni vorba. Da, sunt o mamă nedemnă, crudă și pătrunsă de prejudecățile castei ei. Asta voiai să auzi, nu? Dar, vezi tu, din când în când, dimpotrivă, ard să-i spun: orice dragoste merită trăită, carnea e mai inteligentă decât creierul, cea mai primitivă juisare contează mai mult decât toate atitudinile spiritului. Aș vrea pur și simplu să fie cât de cât... fericit.

A murmurat și alte cuvinte, dar deja amestecate cu hohotele de plâns și

înăbușite de strânsoarea brațelor necunoscutului. Tăcerea a revenit repede, le părea rău pentru acele minute de slăbiciune. Necunoscutul s-a ridicat, și-a îmbrăcat pardesiul lung și a spus cu o energie oarecum disprețuitoare:

Cine știe, poate că, infirm și disprețuit, e mai aproape de țel decât noi. Căci noi avem de ales, putem foarte bine să ne mulțumim cu lumea asta. Lui lumea asta îi este refuzată de la bun început, au să i se îngăduie numai câteva firimituri din puținul festin al vieții. Câteva împreunări din milă, cum spui tu. Dacă are destul curaj, sau mai degrabă o nebunie sănătoasă, va găsi calea pe care eu am căutat-o întotdeauna... Iar ca să-l întărești, îi vei da o scurtă povestire pe care o voi tipări curând. Da, o scurtă

istorie în care va trebui să aleagă între firimiturile vieții și aventura supremă.

Forța puțin zeflemitoare a acestor cuvinte s-a transmis mersului lor, care a devenit hotărât, tineresc. Abia am avut timp să mă pitesc în fundul culoarului că deja ajunseseră în antreu, glumind de parcă n-ar fi simțit nicio tristețe.

Ah, frumoasa pelerină cu broderie de aur! Cine-i elegantul viconte care a uitat-o? Fernand reușește așadar să-i hrănească pe toți regii ăștia goi?

Tocmai că de mult nu mai reușește. A fost acuzat că a lucrat pentru nemți, știi? Curând eu va trebui să-i duc pachete... Nu, s-a zis cu cinele pentru dinastiile detronate. De altfel, n-ar fi prea pofticioși de napi suedezi. Cât despre pelerină, aparține celui care l-a denunțat pe Fernand Vachaud. Ironia sorții... Nu-i viconte, ci marchiz, te rog! Așa încât curajosul patriot nu mai îndrăznește să vină să-și recupereze haina. De frică să nu fie tăiat în două, ca mărul Bonei Sforza. În timpul meselor, fusese întotdeauna unul dintre cei mai străluciți vituperatori ai evreimii internaționale. Țin minte și acum vociferările lui: „Lumea nu mai e condusă de Hohenzollerni, ci de Cohenzollerni!”. Apoi, când s-a întors vântul, l-am văzut foarte preocupat să-i vâneze pe colaboraționiști...

Necunoscutul a izbucnit în râs, a lovit de câteva ori pelerina cu palma și, în cele din urmă, a anunțat:

Cohenzollern! Dar e un geniu turnătorul ăsta mărunt. Uite, o să-mi iau pseudonimul ăsta. Da, da, o să semnez cu numele ăsta scurta povestire pe care ți-am promis-o pentru... pentru fiul nostru.

„Fiul nostru...” N-am mai auzit continuarea, venindu-mi în fire abia când ușa s-a trântit. A doua zi, în cenușa rece din șemineu, am găsit o bucată dintr-un ziar din Sydney.

De asemenea, aveam să regăsesc în memorie fragmente care inițial îmi scăpaseră. Ascultasem conversația lor cu inima mea nutrită cu Walter Scott și hoinăreli romantice prin Soulaire. De la distanță, am constatat că dialogul lor fusese mult mai sobru și sec decât interpretarea mea exaltată de adolescent. La un moment dat, necunoscutul vorbise despre bătăliile navale din Pacific. Puteai ghici că luase parte la ele, fusese rănit, dar tonul lui rămânea neutru, uneori ironic:

Eu, care am vrut întotdeauna să înfrâng hazardul... Ne-au scufundat japonezii și m-am trezit într-o lagună plină de rechini. Din fericire, eram uns cu păcură, iar într-un așa sos nu păream prea apetisant.

Cu aceeași ușurință veselă, așezase pe polița șemineului un săculeț de hârtie:

E ultima mea piatră. Treizeci și opt de carate. Încearcă să scoți un preț bun. Asta o să-ți permită să adaugi unt la napii voștri.

Aveam să aflu mai târziu că era vorba despre un diamant albastru care ne-a ajutat să nu suferim de foame în anii de după război.

La o săptămână după vizita necunoscutului, m-am prezentat la tipografia

Bouin și fiii, care era și o mică librărie, cum încă se obișnuia pe vremuri. Tipograful părea să fi apărut din mișcarea greoaie și zgomotoasă a mașinilor, din mirosul acru și praful lor.

Cum? Cohenzollern? Stai să caut în caietul de comenzi. Da, am un Théodore Cohenzollern, o povestire. Dar încă nu-i gata. O să-mi trimită manuscrisul din Australia, îți dai seama! Durează cel puțin două luni, plus fabricația. Dar am deja titlul. *O întâlnire...*

În încărcătorul Browningului lui Fernand Vachaud aveam să găsesc un singur cartuș.

Trădarea înțelepților

Publicarea *Întâlnirii* fiind de mai multe ori amânată, abia în ziua când am împlinit cincisprezece ani mama a lăsat, pe ascuns, o broșură subțire și albastră care mi-a sărit imediat în ochi printre caietele de pe masa mea de lucru.

Această întârziere mi-a lăsat timp să devin străin de mine însumi: iată-l, am ajuns să-mi spun, pe acest tânăr cocoșat a cărui viață e suspendată de lectura câtorva pagini. Moartea, incapacitatea de a mă face iubit de femei, existența mea redusă la această curbură de os de pe spatele meu, toate gândurile acestea, altădată confuze și anevoioase, au căpătat o puritate aproape liniștitoare. Eram cocoașa mea și, ca atare, nu puteam spera la mângâierea furișă dăruită de o mână între două chioșcuri dintr-un scuar. Iar fără mângâierea aceasta, de ce să mai trăiesc?

Nu mai făceam nimic la școală, consacrându-mi tot timpul descoperirii dificile a filosofilor. Le spionasem numele în conversația nocturnă dintre mama și Cohenzollern, pe alții i-am explorat în biblioteca tatălui meu vitreg. Kant, Hegel, Schopenhauer... Cumplit eșec! Nici unul dintre ei nu vorbea despre tânărul infirm care visa febril să fie iubit de o femeie. Esență, idee absolută, moartea lui Dumnezeu – simțeam că abstracțiunile acestea mă privesc prea puțin. Leibniz, Malebranche, Fichte... Niște moșnegi cu perucă sau chelie, cu fețe posace sau umflate de satisfacție, vorbeau despre teodicee, în-sine, *Weltgeschichte*... Eu vedeam privirea celor doi amanți din scuarul Bergson care, perplecși, se uitau la acele degete feminine stropite de spermă, urmă stupid hormonală a paradisului lor fulgurant.

Filosofii ar fi trebuit să vorbească despre acel cuplu, să-i analizeze dorința și stinghereala de după orgasm. Filosofia și-ar fi îndeplinit misiunea dacă ar fi ținut cont de un adolescent cocoșat care retrăia, până la vertij, emoțiile amanților. Și-ar fi meritat numele de înțelepciune dacă ar fi luat-o ca obiect de studiu pe femeia cu sâni mari care punea o plantă la fereastră. Veritabila înțelepciune ar fi fost să evoce dricul și cadavrul, frumusețea matură a pieptului pe care femeia îl

lăsa să se întrevadă, ciorchinii albăstrii de liliac, soarele pe zidul crăpat, toate acestea în extrema lejeritate a aceleiași clipe de fericire. Și războiul atât de apropiat în care milioane de oameni își masacrau semenii. Sub privirea cărui zeu? Pentru gloria cărei teodicee?

Dezincarnată, voit obscură, filosofia nu oferea nicio soluție setei mele de iubire. Atâtea doctrine frumoase și, ca rezultat, hop! bătrânelul acesta, maniac al ordinii, acest Kant al cărui program, reglat aproape la secundă, le permitea vecinilor săi din Königsberg să se lipsească de ceas. Sau caraghioasa aceea de bufniță hirsută, Schopenhauer, cufundat într-o adâncă mizantropie, avar, ranchiunos. Ca să nu

mai vorbesc de Nietzsche, un mort viu bolnăvicios care, parcă în deriziune, aclama puterea supraoamenilor și, între două migrene și vome, îi făcea o curte comică și ineficace unei aventuriere rusoaice coafată ca o vrăjitoare.

Citeam, indignat de toate aceste contradicții. Numai Bergson scăpa de fulgerele mele. Poate datorită scuarului care-i purta numele sau acestei reflecții găsite într-una dintre cărțile lui: reținem adesea, spunea el, nu conținutul lecției, ci atmosfera zilei când a fost învățată lecția, vântul și soarele care s-au strecurat, în ziua aceea, între paginile citite... Era primul cuvânt viu întâlnit în grosimea colbuită a volumelor.

Exterior mie însumi, sufeream acum mai puțin din cauza disprețului colegilor. Atitudinea lor, de altfel, era pe cale să se schimbe. Tot mai obsedați de femei, încă inaccesibile, mă ignorau ca pe un om cu un singur picior incapabil să-i urmeze în excitanta lor cursă spre primele aventuri carnale. Și eu aveam față de ei o altă privire. Unicul câștig al lecturilor mele filosofice a fost ideea extremei efemerități a parcursului nostru pământesc, a deșertăciunii bunurilor și ființelor pe care un om le posedă aici. „Acest Max Taraneau, îmi ziceam, uitându-mă la fostul meu călău, fără îndoială că o să se însoare, poate o să aibă o amantă, ca-n romane, apoi, bătrân, o să cadă iar în lubricitatea sterilă care-l animă azi când vede trecând o femeie frumoasă. Cât de puțină distanță între adolescentul ăsta plin de speranțe erotice și moșneagul plin de regrete: o viață de om, însemnând câteva trupuri de femeie iubite...” Dar oare eram obligat, pentru a-l înțelege, să-l citesc pe Schopenhauer?

Știam că n-aveam să gust nici măcar acele „firimituri de viață”, după formula lui Cohenzollern. Totuși viitorul meu de paria începea să-mi dea sentimentul unei stranii superiorități asupra tinerilor de vârsta mea. Max Taraneau avea să se însoare cu o femeie, să-și găsească o amantă, să-și hrănească familia, să îmbătrânească, în timp ce eu aveam să rămân mereu în pragul unui neant, al unui deșert întunecos. Un vid, da, dar în care se urzeau promisiuni obscure. Din exclus, deveneam ales. „La urma urmei, să mă îndrăgostesc de o femeie cu sâni mari care căuta soare pentru planta ei, să visez mult timp la ea nu putea să mi se întâmple, poate, decât mie, așa cum sunt eu. Numai pentru privirea acelei femei aș da toate soțiile tuturor acestor Max din lume!” Astfel, împăunându-mă, încercam să exprim tragica alegere care mă atingea.

Încununat cu acest sumbru panaș am împins, în dimineața aceea, ușa tipografiei *Bouin și fiii*. Fusesem deja acolo de mai multe ori și, de obicei, era destul să strecor capul ca să aud mormăitul tipografului:

Nu, încă nu, Australia-i departe, știi...

De astă dată nu l-am văzut și, curios să văd mersul obstinat al mașinilor, m-am aventurat mai mult spre fundul sălilor înțesate cu piramide de carton.

Pesemne că omul ieșise să-și bea cafeaua, fiindcă și biroul lui era pustiu. Mă pregăteam să fac cale-ntoarsă când, deodată, am remarcat o prezență umană: era un tânăr muncitor care acționa ceea ce, la început, m-a dus cu gândul la o ghilotină. Sub o bară de oțel, așeza un bloc gros de hârtie, apăsa un buton, iar o lamă tăia acel pachet gros de file cu o lovitură seacă... O stivă de hârtie, o lamă căzând, o secțiune precisă, adâncă. Necruțătoare...

Hipnotizat, îl priveam cum lucrează. De acum știam cum aveam să mor. Căci, foarte probabil, după citirea cărții lui Cohenzollern, trebuia să mor. N-avea să fie așadar Browningul, ci lama aceasta care să mă taie în două, să-mi despice spatele ca dintr-o lovitură de sabie. Astfel cocoașa avea să piară cu o secundă înaintea mea.

Am ieșit din tipografie cu capul sus și un rictus disprețuitor adresat trecătorilor și lui Bouin, care se

întorcea ștergându-și buzele cu mâneca halatului.

Mă credeam în clipa aceea un soi de supraom. Nu prin modul meu de a trăi, ci prin arta mea de a muri.

O întâlnire

Eul și non-eul... Am descoperit această lume tăiată în două la filosoful Fichte, pe care-l citeam, tunând și fulgerând împotriva complexității lui, în ajunul celei de-a cincisprezecea aniversări. Eul, un mic fort de carne și himere, și, de jur împrejur, o realitate perfidă, ostilă. Această dualitate romantică mi se potrivea. Însă cum s-o împingi în acest non-eu pe femeia cu sâni grei la care încă visam și casa ei prin fața căreia treceam câteodată, pe furiș, și crengile de liliac care, de atunci, avuseseră vreme să se ofilească, să înflorească iar, să se usuce din nou?... Toate acestea erau atât de intens eul! Am coborât în stradă. Trecători, fațade, strălucirea palidă a cerului, o melancolie de sfârșit de vară și acea lungă agrafă de păr pe care o femeie o uitase pe o masă de cafenea... Eul sau non-eul?

Întors acasă, mă pregăteam să mă cufund iar, fără entuziasm, în paginile filosofului când, deodată, o rapidă sclipire albastră mi-a izbit privirea. O broșură strecurată cu o neglijență studiată printre caietele mele. Cu un pas automat, m-am dus la masă și am atins coperta albăstrie ca o frunză de plantă exotică. Și am murmurat, fără să-mi recunosc vocea:

Théodore Cohenzollern. *O întâlnire...*

Mi s-a părut că aud zgomotul sec al lamei care tăia hârtie la *Bouin și fiii*. Pentru prima oară îmi imaginam atât de crud moartea: lama cade și acel trup plin de viață și de soare, trupul meu, acel faimos
„eu” se pierde în dezordinea obiectelor, imobilelor, copacilor, pietrelor, planetelor, în non-eul care mă înghite, mă digeră, mă uită. Sau, poate, întunericul cel mai deplin și nimic altceva. Nimic.

Speranța moare greu. Imediat, într-un reflex de supraviețuire, mi-am imaginat ieșirea pe care trebuia să mi-o ofere acea broșură providențial de albastră. Un sfat, un artificiu care să-i permită unui tânăr cocoșat să se facă iubit de o femeie. Și deci să nu se omoare.

Într-un mare oraș rece și cețos, ducea o viață solitară, resemnată și

ucigător de liniștită, un bărbat cocoșat, încă tânăr, dar care-și pierduse orice speranță. Or, într-o dimineață, pe 31 mai 1928 mai exact, el primi o scrisoare. O scrisoare de dragoste! Un scris de femeie, de o finețe rară, curgea de la un sortilegiu la altul: „Te cunosc și te iubesc dintotdeauna. Îți iubesc fruntea înaltă și nobilă și acel rid de melancolie care o străbate uneori, îndrăgesc inteligența profundă a ochilor tăi, iar inima mea împărtășește, fără s-o știi, singurătatea ta. Sunt tânără, liberă, destul de bogată ca să mă simt fără griji și singurul lucru care-mi lipsește pe pământ este iubirea ta. Te voi aștepta vinerea viitoare, la șase seara, pe aleea care trece pe lângă biserica Sfântul Grigore. Voi fi îmbrăcată cu un taior gri-perlă, voi avea

în mâna stângă un buchet de violete, iar în dreapta o umbrelă...”

Lumea își schimbase sensul, gustul, gravitația. Cadranele ceasurilor aveau de acum, pentru cocoșat, un chip când binevoitor, când amenințător. Scrisoarea frumoasei necunoscute deveni singura lui lectură – prima și poate ultima scrisoare de dragoste din viața lui. În contururile scrisului se citea secretul nașterii universului. Cocoșatul își cumpără o pălărie cu boruri largi grațios îndoite, mănuși și cravată asortate. În ziua întâlnirii, hipnotizat de scurgerea deopotrivă torențială și stagnantă a orelor, se învârtea prin apartamentul său ca într-o cușcă. Momentul fatal sosi. Cocoșatul alergă spre biserica Sfântul Grigore, gâfâi, apoi își impuse un pas mai demn, mai răbdător... Nu trebui să aștepte prea mult. Ea venea deja către el: un elegant taior gri-perlă, un buchet de violete, o umbrelă, un frumos chip deschis și luminos... O tânără femeie frumoasă! O cocoșată... Cineva este necruțător cu omul.

Am recitit textul. Un impas de unde nici măcar nu te puteai întoarce. N-aș fi acceptat niciodată să iubesc o cocoșată. Femeile pe care aveam să le doresc nu m-ar fi dorit pe mine. Ce valoare avea atunci această „viață solitară, resemnată și ucigător de liniștită”, cum scria Cohenzollern?

În vitrina lui *Bouin și fiii*, coperta *Întâlnirii* părea deja decolorată de soare. Am împins ușa sigur că nu voi da peste proprietar. Îi știam programul: la ora aceea, un pahar de vin alb la tejgheaua *Micului castel*. Iar muncitorul lui, cam sărac cu duhul, era ușor de îndepărtat. Mi-a răspuns la salut și, fără vreo ezitare, l-am anunțat că șeful lui îl cheamă urgent...

Am pornit mașina în gol, pentru o ultimă verificare. Lama a alunecat cu un șuierat de furie, înciudată că nu trebuia să zdrobească rezistența unui teanc de hârtie. Apoi a urcat înapoi, gata să acționeze. M-am suit pe acea ghilotină, m-am întins și am privit tăișul de dedesubt. O frază de un eroism stupid îmi răsuna la tâmple: „Să învingi murind... Să învingi murind...” Nietzsche, cu siguranță. Mâna mea a pipăit oțelul și a găsit butonul. Poziția corpului presupunea ca lama să mă atace printr-o parte, să-mi despice cocoașa, să se afunde spre inimă.

Stanislas! Unde ești? Drace, ce harababură!

Vocea tatălui meu vitreg, Fernand Vachaud. Dacă i-aș fi văzut pe Bouin și pe muncitorul lui, m-aș fi grăbit să acționez lama. Dar apariția lui Vachaud era mai insolită decât trecerea spre moarte.

Abia am reușit să mă ridic în momentul când el se ivea în pragul încăperii.

Ce faci aici?

Voiam numai să văd

mecanismul... A, bine...

În privirile noastre s-a căscat, o clipă, abisul unei mărturisiri. Lui i s-a părut că înțelege, s-a speriat de ideea de a înțelege, a preferat minciuna mea. Jocul omenesc și-a reintrat în drepturi, abisul s-a închis la loc.

Treceam pe stradă și te-am văzut intrând... a îngăimat pe un ton voit banal.

Am ieșit în tăcere, am mers mișcați de proximitatea morții, un secret prea de nemărturisit ca Vachaud să se apuce să-mi țină o predică.

Îi plăcea să se plimbe în compania mea. Taxat drept colaboraționist, trăia cu spaima de a fi arătat cu degetul, batjocorit, acuzat de cei care, foarte numeroși acum, deveneau justițiari improvizați. Prezența mea rupea singurătatea lui de proscris. Iar eu regăseam uitata plăcere a unei bătăi prietenești pe spate,

greutatea brațului său de țăran care-mi cuprindea umerii și-mi ascundea cocoașa sub acest gest de camaraderie.

Am intrat într-o braserie de la colțul bulevardului Bonne Nouvelle cu strada Saint-Denis. Picioarele noastre ne conduseseră singure acolo unde, înainte de război, mă ducea să mâncăm, după o lungă plimbare de duminică.

Așezați la una dintre mesele „noastre”, aproape de geam, am comandat felurile noastre preferate: el, o fleică de vită cu hașmă, eu, o salată mare de pipote. Cerând și vin, și-a regăsit siguranța de altădată. Totul devenea liniștitor, de altfel. Totul era ca înainte. Doar că, în locul unui bogat negustor de lemn, vedeai un bărbat îmbătrânit, îngreunat sub costumul său uzat. Iar copilul care altădată aștepta cu nerăbdare desertul se transformase în acest adolescent cocoșat pândit de moarte.

Nu vor s-audă nimic lepădăturile astea! Și doar le-am explicat foarte bine: traversele pe care le-am livrat fricilor erau din lemn putred, liniile ar fi rezistat cel mult câteva săptămâni dac-ar fi avut timp să le pună. Pe urmă trenurile lor ar fi început să deraieze, asta-i sigur! Asta ar fi provocat mai multe pagube decât bombele. Dar nimeni nu dă doi bani pe adevăr. Vachaud a colaborat, putem să-i furăm depozitele. Asta-i interesează pe ei. Nemernicii!

Cunoșteam versiunea aceasta. Ne-o expusese adesea, mamei și mie, și chiar ajunsese să ne convingă. Nu c-ar fi fost un om curat precum cristalul, dar nici laș nu era. Încercase să înșele, sub Ocupație, ca să-și protejeze apropiații. Dacă războiul ar fi durat ceva mai mult, deraierea trenurilor germane ar fi făcut din el un rezistent, un erou. Dar traversele putrede livrate de *Fabrica de cherestea Vachaud* nu fuseseră folosite, iar din sabotor îndrăzneț tatăl meu devenise un trădător.

Un acces de râs, încă tăcut, mi-a pus un nod în stomac. Istoria, ce farsă! Eroi, ticăloși, la câteva săptămâni distanță... Comică era și prezența noastră în braseria aceea unde nimic nu se schimbase, după patru ani de război și milioane de morți. Același afiș cu un călugăr rotofei lăudând meritele Benedictinei. O diplomă îngălbenită pentru o competiție la jocul de bile. Și sticlele acelea prăfuite printre care, poate, un lichior început pe vremea duminicilor noastre de odinioară...

Am lăsat să-mi cadă șervetul și m-am aplecat, ascunzând astfel ilaritatea care mă sufoca. Toate acestea, adică ceea ce ceilalți numeau „viața”, erau într-adevăr prea prostești. Dincolo de geam, ca la paradă, au defilat trei cupluri, bărbați destul de mediocri, femei nu prea frumoase. Și fericirea lor, fericirea subțire a rutinei lor sentimentale, îmi era rușinos de inaccesibilă! Încă o femeie, mai tânără și mai frumoasă, singură. Aș fi putut să mă arunc la picioarele ei, să compun pentru ea un sonet, să-mi despic pieptul ca să-i ofer inima mea însângerată, tot nu s-ar fi îndrăgostit de mine. Niciodată. Sub niciun clar de lună, sub niciun castan din scuarul Bergson...

Ce desert vrei? O înghețată patru-arome, ca de obicei?

Tatăl meu vitreg se ridicase în picioare, gata să plece. Mă părăsea întotdeauna la momentul desertului, apoi revenea și mergeam acasă împreună.

O cupă de patru-arome, i-am spus chelnerului, iar el a adăugat către mine: Dacă întârzii, nu te jena, mai ia o înghețată...

Era ritualul nostru de când eram copil: el se ducea să se vadă cu un amic comerciant care lucra în cartier; eu, mândru de libertatea mea, îmi înghițeam desertul ca să am timp să mai comand unul. Minunată amintire a acelor prânzuri târzii cu Vachaud. Acum mă sufocam de râs, hohote amestecate cu lacrimi. Eram un bărbat tânăr care tocmai încercase să se sinucidă și căruia tatăl său vitreg îi propunea cât se

poate de liniștit să mai mănânce un desert. Nebunia existenței se înfățișa înaintemi în toată splendoarea ei. Tânăra care n-avea nevoie de sonetele mele se îndepărta ca să dispară pentru totdeauna după colțul străzii Lunii („O, clar de lună, singur martor al iubirii noastre...” Râsul m-a scuturat ca o febră puternică). Mi-aș fi dat viața să pot atinge cu gura acel chip feminin, să-i recunosc sub buzele mele relieful fin, să simt în capilare cum căldura acelui trup pătrunde într-al meu. Însă până și simpla alunecare a buzelor mele pe pleoapele ei închise rămânea de neconceput.

Am ieșit din braserie fără ca vreun chelner să mă întrebe ceva. Știau că Vachaud, un obișnuit al casei, avea să revină pentru a plăti nota. M-am gândit la el cu o tandrețe dureroasă. Mi-a revenit amintirea plimbărilor noastre de odinioară, a brațului său care-mi cuprindea umerii. Și apoi cadoul său, o pălărie de cow-boy cu o curelușă fină de piele, mai degrabă un sombrero pe care mă învățase să-l arunc pe spate ca să-mi ascund cocoașa. Și extensorul cu arcuri oferit în ziua când împlineam doisprezece ani: un obiect insolit căci, cu cât efortul era mai mare, cu atât mai mult se descoperea, în partea centrală a acestui instrument de dezvoltare a mușchilor, imaginea unei blonde frumoase. Antrenându-mă zi de zi, reușisem să văd chipul femeii, gâtul și chiar rotunjimea generoasă a sânilor. Jucăria aceasta mă făcuse mai sigur pe mine, brațele mi se întăriseră, iar corpul, în ciuda tarelor, era de acum acoperit cu pachete de mușchi care-i țineau la respect pe cei care mă agresau altădată... În sfârșit, foarte departe în memoria mea, vedeam un copil cocoșat deghizat în războinic polonez, un clovn jalnic căruia Vachaud îi spunea făcându-i trist din ochi: „Lasă prostia aia de halebardă, hai să mănânci prăjitură!”.

În ziua aceea, după sinuciderea mea ratată, am înțeles că omul acela mă iubea cu adevărat.

Aveam să-i mărturisesc totul: dorința mea de a sfârși cu această viață în care buzele mele n-ar putea atinge niciodată relieful plăcut al unui chip, în care n-aș putea simți niciodată pe trupul meu genunea vertiginoasă și caldă a unui trup iubit.

Rătăcit în Paradis

Am cotit pe strada Saint-Denis, pe unde o lua de obicei Vachaud când mă lăsa să-mi mănânc deserturile. Îmi vorbise despre un vânzător de pânzeturi, prieten cu el, care avea un magazin cu nepotrivitul nume Everest... Buzele mele formulau în tăcere primele destăinuiri, cele mai grele: „Vezi bine, niciodată vreo femeie n-o să mă privească așa cum îl privesc ele pe un bărbat cu care ar vrea să facă dragoste. Atunci, la ce bun să trăiesc?”.

M-am oprit ca să caut vitrina magazinului Everest.

Și lumea s-a prăbușit. Nu mai vedeam decât acei ochi, puternic subliniați cu negru. O femeie frumoasă, violent de frumoasă!, mă privea cu un surâs tulburător. Cel pe care o femeie îl adresează unui bărbat cu care ar vrea să facă dragoste. Silueta ei se decupa pe vidul orașului dispărut, o prezență sălbatic carnală pe un fond de neant. Reflexia unui umăr gol, panta netedă a sânilor pe jumătate descoperiți, lama albă a picioarelor și, la gât, un medalion fin de argint, întors din neatenție, lipit de piele sub clavicule... Înaintam hipnotizat, nereușind să cred că acel surâs din mijlocul neantului îmi era rezervat și că tot mie îmi era destinată chemarea al cărei ecou m-a urmărit o clipă:

Vii, scumpule?

O altă femeie îmi zâmbea deja, și mai frumoasă decât prima, cu goliciunea și mai invadatoare. Mâna ei mi-a atins ușor cotul cu blândețea unui vlăstar de iederă, iar buzele ei au imitat un sărut malițios. Speriat, am grăbit pasul și ea a dispărut ca o creangă sub o pală de vânt. O a treia femeie mă cerceta din umbra unei porți, cu capul ușor înclinat într-o parte, schițând o invitație. Brățările ei au scos o scurtă tânguire melodioasă, uimitor acordată cu vocea ei:

Vino, frumosule, te aștept!

Iar vorbele acestea mi-au părut de un adevăr absolut. Căci într-adevăr, incontestabil ea mă aștepta!

Era întoarcerea în paradis, visul împlinit, pur și simplu o plimbare prin perfecțiunea brusc accesibilă unui muritor. Acelui muritor deosebit de imperfect care eram eu.

La apropierea de strada Réaumur, realitatea și-a reintrat în drepturi,

clădirile s-au ridicat în jur, trecătorii au reapărut. Începeam să văd iar. Cuvântul „prostituție” mi-a răsunat în cap, dar nu a stricat frumusețea privirilor feminine care se îndreptaseră asupră-mi, nici sinceritatea cuvintelor care-mi ofereau dragoste. Prostituția mă ducea cu gândul la o materie acră și vâscoasă, un macadam unsuros sub o burniță rece ca gheața într-o noapte bolnavă de noiembrie. După-amiaza aceea de duminică avea o cu totul altă consistență. Melancolia sfârșitului de vară, un praf auriu în aerul străzilor somnoroase, o perdea de tul pe care o mână o trage la o fereastră de la parter. Prostituție? Nu, doar o femeie cu sâni mari și

obosiți sub o spumă de muselină, medalionul uzat, întors de încleștarea cu ultimul client, și vorbele acelea dulci și distrate care se șterg încet în moleșeala lenevă a străzii: „Vino, frumosule, te aștept...”

Mâzga cărnurilor și a mucozităților, a trupurilor de vânzare, a coiturilor pe bani, toate acestea erau adevărate. Dar și mai adevărate erau acea oboseală plăcută, mâna care-mi transmisese puțină tandrețe atingându-mă ușor, frumusețea teatrală a acelor femei aproape goale. Ele știau că viața asta nu-i decât o mascaradă, tristă și crudă, o comedie a dorinței și a minciunii și că totuși poate da naștere unei clipe ca aceasta: un început de seară luminos, o duminică de sfârșit de vară, fantomele rarilor trecători pe străzile pustii și adolescentul acesta cocoșat cu ochii larg deschiși și mers de somnambul care tresare când cineva îi atinge brațul.

Și totodată nonșalanța acelui necunoscut care poartă o conversație cu o femeie aplecată la fereastra ei cu perdea de tul. L-am văzut din spate și m-a mirat cât de destins vorbea cu femeia care lăsa să i se vadă globii mari și albi ai decolteului. Era, fără îndoială, un client care tocmai pleca de la ea și, din stradă, îi spunea ultimele cuvinte de rămas-bun. Un costum cam strâmt, un ziar împăturit într-un buzunar, un pantof cu șireturile dezlegate. O voce dezabuzată... Vachaud!

Cuprins de panică, am dat înapoi și am reușit să prind câteva frânturi de conversație.

... s-a dus naibii viața mea, Mireille, ipocriții ăștia n-or să recunoască niciodată că au greșit în privința afacerii cu traversele...

Ba nu, Fernand, nu fi așa prăpăstios, totul o să se aranjeze până la urmă, ai mai trecut tu prin altele. Și apoi, dacă chiar nu se rezolvă, știi bine că aici e o inimă care bate pentru tine...

Am avut timp să mă întorc la braserie înainte ca Vachaud să reapară și să se așeze la masă în fața mea.

Ei, dar s-a topit de tot înghețata ta! s-a mirat el. Nu-i bună sau ce?

Am bâiguit o explicație, subjugat de prezența acelui bărbat. O ființă extraordinară: un bărbat care tocmai petrecuse un timp în Paradis, iubise acolo o femeie cu pieptul mare și alb și căzuse iar în cenușiul dureros al vieții sale. Îmi aminteam de mesele noastre de altădată, de vălul de amărăciune și tandrețe care-i aburea privirea. Înțelegeam acum că era nostalgia simțită de un bărbat alungat din Paradisul de pe strada Saint-Denis.

Ca și el, mă simțeam cu totul străin de viața oamenilor care umblau dincolo de fereastra braseriei. Mai străin, m-am gândit deodată, decât dacă aș fi murit, ucis de ghilotina pentru hârtie de la tipografia *Bouin și fiii*.

De când eram copil, Vachaud mă învățase multe lucruri care să-mi ușureze viața de tânăr cocoșat. Sombreroul care-mi ascundea cocoașa, extensorul, o anumită zeflemea. Și chiar vizita aceea pe strada Saint-Denis, unde mă aștepta

singurul fel de dragoste care-mi era accesibil. Mai mult sau mai puțin conștient, Vachaud mă călăuzise acolo. Însă senzația aceea de stranietate absolută avea să fie, mai târziu, cea mai prețioasă pentru mine. Senzația unui om care vrea să iubească și care trebuie să trăiască printre cei care nu iubesc.

Am devenit acest om la puțin timp după aceea. M-am întors pe strada Saint-Denis, am simțit pe braț mângâierea unui mâini, brățările au sunat ușor pe o încheietură, o voce a repetat ca într-un vis: „Vino, frumosule, te aștept...” Și, într-un vis violent de ireal, buzele mele au atins relieful unui chip, mâna mea a atins un sân și a înțepenit fără să știe ce să facă cu forma lui atât de ușor de schimbat, am auzit la ureche o șoaptă care mi-a adus lacrimi în ochi, m-am clătinat, m-am cufundat în genunea caldă și tandră a unui trup

femeiesc. Ceea ce am trăit a depășit infinit dragostea pe care mi-o imaginasem privind-o pe tânăra femeie care mergea pe strada Lunii. Totul era diferit față de visele mele: începutul, culmea și mai ales teribilul vid de la sfârșit. Sunete de stângăcii, de minciuni, de cuvinte umede, de minuscule repulsii, de cărnuri surde. Trebuia să fug. Deodată, două umbre pe perete, decupate de soarele târziu, profilurile noastre pe care le-am remarcat în același timp. Ochii ni s-au încrucișat scurt, o clipă suspendată, minunat de adevărată.

Din ziua aceea m-am gândit adesea la filosoful Fichte. Eul și non-eul... Datorită prostituatelor de pe strada Saint-Denis, am înțeles că lumea nu se împarte astfel. Ea este unită, groasă, amestecând într-o singură magmă organică trupurile, gândurile, minciunile, dorințele și sufletele noastre tremurătoare. Și foarte rar se desprind din această masă reflexia unui medalion uzat, întors pe pieptul unei prostituate tandre și triste, și praful auriu al unei seri de septembrie pe strada unde acea femeie își vindea sânii mari și obosiți și cele două profiluri conturate pe tapetul din camera ei de soarele unei seri din viața ei și din viața unui tânăr cocoșat căreia îi fusese cea dintâi amantă.

Așadar astfel era concepută lumea. Esențialul se petrecea nu în rutina trăită de toți, ci în fulgurația clipelor vizibile pentru câțiva. Sau, mai exact, acele clipe alcătuiau o lume de sine stătătoare, un univers fugitiv, instabil, adesea înlăturat de incapacitatea noastră de a-l vedea sau de teama noastră de a trăi în el.

A doua zi după prima mea dragoste, am încercat să reținfrumusețea acelei lumi în cuvinte. În zadar. Pe hârtie au rămas câteva siluete de femei, trupuri pe jumătate goale, privirile cercetătoare ale bărbaților, gânduri edificatoare despre puritatea pângărită... Trebuia să găsesc o cu totul altă limbă. M-am gândit că această căutare avea să-mi ghideze de acum fiecare zi din viață.

Fernand Vachaud s-a sinucis la sfârșitul acelui an: singurul glonț care somnola în încărcătorul Browningului său... Nedreptatea morții lui mi-a insuflat, la început, nevoia de a-l apăra, de a spune povestea traverselor livrate germanilor. Apoi mi-am amintit de o seară călduță de septembrie, de lumina palidă cernută în amurg, de străzile goale și de acel bărbat care vorbea cu o prostituată cu pieptul gol... Intens, am crezut atunci că descoperisem primele vocabule ale limbii care avea să exprime adevărul lumii. La un moment dat, femeia întinsese brațul vrând să atingă umărul lui Vachaud într-un gest de susținere prietenească. Dar distanța dintre ei era prea mare și brațul rămăsese în gol.

PARTEA A DOUA

CĂDEREA

Odihna unei femei venale

Treizeci de ani mai târziu, am văzut o prostituată bătrână împiedicându-se și căzând pe scara de la numărul 242, pe strada Saint-Denis. Căderea ei și intervenția mea neîndemânatică mi-au adus aminte de tânărul cocoșat care, câteva clădiri mai încolo, cunoscuse primul său trup de femeie. Bineînțeles, mi se întâmplase deja să mă mai gândesc la asta, dar în ziua aceea abundența cărnii albe comic dezarticulate pe trepte și pe care trebuia s-o ridic evitând să strâng sânii aproape goi, fesele mari mulate în minijupă, da, inocența obligată a atingerilor mele sub ochii vecinilor l-au reînviat în mine, mai fizic decât înainte, pe tânărul care abia îndrăznea să atingă pieptul primei sale amante...

Până la urmă am reușit s-o ridic pe femeie pe tocurile ei înalte, am primit complimentul ei gâfâit („Ești tare drăguț, scumpule!”) și o bătaie amplă din genele false și m-am grăbit să ies, s-o iau spre bulevarde, să mă pierd printre trecători. Cum fac toți bărbații care pleacă de la o prostituată de pe strada Saint-Denis.

Mergeam pe sub copacii invadați de porumbei murdari, oscilând ca să le evit dejecțiile. Frânturi de gânduri exaltate din tinerețea mea provocau în mine numai o mică grimasă de dispreț și această constatare: „Ce tâmpit ești la vârsta aia!”. Da, la vârsta aceea căutasem o altă lume în spatele strâmtei și puturoasei străzi Saint-Denis. O lume de frumusețe dincolo de rândul trupurilor feminine de vânzare. O armonie secretă care să transceandă lungul șir de sâni mari expuși sub porticuri întunecoase care miroseau a grăsime arsă și a urină. „O căutare! Aventura supremă! Mofturi, toate astea...” N-a trebuit să mă forțez ca să-l iau în râs pe neghiobul acesta iluminat.

„Lumea cealaltă este inventată de cei care nu știu să găsească plăcerea aici.” Asta e, în rezumat, ceea ce le explicam elevilor de la liceul unde predam filosofia. „Lumea ideilor” la Platon, „ideea absolută” a lui Hegel, „iluzia altor lumi” la Nietzsche... Șervețele parfumate pentru uzul celor care se tem să se murdărească pe mâini sau pe creier cu viața aceasta. Viața în care o prostituată grasă de vreo cincizeci de ani iese din apartamentul ei de la etajul șase, după

ce făcuse o lungă gargară cu sexul unui bărbat și trebăluise la el până la jetul de spermă, după ce pusese banii în geantă, după ce îl însoțise pe client la ușă, după ce se spălase repede între picioare, se îmbrăcase, își refăcuse machiajul, coboară așadar spre liftul care nu urcă la ultimul etaj, alunecă, se prăbușește greoaie și se zbate jalnic, ca o morsă, cu sânii ieșindu-i din decolteu și minijupa dezgolindu-i coapsele până sus.

Lumea nu era decât carnea aceea masivă pe care un client (eu) o cuprinsese neîndemânatic, prinzând- o pe femeie sub cotul lui ca un crai de operetă, apoi trecându-și mâinile pe sub subțiorile ei ude. Chintesența lumii era aici: un corp care făcea să juiseze vreo douăzeci de bărbați pe zi, iar asta poate de

treizeci de ani, pulpa grasă a mamelelor pe care mâinile mele încercau, ipocrit, să nu le apese deoarece vecinii, intrigați de zgomot, ne priveau, o masă organică care, zi de zi, se lăsa frământată de degete grăbite, primea ejaculări mai mult sau mai puțin copioase, mai mult sau mai puțin sănătoase, într-unul dintre orificii la alegerea clientului, lua banii care-i permiteau acelei cărni să se hrănească, să se îngrijească, să se machieze pentru a putea, a doua zi, să înceapă iar să sugă penisuri, să și le înfigă în vagin, să-și ofere sânii mari, niște colaci de salvare albi pentru naufragiile plăcerii. Pentru a se putea hrăni, îmbrăca, machia... Și apoi, într-o seară, o seară urâtă, să se întindă, ca o vacă cu două ugere, în mijlocul scărilor și să fie izbită, datorită acestui moment clovnesc, de conștiința ascuțită de sine: eu sunt masa asta de carne îmbătrânită, dar încă atrăgătoare care încearcă să se ridice în picioare ca să joace iar comedia femeii fatale. O femeie fatală...

O altă lume, ca să vezi!

Simțeam plăcuta certitudine de a-i fi închis pliscul acelui tânăr romantic cocoșat care se trezise deodată în mine. Nu! Nicio altă lume! Numai carnea aceasta și penetrările anonime, în lanț, apoi îmbătrânirea, descompunerea, moartea. Nimic altceva. În afară de câteva analize obscure sub pana filosofilor pătrunși de înțelepciunea lor. Marx ar fi văzut în această scenă o alienare dezumanizantă. Hegel, nu știu ce „negare a negației" tulbure. Sărmanul misogin plin de fiere Schopenhauer, o piruetă a
„voinței de a trăi". Nietzsche, Dostoievski... Toți la fel. Nimic nou sub lună, acea carne feminină de posedat și exegezele noastre, toate adevărate, toate false.

Lectura mea personală era, dacă nu cea mai obiectivă, atunci cea mai factuală. Numai de-aș fi putut să le vorbesc despre ea liceenilor! I-ar fi inițiat[3] pe cinste. Le-aș fi spus astfel: un bărbat (profesorul lor de filosofie, în cazul de față) pleacă de la o prostituată (o felație contra unei bancnote boțite) și deodată vede o femeie foarte durdulie care se zbate greoi pe treptele scării. O secundă de ezitare și chiar o scurtă lașitate: „Să fug? N-are decât să se descurce vaca asta de lapte..." Imediat, un reflex de o noblețe iudeo- creștină: seamăna mea! Se apropie de femeie, își trece mâinile pe sub brațele ei goale, îi simte greutatea sânilor. Corpul este excitant. Dar el tocmai făcuse dragoste cu altă prostituată, e golit de spermă, iar îmbrățișarea platonică pe care i-o acordă prostituatei grase devine o metaforă caraghioasă: totul contribuie la împiedicarea dorinței, privirile vecinilor, neputința lui momentană și chiar locul. Doar n-o să sară pe ea pe scări, totuși. Ideea îl amuză pe bărbat. Tocmai acolo ar trebui s-o posede pe femeia aceea, s-o atace cât încă e năucită de căzătură și de postura ei de morsă eșuată pe stânci. Frumoasă fantasmă!

Am făcut totul ca să înlătur din mine umbra tânărului visător. Până la a imagina o prostituată-morsă pe care aș fi posedat-o brutal pe treptele știrbite.

Însă căutătorul altor lumi era în continuare acolo, îi simțeam prezența în acea rapidă străfulgerare de amintire de care nu reușisem să mă debarasez: ridicând- o pe femeie, văzusem că o bretea de la sutienul ei fusese cusută din nou. Puncte în cruce, naive și emoționante, căci te lăsau să-ți închipui o seară de vară, un răgaz între doi clienți și clipa cât cususe în fața unei ferestre dând spre acoperișurile de pe strada Saint-Denis... Tânărul cocoșat era cel care o vedea astfel.

M-am repezit la o cafenea, am comandat un coniac. Eram prea bine instalat în viața mea de cvadragenar ca să mă las tulburat de sensibilitatea afectată a acestui prostănac. De fapt, existase el vreodată? Tentativele lui de sinucidere? Fără îndoială, fabulate de memoria lui grăbită să romanțeze cenușiul vieții. Care dintre noi n-a pus mâna vreodată pe un pistol cu o vagă dorință de autodistrugere? Și

mașina de tăiat hârtie? Frumoasă legendă cu sosirea tatălui meu vitreg ca *deux ex machina*, cu o secundă înainte de șuieratul lamei. Mă întinsesem cu adevărat sub tăișul mașinii? Puțin probabil. Trebuie că mă gândisem la asta, mă speriasem, lăsasem pe mai târziu, ieșisem, mă întâlnisem cu Vachaud...

Am constatat cu satisfacție că memoria își făcuse treaba de începătoșare, nu mai eram sigur de mare lucru. Totul era neclar, incert. Ca-n viață. Restul erau fanteziile unui adolescent cocoșat care citise prea multe cărți.

Am mai luat un pahar ca să marchez victoria asupra acelui strigoi. „O prostituată grasă întinsă cu labele-n sus, o mamelă în stânga, alta în dreapta. Nicio lume mai bună dincolo de crupa ei latră, dragă prietene! Numai un lung șir de sexe erecte care chiar de mâine vor ataca acel morman de carne.” Timp de câteva minute, am reușit să am în minte numai imaginea aceasta...

Totuși, în adâncul meu, lumina apusului cădea în continuare pe fereastra în fața căreia femeia își cârpea sutienul, reflexia violetă a acoperișurilor și acele tulpini uscate care se ondulau, ca într-un vis de demult, pe un balcon părăsit. Vedeam tot cu ochii mei de altădată.

Sau poate acea privire de demult mă cerceta: o mască învechită plutind în geamul deja întunecat al unei cafenele, la câțiva pași de locul unde, odinioară, o prostituată îmi mângâiase spatele diform.

3 În original apare verbul *déniaiser*, care înseamnă a face pe cineva să-și piardă stângăcia, dar și, în argou, a dezvirgina (n. tr.).

Triumful unui șobolan

Mult timp m-am socotit un infirm fericit. Am avut norocul să mă însor cu o femeie care, fără să fie frumoasă, nu era… cocoșată. Rosa Klüge, de origine germană, era o persoană angajată. A calchiat uniunea noastră pe cea dintre Sartre și Beauvoir (una dintre fotografiile celebre din mai ’68 a imortalizat cuplul lor la o manifestație și, în plan secund, pe noi doi, încovoierea spatelui fiindu-mi subliniată trădător de roșul unei banderole). Cocoașa mea era pentru Rosa echivalentul strabismului lui Sartre. Adora ideea filosofului potrivit căreia poți alege să fii urât. Nu prea frumoasă, reușea să se urâțească și mai tare și să mă convingă că voisem să fiu cocoșat prin nu știu ce dialectică antiburgheză. Militantă pentru toate cauzele progresiste, era sensibilă îndeosebi, în vara când ne-am întâlnit, la soarta handicapaților. Din pură coincidență, căzusem în brațele ei la momentul potrivit, dovada vie a mizeriei sexuale în care sunt împinși șchiopii și paraliticii. Fără ea, aș fi ajuns bețiv sau toxicoman.

Mediul intelectualilor de stânga, al ei, avea rețele uimitor de eficiente cam peste tot în societatea capitalistă pe care voiau s-o distrugă. Cu ajutorul tovarășilor ei, Rosa a putut să obțină pentru mine un post într-un liceu parizian. Simțeam față de ea o recunoștință sinceră. Mi-a găsit un loc sub soare, mi-a fabricat un gen, cel al cocoșatului *cool*, un alibi contestatar pentru o existență în fond foarte mic-burgheză care i se potrivea bărbatului timid și complexat care eram. A făcut ceea ce ar fi putut face o mamă...

Moartea mamei mele, la trei ani după căsătorie, m-a lăsat indiferent. Această sensibilitate față de rămășițele materne nu mai era, datorită lui Camus, decât o figură de stil. Totuși, în ziua înmormântării, mi-am amintit că mama îi spusese lui Cohenzollern, vizitatorul nocturn pe care nu l-am mai văzut niciodată: „Urăsc societatea lor egalitară. Sub monarhie, fiul nostru ar fi putut să devină un cocoșat strălucit, un paria măreț, un Quasimodo îndrăgostit de o prințesă. Dar paradisul ăsta al cretinilor egali o să facă din el un șobolan mărunt, un bun cetățean mărunt agățat de drepturile lui mărunte...” I-am citat aceste cuvinte

Rosei. „Clasa și casta ei vorbeau așa”, mi-a răspuns ea. Am aprobat, obișnuit cu confortul mental pe care mi-l procurau judecățile ei tranșante.

Însă, din când în când, cedam nostalgiei nuanței. Atunci pierdeam siguranța celor care au întotdeauna dreptate și vedeam că mama nu greșea. Căci viața mea cu Rosa era, în definitiv, destul de falsă. Cauzele pe care le susținea o pasionau în măsura în care mizeria lumii o ajuta să se împlinească. Suferințele celorlalți erau acolo ca să-i îmbogățească biografia de militantă. Într-o zi am simțit în ea o adevărată dezamăgire: o țară africană pusese capăt unui lung război civil și, astfel, devenise fără interes pentru Rosa și tovarășii ei.

Plagiam viața lui Sartre și Beauvoir, dar și aici ar trebui nuanțat. Independența vieților noastre sexuale însemna, în practică, următoarele: în timpul misiunilor ei, Rosa se culca oricând putea cu oricine putea, iar eu, ca să asigur paritatea, mă duceam la o prostituată cam o dată la trei luni. Soția mea nu-mi povestea aventurile ei, fără îndoială ca să mă menajeze. Eu nu prea aveam ce să-i mărturisesc: vizitele mele în strada Saint-Denis erau dictate de ideologia noastră libertară, plăcerea mea era mediocră, jena de a mă impune, cocoșat și urât, unei femei tinere și frumoase nu se estompase niciodată. Am ajuns să aleg fetele cele mai terne, care semănau cel mai mult cu Rosa. Corpul ei, cu carnea prost împărțită și lipsit de feminitate, mi se potrivea foarte bine, fiindcă actul se reducea la mecanică pură, la o masturbare în doi. Ea avea tactul de a nu pretinde comedia tandreții.

Într-un fel, eram atașat de Rosa. Simțeam chiar un soi de gelozie la fiecare întoarcere a ei din misiuni. „Un locuitor din lumea a treia sau vreun doctor din sălbăticie s-au înfruptat din ea”, îmi spuneam cu răutate pândind pe chipu-i bronzat reflectarea orgasmelor ei exotice. Într-o zi mi-a destăinuit că făcuse dragoste cu un bărbat fără picioare, din umanism. Era cât pe ce s-o plesnesc, fiindcă tonul îi era de o complezență grețoasă, apoi am râs gândindu-mă la oamenii cărora le place să facă experimente pe alți oameni. Revoluționari, dictatori, maeștri spirituali... Rosa și-a testat verva umanistă pe un bărbat fără picioare, asta-i tot.

Paralelele animaliere au valoarea lor, dar viața mea cu Rosa era o simbioză zoologică foarte reușită, întrucâtva asemănătoare coabitării dintre aligatori și acele mici păsări care le intră în gură și le curăță dinții de resturile de carne și chiar, lucru foarte curajos, de lipitori. Crocodilii le lasă, ca o măsură de igienă, zburătoarele se hrănesc, toată lumea e mulțumită. Rosa avea nevoie de cocoașa mea pentru coerența posturii sale de militantă. Eu aveam nevoie de ajutorul ei, de rețelele ei de prieteni și, mai mult ca de orice, de corpul ei, de sexul ei care rezolvase pentru mine, atât de banal și de miraculos, problema dragostei. Și nu era puțin lucru pentru un cocoșat, credeți-mă! Nu-mi cerea aproape nimic în schimb: să închid ochii la unele abateri de la angajamentul ei, să disprețuiesc societatea capitalistă și să văd în africanul acela gras, Isidore, invitat des la noi, un valoros luptător pentru cauzele lumii a treia, și nu eventualul ei amant, un profitor care-și oferea vigoarea mădularului pentru casă și masă. Învățasem să par orb.

„Păsările care curăță gurile crocodililor se prefac și ele că nu știu de unde le vine hrana...”, glumeam în momentele de amărăciune pe care nu le puteam evita. Momente de sinceritate, mai degrabă. Îmi ziceam atunci că, de fapt, n-aveam nicio simpatie pentru populațiile acelea înfometate sau aflate în război. Și că africanii erau niște negri incapabili să construiască o civilizație demnă de acest nume. Și că

magrebienii ar fi trebuit să-i implore pe francezi să se întoarcă și să-i colonizeze din nou spre binele lor. Și că evreii... Mă surprindeam având despre ei aproape aceeași părere care circula, odinioară, la cinele organizate de mama mea. „Complot internațional, evreimea mondială...” Asta nu mă împiedica să vorbesc cu o frumoasă vibrație a vocii despre victimele Holocaustului, să semnez petiții împotriva antisemitismului. Adesea percepeam în vocea tovarășilor noștri un vibrato la fel de profund și de fals.

Totul era mincinos în viața mea. De altfel, găseam un oarecare farmec acestui joc dublu. Luam peste picior specia umană care voia să mă închidă în rolul unui handicapat recunoscător. Imitam salamalecurile umaniste și obțineam în schimb posibilitatea de a face dragoste cu o femeie pe care n-o iubeam, de a le repeta baliverne filosofice elevilor pe care-i disprețuiam, de a simți față de mine însumi un dezgust calm, odihnitor.

Mama, descendentă a familiilor Sforza și Jagellon, avea dreptate: devenisem un cretin fericit. Un șobolan. Sau poate o mică și șireată pasăre a crocodilului, care-și găsea subzistența între maxilarele omenirii.

Astfel mă judecam înainte ca privirea tânărului cocoșat să se îndrepte spre mine și să văd punctele de cusătură pe breteaua unui sutien purtat de prostituata care căzuse pe scara unui imobil de pe strada Saint-Denis.

Mi-am dat seama atunci că acea privire îmi lipsise în mod dureros. Și că o altă lume exista în spatele acelei mase de carne albă pentru care fiecare putea plăti câteva bancnote fără a fi obligat să se gândească la seara de vară când femeia își cârpise breteaua.

Datorită acelei priviri, am înțeles adevăratul eșec al vieții mele. Micul hoitar care scotocea cu succes printre dinții putrezi ai societății se ura pe sine, dar, în același timp, se credea învingător: infirm, aveam o femeie în pat; burghez, treceam drept un revoltat; disprețuitor față de semeni, făceam figură de umanist. Reușisem să înșel toate sufletele acelea frumoase. La nivelul meu de cocoșat, eram un erou.

Și apoi, în ziua aceea de septembrie, văzând punctele de cusătură pe sutienul unei femei machiate din belșug, am înțeles că victoria mea era o înfrângere. Că înfrângerea însemna să nu ghicești în viața unei prostituate prezența unei seri când ea coase bucata de lenjerie care-i va acoperi sânii mari și vlăguiți de mângâierile unor brute. Cea mai crudă înfrângere era să nu crezi în existența unei asemenea seri. Să nu crezi că o altă lume începe în singurătatea unei prostituate așezate la o fereastră de pe strada Saint-Denis.

Greșeala unui bărbat sensibil

De când tânărul cocoșat se trezise în mine, mă simțeam neobișnuit de vulnerabil. Mai aproape de intimitatea lucrurilor și a ființelor, dar mai ușor de rănit.

Într-o noapte, n-am reușit să fac dragoste cu Rosa. Ideea de a-i freca buzele desfăcute ale sexului, de a le umezi cu saliva mea mi-a părut deodată nepotrivită. La începutul actului, ea avea obiceiul să tragă ultimele fumuri din țigară. Am văzut deci acel corp solid alcătuit pe care trebuia să mă sui (am făcut-o), mâna care strivea chiștocul într-o cochilie din mările tropicale... De pe scara în spirală a duplexului nostru, o fotografie a lui Che ne fixa cu ochii săi ușor încrucișați. Constatându-mi ineficacitatea, Rosa a încercat să mă revigoreze, întâi cu mâna care tocmai stinsese țigara, apoi cu gura. În gesturile ei era zelul asumat al unei militante. Am încercat s-o opresc și am primit, în schimb, gâlgâielile unei guri pline și harnice care voia să mă asigure de iminența erecției mele. Își dădea silința. La urma urmei, era o fată de treabă.

Am împins-o ușor, m-am așezat pe pat și am început să-i vorbesc despre tânărul cocoșat care căuta o altă lume, despre prostituata căzută între etaje, despre punctele în cruce pe un sutien făcut pentru un piept atât de voluminos încât din când în când trebuiau întărite bretelele. Spuneam că, pe lângă frumusețea acelor minute de cusut dintr-o seară de septembrie, totul mi se părea mincinos în viață...

Cu cât vorbeam, cu atât adevărul devenea mai clar, larg și respirabil precum cerul sfârșitului de vară în camera prostituatei.

Vezi tu, Rosa, îi spuneam, trebuie să trăiești pentru acea lumină de septembrie, pentru unduirea acelor tulpini pe un balcon părăsit. Tot restul e o greșeală. Corpurile noastre sunt o greșeală, plăcerea lor e falsă, sexul meu în gura ta e o aberație grotescă. Iar viața noastră antiburgheză și viața burghezilor sunt de un nonsens egal. Mai mult adevăr este în tăcerea acelei târfe grase care-și cârpește sutienul decât în toate discursurile noastre! Mai multă frumusețe este în corpul ei greu călărit de douăzeci de ori pe zi decât...

Aveam lacrimi în ochi, într-atât de evidentă mi se părea această frumusețe. La un moment dat, am crezut că Rosa mi se va arunca în brațe și că vom plânge

împreună, transportați, iluminați.

Ușa de la baie s-a trântit. Rosa și-a făcut toaleta intimă, chiar dacă acuplarea nu avusese loc.

Culcându-se înapoi, și-a aprins o țigară și, cu o voce voit destinsă, m-a anunțat:

Trebuie numaidecât ca Isidore, când merge la Douala, să aducă un pachet de yohimbină. De-aia adevărată, nu rahatul care se vinde la Paris. O să-ți facă un sex de beton armat, o să vezi...

În vocea ei, în ciuda lejerității ușor zeflemitoare, am perceput intonația terapeutică adoptată atunci

când se li se vorbește bolnavilor mintal.

A doua zi am încercat din nou să-i explic Rosei că odaia prostituatei îmbătrânite era pragul luminos al unei alte lumi. Trebuia pur și simplu să credem asta. Căci să ne-o imaginăm pe femeia aceea într-o clipă de reculegere, s-o recunoaștem capabilă de a trăi o asemenea clipă era mult mai important decât să ne potopim aproapele cu crezuri umaniste. Universul nostru, în care oamenii se urăsc, se ucid între ei și siluiesc sufletele, s-ar fi schimbat dacă fiecare ar fi putut ghici într-o prostituată grasă abrutizată de cele douăzeci de călăriri zilnice o femeie tăcută cu trupul colorat de un amurg de septembrie. N-am mai avea nevoie de toată agitația aceea de slogane ideologice pe care tu și tovarășii tăi, Rosa...

De astă dată mi-a tăiat vorba cu o bruschețe soldățească:

Nu cu utopiile tale rousseauiste tâmpite o să ți se scoale, băiete. Ți-am promis un pachet de yohimbină, o să-l primești. Nu te mai chinui să cauți în altă parte motive pentru pana ta. La vârsta ta, li se întâmplă tuturor bărbaților. Cât despre prostituție, o să existe câtă vreme o să existe modul de producție capitalist.

Cunoșteam bine stilul Rosei, acel amestec deșucheat de cinism plebeu și citate trunchiate din Marx. Întotdeauna mi se păruse pertinent: omenirea nu merita mai mult. De data aceasta m-a rănit. Am văzut în el refuzul de a accepta ceea ce era atât de clar: clipa de singurătate trăită de prostituată, lumina de septembrie... Mi-am reluat tentativa, cu elanul disperat al unui călător care ghicește deja o oază în a cărei existență nici unul dintre tovarășii săi nu mai vrea să spere.

Vezi tu, Rosa, când eram foarte tânăr, am făcut dragoste pentru prima dată cu o prostituată. Și-a trecut mâna peste cocoașa mea și a mângâiat-o ca și cum n-ar fi fost o cocoașă acolo. M-a făcut să juisez și apoi a devenit tristă, pentru că a văzut un vis imens murind în ochii mei. Totul a devenit trist în acel ultim moment dinainte să plec. Două trupuri se frecaseră unul de altul și, în locul unei flăcări, doar puțin fum care mi-a înțepat ochii. Îmi spuneam că n-am să mai vin niciodată pe strada aia. Dar, înainte să deschid ușa, m-am oprit, în fața femeii, și deodată ne-am văzut profilurile trasate de amurg pe tapetul din camera ei. Am zâmbit amândoi... Și, știi, de atâția ani, minutul acela se prelungește nu știu cum, în tăcerea prostituatei care-și coase sutienul, da, e același timp, la fel ca-n după-amiaza de mai când am văzut o femeie punând o plantă pe pervazul ferestrei. Trecea un dric, mirosea a lac proaspăt de la sicriu, ea se aplecase dezvelind un frumos piept greu, aș fi vrut să-mi înec fața în el și să nu mai ies la suprafață. Toată lumea o să spună despre cadavrul purtat de dric că a putrezit de mult, dar eu cred că mortul acela e viu atâta timp cât durează clipa asta: femeia așază planta și își dezvăluie, fără voia ei, frumusețea trupului... Rosa, ar trebui să le vorbești tovarășilor tăi despre femeile astea. E esențial și foarte urgent! Fiindcă voi nu mai știți să iubiți, știți cel mult să vă futeți. Și ca să poți

iubi trebuie să înveți să distingi punctele de cusătură pe sutienul unei prostituate abrutizate de futaiuri, trebuie...

Mai târziu, în timpul ședерii mele la clinica psihiatrică de la Gravelles, psihiatrul meu avea să observe la mine, îndreptățit, aceste reveniri obsesive asupra unui număr de detalii extrem de redus: două sau trei femei, mărimea sânilor lor, lumina sfârșitului de vară, cusutul, iluzia dispariției timpului astronomic și deci a morții. El avea să pomenească „reducerea semi-voluntară a câmpului senzorial”,
„fixațiile fetișizante”, „o stare de delir mesianic”... Dacă nu cumva voi fi citit formulele acestea într-un manual de psihiatrie. Am parcurs mai multe în scurta perioadă când făceam prostia de a vrea să-i dovedesc Rosei că nu-s nebun.

În orice caz, ea m-a împins să consult un medic, a făcut programarea și m-a însoțit acolo. N-am

înțeles niciodată ce-o îngrijorase cel mai mult: afirmația mea că oamenii din mediul ei își pierduseră simțul iubirii sau faptul că le puneam la îndoială sinceritatea angajamentului umanitar. Credeam pur și simplu că un umanist ar trebui, prin definiție, să știe să iubească.

Zoologia unei excursii școlare

Capacitatea mea de a distinge punctele de cusătură pe sutienul unei prostituate cu sâni mari nu era o justificare pentru a fi tratat drept bolnav mintal. Rosa ar fi trebuit mai degrabă să remarce anumite schimbări în comportamentul meu. Acestea mă trădau cel mai mult. Conduita mea arăta că, pentru mine, căutarea unei alte lumi nu era o expresie găunoasă. Aveam să cad în lumina de septembrie care se revărsa peste prostituata pe jumătate goală așezată la fereastră. Acest presentiment mi-a schimbat purtarea.

De pildă, de Ziua Tuturor Sfinților am refuzat să merg la Roma cu elevii mei. Înainte îmi plăceau aceste excursii școlare. Pentru un motiv, desigur, detestabil, căci plecam cu scopul de a-i observa pe acei adolescenți așa cum un zoolog observă împerecherea animalelor. Selecția naturală a masculilor și femelelor se făcea sub ochii mei, cuplurile se formau și, într-o lubricitate plină de transpirație și coșuri, coiturile erau consumate cu romantismul vomitiv al amorurilor adolescentine.

În autocarele care ne duceau de la un sit la altul, mi se făcea adesea greață. Colegii mei însoțitori îmi propuneau pastile fără să știe că mutrele blazate ale elevilor îmi întorceau stomacul pe dos. Masculii cei mai puternici obțineau femelele tinere cele mai atrăgătoare. Rivalitățile îi triau pe cei slabi, îi respingeau pe excluși. Ca în natură. Singura diferență față de animale: ipocrizia. Poziția socială a părinților conta. Castele se adulmecau, se recunoșteau. Uneori, într-un mare avânt de revoltă, izbucnea transgresiunea: în timpul excursiei la Londra, Sophie Brun, fiică de prefect, era lipită ca o ventuză de Carlos Silva, un băiat tare urât, fiul portăresei de la liceul nostru. Îmi spuneam că ea voia, fără îndoială, să-și ispășească, marxist, situația de privilegiată sau să-i pună coarne, freudian, tatălui ei burghez.

Observam până la îngrețoșare acea vânzoleală de trupuri care se căutau, se pipăiau, până la compasiune mai degrabă: toți acei adolescenți aveau să fie înghițiți, peste câțiva ani, într-un infernal manej de căsătorii, cumpărări de apartamente, nașteri de copii, șicane de birou, vacanțe în familie, vizite

duminicale la socri... Mă sufocam, năucit, și imploram: „Îmi dai o pastilă?”. Marx ar fi trebuit să analizeze nu economia capitalistă, ci excursiile școlare din societatea capitalistă avansată: judecata lui ar fi fost mult mai crudă! Toată bogăția aceea acumulată pentru a ajunge acolo. Și culmea era să-ți imaginezi că mamele și tații acelor adolescenți libidinoși tocmai se împreunau profitând de absența odraslelor. Aveau să-și întrebe copilul: „Ei, cum ți s-a părut Colosseumul?”. Iar bietul micuț, inexplicabil, avea să izbucnească în lacrimi. Explicația era simplă: fusese pierzător în cursa pentru coit. Mă strâmbam, iar un coleg binevoitor îmi propunea: „Stanislas, vrei o pastilă cu lămâie?”.

La urma urmei, și naturaliștilor trebuie să li se facă greață când observă împreunările râmelor.

Am anunțat-o așadar pe doamna director despre refuzul meu de a merge la Roma. Cu prea multă vehemență, poate, căci ea m-a privit cu un aer înțelegător. Mai ales că mă retrăgeam cu numai două zile înainte de plecare și formulam totul în acești termeni:

> Doamnă, n-am chef să fiu codoașă pentru copiii ăștia drăgălași. În niciun caz în orașul sfânt!

Foarte politicos, ea mi-a dat dreptate și m-a însoțit până la ușă zâmbindu-mi întruna. După această vizită, aveam ora de filosofie tocmai la clasa pe care ar fi trebuit s-o însoțesc la Roma.

Ca să nu trebuiască să vorbesc cu elevii, le-am dat o temă scrisă al cărei subiect tocmai îl alesesem:

„Eul și non-eul, este posibilă comuniunea?”. De mai multe săptămâni mă foloseam deja de șiretlicul acesta care mă scutea să le întâlnesc privirile. Ei scriau, eu rupeam una câte una toate legăturile cu viața pretins reală, și anume cu acea clasă, promiscuitatea grețoasă a cancelariei, buclucul orelor. Aceste himere dispăreau, mă refugiam în singurul moment adevărat al existenței mele. Acea încăpere de la ultimul etaj al unui imobil parizian, o fereastră dând spre acoperișurile înroșite de amurg, o femeie așezată în lumina palidă de septembrie, scânteierea unui ac între degetele ei, sânii ei goi, grei și frumoși, umbra unui bărbat (eu) care se apropie, se oprește în spatele ei, o cuprinde ridicându-i greutatea densă a pieptului. Rămânem cu ochii închiși. Trăim...

Elevii erau, de data asta, mai distrați ca de obicei. Apropiata călătorie la Roma îi excita, îmi spuneam. Sau poate că-și dăduseră seama de șiretlicul meu cu temele scrise. Poate chiar ghiceau că lucrările lor aterizau, fără a fi citite, într-o pubelă? De altfel, ce puteau să scrie despre eu și non-eu ei, care abia mă ascultau când vorbeam despre Fichte? „Mi se fâlfâie de Fichte!”[4], urlase unul în recreație... Și avea dreptate, avea lucruri mai bune de făcut decât să-l citească pe filosoful german: la Roma, trebuia să cucerească o tânără femelă, să se strecoare între coapsele ei umede, să-și scoată sexul, să șoptească vorbe de iubire amestecate cu salivă într-o ureche gâdilicioasă...

Lucrau totuși. „Din respect pentru cocoașa mea”, am gândit acru. E drept că handicapul era în favoarea mea. Sacralizarea celui slab, care se dezvoltase în acei ani, făcea din mine un bun produs ideologic, alături de imigranți, înfometații din lumea a treia, prizonierii din lagăre. Infirmitatea îmi asigura ore fără prea multă gălăgie.

... Un bărbat care rămâne încremenit, cu mâinile pline de greutatea densă a sânilor unei femei așezate în fața cerului palid de septembrie...

Câteva mici râsete, șușoteli. Nu, în ziua aceea era greu să fiu absent în mijlocul orei. Am încruntat din sprâncene, am bătut cu un creion în tăblia zgâriată a catedrei. Capetele s-au aplecat, scârțâitul stilourilor a reînceput. Îi priveam uimit să văd cu câtă ușurință puteau fi uniți în cupluri efemere care

aveau să se formeze în timpul călătoriei în Italia. Blondul înalt, Matthieu Cros, avea s-o penetreze pe roșcata aceea dezmățată, Clarisse Dubosc. Fata cu ochi straniu de galbeni, Lydie Thom, va trebui, în afara unui caz de forță majoră, să-i sugă sexul vecinului ei cu părul ca al lui Rimbaud, Serge Gousse, cel care strigase: „Mi se fâlfâie de Fichte!”. Blonda cu privire gânditoare, Pauline Christi, în schimb...

Din cauza ei refuzasem să merg la Roma.

Era singura, în ochii mei, care putea scăpa de cretinismul inevitabil în care aveau să se scufunde, în câțiva ani, toți ceilalți. Întotdeauna există într-o clasă un chip de care un profesor care detestă învățământul se agață, un chip cu care, inconștient, comunică, o prezență care face meseria suportabilă. Elevă bună, părea să învețe și să înțeleagă rămânând visătoare, străină de ceilalți. Ochii ni se întâlneau din când în când, mă simțeam mai puțin absurd.

Totul se stricase dintr-o dată, la începutul lui octombrie. O văzusem pe Pauline plecând de la școală cu William, un antilez înalt, dar cu trăsături de copil bucălat și mofturos. Îi surprinsesem frecându-se unul de altul în pauză. La orele mele, se așezau acum alături, iar pe sub bancă mâinile și picioarele lor se împleteau. Era epoca în care începea moda metisajului, a negritudinii, a artelor primitive și a altor mici sau mari impostur exotiste. Occidentul încerca să-și regenereze cultura muribundă în sunet de tam-tamuri și libidoul scăzut cu mitul negrului hiperpotent sexual. Tineretul, mereu în avangarda cretinismului, se repezise la această nouă capcană de nerozi urlând: „*Black is beautiful!*”. Bieții micuți, câte dezamăgiri în pat.

Astfel, în ranchiuna mea, încercam să teoretizez această realitate atât de naturală: la Roma, blonda Pauline avea să fie posedată iar și iar de negrul înalt William: ea în patru labe, zguduită de penetrările brutale ale unui sex mare, ea cu picioarele larg desfăcute ca o broască disecată, ea cu gura înspumată de spermă... Acum, elevă sârguincioasă, scria despre un subiect absolut caraghios, acel „eul și non-eul” pe care-l inventasem intrând în clasă. Mâna i se odihnea pe coapsa prietenului ei.

Durerea mea era atât de vie, încât deodată capul înclinat al fetei a fost irizat de un halou de lacrimi și, cu o acuitate sfâșietoare, am înțeles: „Pe ea ar fi trebuit s-o întâlnesc și s-o iubesc când aveam cincisprezece ani...”

Ca să nu mă trădez, aruncam priviri severe în stânga și-n dreapta. Și chiar în fața mea, așezată în primul rând, am văzut-o pe Sandra Cohen. „Asta sigur o să rămână virgină la Roma, m-am gândit cu un rictus care mi-a permis să-mi înghit hohotul. Pot să pun pariu c-o să poarte aceeași parașută ca de obicei. Sărmana pocitanie! În plus, încearcă să-mi zâmbească...”

Corpul Sandrei Cohen, cu siguranță umflat de grăsime, era mereu ascuns într-un nor de pânză care te ducea, pe bună dreptate, cu gândul la o parașută. Ochii ei miopi nu erau lipsiți de frumusețe, iar nasul ei,
„un nas de ienicer”, îmi spuneam eu, era atât de lung și de coroiat încât însăși ideea sărutului părea zadarnică. Pe scurt, era o tânără evreică urâtă, resemnată cu fizicul ei și care-mi urmărea cursurile dezlânate cu o seriozitate și un devotament care mă îngrijorau... Am văzut că deja înnegrise patru foi! Îmi imaginam trupul ei, diform, acoperit de umflături. Îi vedeam nasul care-i acoperea buza superioară. Și dorința supraomenească de a fi cea mai inteligentă, de a reuși. Toate acestea erau fără speranță. În acel moment, ea și-a ridicat spre mine privirea mioapă, teribil de blândă și care părea să-mi spună ceva vital. Am întors ochii și am văzut, în rândul al doilea, mâna lui Pauline Christi alunecând între coapsele colegului ei de bancă...

M-am ridicat și, cu un zâmbet triumfător, am spus:

Ora s-a terminat, da, puțin mai devreme, dar nu contează. Cât despre

lucrările voastre, veți alege singuri pubela în care să le aruncați. *Arrivederci!*

Am ieșit fără să aud explozia de râs la care mă așteptam. A doua zi începea vacanța de Ziua Tuturor Sfinților, probabil că asta m-a ferit de un scandal. Ei se gândeau deja la împerecherea romană.

4 Joc de cuvinte intraductibil în original: „Je me fiche de Fichte!” (n. tr.).

Un viol

Mi-am petrecut ziua aproape fără să părăsesc partea de sus a duplexului nostru. Jos aveam bucătăria, salonul, dormitorul și baia. Sus, sub acoperiș, cele două birouri ale noastre, un alt WC, ceea ce făcea încăperea foarte independentă, și o banchetă cu o umplutură generoasă, încât să mă pot întinde pe spate, afundându-mi cocoașa într-o somieră moale.

Visam cu ochii deschiși, moțăiam, uneori râdeam în hohote imaginându-mi-i pe elevii mei cum aruncau, pe rând, lucrările de filosofie la coș. Apoi m-a desfigurat un rictus, îi vedeam pe aceiași adolescenți acuplându-se la dușurile unui hotel din Roma. „Coiturile astea juvenile, acest timp al nepăsării care ție ți-a lipsit iremediabil.” O spuneam ca să-mi fac și mai mult rău și coboram să destup încă o sticlă de rozé și să-mi refac provizia de biscuiți sărați cu alune, singura mea hrană pe ziua aceea. Nu mai aveam nevoie de lumea oamenilor.

Rosa s-a întors din misiune a doua zi, spre sfârșitul după-amiezii. Nu știa că renunțasem să mai merg la Roma. Eram atât de slăbit încât n-a auzit salutul pe care l-am murmurat de pe banchetă. Am vrut să-mi forțez vocea, dar deodată a răsunat timbrul lui Isidore, prietenul nostru african. Cu hainele în dezordine, duhnind a alcool prost digerat, am hotărât să nu mă arăt. Rosei, deși n-o recunoștea, probabil că-i era uneori rușine cu mine... Cu siguranță că Isidore avea să plece după ce-o ajuta pe Rosa la transportul valizelor. Da, după aperitivul pe care i-l propunea ea.

O să luăm un aperitiv și pe urmă putem merge să mâncăm la vietnamezul de data trecută, nu-i rău,

nu

?

Și cu cocoșatul tău ce-ai

făcut? E la Roma, cu

clasa lui...

Tot așa supărat?

Da... Cred că chiar începe s-o ia razna, dragul de bărbatu-meu. Delirează ore în șir... Ei, nu! Nu

se poate! Uite, a scos trei sticle de Côtes de Province. Îți spun, se țicnește de tot. Și, fiindcă nu i se mai scoală, acum acuză lumea întreagă, e acrit, nici nu-ți închipui!

Pentru sculat, am adus pachetul de yohimbină pe care mi l-ai cerut și încă două sau trei chestii care se folosesc la noi. Bine, n-o să facă din el un Hercule, dar...

Cu o lună în urmă aș fi intervenit, m-aș fi răstit la ei, poate chiar l-aș fi dat pe Isidore pe ușă afară. Acum toate astea nu mă mai priveau. Le percepeam cuvintele ca venind dintr-un trecut trăit foarte demult. Zgomotul unui dop, niște voci care se înfierbântau încetul cu încetul... Vorbeau despre un program

împotriva foametei din Etiopia, despre cursuri de alfabetizare în Mali, despre o campanie de prevenire a... N-am înțeles a cui. Din când în când, aceste discuții umanitare erau colorate de amintiri personale: Isidore, pe un ton deodată visător, vorbea despre seara când mâncaseră, la Kinshasa, omizi prăjite. Vocile li se îmblânzeau. Își aminteau că după omizi se duseseră să danseze...

Pesemne că ațipisem și, când s-a trântit ușa, am crezut că plecaseră. M-am ridicat într-un cot și am văzut că, dimpotrivă, tocmai se întorseseră de la restaurant. M-am așezat anevoios, mi-am masat ceafa turnată în plumb, m-am scărpinat pe cocoașă, mi-am căutat papucii de casă. Trebuia să eliberez bancheta pe care Isidore dormea în timpul trecerilor sale prin Paris.

Eram prea buimac de somn și de alcool și, când am ajuns la scara în spirală ca să-i salut, am înțeles că nu mai era nevoie.

Isidore stătea în picioare în mijlocul încăperii. Avea pantalonii descheiați. Rosa, în genunchi, dădea impresia că lovește cu capul partea de jos a acelui pântec dezgolit. Când fruntea i se desprindea de pubisul bărbatului, se vedea în gura ei sexul de o lungime mai degrabă medie, strălucind ca un limax negru. Ea scotea niște gâlgâituri sonore, iar el niște mici suspine ciudat de copilărești. Și chipul îi era copilăros, rumen, satisfăcut ca al unui puști care a primit o bomboană... Strângea capul Rosei între mâini și imprima gurii care sugea ritmul potrivit.

Picioarele îmi tremurau puternic. M-am așezat pe mochetă, cu fruntea sprijinită de balușt ri. Jos, dispunerea corpurilor se schimbase. Isidore, așezat pe canapeaua din salon, avea acum numai cămașa pe el, iar Rosa, ghemuită la picioarele lui, își continua pomparea. La un moment dat, fără ca ea să-și dea seama, el a apucat cuvertura din batist indian și și-a suflat o nară, apoi pe cealaltă. Răcea des...

Am crezut că o să vomit, mi-am cufundat capul în pledul de pe banchetă.

Când, recăpătându-mi suflul, am putut vedea din nou, scena din salon nu mai prezenta nimic grețos în mod special. Rosa era întinsă pe spate, Isidore se zbătea deasupra ei, frământându-i sânii moi. Apoi ea s- a așezat capră și el a luat-o pe la spate. Ca să ajungă iar, peste câteva minute, față în față. Țin minte suspinul Rosei: „Îmi place la nebunie mirosul tău” și două strigăte repetitive ale lui Isidore: „Mă exciți, ah, mă exciți!” și: „Îmi dau drumul, îmi dau drumul!”. Lexical, scena se reducea la asta.

Poate că această sărăcie verbală m-a trezit din beție și m-a calmat. Privirea mi-a devenit aproape detașată. Tristă. Vedeam un trup de bărbat, negru, gras, obez chiar, fesele lui ceva mai deschise la culoare, dar acoperit de niște mici pete foarte întunecate, da, un dos mare și durduliu pe care ți l-ai fi imaginat mai degrabă străpuns într-un act homosexual. Acest trup se agita peste un trup feminin destul de urât și care semăna cu al unei păpuși gonflabile parțial

dezumflate. Mâinile femeii se străduiau, în ciuda masei negre care o strivea, să frece mameloanele bărbatului. Apogeul se apropia, cadența penetrărilor s- a accelerat, gâfâielile au urcat cu un ton, devenind imploratoare. „Îmi dau drumul, oh, uha!”, a strigat Isodore și a juisat. Picioarele Rosei apăsau frenetic cuvertura de batist, ridicând-o într-o spumă de pânză. Isidore s-a retras, iar când i-am văzut sexul am fost cuprins de un asemenea râs încât ca să-l înăbuș a trebuit să mușc din pled. Sexul n-avea nimic rizibil, numai că era cam mic pentru acel trup mătăhălos. Asta era culmea! Măcar să fi fost un negru frumos și potent, înzestrat cu un membru supradimensionat, și să fi posedat o frumoasă albă cremoasă căreia i-ar fi frământat sălbatic sânii și i-ar fi umplut gura cu sămânța lui năvalnică! Dar nu, toate astea erau literatură. În realitate, era vorba de Rosa, de patruzeci și șapte de ani, deschisă la sexele de toate culorile, o femeie care-și trăgea ultimele cartușe mulțumindu-se cu negrii, fiindcă paloarea pielii ei era un atu în ochii africanilor doritori să „i-o tragă unei albe”. Era

conștientă de asta, chiar dacă îmbrăca acele acuplări în vorbărie internaționalistă. Și era vorba de Isidore, o huidumă cu fizic ingrat, al cărui atribut viril dezmințea rușinos mitul potenței sexuale a negrilor.

Zguduit de râs, am sfâșiat pledul cu dinții, l-am umplut de lacrimile hohotelor mele sugrumate: n- aveam nici măcar dreptul de a fi încornorat acătării! Apendicele ăla mic, la un negru, ha, ha, ha! totul se duce naibii! „Dar, mai ales, cred că umerii mei sunt mai lați decât ai lui și că am bicepșii mai dezvoltați datorită extensorului...”

M-am ridicat din pled, ciufulit, buimac, pe jumătate asfixiat, și am aruncat o privire jos. Rosa stătea întinsă pe canapea, iar picioarele ei continuau să răscolească, încet, spuma cuverturii. Prin ușa deschisă a băii, l-am văzut pe Isidore săpunindu-și sexul deasupra chiuvetei...

O scurtă strângere de durere mi-a comprimat respirația. O arsură fugitivă. Baia e un loc destul de intim. Și, în ciuda vieții noastre conjugale destrămate, mai domnea acolo o umbră de secret care ne unea pe Rosa și pe mine. „Femeia mea... soția mea...”, murmuram tăcut imaginându-mi acele mici obiecte pe care le vedeam în fiecare zi. Flaconul de parfum pe care i-l dăruisem la ultima ei aniversare, pămătuful de bărbierit, deja puțin rărit, un cadou de la ea la care țineam mult. Iar pe o mică poliță de sticlă, cerceii pe care-i ascunsesem în papucii ei de casă în prima noapte de Crăciun pe care o petreceam împreună. Acum acolo se afla bărbatul acela cu trup adipos și lucios care-și spăla sexul uitându-se distrat la toate acele obiecte deodată dezarmate.

Violate...

M-am întins pe banchetă, absolut indiferent la continuarea evenimentelor. De jos urcau vorbele tărăgănate ale amanților sătui. Auzeam criticile Rosei față de organizatorii unei conferințe de la Ouagadougou:

Îți dai seama, birocrații ăia călătoresc la clasa întâi și stau ore întregi să se tocmească despre un buget de mizerie pentru biblioteci...

Isidore răspundea prin niște mormăituri monosilabice, apoi a scos un sforăit care a dat semnalul de plecare: s-au smuls din toropeală și s-au dus să se culce în dormitor.

Dimineața au plecat devreme. Iar seara Rosa s-a întors singură. M-am dat jos de pe banchetă și m- am așezat, ca în ajun, lângă balustrul scării. Voiam să văd cum trăiește Rosa fără mine. Și-a scos elasticul care-i ținea coada, l-a pus pe polița din baie, lângă cerceii cei vechi, primul meu cadou de Crăciun. Apoi s-a strâmbat în fața oglinzii, făcând niște mutre de o melancolie emoționantă, de parcă ar fi cerut un favor reflexiei sale fanate. Și deodată a scos o fluierătură lungă și exagerat de mitocănească, un fel de a spune:
„Mi se fâlfâie!”. A tăcut, s-a oprit în mijlocul încăperii, gânditoare, descumpănită. Puțin pierdută cum era, femeia aceasta nu-mi inspira nicio ură. M-am gândit că e momentul potrivit și am șoptit:

Rosa, eu sunt. Nu te teme...

Ea a tresărit puțin totuși și pe chipul ridicat înspre mine i-a trecut o lumină aproape tinerească. Am coborât.

Păi stai așa... N-ai plecat la Roma?

Nu. N-am plecat. Eram aici și aseară. Am văzut totul...

După crisparea buzelor ei, am înțeles că pregătea o frază de genul: „Și ce era așa grozav de văzut?”, pe un ton zeflemitor. Sau mai frivol: „Nu-i frumos să spionezi, știi?”. Iar apoi ar fi vorbit despre libertatea alegerilor noastre sexuale. I-am luat-o înainte cu câteva secunde:

Da, am văzut totul. Pe tine, pe Isidore. De la început până la sfârșit. A fost... banal. Sărăcăcios, repetitiv, fără imaginație. Și dezgustător. Dar aici vorbește soțul încornorat, așa că... Nu, de fapt, esențialul nu-i ăsta. Vezi tu, Rosa, cerceii ăia...

Dacă n-aș fi vorbit despre asta, mi-ar fi tăiat-o și, în câteva replici, m-ar fi adus la tăcere. Era foarte tare la dialectică. Dar vederea acelor bijuterii ieftine care trăiau cu noi de atâta vreme a tulburat-o. Chipul i s-a înmuiat, a încercat un surâs.

Vezi tu, Rosa, eu țin minte foarte bine. Era pe douăzeci și patru decembrie, spre seară. Traversasem parcul Luxembourg. Soare coborât, arămiu. Puțină lume, oamenii pregăteau cina de Crăciun. Cerceii erau într-un săculeț din buzunarul meu. Tu încă nu știai. Asta îmi stârnea o bucurie copilărească. Iar a doua zi dimineața i-ai găsit în papuc. Și de fiecare dată când îi vedeam pe poliția din baie mă gândeam la lumina aceea roșiatică pe copacii desfrunziți din parc. Mă gândeam la tine, chiar dacă tu lipseai, mai ales când lipseai, chiar dacă bănuiam că poate tocmai mă înșelai, mă gândeam la clipa aceea cu o mare tandrețe. Ea ne aparținea cu adevărat, ție și mie, numai nouă. Înțelegi?

Nu mă așteptam la un răspuns. Vorbeam cu ochii în jos și cu o voce destul de surdă. Da... înțeleg... a murmurat foarte încet, parcă surprinsă ea însăși de cuvintele ei.

Eu n-am altă casă, Rosa. Și în casa asta era o poliță cu cerceii tăi. Acum e negrul ăla gas care-și spală pula și care, cu un ochi amuzat, se uită la ceea ce era, până la urmă, singura noastră intimitate adevărată. Nu contează că vă futeți. Ai făcut-o în toate misiunile, cu Isidore și cu alții. Dar, vezi tu, există în viață un lucru pe care n-avem dreptul să-l murdărim. E ca și cum ai lovi peste față un copil adormit sau l-ai împinge pe un orb pe un drum greșit. Asta nu-i morală, nu! Pur și simplu trebuie să păstrăm măcar o bucățică de... da, de sacru, dacă vrei. Seara aia de iarnă în parcul Luxembourg... În viață avem foarte puține clipe când suntem cu adevărat noi înșine. Amintirea acelei lumini arămii peste copacii desfrunziți era modul meu de a te iubi, Rosa...

Am fost uimit că-mi curgeau lacrimi pe obraz, absolut silențioase, fără niciun suspin sau smiorcăit, nu mă împiedicau să vorbesc, alunecau ușor, udau paginile cărții de care uitasem și pe care o strângeam pe pântec. Când am ridicat privirea spre Rosa, am văzut că trăsăturile ei ezitau între acceptare și respingere. Contrastul acesta a devenit tot mai puternic, ochii îi scăpărau, și-a mușcat buza. La un moment dat am crezut că avea să vină spre mine, să mă îmbrățișeze și că aveam să rămânem uniți în minusculul cerc de lumină lăsat de amurgul de iarnă printre copaci.

Câte clipe de lumină păstrăm, Rosa? Trei, patru... Pentru o viață întreagă. Restul sunt seri precum cea de ieri. Trupurile voastre, nu prea plăcute la vedere,

care se împreunează, își amestecă secreţiile, se desprind. Nu mai există nimic altceva înăuntru, știi bine. Prezervativul cu câteva grame de spermă pe care Isidore îl aruncă în WC, zgomotul acela când trage apa, săpunul-cremă cu rozmarin și deja oboseala, dorința ca femeia aceea, tu, să termine cu trăncăneala despre ajutorul pentru țările din lumea a treia și să- l lase să doarmă. Nimic altceva, Rosa! Eu aveam cerceii tăi, deasupra chiuvetei, mi se întâmpla să-i ating când erai în misiune... Aveam plimbarea aceea de iarnă... Și, pe lângă asta, trei sau patru clipe de fericire adevărată. Nu mai mult. Într-o zi, pe o stradă, o femeie punea o plantă la fereastră, s-a aplecat, am văzut că avea niște sâni mari și foarte albi, mi-a zâmbit, înțelegând tot ce simțeam, tot ce eram, am început să merg cu spatele ca să-mi ascund cocoașa, ea mă privea cu tandrețe...

Oare chiar credeam ce spuneam? Aveam strania impresie că devin altul vorbind despre clipele acelea, că încep să cred în ele mărturisindu-i-le Rosei, ca și cum trebuia să le exprim ca să le fac

adevărate. La un moment dat am simțit că nu mai este niciun ecran între noi, că nu prin sensul cuvintelor comunicam, ci prin vibrația inimilor noastre dezgolite. Eram sigur că Rosa, cu un gest sau cu o privire, avea să mă facă să înțeleg că și ea trăia deplin acea seară de decembrie, în mijlocul copacilor arămiți de soarele la apus. Iar când am repetat:

În fond, numai clipa asta am avut-o în viața noastră... ea a aprobat cu ochii larg deschiși și un aer

pierdut.

Toate femeile, chiar și cele mai cinice, păstrează o umbră din sinceritatea lor de fată, un dagherotip stins de chipuri visate, de iubiri pure și fidele, îngropate de mult sub aluviunile coiturilor rapide în camere de hotel pline de bâzâitul aerului condiționat. La vorbele mele, suprafața vechii plăci de argint fremătase, dureros de intactă în inima Rosei.

Sunt un cocoșat, Rosa, și la vârsta mea n-o să mai am altă șansă să mă atașez de o pereche de cercei vechi...

Vocea ei a răsunat tare, mai puțin fermă ca

de obicei: Îți cer iertare...

Într-o străfulgerare, am văzut ce aveam să facem curând: la sfârșitul unei zile reci de decembrie, vom merge într-un mare parc adormit.

Atunci am făcut o greșeală. I-am vorbit despre femeia care-și cosea o bretea la sutien, în camera ei de pe strada Saint-Denis. Cerceii vechi erau de acum profanați, iar camera aceea, singurătatea prostituatei aplecate spre bucata de lenjerie, minutele de odihnă ale unei femei necunoscute aveau să fie ultimul meu refugiu...

Nu era vorba de gelozie, pur și simplu ocazia i se păruse probabil prea bună Rosei: Isidore al ei, prostituata „mea”, eram chit, paritatea rătăcirilor noastre erotice era respectată. S-a ridicat, vocea i s-a înăsprit, căpătând o tonalitate persiflantă. Iar bateria ei de argumente a tunat: Sartre și Beauvoir foarte vorbăreți despre genul de plăcere pe care o găseau în brațele terților, pudibonderia mea mic-burgheză, rasismul meu („Faptul că nu ți se scoală nu-ți permite să-l faci pe Isidore negru gras!”). Eram destul de prost cât să răspund:

Negru, de culoare, *black*, asta nu schimbă nimic. I-ai supt îndelung sexul și el l-a săpunit în chiuveta din baia noastră!

În mod evident, pierdeam teren. Rosa se simțea deosebit de combativă. Mai devreme percepuse în cuvintele mele suflul unei alte lumi. Asta o speriase așa cum ne poate sperria eternitatea care se revelează deodată în lumina unei seri de septembrie. S-a grăbit să revină de cealaltă parte a lucrurilor. Să se reinstaleze în decorul bine fixat: cuplul-strecurătoare pe care-l formam, prietenii ei care nu se înșelau niciodată despre sensul istoriei, misiunile ei umanitare în care întâlnea toate acele sexe virile și dornice. Niște cercei vechi? Ce prostii! Și când se gândea că era cât pe ce să se lase păcălită de cocoșatul ăsta sentimental

și balivernele lui de impotent!

Mental, probabil că ținea genul ăsta de discurs. Cu voce tare, mă bombarda cu realități greu de negat: nu mai eram în secolul al XIX-lea și, de altfel, în secolul al XIX-lea George Sand, da, doctorul care o călărea în timp ce în camera de alături Musset suferea de gripă, și amantele lui Hugo și Maupassant.

Și apoi, te-am întrebat eu vreodată cu cine te culci când nu-s aici?

M-am apărat stângaci:

Ce spui tu e corect, dar... vezi tu, cerceii ăia, altceva nu prea mai aveam în viață. Și negrul ăla gras ...

Își interzic să-l faci pe Isidore negru gras!

De câte ori... Ai să mă dai în judecată pentru injurie rasistă?

Nu ești amuzant, Stanislas.

Nu mai am casă, Rosa. O casă cu o baie în care să pot vedea cerceii tăi vechi...

Ești bolnav, bolnav tare! Trebuie să te duci iar la psihiatru. Și repede. Cât despre casă, dacă nu-ți place, nimic nu te oprește să te muți în altă parte.

Rosa fusese întotdeauna o femeie hotărâtă. Cred că, propunându-mi să plec, deja închisese, interior, cazul meu. Una dintre expresiile ei preferate era: „Viața-i prea scurtă, n-o să ne plictisim cu...” și lucrul care o deranja era repede înlăturat din calea ei. Viața în care te puteai gândi la niște cercei vechi care zăceau pe polița din baie. Și la lumina arămie a amurgului pe trunchiurile dezgolite ale copacilor.

A doua zi am descoperit, împrăștiate pe jos, mai multe plăcuțe albastre, asemănătoare cu niște mici săpunuri.

E raticid, mi-a explicat Rosa. Cred că avem șobolani. Uită-te la pledul ăsta, se văd clar găurile lăsate de un rozător.

Rosa, eu am mușcat din pled. Te vedeam făcând dragoste cu Isidore și, ca să-mi înăbuș râsul, mi- am pus căluș. Eu sunt șobolanul.

M- am silit să zâmbesc și m-am apucat să adun plăcuțele albastre.

Mâine plec la Bamako, m-a anunțat Rosa. Sper că ai să fii în stare să-ți faci singur programare la psihiatru. Crede-mă, chiar ai nevoie.

Tocmai că n-am avut nevoie să cer acea programare, pentru că opt zile mai târziu, la sfârșitul orei mele de filosofie, prima de după vacanța de Ziua Tuturor Sfinților, am fost internat în clinica psihiatrică de la Gravelles, un azil pentru profesorii pe care viața îi transformase în șobolani.

Moartea publică a unui profesor de filosofie

Văzusem bine: la întoarcerea de la Roma, împerecherea elevilor mei era consumată. În dușurile hotelului, Carlos Silva o posedase probabil pe Sophie Brun, așezată în patru labe în cabina alunecoasă a cărei gură de scurgere era înfundată cu păr. Matthieu Cros se străduise s-o sodomizeze pe Clarise Dubosc, roșcata cu crupă mobilă și foarte rotunjită. Oare ea țipase simțind durere la fiecare penetrare sau era deja o practică familiară? Lydie Thom, bruneta cu privire somnoroasă, își desfăcuse coapsele, în picioare, bombându-și pântecele și agățându-se de robinete ca să suporte asaltul frontal al prietenului ei. Cât despre Pauline Christi...

„Doamne sfinte, asta mă torturează!" Va să zică această Pauline visătoare, pură, cu gândul departe și ai cărei ochi știau să exprime o înțelegere gravă și fraternă, îngerul acesta, silfida aceasta absorbise sexul mare și negru al lui William, îngenunchease și-l supsese aspirând puternic, precum fumătorii începători care, cu obrajii supți, se înverșunează asupra primelor lor țigări. El ejaculase în gura aceea fin desenată, o gură cu contururi atât de tandre... O gură făcută pentru primele săruturi caste! Ea înghițise lăsând bărbia în jos, se ridicase și privise cu un aer de femelă sătulă chipul bucălat și posac al tânărului. „E un pic dulce sperma ta", îi șoptise ea cu un surâs exagerat de vicios, frecându-se de trupul înalt care se destindea. El mormăise: „Pentru c-am mâncat patru înghețate", dar deja femeia care se lipea de el era în plus, îl cuprindea dezgustul de după orgasm, se grăbea să se spele și să se ducă să fumeze, cu alți băieți, în camera lor.

Vedeam cărarea care împărțea părul deschis al Paulinei. Cu capul aplecat deasupra lucrării, ea scria, ca și restul clasei, un expozeu pe un subiect nepotrivit pe care-l inventasem cu câteva secunde înainte de oră: „Prima noastră tinerețe este deja un pas spre moarte?". De fapt, mai propusesem unul, ca să păstrez o aparență de seriozitate: „Corpul nostru este constrângere sau libertate?".

Mă gândisem că, după ce-i sfătuisem să arunce lucrările la gunoi, vor refuza să scrie orice. Dar sejurul la Roma îi făcuse, cu siguranță, să uite cuvintele mele. De altfel, la vârsta lor, li se fâlfâie de ce vrea să spună sau să facă un tâmpit bătrân ca mine. Puteam să mă dezbrac în clasă, i-ar fi amuzat, nimic mai mult. Să mă sui, gol, pe catedră. Ar fi urlat: puah! și s-ar fi stricat de râs. Să mă arunc pe fereastră? O jumătate de zi de agitație guralivă și senzația plăcută, pentru ei, de a fi eroii zilei.

Privirea mi-a alunecat spre cuplurile pe care le identificasem înaintea călătoriei lor la Roma. Penetrări vaginale, orale, sodomii… Fără îndoială că mă înșelam asupra nuanțelor, asupra tipului de acuplare între cutare și cutare, dar în mare asta era: extrema sărăcie combinatorie a plăcerii umane.

În primul rând, Sandra Cohen înnegrea a șasea pagină. „E în stare să ouă două lucrări, câte una pe

fiecare subiect", m-am gândit cu amestecul de ostilitate, admirație și perplexitate pe care-l simțisem dintotdeauna față de productivitatea intelectuală a evreilor. În jurul gâtului i se învălătucea o eșarfă de mătase brodată cu monumente romane și ale cărei capete dispăreau în pliurile rochiei-parașută care-i disimula obezitatea.

Parcă magnetizați, ochii mi s-au întors spre cărarea fină din părul lui Pauline Christi. Ea a ridicat capul și i-a făcut cu ochiul lui William. „O gură făcută pentru primele săruturi caste..." Da, gura unei madone sau, când nu zâmbea, a unei pietà. O gură pe care, în tinerețe, ar fi trebuit să pun primul sărut. Ar fi fost acolo pietrișul unei alei argintate de lună, umbrele somnambulice ale arinilor, luminile din casa părinților ei, mirosul ierbii încălzite de o zi de aprilie deja caldă și răcoarea nocturnă care urcă dinspre râu. Mâinile noastre împreunate, vocea mea recitând un sonet, teama delicioasă de a uita ultimul terțet. Apoi acel sărut... Ei, da, Făt-Frumos și alte prostii. Ea tocmai și-a strecurat degetele între coapsele lui William. O pietà! O mică femelă în călduri. O gură a primelor săruturi umplută cu sperma caldă revărsată de o pulă mare și neagră.

Am desfăcut geanta, am scos o cutie de pastile acidulate și mi-am îndesat șase sub limbă. Să vomit în mijlocul orei, pe catedră? Și să spun: iată, e singura reacție adecvată la futaiurile voastre ridicole! Vă treceți viața profanând iubirea. Mai întâi copulând fără să iubiți, apoi în căsniciile voastre unde nici nu se va mai pune problema iubirii. Problema va fi ce marcă de mașină de spălat să cumpărați și la ce temperatură să spălați chiloții murdari ai odraslelor voastre și la ce bancă să faceți un împrumut imobiliar și în ce zi să vă vizitați socrii și cum să-l obligați pe asigurator să plătească a nu știu câta pagubă provocată de inundație. Și, din când în când, veți plânge încuindu-vă în WC-ul apartamentului vostru cu două camere, căci nu veți mai putea nega că viața voastră e ratată. Și vă veți agăța de amintirea îndepărtată a unei excursii școlare la Roma, când totul era numai soare și nepăsare și când un adolescent negru și înalt vă penetra prin toate orificiile și la sfârșit v-a dat să-i beți sperma. Veți vedea, va fi cea mai frumoasă amintire din tinerețe. Din prima voastră tinerețe! Ăsta-i subiectul lucrării, nu? Vedeți voi, nici măcar nu vă urăsc. Vă plâng. Nu, vă iubesc. Așa cum iubești un copil care e gata să se scufunde în haznaua existenței în care părinții lui s-au înecat deja. Din fericire, cocoașa mea m-a ținut departe de toate astea. N-am avut niciodată șansa de a fute o tânără în dușurile unui hotel, dar n-am nici socri la Saint-Quentin-en-Yvelines, nici locuință de vacanță la Hourtin-Plage. Soția mea nu m-a iubit niciodată. Acum câteva zile, am văzut-o în genunchi în fața amantului ei african, sugându-i sexul. Cam ca tine, sărmana mea Pauline Christi. Mi-aș tăia amândouă brațele pentru ca un făt-frumos să-ți poată da un prim sărut la umbra unui arin învăluit de stele într-o lumină albăstrie. Dar ideologia de azi vrea să fie un negru sau, și mai rău, un metis. Și ca, în loc de

sărut, să fie o felație...

Atunci a apărut o pauză în monologul meu interior. Am privit spre clasă și am fost uimit să văd că toți elevii ridicaseră capul și mă priveau cu un aer năucit.

Am înțeles brusc că de la un moment încolo vorbisem cu voce tare!

O voce puțin surdă la început, ca atunci când mormăi pentru tine, apoi tot mai distinctă și, în sfârșit, un ton de mustrare liber, feroce. Unii elevi își dădeau coate, dar cei mai mulți mă ascultau, captivați. Am văzut că chipul lui Pauline Christi se înroșise violent.

Un vânt puternic de libertate absolută îmi înghețа părul. Ca pe puntea unui vapor într-o noapte de noiembrie. Știam că acum puteam să spun totul. Și le-am spus.

> Dumneata nu-l iubești pe William, Pauline! Dar cretinii de la televizor ți-au explicat că la modă e

amestecul raselor și deodată ești gata să i-o sugi prietenului dumitale, de fapt nu lui, ci culorii pielii lui, corectă politic. La fel cum nevastă-mea, Rosa, totuși nemțoaică, deci ariană, i-o suge negrului ei gras, Isidore. Ești deja sclava societății, ea îți spune cu cine trebuie să te fuți într-un hotel din Roma...

Am remarcat atunci că în tot acest timp Sandra Cohen lua notițe. Era greu de crezut că scria la lucrarea ei. Va să zică îmi nota cuvintele ca să mă denunțe. Asta n-a făcut decât să-mi ațâțe agresivitatea. Da, toată ideologia asta negrofilă, conaționalii tăi (de ce o tutuiam?), Cohen, ne-o bagă pe gât. Complotul evreiesc îl știu din copilărie. Sunt descendent al dinastiei regale a Poloniei. Dar din cauza nasului tău, draga mea Cohen, nici măcar un negru n-o să te vrea!

Ea a ridicat capul și s-a uitat la mine. Ochii ei miopi erau profund tragici. Am simțit o milă teribilă pentru ea, conștient din nou că-i iubeam pe toți cu o dragoste aproape divină. Da, eram Dumnezeu care își vedea creaturile pe punctul de a se scufunda în miasmele vieții fără iubire. Am vorbit mai încet.

Nu, nu sunt Dumnezeu. Sunt un cocoșat bătrân înșelat de nevastă. Cum nu mai am pe nimeni cu care să fac dragoste, cumpăr reviste pornografice. Dar, vedeți voi, chiar și în această cloacă există prezența divinului. O să vă arăt o revistă din astea, o am în geantă, o să vedeți. Apar, bineînțeles, toate soiurile de penetrare, gurile lacome și apoi, într-o fotografie, o fereastră, o perdea, se simte vântul unei seri de primăvară... Așteptați...

N- au vrut să aștepte. Clasa s-a zguduit, a șuierat ca un șarpe. Am simțit cum izbucnește revolta. Nu, nu erau creaturile lui Dumnezeu, erau niște tineri zombi drogați cu gândire unică, egalitarism, toleranță. Nicio scânteie de absolut în ei. Îi detestam. Mâna dreaptă a lui Pauline era așezată pe mâna lui William. Aproape că am roșit repezindu-mă spre ea.

Tu, sărmană cretină, dă-i drumul, suge-i-o, dar nu uita că timpul veghează, moartea veghează! Curând o să ai în gură penisul putred al unui cadavru. Timpul îi pedepsește pe cei care renunță la iubire, ei îmbătrânesc văzând cu ochii. Da, ai să săruți pula unui hoit.

Ciudat, tocmai expresia asta, „pula unui hoit”, atestată de mărturiile elevilor, m-a scăpat de proces. Experții aveau să vadă în ea dovada suficientă a iresponsabilității mele psihice.

Revolta mocnea, dar deja o apucasem de braț pe Pauline și o târam spre fereastră.

Dacă ai fi fost în stare să fii liberă în gândurile tale, în sentimentele tale, făt-frumosul ar fi venit, crede-mă, te-ar fi găsit acest *Principe Azzuro*! Acest prinț de azur. Uită-te, e acolo, sub ferestre. *Principe Azzuro* al tău! Te așteaptă!

Am deschis violent fereastra, iar suflul amar al toamnei ne-a înghețat chipurile. Nu știu de ce răcneam în italiană. Poate din cauza călătoriei lor la

Roma. Sau pentru sonoritatea acestei limbi, singura care putea acoperi zarva tot mai puternică. *Principe Azzuro!* Îngrozită, Pauline s-a lăsat în voia mea și a aruncat o privire panicată pe fereastră...

Ceea ce am văzut, ea și cu mine, a fost magic. Pe sub copacii din scuar, în fața liceului, mergea un bătrân de o mare eleganță desuetă, îmbrăcat cu o redingotă de velur grena, pantaloni negri, strângând în mână o pereche de mănuși deschise la culoare. Capul cărunt avea o alură nobilă care te lăsa lesne să-ți imaginezi un joben.

El e, *Principe Azzuro* al tău! Te-a așteptat toată viața, dar tu l-ai trădat cu negrul tău corect politic și acum e prea târziu. A îmbătrânit, se duce, o să moară prințul tău!

Atingeam acel grad de delir, acel prag al demenței începând de unde totul părea și totul devenea adevărat. În privirea lui Pauline am văzut ceva ca o acceptare fulgurantă a adevărului meu. Și imediat,

înspăimântată de această străfulgerare de lumină, și-a smuls brațul din strânsoarea mea și, izbucnind în lacrimi, a fugit să se refugieze lângă William.

Am strigat mai departe, certându-i, blestemându-i, declarându-le iubirea mea. Amestecam penisurile negre, prinții, complotul evreiesc, seara de vară de pe pagina unei reviste pornografice, zbârnâitul mașinii de spălat care avea să fie zgomotul de fond al vieților lor mic-burgheze, gândirea unică ce avea să facă din ei niște castrați închiși la absolut, necesitatea de a ne uni pentru a ne salva împreună din sugrumarea existenței, gura lui Pauline Christi...

Se ridicaseră deja cu toții în picioare, vociferau gesticulând, se formau grupuri, circula o foaie pe care semnau. O petiție, fără îndoială, un raport al abuzurilor mele. Ieșind, îmi aruncau priviri pline deopotrivă de ură și de demnitate ofensată. Deja se instalau în rolul virtuos care li se cerea. Am reușit pentru ultima dată să străpung zgomotul:

Să știți că vă iubesc și că vă voi salva, fără voia voastră! Voi salva cărarea fină din părul lui Pauline Christi... Voi lupta pentru voi...

Ușa s-a trântit, fereastra s-a mișcat în vântul unei zile cețoase de toamnă. Am văzut că Sandra Cohen rămăsese așezată la locul ei și că nu se oprise din scris. Și dacă, în incredibilul ei zel evreiesc, își scria în continuare lucrarea despre corpul-constrângere și corpul-libertate? Presupunerea depășea nebunia lucrurilor care tocmai se petrecuseră și mi-a dovedit că eram numai parțial nebun. Dar nu, ea probabil că înregistra toate atacurile mele contra coreligionarilor ei.

M-am repezit spre ea și am împins-o de umăr.

Hai, șterge-o, prinde-i din urmă pe ceilalți, denunță-mi derapajele antisemite, sigur le-ai notat pe toate. Mai vrei, uite, ascultă. M-am săturat de poveștile voastre despre lagăre! Ați făcut din ele un plasament ideologic, o rentă, ați...

Ea își aduna foarte încet lucrurile, cu capul plecat, și abia când a ridicat ochii spre mine am văzut că plângea. O lacrimă îi atârna, ca o perlă de sticlă, de bărbia pe care nasul aproape o atingea. Mi-am dat seama că avea în ea ceva de extraterestră. Am simțit brusc dorința de a o strânge în brațe, foarte puternic, de a închide ochii, de a o apăra de infamia lumii care ne asalta. Dar ea era deja în prag.

Poți să-i povestești tot ce vrei directoarei, Cohen. Nu-mi pasă! am strigat cu o voce deformată de tandrețe.

Din pragul clasei am auzit nu un răspuns, ci mai degrabă un suspin: Știu...

Doamna director, o fată bătrână de vreo cincizeci de ani, a avut față de mine un comportament ireproșabil. Fără a încerca să mă apere, căci enormitatea spuselor mele făcea asta inutil, a făcut totul ca să mi se recunoască un acces de nebunie. Ca o avocată pricepută, mi-a ghidat pașii, mi-a indicat, implicit, capcanele de evitat. N-avea dreptul să-mi dea să citesc depozițiile elevilor, însă mi-a dat o fotocopie. Le-am parcurs distrat, de parcă acuzațiile lor

ar fi vizat un necunoscut. Numai semnăturile de la sfârșit mi-au stârnit curiozitatea. William semnase primul, fără îndoială în calitatea lui de negru, deci cel mai lezat de discursul meu. Clarisse Dubosc, Carlos Silva, Lydie Thom, Serge Gousse... Pauline Christi! În text, ea mărturisea că suferise „pipăieli”. Curvișstina! Matthieu Cros, Sophie Brun... Am căutat numele Sandrei Cohen. Am cercetat coloana în sus și-n jos. Nu, nu era acolo. „Și dacă a refuzat să semneze?”, m- am gândit și am simțit cum mi se pune un nod în gât. Textul pomenea injuriile rasiste, faimoasele
„pipăieli”, „valul de obscenități”, dar niciodată afirmațiile antisemite. „Pula unui hoit” era subliniată cu

două linii apăsate. Degetele mele umezite de lacrimi lăsau pete mari pe cerneala instabilă a fotocopiei.

V-ar trebui o lungă odihnă ca să vă reveniți...

M-am scuturat, dându-mi seama că citeam în biroul directoarei. Ea se uita la mine cu jena pe care o ai în fața unui vinovat care plânge. Mi-am șters ochii și am privit-o mai atent ca de obicei. O femeie înaltă și slabă cu un chip auster și trup colțuros, care se vedea că nu mai fusese de mult posedată de un bărbat. „Ar trebui să găsiți pe cineva, negru, alb, nu contează. Isidore, de ce nu? Și atunci acest trup ar putea să trăiască din nou, să juiseze iar, să recapete puțină bestialitate sănătoasă. Sub taiorul ăsta trebuie să mai fie niște sâni pe care Isidore i-ar putea frământa... Mama mea spunea că plăcerea cea mai primitivă e mai bună decât pustiul erotic...”

Doamna director s-a ridicat brusc.

Ar trebui să vă odihniți, domnule Godbarsky.

Am înțeles că iarăși vorbisem cu glas tare. Sânii ei, Isidore, pustiul erotic, îi spusesem toate astea.

Ceea ce ceilalți aveau să taxeze la mine drept demență era, până la urmă, simpla dispariție a frontierei dintre limbajul interior și cuvântul pronunțat. Și totodată extazul aproape orgasmatic de a putea spune totul.

Totuși, o lună mai târziu, unul dintre pacienții de la clinica de psihiatrie de la Gravelles mi-a temperat entuziasmul. Într-o zi, a auzit ce-i spuneam doctorului despre dragostea mea pentru Pauline Christi. M-a tras atunci într-un colț unde nu pândea nicio ureche indiscretă și mi-a dat următorul sfat:

Dacă nu vrei să te mute toată viața de la un ospiciu la altul, ai interesul să-ți controlezi delirul.

Societatea oamenilor sănătoși ne detestă, să nu uiți niciodată asta.

Datorită lui, lui Gilles Bénédot, profesor de istorie și geografie, m-am simțit definitiv străin în lumea semenilor mei.

PARTEA A TREIA

MINȚI RĂTĂCITE

Salvatorul nebunilor

Gilles Bénédot fusese bătut de unul dintre elevii săi. Profesorul pleca de la liceu într-o seară, foarte târziu, după niște ore de pregătire, când vreo cinci adolescenți îl opriseră, îl înjuraseră, îl loviseră peste față și-l trântiseră la pământ. El încercase să se ridice, dar fusese lovit cu piciorul în burtă și se trezise pe iarba udă dintr-un parc, unde-l târâseră. Avea părul lung. Unul dintre adolescenți i-l călcase cu gheata pentru ca profesorul să nu poată să ridice capul. Atunci elevul lui se descheiase la prohab, își scosese sexul, îl scuturase deasupra feței lui Bénédot și probabil că urinase. Aproape sigur. Dar, în acest moment al povestirii, Bénédot începea de obicei să plângă, iar mărturia lui devenea vagă. Agresorilor le era ușor să nege episodul.

Dereglarea principală în psihismul lui Bénédot se manifestase printr-o inhibiție profundă și impotență. De când fusese snopit în bătaie, acest cvadragenar nu mai reușise să facă dragoste. La clinica de la Gravelles, un psiholog ajunsese să-l facă să admită că totul ținea de un blocaj generațional: el, bărbat matur, era bătut, umilit și, de fapt, violat de cei care aveau vârsta copiilor lui. Pe scurt, agresiunea echivala, în mentalul său tulburat, cu a fi posedat de către fiul său. Interpretarea se dovedise operantă: Bénédot n-avea decât să renunțe la viziunea lui rigidă despre raporturile „tată-fiu”, altfel spus, avea nevoie să se simtă la fel de tânăr ca agresorii lui. Scena se reducea atunci la o încăierare destul de banală, la un ritual de inițiere dus puțin cam departe. O lectură cu atât mai ușor de acceptat cu cât Bénédot, șaișoptist convins, ironizase întotdeauna vechiul model de educație, diktatul profesorului, pedagogia supunerii... Două săptămâni mai târziu, pleca de la Gravelles, vindecat. Dar noaptea, în brațele soției lui, plânsese exact ca un adolescent rănit, repetând între două hohote: „Ei sunt aici, vor fi întotdeauna între noi, corpul meu va puți întotdeauna a urina lor”. A doua zi se întorcea în camera lui de la clinică.

Aveam să descopăr mai multe vieți știrbite, crestate, sfărâmate ca a lui Bénédot. Exista, desigur, o mare varietate de impostori, psihotici imaginari care-și acordau câteva luni de vacanță sub acoperirea unei depresii grave sau a

dispoziției sinucigașe. De asemenea, câțiva profesori cumsecade de modă veche, husari ai Republicii doborâți de o boală tot mai răspândită în meseria lor, frica irepresibilă pur și simplu de a deschide ușa clasei. Apoi, nebuni adevărați care putuseră, mulți ani, să-și ascundă nebunia în mijlocul absurdului demn de Bosch al educației naționale și cei a căror demență era provocată de această mașinărie infernală.

Era, în fine, Cécile Bourdelle, o femeie plăpândă și fără vârstă, cu pleoapele mereu puțin înroșite,

care voia să-mi împărtășească dureroasa ei uimire: în vremea încă recentă când preda într-un liceu de la periferie, le recita elevilor un poem de Anna de Noailles, versurile aveau frumusețea aceea dincolo de care te simți Dumnezeu: „...sufletul de-astă seară noi nu-l vom mai avea”, dar asta nu-i împiedica pe elevi să mestece, să caște, să-și transmită bilețele pline de obscenități, să-și șușotească la ureche invitații la o fornicație după ore... Cécile spunea „invitații galante”. Cazul ei mi se părea fără speranță.

Am descoperit o întreagă planetă în clinica de la Gravelles, oameni închiși acolo ca niște extratereștri periculoși și a căror sensibilitate rănită era tratată ca o nebunie dovedită. Mi s-a întâmplat să stau de vorbă și chiar să mă cert cu mai mulți dintre ei, însă cu Gilles și Cécile am legat o adevărată relație de încredere.

Bénédot, ca orice revoluționar dezmeticit, basculase în apologia fervență a ordinii și a disciplinei. Școlarii, după el, ar fi trebuit să poarte uniformă, să-și salute profesorul într-un glas, pedepsele corporale să fie reintroduse, cea mai mică lipsă de respect din partea unui elev să-l expună unor sancțiuni imediate și severe. Buzele lui tremurau când expunea acest proiect care avea deja un nume: „Restaurarea ierarhiilor simbolice”. Mai clar, trebuia creat un sistem social în care fiecare ființă, fiecare cuvânt, fiecare comportament să fie la locul și momentul lor.

Vezi tu, Stanislas, frumusețea Evului Mediu nu însemna altceva. Leu, tigru, urs, leopard și așa mai departe până la cea mai umilă viețuitoare. Rege, prinț, duce, marchiz, conte, viconte, până la ultimul țăran. Dumnezeu, serafimi, arhangheli, heruvimi, îngeri și, trecând prin om, toată ierarhia satanică. Da, Stanislas, o ierarhie! Singurul lucru care poate să sugrume animalul ce dormitează în noi și să oblige acest monstru să înalțe fleșe gotice, să cânte aubade pentru frumoasa lui domniță, să se roage. Astăzi, animalului i s-a dat drumul și, în loc să iubim cu o dragoste curtenească, ne futem bâiguind trei cuvinte din vocabularul obscen. Edificiile noastre ne transformă în termite. Cât despre rugăciune... Animalul e liber. Mucosul ăla care s-a pișat pe mine, înțelegi, citise Rousseau, noi îi împuiasem urechile cu toleranță și drepturile omului. Dar s-a descheiat, și-a scos pula, deja mai mare ca a mea, fiindcă tinerii ăștia mănâncă mai bine decât noi la vârsta lor și fut mai mult, sunt mai antrenați. Eram deci întins printre rahați de câine, nu puteam să mă ridic, unul dintre derbedei mă călca pe păr, în timp ce celălalt și-a desfăcut prohabul și, râzând, fără să se grăbească...

De obicei, în acest stadiu al povestirii, începea să plângă și nu știam dacă trebuia să mă îndepărtez discret sau să rămân lângă dânsul. Teoria lui despre restabilirea ierarhiilor îmi măgulea latura de veche nobilime poloneză. Dar, ca filosof dezabuzat, știam că teoriile nu folosesc decât la un lucru: să panseze în noi o rană, incurabilă de fapt.

Rămâneam așadar neclintit, așteptând să se epuizeze hohotele lui. Cu o voce încă fluidificată de lacrimi, Bénédot formula afirmațiile lui cele mai raționale.

Noi i-am mințit, Stanislas, spunea suflându-și nasul într-un șervețel de hârtie. Cu „e interzis să interzici” și „juisez deci exist”, i-am făcut pe acești adolescenți să se creadă supraoameni, niște Spartacus amestecați cu Don Juan, și că toată viața vor cuceri întruna Bastilia, ziua, și vor face orgii psihedelice, noaptea. Problema e că elevii noștri sunt, de fapt, niște idioți cumsecade, simpatici și mediocri, care se vor căsători, vor face câțiva plozi, vor divorța, se vor recăsători, vor mai face un țânc, vor cumpăra o mică mașină pe credit, își vor lua o amantă care va însemna orgia lor, vor participa la o manifestație care va însemna cucerirea Bastiliei... Și aveai dreptate, Stanislas, cea mai frumoasă amintire a lor va rămâne futaiul ăla din dușurile unui hotel pentru tineret din Roma. Fiindcă, într-adevăr, e cel mai

frumos lucru care li se va fi întâmplat în viață!

Începea iar să zâmbească, redevenind acel Bénédot de altădată, cel care trebuie să fi fost înainte de cotonogeală. La urma urmei, nu e nevoie de mult pentru a tulbura o inteligență, a desfigura un chip, a decolora o privire prin frică. Omul este vulnerabil.

Înțelegi, Stanislas, supraoamenilor nu trebuie să li se explice nimic, ei n-au nevoie de permisiunea noastră, smulg vieții ceea ce au chef să ia. Se revoltă, ucid, violează fiindcă se numesc Attila sau Don Juan. Cât despre ceilalți, oamenii medii, cei slabi, turma, trebuie să li se spună adevărul. Să li se spună că sunt muritori, că toată viața vor avea un număr foarte limitat de amanți sau amante, câteva porniri de eroism, câteva revolte minuscule și că, pentru a profita de ea, e mai bine să fie supuși și... proști. Tocmai ceea ce sunt. Atunci le va fi permis să stea în fața televizorului, să se uite la meci (bere și alune), pe urmă să-și călărească nevasta, să cumpere călătorii la preț redus prin comitetul lor de întreprindere, să joace la loto, să nu se gândească la moarte, nici la sensul vieții. Căci tocmai ăsta e idealul oricărei societăți care se respectă: să-i asigure cetățeanului statutul unui prost fericit care nu se gândește la sensul vieții.

Bénédot chiar pufnea în râs când ideile lui ajungeau la această concluzie. „O să scape”, îmi spuneam în acele momente, mai degrabă pentru a-l încuraja, căci filosofia lui nu era nouă pentru mine, aveam viziunea aceea despre lucruri la vârsta de douăzeci de ani. Cocoașa îmi permisese să îmbătrânesc mai repede.

Da, Stanislas, i-am mințit pe elevii noștri. Noi înșine ne-am socotit niște Attila și Casanova și i-am îndemnat pe liceenii noștri să devină titani. Dar ei se gândesc deja la pensie. Au făcut pe Casanova în dușurile jegoase ale unui hotel pentru tineret. Cât despre Attila... Da, și-au molestat profesorul. Fiindcă e interzis să interzici. Și n-a întors privirea, nemernicul ăla mic, când se descheia, se uita la mine cu un zâmbet de... Da, de supraom căruia nu-i pasă de morala noastră mic-burgheză. Și a urinat... Și, și...

Bénédot începea iar să plângă. „N-o să scape niciodată”, îmi spuneam atunci. Îmi imaginam totuși ce l-ar fi putut salva. Un vânzător de arme, un calibru bun. Să-și urmărească agresorii, unul după altul, să le tragă un glonț în față, lăsându-i însă în viață. Cât despre cel care-l stropise cu urină, trebuia castrat...

Chiar crezi că e singura soluție? m-a întrebat Bénédot și am înțeles că gândurile mele erau sonorizate.

În orice caz, singura care să fie în acord cu teoriile tale, Gilles. Dacă vrei să restabilești ierarhiile, trebuie să le dovedești cine-i leu și cine șacal.

Din ziua aceea, Bénédot n-a mai plâns. Îl vedeam, în pantaloni de trening, făcând flotări, apoi alergând, căzând pe gazon, începând să împingă iar pământul, cu gâfâieli. La sfârșitul lunii, a trecut „examenul”, cum îi spuneam la Gravelles lecției-test pe care fiecare pacient

trebuia s-o producă într-o clasă reunită anume pentru acest exercițiu, chiar la clinică. Elevii-cobai veneau din târgurile învecinate.

Eram mândru de efectul benefic al sfaturilor mele asupra sănătății mintale a lui Bénédot. Nu-l credeam capabil să descarce o carabină în mutra unuia dintre agresorii lui. Simpla imagine a actului îl ușura și asta era cel mai important. Avea să cumpere arma răzbunării, să trăiască mai multe luni plănuind măcelul și apoi să uite. Carabina avea să fie mereu acolo, dovada că ar putea-o folosi oricând vrea. Asta îi era de ajuns.

În timpul „examenului" său, am stat în spatele ușii, pândind. Vocea îi era fermă, dominatoare.

„Slăbită de episodul Comunei din Paris din 1871, patria noastră a fost constrânsă să semneze o pace

dezonorantă și să cedeze germanilor Alsacia și o parte din Lorena...” Prin ușa ușor întredeschisă, vedeam niște elevi imobili, disciplinați, muți. „Ierarhia restaurată”, m-am gândit cu o satisfacție plăcut tâmpă.

A doua zi, Bénédot m-a îmbrățișat strâns, apoi și-a luat valiza și a ieșit pe poarta de la Gravelles.

Timp de câteva săptămâni, am sfidat privirea psihologilor alienişti care credeau că ei îl vindecaseră.

„Cresc zilele, lumina de seară
e târzie, A zilei pline zarvă se-
mprăștie și moare,
Și, noaptea nevăzând-o, copacii,
cu mirare, Păstrează-n seara albă
o trează reverie...”

Ochii lui Cécile Bourdelle nu mă mai vedeau, buzele ei păreau să se miște în spatele unui ecran transparent. Recita, îmi zâmbea și, la sfârșitul poemului, după o pauză respectuoasă, mi-a explicat:

Trăiesc în strofele acestea. Din ce în ce mai mult. Sunt seara aceea albă descrisă de poetă. Lumina ei mă copleșește. Aș putea trăi fără să ies din armonia ei... Nu înțeleg cum de alții pot fi insensibili la asta. Dar, în același timp, îmi dau seama că poezia e un drog și că am nevoie de doze tot mai mari, ca o toxicomană.

Pleoapele ei au coborât și din adâncul unei nirvane aproape ventriloce au venit noi rime:

„Sufletul de-astă seară noi nu-l vom mai avea.”

Era un fel de autism trăit prin poezie. Ghiceam etapele acestei închideri treptate în frumusețe. Ca fată, Cécile adorase probabil poeții, iar mai târziu, profesoară într-o periferie pariziană destul de barbarizată, poemele deveniseră refugiul care o izola de un mediu în care franceza se dezagrega într-o amestecătură din ce în ce mai rudimentară. În sfârșit, încetul cu încetul, poezia se impusese ca singurul mod de viață în care ea se mai recunoștea. Această femeie plăpândă și cam urâtă era gata să dezlege parâmele, să se scufunde într-o demență zâmbitoare și definitivă. Trebuia să fie arimată la carnea acestei lumi. Îi trebuia (am fost extaziat de corectitudinea diagnosticului meu) un mascul primitiv, puternic. Da, un fel de Isidore care s-o călărească brutal, să umple gura aceea recitatoare cu mușchii noduroși ai penisului său, să ejaculeze între buzele ei care formau strofe atât de frumoase...

Ea mi-a tras stângaci o palmă, iar prin ochi i-a trecut imediat o licărire de vinovăție. Era o femeie blândă și foarte atentă la suferința aproapelui. A plecat luându-și culegerea de poeme.

Și totuși această terapie de șoc a fost salvatoare. Când, după patru zile

petrecute în pat (o cumplită gripă de primăvară), m-am ridicat și am întrebat de soarta lui Cécile Bourdelle, am fost informat că părăsise stabilimentul. Așadar o vindecasem și pe ea. Deveneam tot mai conștient de misiunea mea. Ceea ce cretinul de psiholog numea „delir mesianic recidivant”.

Acum îmi venea adesea ideea de a forma o frăție secretă adunând sufletele pe care societatea le declara nebune. Gilles Bénédot și Cécile Bourdelle ar fi fost primii salvați și primii inițiați. Iar fiecare salvare individuală ar fi fost o bucățică din lumea transfigurată. Eram acum sigur că le puteam transmite membrilor viitoarei confrerii frumusețea absolută a clipei pe care o purtam în mine: o prostituată cu trupul amorțit de truda cărnii cârpea o bucată de lenjerie în fața ferestrei înguste a camerei ei. Timpul lumii noastre în renaștere avea să fie făcut din asemenea clipe.

O femeie sănătoasă la cap

În prima zi a vacanței de Paști, au fost multe vizite ale apropiaților. Unii veneau cu copiii, fără îndoială cu intenția de a păstra legăturile parentale cu o mamă sau un tată tratați la Gravelles.

Eu am primit vizita neașteptată a Rosei. Credeam că mă uitase, trecuseră mai multe săptămâni fără să dea un semn de viață. La început, rămășițele unei gelozii slăbite mă făcea să mi-o închipui în brațele vreunui negru gras sau, în patru labe în junglă, sub asalturile unui reporter fără frontiere îmbrăcat cu o vestă cu o mie de buzunare. Ambianța letargică a azilului nostru șterse încetul cu încetul aceste copilării acrite, ba chiar mi se întâmpla să mă gândesc la Rosa cu o oarecare afecțiune. Sexul bălos al lui Isidore se estompa. În memoria mea rămânea o pereche de cercei vechi pe polița din baia noastră.

Când s-a așezat în fața mea, șansa de a-i vorbi iar despre tandrețea mea mi s-a părut atât de prețioasă încât abia ascultam ce-mi spunea. Greșeam. Căci, când am vrut să-i spun că cerceii ei rămâneau neatinși în mine, am auzit asta:

Pentru început poți deci să închiriezi o cameră la Fred, el o să rămână șase luni la Brazzaville ca să acopere evenimentele. Și în șase luni ai timp să găsești altceva...

M-am trezit din reveriile mele și am înțeles că despărțirea noastră era nu numai hotărâtă, ci deja realizată în cele mai mici detalii practice.

Am dus cufărul maică-tii (ții minte, toate hârțoagele alea) în pivnița lui Fred. Mi-a zis că și după ce se întoarce poți să lași acolo din lucruri, mă rog, nu la nesfârșit, bineînțeles. Și lui îi trebuie mult loc pentru sculele lui de fotograf... Uite, notează bine adresa lui.

Și mi-a întins un carnet gros și destul de murdar, burdușit cu cărți de vizită.

Ranchiuna masculină îmi sufla gânduri aspre: „Nu ești decât o curvă nemțoaică, Rosa Klüge! Acum înțeleg din ce soi de creaturi recruta SS-ul acele femei *kapo* pentru lagăre. Te-ai săturat să te joci de-a umaniștii. Cocoșatul a devenit prea stingheritor. A îndrăznit să emită câteva rezerve despre felul în care le-o sugi negrilor grași. Pulele negre *über alles*! Nu-i așa, *Frau Klüge*? Și poleacul cocoșat, *aus*! Afară, sărman idiot care visa la cerceii tăi!”.

Ea se ridicase deja, căci gândurile mele izbucniseră în cuvinte. Un urlet lung, furios și tânguitor totodată.

Vocea nu i s-a schimbat, fără îndoială că se pregătise pentru scenă.

Doctorul tău m-a informat că pronosticul nu-i prea încurajator, dar în privința asta... Ai grijă, Stany, altfel ai să sfârșești ca amicul tău Gilles...

Gilles? Ce-a pățit?

Am simțit în mine o coardă ce avea să se rupă și această tensiune a făcut imediat furia mea ridicolă și în mare parte falsă.

A pățit ceva neplăcut. De ziua lui, și-a oferit o frumoasă carabină și n-a găsit altă țintă decât bietul lui cap deja țicnit...

Rosa a ieșit pe poarta clinicii fără să arunce măcar o privire în urmă. Pentru prima dată am remarcat atunci că gardul era dotat cu un sistem de alarmă.

Mai târziu, aveam să aflu că Gilles Bénédot se întâlnise din nou cu agresorii lui la ieșirea de la liceu. Totul se petrecuse bine: câteva râsete batjocoritoare, câțiva scuipați blazați pe spatele lui. Nimic grav. Se întorsese acasă, își acoperise capul cu un cearșaf ca să nu murdărească pereții și-și zburase creierii.

Aveam să aflu, de asemenea, că Cécile Bourdelle nu părăsise Gravelles pentru lumea oamenilor, ci pentru un ospiciu de unde nu mai ieși niciodată. În duhoarea unui dormitor unde jumătate dintre pacienți rămâneau legați, ea striga cadențându-și cuvintele prin lovituri cu capul în tăblia capului: „Sufletul de- astă seară noi nu-l vom mai avea”.

În acele prime zile de aprilie la Gravelles (rondul din fața clădirii centrale fremăta vesel de sute de narcise), viitorul meu a devenit perfect transparent: să evadez sau să mă omor pe loc, aceste două căi duceau spre același neant.

Primul apostol

Ultima mea speranță a fost deopotrivă comică și emoționantă, ca toate așteptările noastre sentimentale. Infirmiera de gardă m-a anunțat că am o vizitatoare, m-am gândit la Rosa și mica pompă musculoasă căreia îi zicem inimă s-a strâns în mine: soția mea se întoarce să-mi ceară iertare, să mă scoată din ospiciul acesta și să mă ducă acasă la noi, în duplexul nostru spălat de murdăria împreunărilor ei întâmplătoare. Speranța ne îngăduie să atingem un grad de stupiditate inaccesibil prin alte mijloace.

În sala de primire, am văzut, mai întâi din spate, un personaj masiv, un balot de stofă sumbră așezat pe un scaun îngust din plastic. La zgomotul pașilor mei, balotul s-a întors și s-a prefăcut într-o tânără urâtă îmbrăcată într-un impermeabil bărbătesc larg.

Am recunoscut nasul, ochii miopi micșorați de sticla groasă a ochelarilor, zâmbetul dezarmant pentru că juca totul, deci dezarmat. Sandra Cohen...

V-am adus bomboane de ciocolată de la Bruges, domnule profesor. Clasa noastră a fost în Belgia în vacanță...

A avut loc în mine o scurtă luptă între un plâns violent și un râs sfâșietor, spasmodic. Cohen asista la ea ca un arbitru stingherit, incapabil să potolească puternica seismicitate care-mi zguduia măruntaiele, îmi întretăia respirația, îmi schimonosea fața. Toată suferința mea se rezuma în acele bomboane de ciocolată belgiene: jalnicul meu trecut de profesor, excursiile școlare, buzele pure ale lui Pauline Christi deformate de sugerea unui sex mare și negru, ura absolută și dragostea fără margini pe care le simțeam pentru acei adolescenți, dorința mea de a-i smulge din cretinismul impus de societate, dar mai ales faptul însuși de a aduce bomboane de ciocolată, un pachet transmis unui deținut, aprobând astfel temeiul încarcerării lui. Am reușit să-mi stăpânesc tremurul maxilarului, pregătindu-mă s-o întreb pe idioata aia de Cohen: „Și de ce nu portocale?”. Privirea ei mi-a oprit vorbele. Trăsăturile ei reproduceau, într-o transcriere și mai penibilă, mimica mea chinuită. Niciodată nu simțisem o coincidență atât de deplină cu sufletul celuilalt. Sufletul... În timp ce căutam un cuvânt prostesc, i-am auzit vocea, blândă precum cea care încearcă somnul unei ființe dragi pe

care ar vrea s-o trezească fără s-o sperie.

Tot ce ne-ați învățat, domnule profesor, era adevărat. În Belgia, același scenariu ca la Roma, exact cum l-ați schițat dumneavoastră: se împreunau în duș fără să se iubească, fumau, se îmbătau și dimineața moțăiau în autocar. Eram singura care voia să meargă la Waterloo...

Gândul meu a fremătat: „Și Pauline Christi?”. Curiozitate de nemărturisit. Gâtlejul, fără voia mea, a trădat-o:

... Christi?

Am văzut-o făcând dragoste cu William... Altădată toate astea nu mă interesau. Obezitatea mă proteja de sex. Datorită orelor dumneavoastră, m-am simțit mai exploratoare. William stătea în picioare, posomorât, ca și cum ar fi meritat ceva mai bun decât ce i se propunea. Etnografic vorbind, mutra asta disprețuitoare e foarte răspândită la negrii iubiți de o albă. Încă n-am găsit explicația... Se sprijinea deci de peretele cabinei de duș, Pauline a îngenuncheat și s-a conformat, privindu-l de jos... M-a frapat mai ales latura mașinală a acestui *modus operandi*. Deja rutina unui cuplu vechi sau a unui cuplu de actori dintr-un film porno. După câteva minute, William vorbea despre fotbal cu alți băieți. Pe urmă au băut multă bere și, destul de mândru de el, a recunoscut: „Christi o suge bine de tot!”. Am înțeles de ce în excursiile noastre luați atâtea pastile acidulate... Mi s-a părut că înțeleg și ce vreți să spuneți prin „funcția cretinizantă a societății”.

E a mea formula asta?

Întrebarea mea, retorică, era a unui profesor mândru să fie citat de o elevă inteligentă. Cohen își desfăcuse impermeabilul și am văzut niște șolduri foarte late, foarte rotunjite pe care pânza se mula fără să contureze nicio umflătură.

Da, domnule profesor, era definiția dumneavoastră. A cretiniza, spuneați, înseamnă a-i răpi ființei umane tot absolutul la care poate spera. Am notat tot. Birocrații Bisericii au ucis absolutul cerului prin ritual și dogmă. Birocrații societății noastre fals democratice ne-au infantilizat în fața Răului amputându-i omului solitudinea tragică, înecându-l într-o mulțime de activități „societale”. Chiar și arta, ultima sursă de absolut, este domesticită: artiștii sunt niște aparatciki în solda Ministerului Culturii, pictura modernă nu mai este decât un produs de capitalizare propus de bancheri, sculptura de avangardă, mobilier pentru holurile marilor bănci... Iar poeții blestemați de azi cotizează pentru pensia suplimentară!

Știi, Sandra, aici am schematizat puțin...

Nu, domnule profesor, ați clarificat ceea ce intelocrații fac obscur ca să pară profunzi. Ați spus într-o zi: „Societatea egalitaristă, ucigașa absolutului” și ați demonstrat că totul este făcut astăzi pentru a înlănțui omul în relativ, deci în neesențial. Mai întâi, s-a reușit transformarea lui „a fi sau a nu fi” în „a fi sau a avea”, iar acum în „a avea cutare lucru la un anumit preț sau cutare lucru într-un anumit ambalaj”.

„Lucrurile ne consumă, iată noua societate de consum”, spuneați... Sau: „Pentru ca omului să nu-i treacă prin minte să se întoarcă spre cerul înstelat, se înmulțesc sărbătorile și focurile de artificii și ca să nu mediteze la moartea sa, s-a inventat civilizația vârstei a treia...”

Toate astea nu-s noi, Sandra. Nu sunt primul care...

Dar ea era deja purtată de pasiune. Își dăduse jos impermeabilul și am descoperit-o fără obișnuita-i rochie-parașută. O talie destul de fină care contrasta

cu amploarea șoldurilor, triunghiul puternic al pântecului. Un șal țigănesc îi acoperea pieptul.

Poate că nu erați primul care formula asta, dar primul care ne zguduia în confortul nostru de mucoși corecți politic. „Alegeți-vă tabăra!”, spuneați. Cea a cretinilor împotriva celei a revoltaților. Nu pentru a face încă o revoluție cu manifeste și demonstrații, jocul acesta a fost de mult însușit de societate. Ci pentru a vă lansa într-o căutare a absolutului, în ruptură totală cu aranjamentele jalnice ale omului mediu. „Să dejucăm împreună capcanele Timpului! Să devenim nemuritori prin nebunia dragostei noastre!” Și pentru început ne-ați sfătuit să scriem o *Enciclopedie a cretinismului modern*...

V-am propus eu asta? Era o simplă butadă, Sandra! Am spus-o în râs...

Tocmai, explicați că râsul va fi dinamita revoltei noastre. Înainte de a transfigura lumea, trebuie

să facem rizibilă starea ei actuală, s-o facem să explodeze în mii de deriziuni. Ba chiar ne-ați sugerat câteva capitole pentru *Enciclopedia cretinismului*. Vă amintiți? *Susțineți-i pe Albaștri!*, de exemplu, capitolul despre cretinismul fotbaliștilor-miliardari, aceste prostituate vândute și cumpărate ca niște vite de rasă, și mai ales despre idioțenia fanilor lor. De altfel, spuneați că, pe lângă fotbal, prostituția e o meserie nobilă... Un alt capitol despre cretinismul artei moderne. Apoi despre cultul imigrantului, al metisajului...

Dar probabil că vă păream groaznic de rasist. Țin minte că am spus niște lucruri foarte dure despre preamărirea metisului, a negritudinii și mai ales despre Isidore, amantul soției mele...

Domnule Godbarsky, în primul rând, spuneați ceea ce toată lumea gândește, dar se teme s-o spună. Și, în al doilea rând, vorbeați despre negrii profesioniști, cei care fac din culoarea pielii lor o slujbă cu normă întreagă. Ei participă din plin la cretinizarea lumii...

Vorbea cu o convingere rară. Mâinile ei pluteau și am avut timp să-i observ degetele subțiri pe care ți le-ai fi închipui pe strunele unei viori. Brațele și umerii aveau o rotunjime netedă și densă. Trupul îi era supraabundent, dar degaja o stranie armonie carnală.

Știu, domnule profesor, că vă simplificați gândirea ca să înțeleagă elevii. Cretinii au anexat această lume, spuneați. Trăim sub ocupația cretinilor. Și, cum ei țin enorm la perenitatea vieții lor mărunte, la reproducerea lor, la micile lor hobbyuri și plăceri, se dedau unor războaie permanente, transformă planeta în groapă de gunoi, strivesc spiritul liber sub diktatul ideologiilor lor. Poți să te opui unui tiran și să mori. Cretinul e moale, te năclăiește cu mediocritatea viselor lui, îți impune urâțenia gesturilor lui și nu poți să-l ataci, deoarece cretinul și-a sacralizat modul de viață numindu-l democrație, drepturile omului, antirasism, toleranță, avangardă artistică... Oricine se ia de cretin devine automat un dușman al poporului, ba chiar dușmanul omenirii!

Pometii îi ardeau ca atinși de o flacără foarte apropiată. Își scosese ochelarii, iar privirea ei de mioapă părea ciudat de pătrunzătoare, făcându-mă să vreau să mă întorc, într-atât părea să discearnă în spatele meu o lume invizibilă. Respirația îi mirosea plăcut a ciocolată de Bruges. Uitam că eram într-o clinică psihiatrică. În fața mea stătea o tânără femeie de o plenitudine carnală luxuriantă, coapsele ei late se desfăceau ca o prăpastie lină, brațele i se unduiau în jurul meu, chipul îi ardea de o pasiune provocată... De mine! În sfârșit, de unele dintre gândurile mele pe care crezusem întotdeauna că le predic în gol. Dădea impresia că le iubea cu gelozie. Și deci că mă iubea? La vârsta mea, nu fusesem niciodată iubit de o femeie, nici nu sperasem vreodată (fals: sperasem întotdeauna, nebunește, la asta), coloana mea vertebrală lăsa în spuma sintetică a somierelor o cavitate pe care o zi întreagă nu era de ajuns ca s-o umfle înapoi. O femeie tânără părea să mă iubească... I-am tăiat vorba ca să mă

dezmeticesc:

Și această *Enciclopedie a cretinului modern*, ai încercat s-o scrii, Sandra?

Câteva capitole, deja. Vreți să citiți unul, mi se pare cel mai reușit, fiindcă e cel mai puțin teoretic. Am lucrat asupra motivului... Stați un pic...

Și-a desfăcut geanta (am remarcat că fermoarul era stricat, am avut un reflex patern: „Trebuie să-i spun...” și m-am simțit cumplit de bătrân. Tandru și bătrân).

Iată. E destul de scurt...

Pe o foaie cu pătrățele, titlul era marcat cu litere de tipar:

CRETINISMUL DE VARĂ

La sud de Sables-d’Olonne, pe coasta atlantică a Franței, se întind plaje nesfârșite de

nisip fin. Dunele le despart de un „hinterland” plat: păduri de pini, câmpuri de zarzavat, pășuni și, mai la sud încă, un vast sistem de canale numit, pompos, Veneția Verde sau, mai modest, Mlaștina din Poitou. Să revenim la plaje, acolo, în primul rând, se intensifică de la un an la altul (durata observației noastre: șase ani în perioada vacanței mari) activitatea pe care o desemnăm drept cretinism de vară.

Profilul observatorului nostru este optim în multe privințe: o fată urâtă și de o rară obezitate, ceea ce îi interzice simpla prezență printre vilegiaturiști. O observatoare prin excelență, așadar, care rămâne pitită în adâncitura dunelor și asistă, fără ranchiună, ci mai degrabă cu o melancolie binevoitoare, la fericirea celorlalți, fiindcă ceea ce vede este perceput de toată lumea ca „fericire”. Vacanță apreciată, așteptată cu nerăbdare, plătită scump. Observatoarea noastră, exclusă de la această fericire și doritoare să-i pătrundă sensul, se străduiește să fie cât mai obiectivă. Metodic, ea repertoriază toate componentele modului lor de a-și petrece timpul, ceea ce dă loc următoarei panorame.

Pe câțiva kilometri ai plajei observate se adună femei și bărbați. Cel mai adesea, cupluri, însoțite de copii. Femeile, în zdrobitoare lor majoritate, sunt prost alcătuite. Modelul androgin prevalează: lipsa sânilor și a șoldurilor, slăbiciune de adolescente, mare vulgaritate a posturilor și a mimicilor. Rarele femei corpolente suferă de celulită, sâni lăsați, grăsime hidoasă pe coapse. Bărbații au în general picioare scurte și burți proeminente; adesea, încă tineri, sunt chei. Ei, ca și soțiile lor, fumează înfigând chiștoacele în nisip. Ideea de a ți-i imagina uniți într-un act carnal provoacă un spasm de incredulitate, chiar de repulsie, atât de flagrante sunt urâțenia, indiferența reciprocă și mediocritatea lor fizică. Copiii lor, urlători, răzbunători și murdari în ciuda abundenței de apă, vânează crabi și îi torturează cu ajutorul adulților. Seara, crustaceele captive sunt aruncate în mare, moarte, sau sunt sufocate într-un sac de gunoi. Bărbații cumpără, așa-zicând pentru copiii lor, zmeie uriașe cu care se distrează lansându-le chiar ei. Nu mai sunt unduitoarele zburătoare de odinioară, ci niște triunghiuri de oțel cu plastic întins pe ele care despică aerul cu zbârnâitul avioanelor naziste în picaj, îi obligă pe cei care se plimbă să plece capul și sperie persoanele în vârstă. Toate acestea imprimă pe chipul bărbaților un rictus de violator împlinit. Uneori, virilitatea lor, în orice caz, așa cum o concep ei, își găsește forme de expresie și mai agresive. Sunt numeroși cei care se acoperă, în plină căldură, cu un combinezon de cauciuc negru, cască de pilot de curse și, legați cu fire de nailon de un mare dreptunghi de polietilenă, petrec ore întregi îndepărtându-se de mal pe o placă și revenind. A da

acestei ocupații numele pe care-l poartă înseamnă a-i ignora aspectul mecanic, repetitiv, abrutizant. De altfel, plăcerea principală pentru acești bărbați constă, vizibil, în a se plimba pe plajă, cu partea de sus a combinezonului desfăcută, cu aerul obosit de războinici victorioși. Este adevărat că trupurile lor, adesea de o constituție ingrată, capătă datorită acestui corset sintetic un anumit relief aparent, picioarele lor sucite par mai drepte, pectoralii se umflă, fesele lăsate se întăresc. Când se eliberează din carapace, se degajă un iz de sudoare stătută, de apă sărată bâhlită, de carne mult timp comprimată. Ei se adună, își comentează isprăvile, fumează, citesc un ziar de sport. Apoi își aranjează echipamentul greu în portbagajul mașinii și pleacă, unii însoțiți de o femeie tânără, de obicei urâtă și slabă, care le fotografia salturile

și alunecările. Îți poți imagina lesne continuarea: vor „hali” ceva pe drum, se vor întoarce acasă, se vor uita la televizor, se vor culca, vor face dragoste. Prin câteva gemete surde, bărbatul va lăsa să i se bănuiască încordarea mușchilor, iar partenera lui se va crede posedată de un gladiator.

Aceste activități de plajă se vor relua a doua zi, imuabile, amestecând vuietul asurzitor al scuterelor de mare, lătrăturile câinilor (aduși în masă, se amușină, amenință oamenii care se plimbă, presară pe nisip dejecții sau, regulat, fugăresc copiii care construiesc castele fără fantezie), amestecând deci toate aceste zgomote invadatoare cu invadatoarea dizarmonie a corpurilor lor, cu platitudinea chipurilor, cu convingerea profundă a acestor femei și bărbați că trăiesc cel mai bun an din viața lor, fericirea vieții lor. Pe plaja nudiștilor, această imagine a absurdului pur este amplificată când de zbârcitura flască a unui penis, când de nuanța violacee, anatomică a unei vulve ofilite.

„Aceasta este ființa umană, murmură observatoarea noastră, ghemuită lângă flancul cald al unei dune. Culmea Creației. Imaginea vie a lui Dumnezeu...”

Iar sub privirea ei rănită se desfășoară atunci un spectacol încă și mai ofensator pentru eventualul Creator. La reflux, suprafața plană și aducând ușor cu moarul a estranului reflectă cerul, norii plutesc pe nisipul ud, cerul se răstoarnă, ai impresia că mergi pe mijlocul bolții. Pe această acuarelă întinsă sub picioarele care nu îndrăznesc s-o calce se revarsă grupuri de „răzuitori”, cum îi numește, pentru a nu fi grosolană, observatoarea noastră. Mai ales femei, dar și bărbați care, folosind greble, lopeți și alte unelte adesea nepotrivite, se apucă să eviscereze acest nisip neted pe care cerul îl face albăstriu, pentru a extrage scoici fine, numite „donax” sau „migdale de mare”. Cochilia lor, variind de la alb ivoriu la maro lucios, pare să reflecte întreaga paletă a cerului și a landelor. Sunt pe cale de dispariție, singura lor apărare este să se ridice vertical pentru a se afunda în nisip prin mici scuturări foarte senzuale. Această scoică este o minune a naturii, o capodoperă. Răzuitorii sapă înverșunați, își cufundă avid degetele în nisipul răscolit, prind scoicile, le aruncă într-o sticlă de plastic. Vânătoarea îi înfierbântă, răzuitorii uită de ei înșiși: femeile, aplecate până jos, își expun boțitura dintre picioare, iar bărbații în patru labe ezită între o pătrundere animalică și o postură sodomită. Lăcomia are câștig de cauză, sapă cu mâinile, unii legănându-se pe picioare. Jupoaie sălbatic cerul întins pe jos, în sfârșit accesibil. Când pleacă, estranul e răvășit, măcelărit! Observatoarea și-i imaginează pe „răzuitori” instalați în fața

televizorului, seara. Urmăresc, urlând, un meci de fotbal, beau un muscat prost și foarte acidulat, cumpărat la promoție, mănâncă scoici spărgând cochiliile cu cuțite de bucătărie, râgâie. Mai târziu se culcă, mulți dintre ei se acuplează, își amestecă răsuflările pline de acreala muscatului și de sucul scoicilor. La sfârșitul vacanțelor, fac cale întoarsă, uneori intră în coliziune cu alți vilegiaturiști și mor sau rămân tetraplegici. Cei care scapă aduc pe lume copii, concepuți în seara pescuitului de scoici și care, adesea, își vor petrece vacanțele pe una dintre plajele care se întind la sud de Sables-d'Olonne. Și totul se va repeta. Pentru că aceasta este irepresibila logică a cretinismului de vară.

Epilog. La căderea nopții, plajele se golesc. Încep să se audă șuieratul subțire scos de tijele acelor ierburi simple care acoperă dunele, chemările răzlețe ale păsărilor și respirația

obosită a oceanului. Încet, cu fluxul nocturn, se apucă să-și panseze rănile. Zdreliturile lăsate de răzuitori se cicatrizează, cerul va putea curând să se oglindească în estranul acoperit de apă. Observatoarea noastră așteaptă clipa când stelele și reflexiile lor vor forma un cer unic care începe la poalele dunei. E de ajuns să cobori ca să te cufunzi în această înșiruire stelară. Se gândește la ființele umane care au ofensat atât de înfiorător prezența acestei frumuseți. O emoție violentă o sugrumă: ura feroce și o compasiune profundă, fraternă. Nu sunt ei orbi? Ar fi fost de ajuns să se apropie de ei, să le ajute să se ridice pe toate acele creaturi în patru labe care sapă în nisip, să le spună: „Priviți acuarela acestui cer care se unduiește pe estran, sub picioarele voastre!”. Ar fi trebuit să îndrăznească. Într-o zi voi îndrăzni, vă promit, domnule Godbarsky.

Nu mai țin minte în ce moment al lecturii am părăsit împreună sala de primire. Pur și simplu, cu rapiditatea viselor, ne văd așezați pe o bancă de pe aleea de lângă clădirea clinicii. Strângeam mâinile Sandrei, genunchii noștri se atingeau, ne priveam ca și cum o metamorfoză profundă, radicală ne-ar fi lovit chipurile. Probabil că o infirmieră venise de mai multe ori ca să ne anunțe că timpul vizitelor fusese depășit cu mult, iar eu îi răspunsesem, fără îndoială, cu o frază extrasă din *Cretinismul de vară*, ceva despre frumusețea estranului, despre urâțenia vilegiaturiștilor slăbănogi care-și molfăie chiștoacele...

Deja se întuneca, dar seara de aprilie era senină. Deasupra capetelor noastre, crengile goale ale teilor susțineau vitraliul violet al stelelor. Aerul era călduț. Sandra își scosese șalul și mi s-a tăiat respirația văzându-i mărimea pieptului: niște sâni care erau fiecare, fără exagerare, cât capul meu, sâni enormi cărora ochiul le ghicea densitatea și greutatea voluptuoasă. Sub pânză, mameloanele lor străpungeau, lungi și tari ca niște frumoși muguri de sparanghel. Nu, corpul ei nu era obez. Atingea acel grad de plenitudine carnală dincolo de care conturul puternic al șoldurilor și volumul exuberant al sânilor deveneau altceva decât carne.

Am rupt tăcerea încercând să-i vorbesc despre trupul ei. Mâinile ei, într-ale mele, s-au crispat puțin. Cerul s-a îngreunat, am simțit pe cocoașă lemnul greu al băncii. Îi vorbeam despre ea și mă simțeam tot mai mult ca un măcelar pe cale să îmbucătățească o juncă: crupa, pieptul... Cel mai dramatic era că o cu totul altă limbă fremăta deja în mine. Ar fi trebuit să-i spun: „Într-o zi, pe o străduță din Paris, o femeie punea o plantă la fereastră, avea niște sâni frumoși pe care un tânăr cocoșat îi admira ca pe o promisiune de dragoste inefabilă...” Și aș fi continuat fără să explic nimic: „Într-o seară de septembrie, în camera ei de sub acoperiș, o prostituată grasă, pe jumătate goală, își cârpea bretelele sutienului, globii ampli ai sânilor ei erau colorați de lumina amurgului...”

În loc de asta, i-am ținut un discurs confuz despre frumusețea fizică ce

atinge o perfecțiune metafizică, o păsărească de genul ăsta. Jargonul unui profesor care vrea să seducă o studentă cam prostuță. Sandra nu era proastă. Ca să-și elibereze degetele pe care i le strângeam tot mai tare, m-a anunțat:

A, uitasem cu totul, v-am adus lucrarea mea, țineți minte, domnule profesor, cea de la ultima dumneavoastră oră, despre corpul-libertate și corpul-constrângere...

S-a ridicat și mi-a întins un dosar subțire. L-am apucat ca pe ultimul fir care ne mai lega. Am mers amândoi încet spre ieșire și fiecare pas mă îndepărta de clipa care încă vibra în mine cu toată vitalitatea: cu câteva secunde, câteva minute înainte, curând câteva ore, câteva zile, câțiva ani înainte, stăteam lângă o femeie tânără care mă iubea și, sub vitraliul violet al cerului de aprilie, îmi vorbea despre estranul

Atlanticului acoperit de stele. Acea clipă avea nevoie de o altă limbă pentru a fi trăită, păstrată, prelungită. Eu tocmai o distrusesem cu cuvintele lumii noastre.

Tânăra urâtă îmbrăcată într-un impermeabil bărbătesc, liceanca grasă Sandra Cohen care mergea acum lângă mine, vorbea și ea limba ucigătoare de aici. Spunea că visul său e să cerceteze ceva precum „temporalitatea existențială a corpului". Da, era o evreicuță isteață care avea să devină o bibliotecă ambulantă, să strălucească la concursuri, să adune diplome, să colecționeze doctorate. Își găsise deja un maestru de gândire (biet idiot, crezusem că eu sunt acela!), un gânditor evreu, ca din întâmplare, Zeller sau Zellern, furia care începea să mă zguduie m-a împiedicat să-i reține numele. Ne apropiam deja de poartă. Ea avea să mă părăsească acolo, în acea grădină zoologică de profesori psihopați, și să-și reia liniștită viața radioasă de tânără supradotată. Lămâie stoarsă, nu mai eram de niciun folos. S-a oprit, m-a privit, ochii din spatele ochelarilor s-au încrucișat puțin: nu-i ușor să arunci un bărbat ca pe-o cârpă uzată...

Am vorbit foarte încet, într-o șoaptă febrilă care aluneca pe lângă sugrumarea lacrimilor:

Cel mai bun specimen pentru *Enciclopedia cretinului modern* a dumitale, draga mea Cohen, aș fi eu. Da, sunt un cretin exemplar. Toată viața m-am complăcut în cretinismul cel mai jalnic, fiindcă visam să egalez existența cretinilor normali, și ce provocare e asta pentru un cocoșat! Am reușit, m-am însurat cu o intelectuală de stânga care mă înșela cu reprezentanții lumii a treia și alți umaniști de serviciu. Iar în după-amiaza asta, când infirmiera de gardă mi-a anunțat o vizită (erai dumneata), inima mi-a tresărit: speram să-mi revăd soția și să mă reinstalez în jalnica mea rutină de cretin fericit. Eram gata să accept orice încornorare, orice ipocrizie, aș fi suportat chiar prezența lui Isidore, negrul cel gras, în patul nostru, numai ca să pot redeveni cretin! Poftim, aș fi mers pe plajele Atlanticului ca să răzuiesc nisipul și să torturez scoicile dumitale...

Am văzut că buzele îi tremurau și vârful nasului ei lung se mișca oarecum ca trompa unui pui de elefant.

Cât despre dumneata, draga mea Cohen, spune-ți că, tot observându-i pe cretini, riști să devii o cretină dumneata însăți, prin contaminare. Gânditorii, și mai ales gânditorii evrei, se cred la adăpost de nemerniciile omenești pe care le descriu. Pură iluzie, toate astea! Să nu-i fie cu supărare lui Pascal, trestia gânditoare e mai trestie decât planta proastă care-și pompează hrana noroioasă și nu se sinchisește de restul. Ai grijă! O cretină gânditoare e o cretină la pătrat...

Mă asculta cu gura întredeschisă și ochii ei plini de lacrimi captau violetul dens al cerului.

Și, dacă vrei sfatul meu, Sandra, ultimul, fiindcă văd că vrei s-o ștergi cât mai repede și să-l abandonezi pe nebunul bătrân care sunt demonilor lui, așadar ultimul meu sfat: taie-ți nasul ăsta oribil, în sfârșit chirurgia estetică o să-și facă

treaba. Da, taie-ți nasul și fă-te... târfă. Da, târfă! Trupul tău se pretează de minune la asta. Cufundă-te în mâlul acestei lumi în loc s-o contempli cuminte din înaltul dunelor sau al cărților. Lasă-te futută, câștigă-ți pâinea cu sudoarea curului. Ai să vezi atunci nu niște cretini mărunți și simpatici, femeile și bărbații medii pe care-i disprețuiești pe bună dreptate, ai să vezi drojdia, mucozitatea, materia brută, flegma dorințelor, voma limbajului amoros folosit de cretin, descompunerea trupurilor și mai ales a sufletelor. Ai să vezi oroarea acestor vieți medii. Și într-o zi: lumina. Ai să fii o prostituată bătrână care, în fața ferestrei sale ce dă spre acoperișurile de pe strada Saint-Denis, își cârpește sutienul uzat. Ai să fii raza care luminează acei sâni mari profanați de mângâieri lipsite de iubire. Ai să fii atât de aproape de absolut...

Prin grilajul porții, am putut să-i urmăresc fuga până la primele case din față. Mi s-a părut că se întorcea din când în când și că lacrimile ei mă atingeau atunci ca o ploaie nocturnă.

A doua zi am avut surpriza să-mi amintesc numele filosofului pe care-l citase.

Nu era Zellern, ci...

Cohenzollern!

Uimire și mai puternică: conținutul scrisorii pe care am primit-o de la ea două zile mai târziu. Am desfăcut-o cu teama de a da peste un lung fluviu sentimental și lacrimogen. Era numai un plan desenat cu creionul. Schema incintei clinicii și, marcat cu un asterisc, un loc dintr-un colț îndepărtat, cu o mențiune scrisă: „Înălțimea zidului nu depășește aici un metru cincizeci, taluzul exterior permite o aterizare fără pericol". În sfârșit, adăugat jos, cu un scris care mi-a strâns deodată inima cu o tandrețe violentă, acel

„vă cred, în ciuda tuturor lucrurilor", simplu și misterios.

Cea mai bună dovadă a existenței Lui

Dumnezeu avea să mă elibereze. Acest caraghioslâc îmi venea deseori în minte pe când îmi pregăteam lecția-test care trebuia să demonstreze sănătatea mea mintală. Ca să fiu pe placul „juriului” (directorul clinicii, psihologul meu curant și alți câțiva medici), alesesem un subiect bun la toate:
„Voltaire și dumnezeul lui”. Speram să le trezesc reminiscențe de tinerețe, nostalgia liceană care, ca la Pavlov, ne umezește privirea imediat ce se pomenesc anumite nume din programa școlară de odinioară.

Șansele să fiu recunoscut vindecat erau mici, manifestasem prea multă aroganță față de echipa medicală. Așadar, acum, să nu ies în evidență: aveam să fiu un bun profesor de pe vremea școlii comunale și a certificatului de studii[5], un pedagog captivant și de o mediocritate liniștitoare. În plus, cum de ani de zile îmi făceam un punct de onoare din a nu-mi pregăti lecțiile, acum m-am înhămat la asta cu o plăcere evidentă.

Trebuia cu orice preț să plec din închisoarea aceea psihiatrică, s-o regăsesc pe Sandra, să-i explic de ce trupul ei, nu, toată ființa ei ar fi în armonie cu lumina de septembrie din camera unei prostituate de pe strada Saint-Denis.

„Pentru a dovedi existența lui Dumnezeu, mă gândeam eu să le spun elevilor, Voltaire nu avea decât de ales. O demonstrație cauzală, de exemplu: nimic nu este fără motiv în lume, să ne întoarcem spre cauza primă a universului, deci spre Dumnezeu. O demonstrație teleologică: universul are un scop, noi cunoaștem doar scopurile particulare ale unui act sau altul, Dumnezeu există pentru a revela finalitatea supremă. Încă una, ontologică: să ne imaginăm o ființă omniscientă, omnipotentă și omniprezentă, această esență presupune și existența unei asemenea ființe. În sfârșit, o demonstrație cosmogonică: Creația are nevoie de un creator sau, cel puțin, de un Ceasornicar ceresc…”

Fără a respinge frontal aceste teorii, aveam să fac clasa să le detecteze slăbiciunile pentru a pregăti astfel intrarea în scenă a lui Voltaire, mare adversar al intoleranței și al fantasmelor religioase (țineam cu adevărat să rămân pe „linia

de partid” a corectitudinii politice). „Filosof al Luminilor, Voltaire nu se grăbește să-l detroneze pe Dumnezeu. Da, cunoașteți dictonul: dacă Dumnezeu n-ar exista...”. Un cor disonant de elevi avea să continue tărăgănat: „... ar trebui inventat”. Iar eu aveam să prind mingea din zbor: „Datorită acestui dumnezeu inventat, spunea Voltaire, croitorul vă va fura mai puțin și soția se va teme mai mult să vă pună coarne...” Încă o dovadă a existenței lui Dumnezeu, utilitaristă de data aceasta. Dumnezeu există deoarece este util tihnei noastre conjugale. Pe scurt, Dumnezeu există deoarece a creat-o pe femeie... infidelă!

Nu știam dacă voi îndrăzni această glumă. O păstram de rezervă, în cazul în care atmosfera s-ar fi pretat la ea. Mimica jurașilor avea să-mi indice asta. Simțul umorului, e drept, pledează pentru echilibrul psihic al pacientului. Gilles Bénédot mi-o explicase în multe rânduri.

Acest interludiu al dumnezeului-eunuc n-avea să dureze mult. Prevedeam o continuare gravă. Potolesc clasa înveselită de vorbele mele deocheate despre încornorare și, cu o vibrație solemnă, declam această strofă:

Când strigăte-ncepute se sting în
vocea lor Și din cenușă fumul se-
nalță-ngrozitor,
Să spui că-i legea unei ființe ce pe toate
Le-a făcut după voie, în marea-i bunătate?

Astfel vorbea Voltaire despre Dumnezeu, care nu făcuse nimic pentru a evita miile de morți ale cutremurului de la Lisabona, din 1755. Un Dumnezeu util pentru a înfrâna gândurile adultere ale unei soții ușuratice, dar nepăsător în fața morții atâtor nevinovați. Este atotputernic acest Dumnezeu? Și, dacă da, unde-i nesfârșita lui bunătate care ar fi trebuit să calmeze mânia scoarței terestre? Unde-i așadar faimoasa lui milă?

Fără a le lăsa ascultătorilor mei timp să nuanțeze acest act de acuzare, aveam să le înfățișez dovezi și mai copleșitoare: lagărele de exterminare, Hiroshima, genocidurile repetate...

Și partida era câștigată! Cunoșteam mentalitatea victimofilă a contemporanilor mei. Desigur, omenirea îl lichidase pe Dumnezeu și-i expusese la muzeu pe martirii hirsuți cu pântecele străpuns de săgeți și gâtul tăiat. Însă victima rămânea felul cel mai apetisant din punct de vedere mental pentru ființa carnivoră care e omul. El înlocuise repede sânii smulși ai sfintei Agata cu pijamalele dungate și brațele tăiate cu maceta... Omul este sadic chiar și când compătimește!

Bineînțeles, n-aveam să le spun asta elevilor mei. Aceste adevăruri asasine despre natura umană mă amuzau în timp ce-mi pregăteam discursul, dar mă întorceam îndată la lucruri serioase. Tăcerea criminală a lui Dumnezeu sub cerul Kolîmei și în camerele de gazare.

„Util, prea util Dumnezeul lui Voltaire. Prea aproape când trebuie potrivită fusta unei soții care a călcat strâmb și prea distant când este vorba de oprirea Răului. Nici măcar a marilor rele cosmice precum dezastrul de la Lisabona, ci doar a suferinței individuale, atât de ușor de înlăturat. De ce să lase să moară un copil? De ce să facă să se nască altul plin de tare ereditare care-l condamnă să vegeteze într- o durere atroce? De ce să-i interzică unui tânăr nevinovat mișcarea, bucuria, dragostea, lovindu-l cu o oribilă... cocoașă?”

Știam exact cu ce voce voi clama nenorocirea acestui cocoșat. Mi se părea că

percep deja tensiunea care avea să încremenească fețele și respirațiile în timpul pauzei pe care, foarte umil, dar artistic, aveam s-o prelungesc. O tăcere anchilozantă care lasă să se audă zdruncinăturile unei pubele cu roți pe aleea clinicii. Și întrebarea mea, răsunând ca sub nevul unei catedrale:

„Si Deus unde malum?”

Aveam să murmur traducerea pentru neștiutori („Dacă Dumnezeu există, de unde vine răul?”), aveam să închid dosarul și, prin căința reculeasă a ochilor mei plecați, aveam să semnalez juriului sfârșitul lecției. Iar a doua zi aveam să părăsesc cu capul sus clinica, lăsându-i pe amărâții aceia de doctorași cu remușcarea eternă că au chinuit și umilit un infirm absolut sănătos la cap.

Acest scurt carnaval voltairian mă distrase bine. Totuși, la sfârșitul zilei, am simțit în mine gustul

acid al cenușii pe care o lasă un foc pe care l-ai călcat în picioare în noroi. Dumnezeu indiferent la soarta mea de cocoșat, imposibilitatea mea de a fi iubit de femei, mutenia încăpățânată a cerului, ideile acestea îmi răvășiseră adolescența. Acum râdeam de ele, bătrân șobolan cinic, deprins cu toate finețurile intelectuale. Bătrân rozător ce avea să-și azvârlă cocoașa carnivorelor care adoră să compătimească. Aveam să-mi redobândesc libertatea vorbind despre Dumnezeu căruia-i este străină mila. Un dumnezeu foarte util.

Până la capăt, am reușit să nu mă gândesc la ce aș fi putut face cu libertatea pe care oamenii sănătoși aveau să i-o acorde unui nebun pocăit. Deslușeam numai o reflexie de seară, seninul violet al cerului, o femeie așezată lângă mine într-un parc și căreia aveam să-i dezvălui misterul ființei ei, șansa unică pe care o avea ea să trăiască în lumina unui amurg de septembrie... Cinismul se revărsa repede ca să-mi aducă aminte că era vorba de o tânără evreică jalnic de urâtă care, fără îndoială, nu mai voia să mă vadă niciodată. Durerea mă transforma atunci într-un ghem de carne pe care cineva îl tăia fără grabă. Mă ridicam, deschideam fereastra camerei și-l apostrofam pe acest cineva în noapte:

„Si Deus unde
malum?” Era cineva
necruțător.

5 În Franța, diplomă pe care o primeau elevii la terminarea perioadei de învățământ obligatoriu și care atesta un nivel de bază al cunoștințelor. A dispărut treptat în anii ’60 (n. tr.).

Evadarea

Clasa m-a salutat în picioare, aproape în poziție de drepți. Am răspuns dând scurt din cap și m-am așezat cu privirea coborâtă în foile mele ca să-mi ascund râsul. Erau elevi virtuali, calibrați pentru un profesor tulburat psihic. O clasă ideală, în concluzie, disciplinată, tăcută, studioasă, gata să-i redea încrederea amărâtului înfrânt de școala reală. Zâmbeam gândindu-mă că toți profesorii din lume ar fi trebuit prezentați ca bolnavi mintal.

Un conferențiar care a pregătit ceva remarcabil (iar variațiunea mea voltairiană era astfel) poate să- și permită orice. Am prelungit așteptarea, răsfoindu-mi nonșalant hârtiile, mimând o deplină indiferență față de participanții la acea farsă pedagogică. Fără să-i văd, îmi imaginam foarte bine mina blazată a adolescenților, mutrele cercetătoare ale psihiatrilor. Adevărata plăcere a învățământului este de a putea schimba un public ostil, de a seduce, de a supune (da, e foarte carnal!) auditoriul care, la început, se împotrivește elanului tău. În momentul când tăcerea avea să pară prea lungă, iar juriul ar fi început să tușească, aveam să proclam: „Voltaire și dumnezeul lui!”. Aveam să-i domin intelectual și să vorbesc liber, ușor ironic.

Un scârțâit de scaune în spatele sălii, nerăbdarea juriului. Am ridicat capul, am inspirat... Și am rămas mut. În fața mea, în primul rând, patru elevi. Un negru, un magrebian, un asiatic, un alb. Restul clasei era la fel de amestecat. O amintire foarte tandră mi-a venit în inimă: singura călătoria a mea și a Rosei, zece zile petrecute în URSS și, adesea, pe imense panouri de propagandă, un slav, un chinez, un african. Prietenia între popoare... Doctorii mei compuseseră, pentru rasistul care mă credeau, un astfel de panou, dar în carne și oase.

Dacă nu mi-aș fi amintit de Rosa, aș fi vituperat, interior, acest *melting-pot* în stil franțuzesc, acest ghiveci de rase pe care Franța decadentă încerca să-l reîncălzească pe jăraticul mort al măreției ei. Aș fi râs, în gând, închipuindu-mi sălbăticia cu care toate aceste noi populații aveau să se sfâșie curând în jurul prăjiturii tot mai mici care devenea sărmana țară. Mi-aș fi spus asta chiar în timp ce vorbeam despre Voltaire, secolul Luminilor, toleranță. Mi-aș fi jucat

rolul de șobolan bătrân și viclean pe care nu-l vor mai prinde a doua oară.

Dar a apărut acea amintire de călătorie, duioșia ei inutilă. Și, ca un ecou, această îmbunare: nu, medicii aceia nu erau niște idioți sadici, îmi voiau binele, recreaseră, cu grijă, o clasă multietnică alcătuită spre a mă scăpa de fobii și fixații. În ultimul rând, semănau cu niște suporteri care sperau cu adevărat să mă vindec. Iar elevii aveau și ei un aer grav, aproape liturgic.

Ziua aceea de sfârșit de mai era glacială, vântul făcea să scârțâie zăvoarele ferestrelor. Clasa se

scălda într-o lumină de toamnă. O pală violentă a lipit o frunză mare de platan pe geam. Toți, uniți deodată, am întors capul spre acea frunză smulsă.

M-am simțit dureros de apropiat de elevii înrolați în acel joc absurd. „Suntem cu toții în aceeași barcă, m-am gândit, cu toții într-o viață atât de prostească, atât de scurtă. Elevii sunt în primăvara vieții, eu în toamnă. Diferența e minimă. Foarte curând acest chinez, acest arab și acest african vor fi înlănțuiți într-o slujbă mai mult sau mai puțin dezgustătoare, în rutina acuplărilor mai mult sau mai puțin jalnice. Micul folclor al corectitudinii politice care glorifică astăzi culoarea pielii lor va dispărea. Genul ăsta de divertisment nu durează. Unui imigrant, unui negru de serviciu, unui magrebian curtat pentru meritele lui de musulman moderat, societatea, în ipocrizia ei, nu are să le propună decât aceste identități de adunătură. Aceste măști vor cădea. Va suna ceasul adevărului: dragi copii, singura noastră identitate este cea de muritori care se pricep atât de puțin să trăiască și să iubească!”

Violent, cu o iubire supraomenească pentru acele ființe care aveau să fie sacrificate, m-am crezut capabil să-i salvez. Nu trebuia decât să le spun: „Ai grijă, Moussa, se pregătesc să facă din tine un negru împăiat pentru a susține o ideologie putredă. Un cretin care va scuipa rap sau va lovi o minge sub privirile a mii de alți cretini. Asta-i calea ta regală. Dacă nu, vor face din tine un șef de trib poligam trăind din alocațiile vastei sale progenituri. Sau un gunoier. Sau un mic-burghez. Nu contează, Moussa. Societatea va avea grijă să nu-ți lase timp să te gândești la adevărata ta identitate... Cea pe care ți-a dat-o Dumnezeu. O identitate monstruos de imperfectă, pentru că ești muritor, și totuși divin de frumoasă de vreme ce ești capabil să percepi nemurirea luminii amurgului într-o cameră de pe strada Saint-Denis unde o prostituată cu sâni mari își coase sutienul. Aș vrea să vă vorbesc tocmai despre Dumnezeu și Voltaire al său, da, despre acest sărman fiu al lui Dumnezeu, Voltaire, care nu recunoștea în Dumnezeu decât un eunuc sau un voyeur. Îl putem înțelege pe filosof, el trebuia să strivească infamia, adică Biserica, care era într-adevăr infamă. Dar Dumnezeu nu e un eunuc, nici un polițist. Și, mai ales, nu e perfect. Noi suntem imperfecțiunea divină. Altfel am mai trăi cum trăim? Cu războaiele, ura și extrema mediocritate a iubirilor noastre? Am mai avea nevoie de aceste măști: negrul gras care i-o trage unei albe sub ochii soțului ei cocoșat, arabul pe care-l doare-n cot de Islam, dar se apucă deodată să-și clameze credința când lucrul ăsta devine vandabil pe piața ideilor? Imperfecțiunea lui Dumnezeu este natura noastră muritoare. Ea ne face lacomi, grăbiți, meschini. Acumulăm pentru că ne temem să nu ne lipsească. Încercăm să amânăm moartea adunând bani, carne posedată, putere. Da, mai ales carne, restul sunt doar echivalente ale posedării carnale. Iar la sfârșit toate acestea vor aparține cadavrelor noastre: coiturile, banii, puterea. Iar aceste cadavre sunt parte integrantă din Dumnezeu, tara, infirmitatea lui. Cocoașa lui! Am putea să nu devenim cadavre. Dar ne temem. Și societatea ne

lobotomizează oferindu-ne măști de cretini mărunți și simpatici. Iar comedia aceasta nu e inocentă, nici pe departe. Știți că unul dintre pacienții acestei clinici, Gilles Bénédot, s-a sinu...? Nu, domnule director, lecția nu s-a terminat. Nu, lăsați-mă! Tinerii aceștia au nevoie să cunoască adevărul... Da, îmi asum cuvintele: un negru gras care a futut o albă într-o acuplare foarte corectă politic și complet lipsită de iubire... Era nevastă-mea, Rosa. Dar lăsați-mă! Nu spun decât adevărul! Lăsați-mă! Vreau binele acestor copii, îi voi salva! Bénédot a fost ucis de societate! Mă doare, nemernicilor!”

Nu erau cămăși de forță în clinica de la Gravelles. Psihiatrii, sprijiniți de un infirmier antilez, m-au stăpânit cu ajutorul unui simplu fular de cașmir.

Am evadat chiar în noaptea aceea, urmând schița trimisă de Sandra Cohen. Într-adevăr, în locul

indicat zidul era mai puțin înalt decât în alte părți. L-am escaladat, am sărit și am luat-o drept înainte, cu privirea fixată pe o constelație de pe cerul care începea să se înseninеze.

PARTEA A PATRA

CATACOMBELE

Un clandestin

În carnetul Rosei erau doi oameni pe nume Fred: un Fred pur și simplu, fotograf hoinar care urma să plece în Congo și îmi putea lăsa apartamentul lui, și altul, Fred Pilz. Din greșeală, notasem numărul celui din urmă când Rosa îmi anunțase despărțirea noastră și, de fapt, alungarea mea.

Ca și primul, acest al doilea Fred era fotograf (ceea ce facilitase quiproquoul). Numai că arta lui nu imortaliza catastrofele umanitare, ci viața scriitorilor de astăzi. Când, pe nepusă masă, am sunat la ușa casei lui din Nogent-sur-Marne și mi s-a deschis, am recunoscut imediat, atârnat de un dulap, chipul unui autor destul de cunoscut în epocă, Philippe Luners. Privirea lui căuta, chinuit, să exprime nu știu ce lubricitate malițioasă. O africană scundă, dar foarte grasă m-a salutat și am luat-o drept servitoare în casă. Pesemne că și-a dat seama și s-a încruntat. În realitate, Fred Pilz trăia cu femeia aceea și ea era adevărata stăpână acolo.

Atunci a apărut el, un miop somnoros, prea slab pentru pijamaua lui încheiată strâmb. Mi-am dat seama în acel moment că vizita mea era aproape nocturnă, venisem cu primul metrou.

Maryse, mi-a prezentat-o el pe femeia care mi-a strâns moale mâna și s-a retras.

Numele Rosei Klüge a sunat ca o parolă corectă, dar pe care Pilz o uitase. S-a gândit, fără să înțeleagă de ce trebuia să-i ofere adăpost soțului unei cunoștințe vagi pe care de mult o pierduse din vedere. S-a conformat totuși, împins pe jumătate de inconștiența somnului, pe jumătate de memoria ancestrală a rătăcirilor și ospitalităților fragile pe care o purta în inima lui de așkenaz.

Casa nu-i prea mare și apoi stau și mulți veri de-ai Marysei... Pot să vă propun numai fostul meu atelier. Mă rog, atelier e mult spus...

Așa am ajuns într-o pivniță care în multe privințe amintea de un mormânt. Mirosea puternic a pământ umed și a mucegai. Să nu mă mai mișc de aici, să mă confund încetul cu încetul cu mirosul ei de criptă mi s-a părut modul de sinucidere cel mai puțin pompos.

Acum nu-mi mai lipsea nimic. Înainte să-și mute laboratorul, Pilz se refugia în cavoul acela când rubedeniile Marysei invadau casa. Erau acolo un pat, un WC murdar de rugină, o chiuvetă și chiar un duș minuscul al cărui bazin era plin de recipiente fotografice. O răsuflătoare lăsa să se filtreze puțin aer curat și zgomotele îndepărtate ale orașului: șuieratul autostrăzii, frânturi de voce, zdruncinăturile unei pubele pe pavelele din curte... Această tamburinare mi-a devenit plăcută. O pândeam în fiecare seară ca să scotocesc prin sacii cu gunoi. Abundența alimentelor aruncate de familia lui Pilz mă surprindea. Multă pâine, nu chiar uscată, bucăți de carne, cartofi, cutii de lapte a căror dată de expirare abia trecuse. N-am

răbdat niciodată de foame. Bucătăria africană, deși cam prea condimentată, îmi plăcea. Pofta de o cafea bună mă chinuia la început, dar cu timpul am ajuns să mă mulțumesc cu mirosul de boabe prăjite care cobora din sufragerie și pătrundea prin răsuflătoare.

Chiar dacă nu-mi părăseam deloc refugiul (aveam să aflu mai târziu că poliția se prezentase la domiciliul celuilalt Fred), eram totuși la curent cu noutățile din lume. Din salonul de la parter auzeam cacofonia televizorului aprins șaisprezece ore pe zi. În pubelă mi se întâmpla să pescuiesc ziare abia murdărite. Glasurile numeroșilor locatari ai casei erau tinerești și puternice, le distingeam din ce în ce mai bine: tonul autoritar și de obicei arțăgos (Maryse), râsul ca o muzicuță (cei doi veri ai ei), șuvoaie de fraze cam prea rigide (sora ei care-și certa copilul), țipetele unui bebeluș (fiul Marysei și al lui Pilz), izbiturile unei mingi (primul copil al Marysei, născut în Africa)... În lipsa izolației sonore, puteam să urmăresc conversațiile aproape cuvânt cu cuvânt.

Ideile mele despre această nouă populație franceză au evoluat mult în timpul șederii în pivnița lui Pilz. Înainte, ca majoritatea oamenilor, mă gândeam la „lumea a treia care invadează Franța”. Încetul cu încetul, am constatat că termenul invazie era nepotrivit. Era vorba mai degrabă de o instalare, o mutare într-o țară care pierduse gustul vieții și se lăsa populată de cei care încă voiau să trăiască. Cei care mai credeau că viața înseamnă aducerea pe lume a numeroși copii, mâncarea suculentă și copioasă, fecundarea unei femei cu fese și sâni mari de către un bărbat robust cu instincte sănătoase. Nu puteam să nu recunosc că viața aceea îmi părea de invidiat și, la urma urmei, mai demnă de a fi trăită decât cenușiul vieților medii din Europa. Foarte sincer, din adâncul criptei mele, speram să discern, prin colcăiala acelei case, o lume nouă, mai carnală, mai caldă, mai deschisă la plăceri.

Dar Maryse nu era fericită! A zecea parte din ce avea acum ar fi împlinit-o odinioară în țara ei de origine. Aici, aceleași bunuri o făceau ursuză, ranchiunoasă. Vorbea întruna despre o alocație pe care întârziau să i-o acorde, despre întârzierea rambursării cheltuielilor medicale, despre suma ridicolă a viitoarei ei pensii (și totuși nu avea decât treizeci și patru de ani). Fericirea părea atât de evidentă: Pilz, concubin atent și muncitor, avea grijă de toate nevoile casei, încât Maryse era liberă să se plimbe cu bebelușul în parcul Vincennes, să cumpere mâncare proaspătă, să se îmbrace după revistele pentru femei, să meargă la cinema, să primească prieteni. Dar din salon îi auzeam vocea acră care vitupera rasismul francezilor, inegalitatea strigătoare la cer în distribuirea ajutoarelor către mame, tonul disprețuitor al negustorilor magrebieni la piață, defectele de fabricație ale sandalelor *made in China*, vremea glacială și ploioasă de noiembrie, subreprezentarea comunității negre în canalele audiovizuale, orarul autobuzelor care leagă parcul Vincennes și Nogent-sur-Marne, ferocitatea funcționarilor antilezi de la Poliție care-i maltratau pe verii ei (în acest moment,

plângerile celor doi flăcăi se alăturau rechizitoriului ei), taxa mare pentru televiziune, spiritul sclavagist al omului alb...

Nefericirea Marysei m-a făcut să detest și mai mult societatea de astăzi. Acest dezgustător amestec de republică bananieră, comunitarism, parazitism și asistențialism a fost, fără îndoială, regimul cel mai ipocrit pe care l-a cunoscut țara noastră vreodată, nu cel mai crud, nu, dar cel mai mincinos. Acest ultim stadiu de descompunere democratică otrăvea sufletele candide. În forul ei interior, Maryse înțelegea că era nedrept să fie plătiți cei care, ca și ea, nu munceau, că mici bande de politicieni manipulatori se foloseau de culoarea pielii ei, că Pilz nu era nicidecum responsabil de comerțul cu sclavi negri. Totuși el suporta adesea furia ei răzbunătoare: sclavagiștii evrei, spunea ea, instruită de conaționali mai competenți, trăseseră odinioară sforile acestui negoț macabru...

Pilz nu se apăra. Prin răsuflătoarea mea, îl vedeam ieșind, aprinzând o țigară și fumând melancolic lângă pubele. Rareori îmi vorbea, temându-se să nu mă facă să simt că șederea mea o deranja pe nevastă- sa.

Am încercat de mai multe ori s-o abordez pe Maryse și să-i vorbesc prietenește. Speram să-i explic că avea cu adevărat totul ca să fie fericită. Și că situația ei era, de fapt, un concurs de împrejurări providențial, chiar dacă se datora demenței politice în care se scufunda Franța. Ea și verii ei erau hrăniți, cazați, îngrijiți în caz de boală, protejați de o mulțime de asociații rasiste. Cea mai mică bolboroseală ce le-ar fi scăpat acestor tineri avea să fie imediat recunoscută ca o nouă tendință muzicală. Un singur rând scris de mâna lor le deschidea porțile oricărei edituri. În numele integrării, al francofoniei, al discriminării pozitive. Trebuia să profite de asta, să râdă, să-i binecuvânteze pe sărmanii francezi care înnebuniseră. Să explodeze de fericire! Căci acest paradis nu putea să dureze...

Ea s-a eschivat, uneori destul de brutal, de tentativele mele de apropiere. Într-o seară am auzit zarvă de ceartă adevărată. Pentru prima dată Pilz a ridicat tonul. Mi-am lipit urechea de țeava de canalizare: era vorba despre mine. Vocea Marysei s-a ambalat într-un clipocit isteric:

Nu-l mai vreau pe clandestinul ăsta în casa mea!

Clandestin... Era cea mai bună definiție a poziției mele în acea casă, în acel oraș. În această viață. Am râs îndelung, cu fruntea pe perete și mâinile la gură. Când m-am ridicat, ochii mei i-au întâlnit pe cei ai unui eseist celebru din acei ani, Bernard Halévy. Fotografia lui, făcută de Pilz, era lipită, în mijlocul altora, lângă duș. Fusese fotografiat în compania unui cunoscut editor, Richard Dupont, și dădea impresia că strănută sau, mai probabil, că formulează o minciună deosebit de ingenioasă. Era unul dintre clișeele ratate cu care Pilz tapetase pereții pivniței.

Într-o seară, când scotoceam prin gunoi, fiul Marysei s-a apropiat cu o sticlă mare, goală, de Coca- Cola în mână. Cu siguranță o băuse pe ascuns și venea să scape de proba incriminantă. Avea vreo nouă sau zece ani și o privire frumoasă și atentă. M-am îndepărtat de pubelă și am încercat să-i vorbesc. Și am văzut o mișcare de repulsie, o strâmbătură de respingere pe care n-o mai observasem niciodată, nici în copilăria mea de paria. Eram un cocoșat bătrân și murdar care mânca din gunoi. Copilul a lăsat capul în jos și a fugit în casă.

Întorcându-mă în pivnița mea, am rămas mult timp în picioare, cu cocoașa sprijinită de ușă. Într-un roman, ar fi putut să ne lege o prietenie secretă, pe mine și pe copil. El mi-ar fi adus mâncare furată de sub nasul mamei, eu i-aș fi spus povești frumoase despre vitejie și iubire...

Jumătate din pivniță era ocupată de teancuri de cărți. Prima soție a lui Pilz, Maud Argant, prezenta emisiuni literare la radio, iar volumele trimise de serviciul de presă al editurilor se adunau grămadă între patul meu, duș și WC. Am deschis

una la întâmplare.

Era un roman în care polițiștii din Saint-Denis brutalizau un tânăr din cauza culorii pielii sale... Fără comentarii.

Limitele imaginarului francez

În timpul seratelor festive, la prieteni de-ai ei, o intelectuală pariziană se lăsa posedată de vreo cincizeci de bărbați, incitându-l pe fiecare dintre ei la trei tipuri de copulație: orală, vaginală, anală. Alta, tot pariziană, dar refugiată într-un cătun din Auvergne, trăia fără bărbați, natura îi era de ajuns, un pârâu din spatele casei ei „înșira nesfârșite coliere de spermă".

În ciuda contrastului abisal între aceste două femei, modurile lor de viață mi se păreau egal de serbede. Erau eroinele a două romane prost scrise. Cincizeci de împreunări pentru una, asceză monahală pentru cealaltă, meci nul prin lipsă de stil.

Aceste romane se aflau în vârful unuia dintre teancurile care umpleau pivnița lui Pilz. Fosta lui soție, Maud Argand, îi invitase pe cei doi romancieri în emisiunea ei. Într-unul dintre volume am găsit fișa ei de jurnalist, un citat din mărturisirile erotice ale celei dintâi eroine: „Sexul lui îmi gâdila cerul gurii și, înfipt mai adânc, mă făcea să-i simt testiculele frecându-se de bărbia mea" (de citit în întregime?). Semnul întrebării dovedea că Maud, critic avizat, cunoștea îndoiala. Romanele erau unite cu un elastic gros de birou.

Cele mai multe volume fuseseră grupate astfel, în funcție de tema emisiunii. Am descoperit șase romane despre copilărie (pedofilie, leucemie, SIDA, abandon parental, autism și, ca din întâmplare, un copil stupid de fericit). Opt romane despre dragoste (incest, homofobie, SIDA, divorț, violență conjugală, infidelitate, un bărbat și două femei, o femeie și o femeie). Unsprezece romane de autori africani (rasism, genociduri, SIDA, vrăjitoare, ONG, fetișiști, colonizatori, tocană de porc spinos, infidelitate, poligamie, incest, abandon parental...). Romane despre lumea țărănească, romane istorice, romane familiale, romane ilizibile chiar și pentru Maud Argand, spunea asta în notițele ei. Și ea întocmea, cu scrisu-i mărunt, lista subiectelor: pedofilie, viața politică, infidelitate, pasiunea pentru echitație, apocalipse nucleare, aventuri în Abisinia... Era obligată să citească repede.

Eu eram mai puțin grăbit, am parcurs aproape toate cărțile acelea. Ceea

ce la început numeam „romane prost scrise” s-a dovedit mai complex. Nu, majoritatea autorilor știau să-și construiască frazele. Dar le lipsea... Trăgeam adânc aer în piept. Da, le lipsea acel scurt vertij pe care ni-l dă un aflux violent de aer. La ce bun să citești dacă, o dată ce-ai întors ultima pagină, nu începi să respiri altfel, să vezi altfel, să trăiești și să aștepți moartea în mod diferit?

Singura carte pe care Maud Argand o citise probabil integral, *Molecula lambda* de un oarecare Michaël Béquoul, fusese adnotată abundent. Totuși, eroul ei se anunța foarte mediocru: un francez de

treizeci de ani în căutarea unei partenere sexuale. Cu toată vulgaritatea poveștii, vibra aici o coardă, o melodie fără suflu, dar corectă. Bărbatul se deda la masturbări epuizante, întâlnea femei mai degrabă ofilite, vizitele în cluburile de eșanjiști îi lăsau un gust acru de bere proastă. Aceste eșecuri dădeau loc unor lungi diatribe împotriva societății moderne, responsabilă, potrivit eroului, pentru decepțiile lui erotice. Tonul era excesiv și stângaci. Dar coarda vibra! Căci Béquoul ghicise că totul pe lumea asta e sânge, nori, spermă, dorință și absența dorinței, singurătatea noastră în mijlocul mulțimii, dispreț, violență, ură și că trebuie așadar să cauți un colț de cer complice și puțina căldură pe care o fac să țâșnească două trupuri unite pe marginea prăpastiei. Până la ultimele pagini, am împărtășit această vibrație. Dar, când să arate calea de salvare, Béquoul o făcea de mântuială. Eroul lui propovăduia castrarea umanității printr-o extravagantă manipulare genetică: o dată abolit sexul, rădăcina suferințelor noastre, paradisul ar fi revenit pe pământ. Cât despre cer, apărea într-o digresiune în care naratorul îl admira, cocoțat pe o faleză. O notă a lui Maud: „Plachetă publicitară pentru turismul în țările celtice. Păcat...”

Printre fotografiile ratate lipite pe pereții pivniței, am descoperit chipul lui Béquoul. Trăgea un fum din țigară, dar în locul unui dandy dezinvolt pe care voia să-l fixeze Pilz se vedea un adolescent bătrân surprins în timp ce se masturba, un amestec de rușine, teamă și insolență suspectă.

În tinerețe, lucrasem la serviciul de expediție al Editurii Gallimard. Întâlnisem, pe atunci, multe dintre capetele pe care le regăseam acum în pivniță. Era înduioșător și tulburător să vezi eroziunea lăsată de timp asupra acestor fizionomii. Chiar și Bernard Halévy, eseistul care dădea impresia că strănută pe Richard Dupont, părea suportabil datorită măștii lui ofilite. Semăna tot mai mult cu Elie Wiesel și amândoi, cu o resemnare emoționată, începeau să semene cu Woody Allen.

Imperfecțiunea cadrării făcea aceste fotografii ciudat de revelatoare. Într-una dintre ele, Halévy era întins pe jos, cu ochii gravi scrutând îndepărtările muntoase. Bine cadrat, clișeul te-ar fi putut face să crezi că bărbatul se afla în prima linie a unui conflict sângeros, sub foc de mitralieră și bombe. Dar imaginea nu lăsa nicio îndoială: niște oameni se plimbau liniștiți în jurul acestui luptător temerar, un ins citea ziarul, altul le făcea să râdă pe două tinere. Un clișeu aproape identic îl arăta pe Halévy tot lungit, numai că de astă dată lăsa capul în jos, parcă scârbit de farsa aceasta...

Galeria lui Pilz mă vindeca încetul cu încetul de dezgustul pe care-l simțisem întotdeauna față de intelectualii-vedetă. Erau atât de uman vulnerabili în acele fotografii ratate! Ostilitatea mea s-a prefăcut în compasiune. Romancierul Philippe Luners (o mai fi trăind?) îi trimisese cartea sa lui Maud Argand cu această dedicație: „Aș veni bucuros la postul tău, dragă Mo, ca să stăm de vorbă despre această explozie de erotism și, până atunci, cum spunea

bătrânul Flaubert: o mie de sărutări unde vrei tu”. Altădată, cuvântul acesta m-ar fi deranjat; acum vedeam chipul pergamentos al lui Luners, buzele lui moi... Aceste o mie de sărutări, oare ce femeie și le-ar dori?

Chiar și Patrick Hircin îmbătrânise! Și totuși... Îl cunoscusem pe băiatul acesta pe vremea când pregăteam coletele la Gallimard. Mult mai tânăr ca mine, avea farmecul celui care duce viața la care ai visat dintotdeauna. Venit la Paris ca să-l cucerească, ambițiosul acesta reușise totul. Cu multe lingușeli, o îmbrobodise pe văduva unui dramaturg celebru și se însurase cu fiica lor. Calea regală a mediului literar îi era deschisă... Îl admiram pe acest tânăr. Mai ales că semănam cu el! Fără cocoașă, bineînțeles. Trăsăturile noastre aveau un aer de rudenie evident. Era, într-un fel, dublul meu, omul care aș fi vrut atât de mult să fiu.

După ce plecasem de la editură, păstrasem pentru Hircin o afecțiune foarte vie, amestecată cu puțină gelozie. Îi urmărisem primele succese, ascultam emisiunile pe care le prezenta, îi citeam cronicile. Viața acestui tânăr Rastignac îmi aparținea întrucâtva... De altfel, aveam în comun cu el, fără s-o știe, un secret de nemărturisit: etimologia numelui său de familie. *Hircin* înseamnă „de țap”, ca, de exemplu, *une puanteur hircine*, „o putoare de țap”. Eram sigur că, în afară de noi doi, nimeni nu mai cunoștea originea numelui său.

În pivnița lui Pilz, portretul lui se deosebea crunt de chipul tânăr pe care-l cunoscuse. Acum era un notabil din Saint-Germain-des-Près, trupeș, cu trăsături umflate de satisfacția omului cu putere. Fotografia fusese făcută la un cocktail sau o decernare de premii: barba diafană a lui François Nourissier, mina carnivoră a lui Richard Dupont, surâsul de playboy melancolic al lui Antoine Gallimard, statuia de comandor a lui Pierre-Jean Remy, aerul fals naiv al lui Pivot, fruntea gidiană a lui Olivier Bétourné... Eram uimit că încă îi puteam recunoaște după atâția ani. Clișeul era condamnat să mucegăiască în pivniță din cauza lui Hircin: ochii lui priveau în direcții diferite. Stângul îi curta pe invitați, calculându-le importanța, și licărea înspre Maud Argand, căreia i se distingea profilul roșcat. În timp ce dreptul era trist, puțin pierdut și părea să se întrebe: „La ce bun toate astea?”. Ochiul unui Rastignac îmbătrânit, conștient că victoria căreia îi sacrificase toată viața sa nu merita de fapt această străduință.

... Am revenit la mine, așezat în mijlocul sutelor de volume. Tot imaginarul francez la picioarele mele! Cel puțin un an din acest imaginar, căci Maud probabil că se debarasa, cum fac criticii, de publicațiile din anul anterior. Mii de personaje, întâlniri, acte carnale, nașteri, decese, fluvii de sânge și de lacrimi. Și niciun miracol care să mă transfigureze, să mă salveze, să mă împingă spre o viață radical diferită...

Ba da, acel mic miracol, acea bucată de frază pe care Maud o marcase cu trei puncte de exclamare:

„...lumina albă a mistralului...”

Am recitit-o, cu ochii pe jumătate închiși, și am simțit fluxul însorit al vântului, mirosul frunzelor uscate și al zidurilor albe, răcoarea luminoasă a iernii, într-un sat din Alpii Maritimi. Lumina albă a mistralului... Și nota lui Maud: „Aceste patru cuvinte salvează cele șase sute de pagini ale cărții”.

I-am privit iar pe Luners, Halévy și Hircin pe peretele pivniței mele. Oboseala pe care o detectasem în portrete era provocată, poate, de incapacitatea lor de a vedea lumina albă a mistralului, incapacitatea de a o scrie. De a scrie în acea limbă, singura demnă de a fi numită scriitură. În afara ei nu existau decât piramidele de cărți, oneste disertații școlărești pe câteva subiecte propuse: copilărie maltratată, tinerețe rebelă, cupluri destrămate, războaie și păci sentimentale, boli și depresii, droguri, omoruri, capă și spadă și mai ce?

Atunci, în toiul nopții de noiembrie, mi-a apărut misterul Cuvântului. Postat

sub răsuflătoare, am înțeles ce nu spuneau cărțile din pivniță și ce trebuia numaidecât spus și scris.

De scris, mai întâi, despre confuzia diabolică a vieții, despre întunecarea și nebunia ei. De povestit existența avortată a unui om care zace într-o pivniță, aspiră aciditatea noroiului, ascultă horcăiturile înăbușite ale unui film porno la care doi tineri africani se uită în încăperea de deasupra. După film, frânturi de CNN: atentat, șase copii ciopârțiți, Bursa în cădere, epidemie în Etiopia, *Thanksgiving*, femei însărcinate spintecate în Liberia... Un zgomot de apă trasă, pivnița e în mijlocul intestinelor casei. Bunicii bărbatului care mă adăpostește aici au zgâriat cu unghiile pereții unei camere din lagărul unde, în ’43, au fost gazați. La nivel molecular, corpurile lor încă fac parte din lumea noastră. Dar strigătele lor, iubirile

lor unde sunt? În aceeași lume unde nepotul lor îi oferă ospitalitate acestui cocoșat acru, acestui antisemit ereditar care sunt? Izbucnește o înjurătură: soția lui Pilz îi bruftuluiește pe cei doi spectatori de porno. Sonorul televizorului scade, ca și cum actorii acuplați și-ar încetini cadența. Ieri, aceeași voce feminină îi acuza pe strămoșii lui Pilz că s-au îmbogățit din negoțul cu sclavi. Ceva mai târziu, Pilz m-a surprins lângă pubele, de unde-mi luam tainul.

Are o voce dată naibii Maryse, am zis ca să destind atmosfera.

Pilz a zâmbit stingherit și a început, fără tragere de inimă, să-și apere soția:

Africanii au nevoie să-și făurească o identitate. Și asta începe întotdeauna cu o galerie de martiri, de eroi... Franța o să fie curând locuită de popoare tinere, dezrădăcinate și pe care jocurile astea identitare încă le amuză. Până o să apară un Hitler zulus care să proclame superioritatea rasei negre...

Tonul îi era marcat de o înțelepciune dezabuzată pe care nu mai speram s-o aud în zilele noastre. A doua zi pleca la târgul de carte de la Brive-la-Gaillarde ca să-i fotografieze pe scriitorii ale căror volume umpleau pivnița.

„Lumina albă a mistralului...” Cuvântul pe care mi s-a părut că-l disting în adâncul acelei nopți de noiembrie venea să pună capăt fantasmagoriei acestei subterane. Să-l salveze pe om de urâțenia și minciuna vieții lui. Nimeni nu era de nevindecat. Nici măcar Bernard Halévy. În fotografia ratată, avea capul plecat ca într-un refuz de a continua comedia pe care o jucase până atunci. Portretul prost al lui Luners, lipit între chiuvetă și duș, era și el eliberat de grimasele obișnuite, de ocheadele de fals libertin, de mutrele de prelat concupiscent. În acest clișeu, privirea lui răspândea un soi de noblețe amară, de detașare aleasă. Iar dacă ochiul stâng al lui Hircin era încă prins în falsitatea lumii, cel drept exprima dorința vie de a scăpa din ea.

Lumina albă a mistralului... Cuvântul avea să li se impună, eram sigur de asta, să-i smulgă din munca sisifică de a umple pivnița cu cărți inutile, pretențioase, mute. Aveau nevoie de un șoc, de o iluminare!

În ultimele ceasuri ale acelei nopți de noiembrie am transcris un scurt fragment din ceea ce avea să fie, peste ani, profesiunea mea de credință, da, viitoarea mea profesie, strania mea meserie și credința mea, rațiunea mea de a fi. Eram sigur că nimeni nu va citi acele rânduri și că eu, așa cum eram, nu voi supraviețui mult cuvintelor, pivnița mă îneca deja cu mirosul ei de mormânt. Dar, scriind, mă simțeam un om fără vârstă, eram doar cel care trăia în lumina mistralului alb.

ETERNITATE. SOARE DE IARNĂ. VODEVIL

Cei trei bărbați ale căror portrete le văd pe perete (Luners, Halévy, Hircin) vor muri curând. În cinci ani, zece ani sau douăzeci de ani, diferența privește, oricum, anii cei mai puțin frumoși, ai bolilor și declinului. Încă niște ani așadar, în toate și pentru toate. Fiecare

personaj încearcă să înlăture această scurtime: Luners înmulțind (sau făcând să se creadă asta) aventurile galante, Halévy colecționând efemere titluri de glorie, Hircin cufundându-se în activități jurnalistice grăbite și superficiale. Câte femei va mai putea strânge în brațe Philippe Luners? Zece, cincisprezece... E puțin probabil că femeile vor fi frumoase și că actul carnal va fi herculean. Și apoi, adăugate zecilor de trupuri pe care Luners le-a posedat la viața lui, aceste noi trupuri vor schimba cu adevărat datele? Și cele câteva cărți pe care va mai avea timp să le publice Halévy și va face să fie aclamate prin rețelele lui de prieteni din lumea întreagă? Și cele câteva articole ale lui Hircin, roade ale complezenței și calculului de interese? Cei trei bărbați știu că asta nu va schimba deloc iminența sfârșitului. Dar se agită,

căutând să amâne moartea, să creeze iluzia vieții prin artificii de teatru: femeile apar și dispar, îmbrăcate, dezbrăcate, atașații de presă trăncănesc, elogiile erup, ușile acestui vodevil se trântesc, viața pare fără sfârșit. Ei speră, în taină, că în spatele uneia dintre uși vor întrevedea o lumină care răzbate... Dar în spate se află numai reversul prăfuit al decorurilor și muncitorii obosiți să tot miște greoaia mașinărie.

... Lumina albă a mistralului... Nu am vreo salvare să le-o propun acestor trei bărbați înghițiți de vodevil. Eternitatea este în această lumină și, dacă-i păstrăm claritatea în noi, vom rămâne nemuritori. Timpul vodevilului este o copie proastă a eternei reîntoarceri, el imită permanența învârtindu-și manejul: amantele ofilite ale lui Luners, vanitățile lui Halévy, febrilitățile mondene ale lui Harcin. Lumina albă a mistralului nu aparține timpului vodevilului. Ea există dintotdeauna, indiferentă la viteza manejului. Ca soarele acela pe pervazul unei ferestre unde o femeie cu sâni mari și albi punea o plantă, într-o zi de demult și totuși mai vie decât restul vieții mele. Ca acea seară de septembrie când o prostituată goală își cosea sutienul în camera ei de la mansardă de pe strada Saint-Denis...

Nu am decât aceste clipe să le opun agitației manejului. Să vorbești despre ele, să le aperi nemurirea este periculos. Lumea vede repede în asta o dovadă a nebuniei tale. Și încearcă să te trateze. Te mută în timpul vodevilului social. Sau, dacă îți consideră cazul disperat, în salonul unui ospiciu plin de creiere în derivă.

Acum, că sunt înlăturat definitiv din vodevilul omenesc, voi ști să demonstrez că există o altă viață aici: viața luminii albe a mistralului. Altădată mi s-a întâmplat adesea să ezit între ea și vârtejul manejului. De acum voi trăi numai în claritatea ei...

Ațipit, am recunoscut în vis, cu o precizie tulburătoare, zidul azilului de unde fugisem. Era noapte, stăteam așezat pe culmea îngrăditurii care mi se părea ametitoare. Mi-era frică să cobor. Și totuși, de cealaltă parte, o femeie mă încuraja în tăcere. Stătea la capătul unei alei, sub crengile negre care incizau în cerul violet sumbre vitralii pline de stele. Nu mă hotăram să mă desprind de pe zid, să zbor. Femeia îmi vorbea într-o limbă deopotrivă misterioasă și cunoscută, alcătuită din răcoarea aerului nocturn, din vitraliile violete de deasupra capetelor noastre. Era Sandra, dar îmbătrânită și palidă, lovită de cumplita cunoaștere a vieții și a morții... M-am trezit păstrând pe buze primele silabe ale limbii în care vorbea ea și pe care începeam s-o înțeleg. Niciodată nu plânsesem atâta în somn.

Dimineața, mi-am privit pivnița cu un ochi dezorientat. Sute de cărți, un pat, o măsuță cu resturi de mâncare... Eu nu mai eram acolo. De acum eram într-o

altă viață. Un suflu umed pătrundea prin răsuflătoare, făcând să se onduleze portretul lui Michaël Béquoul. Așteptam un semn de la această nouă viață.

Semnul a venit seara. O tuse politicoasă în spatele ușii, apariția jenată a lui Pilz. Ezita, își freca bărbia, apoi, făcându-și curaj, a atacat:

Ascultă, Stanislas, nu mai merge. Maryse mi-a povestit tot. În plus, ea păstra banii ăia ca să-i facă un cadou mamei ei, care a rămas în țară. Dacă aveai nevoie, de ce nu mi-ai spus? Aș fi putut... Uite, am aici aproape trei mii de franci. O să-ți permită să închiriezi o cameră de hotel nu prea scumpă, pentru început, și pe urmă... Vezi, eu aveam încredere în tine...

A plecat urmat de negările mele bâlbâite. Cred că pur și simplu o iubea pe Maryse. Și atunci devenea orb.

Această ultimă piruetă a vodevilului a bătut clopotul vechii mele existențe, cea în care încă speram la un rol în distribuție.

Măcar pot să stau până mâine dimineață? l-am întrebat pe Pilz. Bineînțeles, bineînțeles... m-a asigurat el aproape luând-o la fugă.

Până dimineață... Un rol foarte mic în bufoneria scrisă de oamenii care mai au atât de puțini ani de trăit.

Dimineața, apropiindu-mă de parcul Vincennes, pe care aveam să-l traversez pe jos, mi-am dat seama că nu reținusem numele scriitorului care vorbea despre „lumina albă a mistralului”. Începeam să simt plăcuta amăreală a unui foc de vreascuri în aerul însorit al unei zile de mistral pe care n-o trăisem niciodată.

Periferia

În dimineața aceea simțeai nevoia să lași pleoapele în jos sub soarele de noiembrie, în blândețea ei care amintea de primăvară. M-am oprit, am închis ochii, am inspirat amăreala frunzelor căzute. În acea duminică, aleile parcului Vincennes încă nu fuseseră măturate, iar foșnetul aurului ușor înnegrit te legăna ca amintirea unei plimbări uitate într-o pădure, adevărată sau visată, a copilăriei.

În ajun, după vizita lui Pilz, dormisem prea puțin, enervat de perfidia Marysei. Enervat mai ales de uimirea mea în fața acestei grimase de vodevil. Era timpul să mă obișnuiesc.

Acum lipsa somnului, a efectului său narcotic, îmi intensifica beatitudinea. Așezat, cu ceafa lipită de un copac, simțeam fericita apăsare a soarelui pe pleoape. Stratul de frunze era deja călduț și aurul lor îmi mângâia mâna abandonată pe pământ. Fina aromă amară și caldă se amesteca în răcoarea ce venea dinspre desișuri. Tocmai îmi spuneam că nu mai am nevoie de nimic când deodată prin aer a trecut o adiere subțire de fum, de crengi arse într-o grădină. Am zâmbit: îmi mai lipsea acel miros de foc și apoi nimic altceva.

Bucuria era mare, simplă și se oferea fără obișnuita luptă nemiloasă care-i nimicește pe oameni în goana lor după fericire. M-am ridicat cu părere de rău și am pornit pășind tărăgănat.

Un alergător mi-a tăiat calea: tricou pătat de sudoare, ochi injectați de sânge, rictus de trăgător la galere... Venea din locul unde autostrada, șoseaua de centură și primele străzi ale Parisului formau o urzeală de zgomote și mirosuri urâte. Mașinile se atingeau, se provocau, se răsuceau în acele lațuri. Mergeam pe un trotuar plin de murdării și pentru prima oară m-am simțit cu adevărat un om fără adăpost. Nicio teamă la această constatare: știam că pot să mă așez oricând, cu spatele sprijinit de un trunchi, sub soarele mat de noiembrie.

Am văzut-o pe femeie de departe și întâi m-am gândit că-i o vagaboandă, sora mea. Intrarea mea în acest trib m-a amuzat. Stătea pe vine, cu spatele la mine și cu fața spre o bordură de beton pe care se înălța gardul ruginit al unui depozit. Îndeletnicirea ei a rămas la început misterioasă pentru mine. Dormea? Îi vedeam totuși mâinile mișcându-se. Era beată? Drogată?

Ajuns în dreptul ei, am remarcat o mică oglindă sprijinită de o bară a gardului. Tânăra femeie își cerceta chipul, îl scărpina, își spărgea coșurile. Nu simțeam niciun dezgust, totul era prea murdar, prea mizerabil în gesturile acelea care, disperat, luptau împotriva urâțeniei. Degetele ei aveau culoarea cenușii, unghiile cu lac decojit aveau margini negre. Strălucirea oglinzii capta albastrul orbitor al cerului și, din când în când, galbenul viu al unei crengi de deasupra gardului.

M-am așezat la câțiva metri mai încolo, ascuns de un container de oțel plin cu resturi de uși și

somiere vechi. După un sfert de oră, o mașină a oprit, a tras lângă trotuar, a claxonat. Femeia și-a scuturat codițele rigide și s-a dus la geamul pe care șoferul îl coborâse. Avea pielea negricioasă a unei metise, un ten pe care umflăturile coșurilor abia se vedeau. Era slabă la trup, dar chipul ei păstra o frumoasă rotunjime tinerească. Buzele mânjite cu un machiaj unsuros păreau anormal de cărnoase, indecente.

Portiera s-a închis în urma ei, se mai vedeau doar capul dat pe spate al șoferului, gura lui întredeschisă. Femeia lucra chircită, invizibilă... Am aruncat o privire spre gard: mica oglindă era tot acolo și reflecta golul însorit al cerului.

Coborând, femeia s-a șters la gură cu mâneca hanoracului. Mașina a demarat și s-a pierdut în fluxul autostrăzii, al miilor de vieți omenești purtate spre ținte foarte diferite și totodată foarte asemănătoare. Numai gândul meu l-a putut urma, un moment, pe bărbatul care tocmai cumpărase un orgasm, o secundă de extaz în mijlocul gazelor de eșapament și al mormanelor de gunoaie.

Femeia a luat oglinda, s-a privit, și-a îndreptat părul. Apoi s-a uitat la ceas și s-a strâmbat supărată. Chipul îi era acum străbătut de crispări ritmice, de parcă nu reușea să înghită. Era pentru ea, fără îndoială, ora să-și ia doza, dar era duminică și probabil că furnizorul ei dormea mai târziu. S-a așezat pe un carton, cu un aer de pasăre bolnavă. Un camion a oprit și geamul a început să coboare...

M-am postat în fața ei și i-am întins banii pe care mi-i dăduse Pilz. M-a privit prin ceața lipsei care o chinuia.

Ce vrei? Un scurt sau...

Gemea cu un zâmbet deformat de suferință. În spatele nostru, mașina pleca.

Aș vrea să te întorci acasă și să mergi la un doctor.

Nu, nu spusesem asta. I-am îndesat bancnotele boțite în mână și am plecat. Totul era fals și inutil. Știam că din banii aceia putea să-și cumpere ceva mai mult drog și că a doua zi avea să revină la post. Când, la colțul străzii, m-am întors, femeia era tot acolo. Pesemne că mă luase drept nebun.

Datorită acelei dimineți de noiembrie, lumea a fost dezgolită. Erau în ea frumusețea luminoasă a clipei în mijlocul copacilor, aurul cald al frunzelor căzute și, foarte aproape, acea tânără metisă distrusă de droguri, care, la intrarea unui tunel sufocat de mașini, lucra cu gura sexele bărbaților ca să-și poată plăti niște momente de uitare.

Chiar în acea noapte, într-un centru de primire pentru oameni fără adăpost, la Créteil, aveam să scriu despre goliciunea cu care viața se revelase înainte-mi. Din dormitor veneau sforăituri, tânguiri de beți, o ceartă răgușită între doi vagabonzi, dar acolo, pe culoar, sub haloul unui neon fluorescent, mă simțeam în liniște, în culisele vodevilului oamenilor.

ULTIMA DECANTARE

Adevărul gol al lumii: soarele de noiembrie, un bărbat amețit de

amăreala de ambră a frunzelor, de mirosul unui foc de vreascuri, o ființă transportată în pragul plenitudinii; la vreo sută de metri de el, o femeie chircită în interiorul unei mașini, gura ei înghite sexul unui client, îl aspiră, îl spală cu saliva ei acră, ochii femeii văd părul pubian, o pastilă de gumă căzută de jos, o frunză de tei lipită de pantoful clientului, acesta îi strânge capul pentru a face ca sexul să pătrundă mai energic, banii pe care femeia îi va câștiga îi vor permite să nu mai existe timp de câteva ore, apoi totul se va repeta până în ziua când vor veni oboseala extremă, decăderea fizică, moartea.

Altceva nu există aici. Aurul transparent al unei clipe de eternitate, seninătatea însorită

a clipei. Și gura unei femei transformată într-o cloacă. Nimic altceva. Simplificare, ziceți, maniheism? De văzut. Căci recunosc ceea ce se intercalează între această clipă de eternitate și femeia desfigurată de sugerea unui sex de bărbat. Între ele: lumea voastră, dragi oameni! Doctrinele voastre, revoluțiile și contrarevoluțiile voastre, morala voastră și religiile voastre la fel de ipocrite și locurile voastre de cult asemănător de dezgustătoare și războaiele și păcile voastre și clarurile voastre de lună romantice și cinismele voastre de adolescenți răzgâiați și înduioșările voastre siropoase în fața odraslelor care, ajunse mari, vor prelua minciunile conformismelor și nonconformismelor voastre și vor face iar războaie și păci... Între paradisul soarelui de noiembrie și infernul micului Peugeot în care unul dintre ai voștri transformă gura unei tinere femei în pompă de spermă, este viața omenirii, acea încrengătură de fapte, voințe, teorii, pasiuni, iubiri, uri, inextricabila țesătură de lucruri și destine. S-o descâlcesc? Să-i găsesc un sens, o justificare? La ce bun? Oricare ar fi explicația, rezultatul este acesta: o divină dimineață de toamnă, un paradis atât de apropiat și o femeie roasă de boli, cu brațele acoperite de urmele înțepăturilor, o femeie care păstrează în trăsături o reflexie de copilărie, o femeie căreia lumea voastră îi acceptă numai gura care, zi de zi, se umple de carnea ofilită a sexelor bărbătești, o femeie care curând, urâțită pentru totdeauna și plină de pete, nu-și va mai putea cumpăra scurtele neanturi indolore pe care le oferă drogul, lumea voastră nu-i va mai dori buzele subțiate, sexele clienților vor ocoli gura ei stafidită și femeia va muri ghemuită lângă același gard de depozit, sub același albastru luminos al cerului.

Lumea, așa cum au vrut-o oamenii, seamănă cu o diabolică rețea de alambicuri în care se precipită bunele intenții, perfidiile, mărinimiile, trădările, faptele bune, omorurile, iubirile, cenușiul vieților medii și efervescența vieților eroice și mâncarea și banii și cea mai vulgară dorință de împreunare și atașamentele tandre ale bătrânilor soți sentimentali, iremediabil fideli, și ridicolul futaiurilor extraconjugale între burghezi. Aceste materii intră în reacție, se amestecă, se opun, se contaminează, se neutralizează, clocotesc, se distrug, reapar... Dar, la ieșirea din alambic, este acea tânără metisă devastată de boală care încearcă să regăsească urma ei înseși într-o mică oglindă jegoasă.

Lumea-alambic a voastră înghite frumusețea cerească a unei dimineți de toamnă și scuipă afară o femeie muribundă a cărei gură este astupată de un sex de bărbat. Și mai este vagabondul acela cocoșat care nu reușește să-i explice femeii că clipa de paradis este la câteva sute de pași de tunel, de gard. Un copac, ambra amară a frunzelor uscate,

soarele unei dimineți de noiembrie. Foarte evanghelic, cocoșatul aruncă în alambic bancnotele lui și pleacă. În loc să spună cât de aproape este paradisul și cât de accesibilă eternitatea.

Acum, decantarea s-a terminat: aurul de noiembrie, femeia chircită pe un trotuar plin de mâzgă, iar între ele alambicul unde nu mai merită să intri. Găsești acolo vodevilul oamenilor, nimic altceva.

De acum sunt gol într-o lume goală. Tot restul e literatură (proastă).

Viața unui om gol

Într-o zi, într-un centru de adăpost, mi s-a furat puloverul, singurul vestigiu al vieții mele comune cu Rosa. Când am încercat să-l iau înapoi de la hoț, vecinul meu de dormitor, m-a pus la pământ cu un pumn. Mă simțeam străin de ce se petrecea, de durere, de răutatea acelei brute care continua să mă înjure. Dorința de a-mi recupera haina a fost unul dintre ultimele ecouri ale existenței mele de altădată, ultima cădere în lumea vodevilului. A doua zi dimineață, într-o pubelă din apropierea străzii Riquet, aveam să găsesc o vestă groasă de lână și să râd din nou gândindu-mă la alambicurile vieții.

Trecutul meu, Rosa... Acuplările noastre fără dragoste, soția mea în brațele unor africani pentru care să călărească o albă era un semn de reușită socială, cinismul nostru de privilegiați, confortul nostru mic- burghez ascuns după o demagogie stângistă, conștiința mea că sunt o mică pasăre ce scurmă între maxilarele unui aligator. Totul semăna mult cu romanele îngrămădite în pivnița lui Pilz. Cu cartea lui Michaël Béquoul, printre altele. Cum se chema? A, da, *Molecula lambda*, asta-i. Trăisem mai mult sau mai puțin ceea ce trăiau personajele lui.

Acum, în goliciunea desăvârșită a existenței, viețile ca a mea și reflectarea lor în romane mi se păreau lipsite de interes. Corpuri care se unesc, se despart, inimi care se uzează fără să iubească, buze care rumegă întunecarea lumii și sfârșitul omului, ochi cu încăpățânare orbi la frumusețe. Ușile acestui trist vodevil se închid. Alambicul spumegă, digeră viețile și cărțile.

Mă îndepărtam tot mai mult de această chimie ternă.

Într-o zi, în ianuarie, lacurile din parcul Vincennes au înghețat. Dis-de-dimineață, m-am aplecat la marginea fragilă a gheții și am ridicat un țurțure acoperit de arabescuri de promoroacă. Transparența lui închidea o frunză stacojie, asemănătoare cu o inimă. O femeie a trecut încet și, fără să spun nimic, i-am arătat incrustația care se topea între degetele mele. A zâmbit ușor, m-a privit, s-a pregătit să spună ceva, apoi s-a răzgândit. Clipa a durat. Timpul și-a schimbat direcția și s-a desfășurat în adâncime. Ne înțelegeam până la cea mai mică

vibrație a inimii și lumea era în sfârșit liberă de minciună. Existau ceața care estompa contururile arborilor, tăcerea noastră, privirile noastre unite de certitudinea că am ajuns la esența lucrurilor... Bucata de gheață s-a sfărâmat în mâna mea, femeia a dat din cap, s-a grăbit să pornească mai departe, câinele ei a țâșnit de după niște tufișuri, un alergător a trecut în pas grăbit uitându- se la ceas. Ea s-a întors după câțiva pași și m-am văzut în ochii ei: un vagabond cocoșat, îmbrăcat cu o vestă groasă, un individ de evitat. Vodevilul. Și totuși eram convins că acele câteva secunde în fața lacului înghețat ne uneau de acum pentru totdeauna în misterul revelat al vieții. Alipirea cea mai carnală

nu ne-ar fi apropiat atât de mult.

Apropiați cum ne-am simțit, o altă trecătoare și cu mine, la sfârșitul unei nopți de decembrie. Fugisem de duhoarea unui dormitor, hotărât să-mi continuu somnul în sala de așteptare a unei gări sau într-o spălătorie automată... Am văzut-o pe femeie ieșind dintr-o clădire, oprindu-se, ridicând capul spre o fereastră numai de ea știută. Mergând pe același trotuar, am format, în spațiul câtorva clipe, un cuplu efemer. Ea ducând cu ea căldura unei nopți de dragoste, eu, bucuria puternică de a fi ghicit asta. Ghiceam chiar extrema fragilitate a fericirii pe care o trăia femeia aceea cu chipul ofilit, brutalitatea carnală pe care o îndurase trupul ei în brațele celui pe care-l iubea și care, mult mai tânăr ca ea, nu venise la fereastră pentru un semn de despărțire. Ea îl căutase printre dreptunghiurile negre ale geamurilor, fluturase mâna, la întâmplare... Iar acum, întâlnindu-mi privirea, îmi destăinuia, tăcut, deopotrivă iubirea ei și durerea acelei iubiri și teama de a recunoaște că pentru bărbatul de la care plecase ea era doar o amprentă caldă în patul în care dormea bucuros de spațiul eliberat. La intersecția străzilor s-a întors, m- am oprit și am urmărit-o cu ochii. Tot ce-mi închipuisem despre femeia aceea mi s-a părut atunci fals și adevărat totodată, și fără importanță. Importante erau întunericul nocturn al acelei dimineți de decembrie, singurătatea unei femei îndrăgostite pe străzile pustii, scurta tăcere complice pe care o împărțisem înainte să ne despărțim pentru totdeauna. Și aerul mirosind a seri de iarnă uitate. Era cât pe ce să fug după ea ca să-i spun: „Nu fiți îngrijorată, nici disperată. Amprenta pe care ați lăsat-o în pat deja se răcește, bărbatul doarme, sătul, iar de pe trup i se șterge umbra plăcerii pe care i-ați oferit-o. Rămâne, la colțul buzelor dumneavoastră, minuscula zgârietură lăsată de penetrarea viguroasă a sexului său, rămâne ușoara arsură a sânilor pe care vi i-a frământat fără menajamente, rămâne convingerea că nu mai sunteți iubită ca înainte și că sunteți gata de orice pentru a păstra iluzia că însă sunteți iubită... Și toate acestea, ascultați-mă bine, n-au nicio importanță! Fiindcă esențiale sunt acest miros de promoroacă, singurătatea dumneavoastră, libertatea de fugară, neapartenența la lume. În această dimineață de decembrie sunteți nemuritoare...”

De acum, timpul vodevilului avea din ce în ce mai puțin control asupra mea. Cerșeam, scotoceam prin pubele, dormeam ba pe stradă, ba sub acoperișul unei case părăsite. Dar trăiam în altă parte. Sub soarele palid de noiembrie, apoi pe malul unui lac înghețat din Vincennes sau în dimineața de iarnă când îmi ieșise în cale o femeie disperată și îndrăgostită.

Într-o zi luminoasă de primăvară, am trecut iar pe la intrarea tunelului în care se vărsa șoseaua de centură care trecea pe lângă parcul Vincennes. Tânăra metisă drogată nu mai era acolo. Numai oglinda ei, sprijinită de o bară a gardului, reflecta seninul orbitor al cerului.

În spatele oglinzii

În spate era o zi cu ninsoare în preajma pădurii din Vosgi (în Gara de Est, cerșisem într-un tren, plecarea mă prinsese acolo și, patru ore mai târziu, mă trezisem lângă Strasbourg...). Acele brazilor răspândeau, frecate între degetele mele, o bucurie amară și amețitoare. Plutirea adormită a fulgilor crea un timp în care se întâmplă numai lucruri esențiale.

În spatele oglinzii vieții, mai era și cafeneaua aceea, la ora șase dimineața, pe o stradă adormită din Saint-Jean-d'Angély, în timp ce mă apropiam lent de ocean. O perfectă armonie între oboseala mea de vagabond, simplitatea rustică a încăperii, lumina care pătrundea pieziș și mângâia spinarea unui bătrân setter adormit, muzicalitatea numelui „Angély" și blândețea îngăduitoare a stăpânei, o femeie în vârstă, dar încă frumoasă și care ofta din când în când, zâmbindu-i singurului client care eram eu. Mi-a adus o cafea incredibil de bună dată fiind modestia cadrului, s-a așezat lângă fereastră și a privit spre drumul pe care aveam s-o iau ca să ajung la ocean.

În spatele sclipirii vodevilului se deschideau o zi de octombrie plină de soare și de vânt, în Esterel, un drum de calcar al cărui alb mă orbea. Stăteam neclintit, cu ochii pe jumătate închiși și spatele sprijinit de piatra unei stâne părăsite. Chiparoșii, sub rafale, brăzdau cerul cu rapide unduiri negre. Frunzele uscate ale unui palmier sunau, șuierau. Apoi, deodată, vântul se potolea și, într-o tăcere absolută, aveai impresia că auzi lumina. În depărtare, marea și cerul formau un singur și lung foc de aur.

„Lumina albă a mistralului..." Când citisem asta? Cu cinci ani în urmă? Zece ani? Timpul vieții mele nu mai era ritmat de ani. Sfertul de oră petrecut într-o cafenea din Saint-Jean-d'Angély devenea o întreagă epocă. Iar zgomotul vântului însorit printre frunzele unui palmier, mai adevărat decât toate cronologiile umane.

Firește, vodevilul mă antrena câteodată în jocurile lui, ca în după-amiaza când un vagabond român gras m-a lăsat fără câștig. Urla acuzându-mă că-i ocupasem

locul unde lucra de obicei, nu departe de Bursă. Era cât pe ce să iau scena în serios, să-mi asum rolul de bătrân vagabond agresat...

Dar râsul a venit repede: ne băteam pentru un pumn de mărunțiș în fața Templului Banilor. Tulburat de hohotele mele, m-a împins și s-a dus pe o bancă să-și numere averea confiscată. La gât purta o inimă de metal aurit, având în interior, fără îndoială, o buclă de păr. Și m-a cuprins vertijul imaginându-mi zilele, sorii, tandrețile, densitatea unei vieți de odinioară concentrată în acea cochilie tocită. Îndepărtarea luminoasă a acelui trecut românesc și ziua cenușie din Paris... M-am simțit vinovat că nu-i puteam explica acel vertij.

Într-o zi, în decorurile vodevilului, m-am întâlnit cu Hircin. Era cu o femeie slabă, cu chipul stins. Cuvintele pe care le schimbau arătau că era soția lui: cu cine altcineva ar fi putut vorbi despre conducta branșată prost în WC-ul conacului lui din Bretania? Îmbătrânise și astfel m-a făcut să-mi dau seama cât timp trecuse. Cu ani în urmă, în fotografiile din pivnița lui Pilz, Hircin arbora o siguranță de aparatcik literar influent. Acum, acreala îi fisura semeția: era un bărbat care, cu toate reușitele lui, se apropia de cincizeci de ani și trăia cu o femeie la care abia se uita când îi vorbea de conducta stricată din reședința lor secundară. Ar fi trebuit să strig la ei, să-i îmbrâncesc, să le arăt flăcările amurgului care incendiau, cum se întâmplă adesea primăvara, grilajele de fier forjat ale balcoanelor de pe strada Lafayette. Acest jăratic al serii și acuarela albastră deasupra acoperișurilor... Dar ei deschideau deja ușa unui imobil.

Mi s-a întâmplat, de asemenea, să-l revăd pe Richard Dupont, pe care-l cunoșteam din scurta mea trecere prin editură. Ajuns foarte sus, a păstrat o fidelitate emoționantă față de tinerețea noastră. Aflând de decăderea mea, mă invitase de mai multe ori la masă. Braseria unde luam prânzul, *La Raymond*, a jucat, în subzistența mea, un rol important. Pe un culoar din clădirea alăturată, se ajungea într-o curte interioară unde erau aliniate pubelele de la bucătărie. La căderea nopții, rămânând discret, te puteai aproviziona din belșug și, în cazul meu, cu plăcerea suplimentară de a ști că recent stăteam cu Dupont la masă în sala aceluiași local...

La asta mă gândeam în seara aceea, umplând o sacoșă de plastic cu resturi de antricoate și mormane de cartofi prăjiți. Deodată, întunericul curții a fost străpuns de un pătrat de lumină trasat de o ferestruică de la parter. Era toaleta braseriei. Partea de sus a unui chip s-a profilat în geam și l-am recunoscut pe un tânăr spălător de vase. În timpul rarelor mele mese cu Richard, îl vedeam pe băiatul acela scoțând câteodată capul pe ușa bucătăriei. Ochii lui captau siluetele feminine cu lăcomia temătoare a câinilor flămânzi. De altfel, semăna cu un câine slab, cu păr rar și trăsături colțuroase. O voce dinspre bucătărie îl lua la rost („Sébastien, ce naiba faci acolo?”) și el dispărea aruncând o ultimă privire spre studentele (peste drum se afla o școală de comerț) care beau bere și se ciondăneau vesel...

În seara aceea, am văzut așadar partea de sus a chipului său osos încadrându-se în fereastra îngustă care dădea spre pubele. Am așteptat să-și facă nevoile, să stingă lumina și să-mi pot continua trierea. Expresia insistentă din ochii lui m-a frapat. Nu privea înainte cum fac bărbații care urinează, ci într-o parte și dădea impresia de a comunica, prin mimică, cu cineva. Înălța foarte mult pleoapele, își arcuia sprâncenele. Capul îi tresărea într-o serie de scurte „da-da” pe care părea să le adreseze acelui interlocutor invizibil. Izolarea lui în spațiul strâmt al toaletei începea să mi se pară inexplicabil de lungă când, deodată, chipul i-a fost străbătut de un spasm, o agitație. Și aproape imediat a

venit un calm care l-a făcut foarte frumos, eliberat de rictusul canin, de anxietatea lui de pânditor al femeilor. Ai fi zis că-i chipul plin de beatitudine al unui sfânt. Această detașare a durat numai câteva secunde. Trăsăturile lui și-au pierdut seninătatea, s-au crispat în disperare. Am auzit foșnetul hârtiei, zgomotul apei trase, întunericul a revenit.

A doua zi am băut o cafea la bar, apoi m-am dus la toaletă. În spatele rezervorului cu apă, am găsit o revistă pornografică pliată în două. În mai multe fotografii, doi bărbați posedau o blondă planturoasă cu sâni foarte voluminoși și coapse de o rotunjime groasă și netedă, strânse în ciorapi de plasă. Pagina cea mai maculată de urme de degete era cea pe care unul dintre bărbați apuca brutal acele mamele mari, în timp ce celălalt își implânta sexul în gura femeii.

„Vodevilul oamenilor are logica lui, m-am gândit terminându-mi cafeaua.
Vagabondul român

probabil că a iubit, acum patruzeci de ani, o femeie căreia încă îi poartă o șuviță de păr în pandantiv. Hircin a visat să cucerească Parisul și să iubească aici multe frumuseți tinere și iată că trăiește cu o femeie pe care n-o mai iubește. Richard Dupont a împlinit visul lui Hircin: toate tinerele romanciere pe care le publică și le seduce, dar mărturisește că nu mai găsește nicio plăcere în asta. Cât despre băiatul care spală vase, Sébastien, știu secretul vieții lui amoroase: are ca amantă o blondă cu sâni mari și roz a cărei gură este adesea deformată, în poze, de sexe masculine... Logica vodevilului este acest joc de îndrăgostiți păcăliți. Toate celelalte ocupații (politică, războaie, familie, știință, artă, religie etc.) sunt produse derivate. Și nu-s sigur că revista porno îndoită în spatele unui rezervor de apă dintr-o braserie pariziană este o expresie erotică mai puțin adevărată decât un sonet închinat frumoasei domnițe. În orice caz, este mai puțin ipocrită.”

Rătăcind prin culisele vodevilului omenesc, mă simțeam apropiat în mod fratern de actorii lui. De acel Sébastien țintuit de fotografia unei blonde goale. Datorită lui, am înțeles că, fie și fără cocoașă, omul este foarte dezarmat în fața dorinței. Sărăcia vieții mele sexuale nu era deci atât de excepțională. Iar datorită lui Richard Dupont am descoperit că Don Juan poate fi trist. Hircin, căruia-i admirasem atât de mult, pe vremuri, tinerețea de cuceritor, îmi stârnea acum milă. Și, la fel ca țopârlanul acela de român, aveam și eu talismanul meu: amintirea cerceilor Rosei.

Vodevilul, arta întorsăturilor și a quiproquourilor.

În căutarea dublului tău

Întorsătura Rosei... Al doilea Fred, fotograful hoinar, îmi vorbise despre asta. Înainte de confidențele lui, încă mi se întâmpla să mi-o imaginez pe fosta mea soție călărită de africani masivi care gâfâiau. Ranchiuna dispăruse de mult, ba chiar ajunsesem să-i doresc, mental, să rămână multă vreme „bună de futut", cum se spunea în mediul libertin al prietenilor ei. Fred, la care țineam cufărul mamei, îmi anunțase schimbarea cu același limbaj crud:

Știi, Rosa s-a cuplat cu o gagică...

Și mi-a dezvăluit identitatea femeii: o jurnalistă, responsabilă de paginile culturale ale unui mare cotidian național.

De pe fundul înnămolit al educației mele catolice au urcat câteva bule de incredulitate, de blam. Apoi mi-am amintit de Isidore, de trupul lui masiv și asudat întins peste Rosa, de sexul lui, acel limax negru pe care-l împingea în gura soției mele. N-avea nici urmă de tandrețe pentru ea, era limpede. Nici el, nici ceilalți. O posedau brutal, folosindu-i trupul îmbătrânit ca pe un instrument de masturbare, plecau dimineața, o uitau. M-am gândit la mine însumi: fusesem cel mai rău, fiind cel mai mincinos, cel mai indiferent față de sufletul care locuia trupul numit „Rosa".

Am trecut pe lângă soția mea și prietena ei o lună mai târziu, la ieșirea din stația de metrou Odéon, unde cerșeam adesea. Stăteau pe terasa unei cafenele, în fața statuii lui Danton. Am prins o bucată de frază: „Știi, Jo, cartea lui Philippe, mi-a fost greu să pătrund în ea. Toate chinezăriile alea..." Vorbeau cu multă destindere, dar chipurile le erau încordate, parcă imobilizate de un gând ascuns. „Jo", o femeie de vreo cincizeci de ani, slabă și palidă, cu ochii negri, inteligenți, avea atitudinea celei care, crezându-se foarte cunoscută, se simte cercetată de toate privirile. Rosa avea comportamentul febril pe care-l ai în compania unui personaj ilustru a cărui glorie te amețește. Dar, de fapt, nimeni nu le cunoștea, iar dacă trecătorii se întorceau era pentru că două femei vorbeau tare și erau prea înflăcărate pentru vârsta lor. Bărbatul care-și citea

ziarul la masa alăturată le arunca priviri mânioase și probabil că le numea, în gând,
„lesbiene împuțite” sau chiar „țâțere”. Ele nu-și dădeau seama de nimic, degetele lor spărgeau nervos coaja fisticului sărat. Chipul Rosei, urât și cenușiu, nu-mi păruse totuși niciodată atât de emoționant. O dorință s-a înfiripat foarte adânc în mine, acolo, într-un frison al diafragmei: ca ele să-și poată oferi fie și numai o umbră de tandrețe, există atât de puțină pe lume. Rosa cu o femeie? Și ce? Chiar de-ar fi fost un diavol!

Am luat paharul de plastic cu cele câteva monede de pomană și am plecat ca s-o feresc pe soția mea de rușinea de a mă întâlni. Urarea mea de tandrețe era falsă. Ar fi trebuit să le spun pur și simplu: „Într-o

seară rece și senină de decembrie, duceți-vă să străbateți amândouă, în tăcere, o lungă alee pustie dintr- un parc adormit...”

Viața mea avea de acum acest lucru sfâșietor: trecusem de oglindă și cunoșteam armonia de acolo, dar rămâneam incapabil s-o împărtășesc semenilor mei.

În cufărul păstrat la Fred al II-lea, am găsit șapte cărți de Godb, semnate cu diferite pseudonime: Cohenzollern, Arhantsky și altele. O scrisoare a mamei mă informa că Godb era tatăl meu (eram prea bătrân ca să mă emoționeze) și că nici locul, nici anul morții sale nu erau cunoscute. Înrudirea fizică mă interesa prea puțin pe lângă legătura foarte intimă pe care o simțeam descoperind scrierile lui Godb. Pana lui părea să fi precedat întrebările în care mă zbătusem toată viața. *Multiplicitate contra timp*, unde Godb măsura existența noastră prin numărul iubirilor trăite și al măștilor pe care reușim să le purtăm. Apoi *Erosul și dublurile lui*, cartea despre dorința carnală ascunsă în activitățile noastre cel mai puțin fizice: credință, morală, idealuri politice. Sau *Clipa ca mod de viață*, veritabil ghid pentru cel care îndrăznește să părăsească timpul oamenilor.

Pe fundul cufărului am descoperit un pașaport vechi pe numele unui oarecare prinț de Bôlos. Îl purtam de acum la mine și într-o zi chiar l-am prezentat polițiștilor care veniseră la un centru de adăpost unde-mi petreceam noaptea. Veseli, m-au sfătuit să-mi înnoiesc actele.

Într-o seară, am revenit la braseria *La Raymond* ca să caut prin pubele. Ca și cu câteva luni în urmă, chipul lui Sébastien, spălătorul de vase, s-a luminat în pătratul ferestruicii. Un minut sau două, m-am gândit, cât să juiseze. În locul unui rictus de plăcere, trăsăturile i s-au înmuiat deodată, au început să tremure... Și a izbucnit în hohote cu o sinceritate copilărească, șoptind o bolboroseală de plângeri și mărturisiri.

Am ridicat ochii. Cerul întunecat era înroșit de focurile marelui oraș în sărbătoare: era între Crăciun și Anul Nou. Recăpătarea energiei era perceptibilă pe chipuri, în mișcările corpurilor, vitalitatea carnală, creșterea libidoului, Bursa era în urcare, consumul gospodăriilor franceze creștea și, la ora aceea, gospodăriile consumau mult *foie gras*, carne roșie, ciocolată, alcool, ceea ce întărea sentimentul de bunăstare și contribuia la intensitatea și frecvența raporturilor sexuale. Iar în mijlocul acestui vodevil festiv și fornicator, un tânăr pe nume Sébastien plângea în WC-ul unei braserii fiindcă până și caricatura unui coit în fața unei reviste porno devenea imposibilă pentru trupul său vlăguit de masturbări...

Cu sacoșa umplută cu resturi de mâncare, m-am instalat la bar cu ceașca de cafea. Imaginea învingătorilor și a învinșilor vodevilului uman mi se părea altădată atât de clară: primii consumau și se acuplau, cei din urmă se zbăteau în miros de urină, cu privirea în lacrimi fixată pe sânii mari siliconați ai unei blonde planturoase. Câștigătorii și pierzătorii luptei pentru eros. Dar oare lucrurile

erau atât de simple? M-am gândit la tristețea lui Richard Dupont, care posedase sute de femei tinere. Era el un învingător, un învins? Dar Hircin? Dar vagabondul român care purta la gât bucla de păr a iubitei lui de acum patruzeci de ani? Câștigători, ei? Pierzători? Dar Rosa, care sărutase, fără dragoste, un lung șir de penisuri și care acum săruta sexul unei femei pe care credea că o iubește?

În realitate, erau cu toții egali. Numai mimica lor se schimba în fața oglinzii vieții: mina plictisită a lui Richard, acest Don Juan fără bucurie, mina crispată a lui Sébastien, tânărul singur care le posedase pe cele o mie de blonde țâțoase din reviste. Nici unul dintre ei nu trecuse prin oglindă. Eu eram acolo ca să- i ajut să facă pasul...

Sébastien și-a strecurat, în acel moment, capul prin ușa întredeschisă a bucătăriei. În încovoierea

umerilor și în privirea lui era resemnarea unui animal rănit grav și care acceptă să i se curme suferința. O voce l-a strigat, iar el nici nu s-a întors. Am înțeles că vorbele cele mai convingătoare nu puteau să-l ajute. Nu, trebuia acționat.

M-am dus la toaletă și am găsit repede fotografia în care un bărbat musculos frământa sânii mari ai unei femei blonde, în timp ce altul își afunda sexul în gura rujată gros. Dispunerea trupurilor era lipsită de grație, probabil că regia fusese foarte grăbită. Dar am descoperit detaliul care mă frapase încă de prima dată. Reflectarea ferestrei într-o oglindă mare, perdelele care lăsau să se vadă ceea ce fotograful, fără îndoială, nu remarcase: niște copaci dezgoliți cu crengile îngreunate de zăpadă, un felinar în asfințit, clipa suspendată a unei vieți.

A doua zi am vândut lingoul de aur păstrat de mama în valiză printre alte relicve. Purta marca unei mine din Australia și era învelit într-o simplă bucată de hârtie de ambalaj purtând această mențiune: „în caz de”.

Dintr-un magazin de accesorii fotografice de pe bulevardul Beaumarché mi-am cumpărat primul meu aparat. Fred al II-lea a avut bunătatea să mă învețe tehnicile care au completat ceea ce învățasem despre fotografie în tinerețe. Și tot el m-a pus în legătură cu o societate de producție germană, *Corpus Mundi*, specializată în editarea de reviste erotice... Acești producători lucrau adesea în Germania și în țările scandinave, de unde acea ninsoare lentă dincolo de fereastra unei camere în care o femeie blondă cu sânii grei și roz era călărită de doi bărbați bronzați.

Am semnat contractele cu numele de Bôlos. Prințul de Bôlos s-a născut, cu ochiul lipit de vizorul aparatului său de fotografiat, în mijlocul trupurilor goale înlănțuite care, în fața obiectivului său, zi de zi, se prefăceau că se iubesc.

Cum fac atât de des oamenii în scurta lor viață.

PARTEA A CINCEA

LUCRAREA CĂRNII

Artistul și femeia hipnotizată

Încă goală, ea a traversat camera ocolind echipamentul meu de fotograf și micul palmier în ghiveci, decorul *Vacanței fierbinți în Jamaica*. Complet goală și cocoțată pe niște tocuri cui de cincisprezece centimetri. Mergea susținându-și cu brațele pieptul greu ca pe un morman de struguri care risca în orice moment să-i scape. Gestul ei aducea și a pudoare. Pudoarea... Mamelele acelea mari tocmai fuseseră frământate viguros, în fața obiectivului meu, de doi africani: un subiect sărac (ca aproape toate subiectele pe care le ilustram cu clișeele mele) inventat de Walter Kuntz, un sexagenar impotent care, de altfel, nu fusese niciodată în Jamaica.

Femeia, modelul meu, s-a așezat pe marginea patului mare ale cărui așternuturi purtau amprenta acuplărilor și atunci s-a produs acea încetinire a timpului. Fără grabă, și-a scos pantofii cu toc și și-a adunat pe un fotoliu „uniforma”: chiloții tanga, ciorapii de plasă, un sutien a cărui cupă agresivă era concepută pentru a dezgoli cât mai mult pulpa albă a sânilor și rochia mulată. Tot ceea cea partenerii ei
„jamaicani” îi dăduseră jos cu niște fețe de fiare flămânde...

Ar fi putut să arunce totul în geantă, să se îmbrace și să plece. Cum făceau majoritatea modelelor la sfârșitul ședinței. Dar a cuprins-o o stranie apatie. Rămânea imobilă, cu privirea rătăcită în lumina zilei care începea să scadă dincolo de geam. Apoi, într-un vis de trezie, a început să-și ascundă carnea exuberantă sub hainele banale care aveau s-o facă invizibilă pe stradă. O tunică lungă de lână îi disimula rotunjimea puternică a crupei, aplatiza relieful pieptului. Și-a căutat un timp eșarfa. Asistentul meu tocmai făcea ordine în cameră. L-am ajutat să ruleze marea perdea de plastic cu priveliștea unei plaje de nisip alb și a unei lagune albastre. Jamaica... Iar femeia, încet, se învârtea printre noi ca o somnambulă, întrebându-se murmurat:

Dar unde-o fi eșarfa mea?

Tunica ei nu era încă încheiată, se vedea albeața masivă a sânilor și aș fi vrut să-i spun: „Nu ți se va ierta frumusețea, ferește-te de priviri”. Umbla încoace și-

ncolo, dădea la o parte un scaun, se apleca să se uite sub o noptieră. Iar când ochii ni s-au întâlnit, impresia că ne înțelegem era sfâșietoare și tandră.

„Ce ciudat, părea să spună, iar eu îi dădeam mental replica, apartamentul ăsta închiriat cu ziua, bărbații care s-au prefăcut că mă posedă... Și, în timp ce te penetrau în fața obiectivului meu, strada de sub ferestrele noastre își trăia viața de comerț și plimbări, o stradă nemțească înstărită, la câteva zile de Crăciun. Trecătorii intrau în magazine, cumpărau cadouri, tinerele mame împingeau landouri, un bărbat, în braseria de peste drum, își lingea spuma de bere de pe mustața lăsată în jos. Iar dumneata erai așezată într-o cafenea din Kingston (de fapt, în centrul Hamburgului), un chelner (în realitate, asistentul meu, care

se vede numai din spate) ți-a adus un cocktail, doi jamaicani (un congolez și un nigerian, actori de filme porno) au venit de la plajă (perdeaua de plastic: marea, cocotierii), s-au extaziat în fața bronzului dumitale și au vrut să-l admire în întregime... Da, am urcat cu ei într-o cameră (aceeași cameră unde ați început să fotografiați din alt unghi) și aici se oprea originalitatea scenariului. Amanții mei s-au apucat să mă dezbrace mimând gâfâieli de nerăbdare, eu priveam în obiectivul dumneavoastră, mimând întâi surpriza și spaima, apoi pofta și în sfârșit perversitatea. Figurile impuse au defilat: am supt îndelung sexele partenerilor mei (de fapt, câteva secunde de prezență a mădularului în gura mea – sunteți un fotograf excelent, unii ne obligă să refacem felația), limbile lor, pe rând, pe clitorisul meu, un sex între buzele mele, celălalt în vagin, eram întinsă, în genunchi, călare, în picioare sprijinindu-mă de un fotoliu, capră în fotoliu, luată pe la spate... Cel mai uimitor e că ajungi să te îndepărtezi de trupul tău și să te gândești la altceva, eu îmi aminteam de un sfârșit de vară la Cracovia... Dar unde mi-oi fi pus eșarfa? Asta albă? Acolo, pe șemineu. Mulțumesc. O seară frumoasă...”

Eram conștienți de aceste mici paradoxuri ale meseriei, chiar dacă nu vorbeam niciodată despre ele. Cu fruntea lipită de geam, mi-am văzut modelul coborând în stradă și, din câțiva pași, devenind o trecătoare oarecare. Mamele împingeau landouri. O femeie bătrână ducea o cutie mare legată cu panglică. Un bărbat a ieșit din braserie netezindu-și mustața. Eșarfa albă a rămas mult timp vizibilă.

Existau, în fond, două tipuri de femei printre cele pe care le fotografiam. Primele părăseau locul imediat după ultimul flash. Celelalte, mult mai rare, erau lovite, la sfârșit, de o stranie letargie. Rătăceau, parcă vrăjite, incapabile să-și strângă lucrurile și să plece. Eu le numeam, în gând, femei hipnotizate.

De ce era legată, în ele, această somnolență bruscă? Nu doar de vârsta lor, în orice caz. Detașarea visătoare a acelor femei îmi permitea să nu uit că împreunările fotografiate, oricât de caricaturale ar fi fost, conțineau o gravitate obscură: nu-i un lucru anodin să profanezi gura unei femei cu un penis mare și apoi s-o vezi pe acea femeie plecând singură, într-un oraș ce se pregătește de sărbătoare.

Coborâm împreună sau...?

Asistentul meu era în prag.

Nu, mai am de aranjat filmele, lasă-mi cheia, i-o dau eu portăresei.

El a plecat, eu am rămas un lung moment în penumbra încăperii, apoi am dat drumul la apă în cadă, hotărându-mă să-mi petrec noaptea în acel apartament necunoscut închiriat până a doua zi dimineața. Încă nu făcusem asta niciodată. În seara aceea m-am simțit pentru prima oară pe deplin profesionist. Da, un soi de artist.

M- am culcat în patul în care o poloneză cu sâni foarte mari tocmai fusese

posedată de doi africani sub ochiul irizat al aparatului meu. Faptul de a dormi la locul meu de muncă nu era decât un semn amuzant al profesionalismului meu. Esențială era capacitatea mea, în plină ședință de fotografie, de a ghici în privirea modelului meu, a acelei poloneze cu țâțe grele, amintirea unui sfârșit de vară la Cracovia... De a vedea totodată că unul dintre amanții ei îi provoca durere strivindu-i prea violent sânii. Altădată nu detectam durerea aceasta, prea ocupat să cadrez poziția 88, de exemplu, delicat de fotografiat, sau dubla penetrare, vaginală și anală, pe care bărbații se străduiau mereu s-o ascundă fotografului cu picioarele și fesele. Acum, artificiile unghiurilor și eclerajelor îmi erau cunoscute. Lucram aproape mașinal, ca un jongler care, deși foarte concentrat la zborul bilelor, remarcă genunchii slabi ai unei spectatoare din primul rând. Eu remarcasem acea crispare de durere pe chipul polonezei: partenerul ei congolez îi strivea sânul stâng. La început de carieră, îi certam foarte aspru pe bărbații care-și permiteau o asemenea

brutalitate. Primeam înjurături, ședința era uneori întreruptă. Acum eram un profesionist: mă apropiam și, fără să spun nimic, modificam dispunerea trupurilor, desprinzând mâna care strângea prea tare. Îmi cunoșteam lumea și pe bărbații aceștia care trebuia să asigure erecții îndelungate și fotogenice în compania unor femei care adesea nu le plăceau. Era epoca eroică a pornografiei, cea dinainte de Viagra. De altfel, printre sutele de bărbați pe care-i fotografiasem, numai doi sau trei erau sadici adevărați. Congolezul nu era. Își înfipsese degetele în sânii cărnoși ai polonezei în speranța de a-și susține erecția care slăbea deja. Îi dădusem încet mâna la o parte și anunțasem o pauză de cafea. Într-o unire amoroasă reală, un asemenea răgaz ar fi corespuns, fără îndoială, acelor minute când amanții, încă nesatisfăcuți, au sângele rece de a-și întrerupe zbaterile.

În concluzie, trăiam din ce în ce mai mult, interior, în trupurile modelelor mele. Eram în același timp bărbatul care poseda și femeia posedată. Eram dragostea pe care atât de pasional și de mincinos o puneau în scenă actorii mei goi.

Ei apreciau în mine profesionistul discret și eficient care devenisem. Și, mai ales, cred, aptitudinea mea de a rămâne invizibil. Mă pierdeam cu totul în reflexia violacee a obiectivului meu, vorbeam rar, mă transformam în obiect, în mobilă.

Bărbații erau mulțumiți să nu găsească în mine nicio ambiție virilă, nicio rivalitate secretă. Un cocoșat e un fel de eunuc... Femeilor le plăcea virilitatea mea de infirm, ca în ecoul unei povești din copilărie sau a unei duioșii materne. Știam să-i feresc pe bărbați de jena unei sincope. Femeilor le aduceam un unguent cicatrizant pentru genunchii și coatele lor julite de lungile scene în patru labe din filmele porno în care aveau de suportat asalturile unor parteneri greoi și brutali. Nicio femeie nu mă privise cu atâta tandrețe și recunoștință ca guineeanca aceea grasă care-și ungea cu unguentul meu genunchii răniți.

Într-un fel, ne iubeam. La început, trupul meu era adesea mișcat de spectacolul împreunărilor lor. Acum rămâneam calm, aproape rece. Nu era vorba numai de obișnuință. Dincolo de împletirea de cărnuri, vedeam tot mai clar o altă ordine a lucrurilor. O ghiceam în somnambulismul femeilor de după ședință, în misterul pe care-l luau cu ele, înghițite de indiferența orașelor. Și în acea noapte pe care o petrecusem în locul unde dragostea era atât de falsă, iar tandrețea femeilor hipnotizate atât de adevărată.

Adevărată ca acea privire plină de detașare pe care lumea avea s-o găsească printre fotografiile *Vacanței fierbinți în Jamaica*, ale căror apariție era prevăzută pentru luna ianuarie. Într-una dintre fotografii, chipul polonezei păstra o umbră de durere: degetele congolezului îi torturau sânul stâng. Speram pentru acea fotografie un cititor atent, capabil să se desprindă o secundă

de la imaginea pieptului greu deformat de apăsare și a penisului gros și negru înfipt în vulvă în prim-plan. Acel cititor avea să-și dea seama cât de departe era femeia de scena în care cei doi bărbați o posedau pe fundalul unui peisaj tropical. Departe de viața aceasta. Cititorul acela avea să urmărească privirea polonezei și să descopere în anfilada fugitivă a unei oglinzi nu o plajă din Jamaica, ci reflexia înnoptării și ninsoarea lentă care plutea, în seara aceea, la Hamburg.

Mă consideram profesionist pentru că reușeam în sfârșit să fixez aceste clipe de grație dincolo de magma cărnurilor acuplate.

Metafizica femeilor cu sânii mari

Avea să se poarte ca „hipnotizată”, ghiceam, guineeanca aceea care-și spunea Cindy (toate modelele își luau pseudonime pretențioase, mărci ale parametrilor lor carnali). „Cindy” însemna o abundență corporală de abanos, înzestrată cu un volum mamar nemaipomenit și coapse late cât torsul unui adult. „Și ai să vezi, adăuga mentorul meu Walter Kuntz, glezne foarte fine, încă neafectate deloc de greutatea ei…”

Problema era acest „încă”.

Acum, așezată într-un fotoliu, Cindy își dădea pe genunchi cu unguentul cicatrizant pe care i-l dădusem. Asistentul meu aranjase decorul în care ea se lăsase dezbrăcată, pipăită, posedată de trei bărbați albi (mixajul de culori este una dintre regulile genului), marinari pe o navă care acosta în portul Conakry, după textul lui Kuntz. Fiecare, pe rând, își băgase penisul între buzele cărnoase ale lui Cindy, îi strânsese pieptul (cu degetele răsfirate pentru a ține masa mișcătoare a acelor excrescențe grele), o penetrase apucând curbele foarte largi ale feselor ei. Totul se terminase cu trei ejaculări pe fața ei, de fapt trei jeturi de gel transparent care înlocuiește de obicei sperma, substanță prețioasă de care bărbații au nevoie pentru filmări sau pentru îndeplinirea datoriei conjugale. Fiindcă adesea acești „marinari”, acești „jamaicani” și alți actori de porno trăiesc, am constatat, o rutină familială foarte liniștită.

Cei trei bărbați plecaseră așadar. Asistentul meu încărcase accesoriile. Iar Cindy întârzia în acea stranie cezură dintre scenele de amor mimate și viața reală, strada unde trebuia să coboare și să se amestece printre trecători. Umplea fotoliul cu carnea densă a crupei. Sânii i se revărsau grei peste masa pântecului, îi atingeau coapsele. Somnolentă, își întindea pe genunchi unguentul meu. Apoi a ridicat capul și mi-a adresat un surâs îndepărtat, venit poate din vremea tinereții ei.

Mulțumesc pentru alifie… mi-a spus și m-a privit lung.

Am vrut să mă las pe vine, să-i cuprind genunchii și să-mi apăs buzele pe zdreliturile lor. Trupu-i semăna cu un mare cataclism în suspans. Acea plenitudine exuberantă se ținea numai într-o suflare, într-o bătaie din gene.

Fermitatea pielii negre și elasticitatea mușchilor sugrumau magma de carne în mulajul viu al dorinței și al frumuseții. Dar știam din experiență că, pentru aceste femei extreme, un an, uneori chiar câteva luni puteau fi fatale: deodată, o năruire, o avalanșă, un trup surpat, turtit ca un turn dinamitat la bază, cu pielea striată de vergeturi, brațele topite ca stearina de lumânări, gleznele ca niște labe de elefant. Și mai cu seamă sânii, burdufuri goale, încrețite, neînsuflețite. Mi se întâmplase deja să observ această fulgerătoare dezagregare a frumuseții femeilor carnale...

Cindy s-a ridicat deodată, respingând letargia camerei supraîncălzite. Eram aplecat în mijlocul filmelor și acel corp negru înălțat pe tocuri m-a speriat prin splendoarea lui. Gleznele subțiri păreau

lăcuite. Barocul cărnurilor se construia pe fragilitatea lor. Coapse a căror rotunjime amintea de suplețea musculoasă a unui boa gigant, curba șoldurilor într-o adâncă grotă de impudoare, un pântec puternic sculptat pe care se odihneau enormii sâni negri cu mameloane tari, profund canelate. Tocmai, pieptul acesta nu era suspendat ca al femeilor obișnuite, nu se țuguia ca minusculii sâni ai femeilor slabe. Nu, se odihnea, masiv, amenințător, plin de extazul violent pe care-l putea oferi.

Am simțit în acel trup ridicat o revoltă stăpânită, calmă. Dar împotriva cui?

Cindy m-a privit, parcă așteptând un cuvânt, un gest. Apoi, în fața perplexității mele, a început să se îmbrace lent, fluierând o melodie legănată și tristă.

De ce, încă de la începutul carierei mele de fotograf, alesesem formele acestea extreme? Aș fi putut să colaborez la reviste destinate amatorilor de fete tinere cu pubisul ras sau de femei în vârstă sau de gravide. Un erotism scatologic, zoofil, necrofil... Walter Kuntz, acest Vergiliu al meu, mă călăuzise prin cercurile întortocheatului infern al devianțelor.

Alegerea mea a fost rapidă și definitivă: femeile cu sâni foarte mari, cu șolduri masive și crupă sculpturală. Numai ele se prăbușeau fără întoarcere în genunea erosului. Trupurile lor, disprețuite de societate, considerate monstruoase și ridicole, erau împinse în revistele vândute în celofan sau în umezeala filmelor pornografice. Spațiul lor vital se reducea la o cameră de hotel unde niște bărbați musculoși și bronzați le penetrau în fața unui fotograf pentru a fi văzute de mulți alți bărbați, mult mai puțin musculoși și bronzați. Ieșind din camera aceea, ele deveneau niște animale mari obligate să-și ascundă frumusețea deflagrantă a cărnurilor.

Alte modele, starletele cu trupuri ideale, cu sâni ca niște mici mingi de tenis umplute cu silicon, n- aveau nicio dificultate, după o ședință de fotografie, să se întoarcă în viața de zi cu zi. Duceau o existență de mic-burgheze chibzuite, amortizau investiția în implanturile mamare, fructificau capitalul de bronz lucios de pe fesele lor. După ce făceau avere, reluau legătura cu lumea, cu acel oraș german care se pregătea de Crăciun. Dintre ele se recrutau soții de o eficacitate redutabilă: cunoșteau mai bine ca oricine prețul plăcerii pe care o puteau oferi. Unul dintre aceste modele, la trei ani după ultima fotografie în care se dădea unui culturist negru, avea să se mărite cu prințul moștenitor al unei dinastii domnitoare.

Chiar și femeile care alegeau domenii speciale precum sexualitatea scatologică sau zoofilă redobândeau lesne o situație socială respectabilă. Stéphanie Vertone, de pildă, înainte să devină o romancieră cunoscută, se lăsa fotografiată printre excremente, posedată de niște parteneri care, foarte profesionist, mimau apetitul pentru acest soi de aperitiv. Avea să scrie romane de inspirație mistică, populate cu personaje incredibil de caste.

N- aș fi acceptat niciodată să lucrez într-un asemenea erotism. Nu din vreo

reținere morală, nu. Pur și simplu, aceste deviații trădau prea multă curiozitate infantilă pentru explorarea marginii, a tabuului, a bizarului. Jocuri de adolescenți. Da, un joc, de vreme ce actrițele puteau, plecând de la ședințele de fotografie, să se piardă pe stradă, indistincte. Viața le recupera fără să ridice din sprâncene.

Femeile cu forme extreme erau însă irecuperabile. Constrânse să-și ascundă trupul tolerat numai în punerea în scenă a împreunărilor. Hainele ușoare le erau interzise, dacă nu cumva voiau să se expună ca niște monștri de bâlci. Ocupațiile prețuite de societatea modernă – sportul, moda, plaja – le transformau în handicapate rușinate.

De altfel, o femeie care are sâni mari și nu-i ascunde e o târfă, toată lumea știe asta.

În cuplu, aceste trupuri aflate la maximul atracției sexuale trăiau prost (aveam să aflu de la o

confidență la alta) sau nu trăiau deloc. Și apoi, ce putea să facă un bărbat cu acea rotunjime puternică a crupei, cu țâțele acelea enorme? Să le atingă tandru cum mângâi reliefurile alunecoase ale unei fete subțiri? Ar fi fost de un comic desăvârșit. Sânii mari sunt făcuți ca să fie frământați fără menajamente, cu degetele brutale cu care apucăm un pește cărnos și alunecos care se zbate, se răsucește, sare sub o mână tot mai înfiptă în măruntaiele lui. Corpurile extreme sunt făcute pentru a fi posedate fără nicio retorică amoroasă. Cuvintele frumoase umplu de obicei lipsurile, scobiturile corpurilor slabe. Aici, scobiturile sunt umplute de carne.

Femeile cu sâni mari nu trebuie să spere niciodată la tandrețe.

Atitudinea bărbaților care apăreau uneori alături de modelele mele confirma lucrul acesta. Jucau rolul dresorului de urși, al conducătorului de elefanți blazat de splendoarea terifiantă a animalului pe care-l duceau, după spectacol, înapoi în țarcul domestic. Era ceva de gigolo în purtarea lor. Ca la brunetul acela scund, concubinul Wandei, poloneza înaltă pe care o fotografiam de obicei muncită de negri... El deschisese portiera unei mașini sport (cumpărată de Wanda) și așteptase ca femeia să se instaleze pe locul ei. Și în așteptarea lui, în rictusul lui răzbătea un dispreț pe care nici nu se ostenea să-l ascundă: enormii sâni albi, posteriorul greu, coapsele puternice se transvazau prea încet, după gustul lui, în habitaclul frumoasei lui mașini. Probabil că avea același zâmbet răutăcios când o poseda, așezată în patru labe, în patul lor: o penetra deopotrivă satisfăcut și dezgustat de abundența acelui fund, de sânii pe care-i tortura nepăsător. „Atâta carne!”, își spunea el, fără îndoială, ca să-și exacerbeze plăcerea. Apoi se prăbușea lângă acel trup masiv, își aprindea o țigară, își trecea o mână oarbă peste curba grea a unei mamele și zâmbea iar acru, în întuneric. Sânii erau cu adevărat prea mari pentru vorbe mângâietoare. Și, pe deasupra, femeii care, cu un abandon de o infantilitate comică, se lipea de el, tocmai i-o trăseseră, sub ochiul unui fotograf, doi negri transpirați. De fapt, o detesta, ea era numai o „carne”, o frumoasă carne blondă de străpuns cu un sex mare și negru și de uitat.

Înțelegeam mai bine acum revolta manifestată de Cindy, ridicându-se, goală pe tocurile ei de cincisprezece centimetri. Frumusețea ei atingea ultima limită a posibilităților corporale, depășind fantasmele cele mai îndrăznețe ale bărbaților care aveau să juiseze, în lumea întreagă, în fața fotografiilor ei. Era o capodoperă vie, desfrâul întruchipat, zeița cărnii. Și totodată o paria în lumea oamenilor. Niciun bărbat n-ar fi avut curajul să se plimbe cu o asemenea femeie pe plajă, la braț, să-i susure la ureche frumoase prostii tandre, s-o sărute sub privirile turiștilor estivali. Era o femeie care trebuia ascunsă, fiindcă frumusețea ei denunța prea clar ipocrizia și lașitatea bărbaților. Și urâțenia nevestelor lor slabe, ofilite de diete.

Astfel am interpretat la început revolta lui Cindy și condiția semenelor ei.

O condiție nu foarte îndepărtată de cea a prostituatelor, m-am gândit, amintindu-mi de femeia pe care într-o zi o ajutasem să se ridice pe scara unui imobil de pe strada Saint-Denis. Aceeași frumusețe pe care bărbații o consumă pe ascuns și de care fug lăsând-o pe prostituată în apartamentul ei strâmt, abandonând modelul cu sânii mari pe niște pagini maculate cu sperma lor. Femei la care poftești și cu care ți-e rușine.

Și apoi, într-o seară de aprilie, am tras prea repede draperiile încăperii unde tocmai terminasem de fotografiat. Fusese nevoie să mă desprind de scenariul stupid inventat de Kuntz și pe care polonezei Wanda și celor doi parteneri negri ai ei le era greu să-l joace: o cameristă, un șorț înfoiat de dantelă, doi călători lubrici care o posedau când ea făcea patul sau curăța cada... Actorii plecaseră primii, ca întotdeauna, asistentul meu strângea luminile. Iar eu, obosit de acrobația acelor trupuri pe care trupul meu

trebuia să le imite ca să le fotografiez, am tras brusc draperiile grele de catifea...

Lumina a țâșnit violent. Razele puternice ale unui asfințit de aprilie. Wanda era încă goală, cu spatele la mine. Încet, într-un vis treaz, își ștergea machiajul cu un cerc de vată în fața oglinzii de pe șemineu. Hipnotizată. Fotograful-eunuc care eram n-o deranja.

Explozia luminoasă i-a inundat trupul și am văzut deodată ceea ce nu detectasem încă: pe pulpa dreaptă, o varice albastră, de o nuanță deschisă, deci o apariție recentă, o lungă umflătură sinuoasă care urca spre coapsă. Un șir de mici noduri albăstrii care deformau pielea foarte blondă și fină a Wandei.

A întors capul spre mine, mi-a prins privirea și a urmat-o. În lumina crudă, vedeam amândoi același lucru: un corp de o frumusețe supraomenească, da, o zeiță cu carne marmoreană, care începea să se fisureze, să se strice. „Un cataclism în suspans", îmi spusesem într-o zi contemplând-o pe Cindy. La Wanda, acest cataclism tocmai se declanșase.

Ne-am privit în tăcere. Wanda, prinsă asupra faptului, eu, imaginându-mi unghiurile și filtrele ce aveau să facă invizibil acest început de prăbușire. Forța tehnicii împotriva slăbiciunii naturii...

Totuși, în adâncul meu, se înfiripa un gând nou, o idee deopotrivă insolită și evidentă: „Femeile cu sânii mari, cu trupuri extreme întruchipează esența Timpului. Frumusețea lor e fragilă, se clatină pe marginea ridicolului și a monstruosului, la granița între somptuozitatea formelor și diformitatea materiei. Și foarte repede cade pe partea proastă. Câțiva ani de echilibru și vin prăbușirea, întoarcerea în magma organică, descompunerea. Varicele de pe piciorul Wandei sunt unitatea de măsură a acestei ceasornicării febrile. Rețeaua de vergeturi de sub claviculele ei e mai implacabilă ca o clepsidră. Numai femeile cu sâni foarte mari exprimă cu adevărat tragedia îmbătrânirii și a morții."

Aveam nevoie de aceste formule peremptorii ca să-mi pot reține lacrimile: Wanda își strângea grăbită lucrurile, iar trupul ei mare se mișca, cu o stângăcie naivă, greoi, împiedicat de lumina care-i revela defectele. Coborâtă de pe tocuri, părea vulnerabilă, mai simplă și mai emoționantă în această simplitate dezarmată. Pe stradă a claxonat o mașină. Un bărbat brunet și scund aștepta sprijinit de portiera unei mașini sport.

Soarele a dispărut atunci în spatele unui acoperiș. Wanda își încheia nasturii tunicii lungi, cu ochii hipnotizați iar de oglindă. Pierdută în reveria ei, nu a reacționat cât a scăpărat blitzul aparatului meu.

O lună mai târziu ieșea revista. Textul lui Walter Kuntz comenta astfel acuplările Wandei și ale partenerilor ei negri: „Mel și Irving erau în al șaptelea cer. Pe rând, își afundau pulele mari în gura larg deschisă a erotomanei blonde..." Kuntz ajunsese la genul ăsta de texte prin intermediul traducerii. Le scria direct în engleză, germană, franceză și spaniolă, limbile care-i folosiseră

cândva pentru a traduce literatură contemporană. Dar un traducător, în Germania, nu poate supraviețui nici dacă-i cad în mâini un Kundera sau un Lévy. Deja bea mult când l-am cunoscut și uneori, beat, dar uimitor de lucid, își declama textele în cantonadă:

„When Jack fucks
Then there’s nothing he wants
more Than to plunge his cock
into no less
Than one hundred kilograms of
feminine flesh, See those mighty tits
heaving
And hear the smacking of cunt-lips…”

Și, vezi tu, îmi spunea Walter, Kundera n-ar putea în veci să scrie așa ceva. Fiindcă pentru asta trebuie să fii liber cum suntem noi, dragul meu Bôlos, în revistele noastre de futai... *And hear the smacking of cunt-lips.* Nu, Kundera e prea cuminte ca să scrie asta...

Într-una dintre fotografii, Wanda stătea aproape de oglinda de pe șemineu, cu un aer visător, îmbrăcată într-o tunică lungă. Chipul, curățat de mascara, era întors spre fereastră. În reflexia oglinzii, se vedea auriul palid al unei seri de aprilie. Fotografia aceea n-avea niciun motiv să fie acolo, în mijlocul trupurilor împreunate. O strecurasem fără știrea lui Kuntz. Nu era urmată de nicio legendă.

Aceste victorii minuscule mi se păreau de o importanță uriașă. Apoi, mai lucid, înțelegeam că era imposibil să transform însăși esența speciei umane: erosul.

După ce, în seara aceea, Wanda a plecat, am rămas singur și mi-am petrecut noaptea în apartamentul necunoscut unde doi bărbați negri posedaseră o femeie albă cu sâni foarte mari. Aici am compus un scurt text care-mi amintea de vorbele lui Kuntz: „Suntem infinit mai liberi decât Kundera”. E drept, am putut scrie ce gândeam, știind totuși că, dacă textul ar fi fost publicat, nouăzeci și nouă la sută dintre femei m-ar fi urât și mi-ar fi dorit moartea.

L- am numit *Metafizica femeilor slabe cu sânii mici*, apoi am modificat titlul.

Pedofilia: idealul bărbatului modern

Tipul feminin cel mai răspândit în zilele noastre în Occident și care tinde să devină exclusiv ar putea fi descris astfel: un corp androgin, fără sâni și șolduri, o slăbiciune congenitală sau dobândită prin regimuri de slăbire, picioare subțiri, osoase, adesea sucite și cu genunchii în X, torace plat, relief fesier cvasiinexistent. La această constituție corporală trebuie adăugat un chip tern, cu trăsături scofâlcite. Această tipologie dominantă șterge caracteristicile individuale și, în mare parte, vârsta: femeile de douăzeci și cinci, treizeci și cinci sau patruzeci și cinci de ani se confundă în aceeași siluetă asexuată care ar putea fi definită pertinent ca „adolescentină" sau „de puștoaică". Puține urme de feminitate supraviețuiesc acestei mutații biologice. Abil și voit diformă și murdară sau, dimpotrivă, în haine cu o croială copilărească, mulată, „ludică". La fel, nicio feminitate în gesturi, mers, vorbire. Postura „simpatică" prevalează, îmbinând sclifoseala susurată a copiilor răsfățați și vulgaritatea limbajului adolescenților. Atitudinea implică alternanța între zeflemeaua zgomotoasă, exagerat de destinsă și accesele de retragere posomorâtă, de grosolănie încruntată. O țigară nervoasă suptă de niște buze incolore completează acest model feminin dominant.

Atractivitatea ei fizică și mai cu seamă carnală este nulă. Ba chiar ar trebui să presupunem respingerea pe care ar trebui, logic, s-o provoace la bărbat această ființă atât de puțin feminină.

Totuși, „femeia-copil" și varianta ei „femeia-adolescentă" sunt omniprezente, sigure pe puterea lor de seducție, eliberate de orice complex legat de corpul lor descărnat. Își găsesc ușor un soț, un concubin și-i înșeală cu alți bărbați doritori să aibă raporturi sexuale cu ele. Femeile-adolescente aduc pe lume copii și, dacă e vorba de o fată, pe la paisprezece ani copilul începe adesea să reproducă parametrii biologici și psihici ai mamei.

Femeia pe care am definit-o ca „femeie slabă cu sânii mici" domnește ca stăpână în urzeala relațională a societăților moderne. Să încercăm să înțelegem acest paradox și să desemnăm responsabilul.

Ipoteza I: responsabilul ar fi bărbatul, masculul de azi, a cărui degenerare fizică nu mai trebuie demonstrată (testele recente au confirmat slăbirea semnificativă a instinctului carnal la bărbat și, la nivel fiziologic, scăderea accelerată a cantității și calității spermei). Acest mascul impotent, destabilizat de combativitatea actuală a femeilor, este înclinat să caute o parteneră pe care s-o poată domina măcar prin corpolența lui. De unde preferința pentru femeile-copii.

Ipoteza II: propagarea excepțională a „femeii slabe cu sânii mici” se datorează declinului general al societății occidentale. Decăderea oricărei civilizații se caracterizează prin nivelarea, confundarea și

distrugerea ierarhiilor, opozițiilor și contrastelor care constituiau, odinioară, forța și complexitatea ei vie. Astăzi, în amestecul frenetic al raselor, claselor, vârstelor și sexelor, „femeia-adolescentă” apare ca specia cea mai adaptată la această egalizare. Masculul modern, tot mai orientat spre modelul homosexual, reușește să-și ascundă înclinația alegând acest tip de femei. Fiindcă, fizic și mental, această femeie este un fel de bărbat sau mai degrabă un adolescent nediferențiat.

Ipoteza III: această fluctuație a raporturilor între sexe ar fi imputabilă feminismului. Mulți analiști (și câțiva romancieri, în curentul lui Michaël Béquoul) susțin asta. Nemaivoind să fie un obiect (mai ales un obiect sexual), femeia a înlăturat treptat tot ceea ce, în feminitatea ei, putea fi obiectualizat, fetișizat erotic. Corpul său a fost victima principală, aplatizat în acest elan de nediferențiere. Gata cu curba cărnoasă a coapselor, lățimea voluptuoasă a crupei, rotunjimea feselor, greutatea sânilor. Sexul feminin s-a redus la o unică urmă vizibilă: sexul, în sensul genito-urinar al termenului. Din acest punct de vedere, femeia-adolescentă este o femeie ideală.

Ipoteza IV: această femeie ideală este rezultatul infantilizării societății occidentale contemporane. Acestui proces i-au fost deja analizate în nenumărate rânduri principalele componente: jocul care invadează toate sferele vieții sociale, de la cultul obscen (pe lângă mizeria înfometaților) al fotbalului și tenisului până la politica-spectacol; fabricarea actualității de către televiziune; virtualizarea care permite confundarea bombardamentelor reale cu jocurile electronice etc. Masculul occidental, infantilizat de aceste jocuri, precum și de statul-providență, vrea să se joace și de-a sexul. Recade în copilărie și caută o parteneră cu care n-a avut pasiunea sau îndrăzneala s-o facă în prima tinerețe: o fată abia puberă, o adolescentă. O femeie-adolescentă. Și da, tot această „femeie slabă cu sânii mici”, sex-simbol al regresiunii infantile la cvadragenarii în pantaloni scurți.

Fiecare dintre aceste ipoteze poate fi infirmată sau confirmată, nu asta-i esențial. Ceea ce contează este rezultatul acestei serii de fenomene mai bine sau mai puțin bine decodate. E simplu.

Bărbatul modern este, *de facto*, un pedofil. Dacă nu cade în pedofilia criminală, e datorită femeilor- adolescente care răspund specificității pulsiunilor sale erotice. Dar acest răspuns e cu două tăișuri. Creșterea exponențială a infracțiunilor sexuale împotriva copiilor dovedește un lucru: femeia-adolescentă este, desigur, un bun derivativ care poate deturna intențiile pedofile ale unui bărbat captându- le, dirijându-le spre o viață conjugală aparent foarte clasică. Dar această „femeie slabă cu sânii mici” îl împinge pe bărbat să considere acest tip corporal drept cel mai propice satisfacerii dorințelor sale. Femeile-adolescente, cum am văzut, sunt larg majoritare și se vor normative. Astăzi ele își arogă formarea sexuală a bărbatului. Aproape toți „elevii” se pliază

pe această educație și își sfârșesc zilele în compania bătrânelor soții-adolescente. Câțiva tocilari optează pentru o soluție mai originală. În loc să copuleze cu femeile lipsite de feminitate, de ce să nu aleagă bărbați care știu să fie mai tandri și mai feminini decât femeile? Homosexualitatea debordantă de astăzi se datorează căutării disperate a tandreții. Este reacția cea mai cinstită în fața diktatului femeilor masculinizate. În sfârșit, niște loaze sau derbedei perturbați de această sexualitate infantilizantă deraiază și se apucă să violeze copii. Sau pe adolescentele care, carnal, seamănă atât de mult cu tipul feminin foarte majoritar în zilele noastre.

Le-am putea lăsa psihologilor și câtorva romancieri specialiști în sex grija de a dezvolta acest gen de analize. Trebuie însă evocată ultima ipoteză, care încă n-a fost niciodată formulată și care, după părerea noastră, explică esența misterioasei dominații sexuale exercitate de „femeia slabă cu sânii mici". Ipoteza V: femeia-adolescentă domnește pentru că ne permite să uităm de moarte. Subiect tabu în

societatea actuală, înconjurat de o mie de ipocrizii retorice („vârsta a patra”, „sfârșitul vieții”...), moartea nu are putere asupra femeii-adolescente, deoarece aceasta nu îmbătrânește. Ea se usucă ușor, foarte încet, atâta tot. La douăzeci și cinci de ani are același corp ca la patruzeci și cinci, sau mai degrabă nu are corp deloc. Un înveliș fizic, redus la minimul funcțional și care, desigur, se îngălbenește puțin, cu timpul, se ridează delicat fără să intervină vreo schimbare majoră. Femeia-adolescentă neagă Timpul.

Femeile cu sâni mari și corpuri extreme îmbătrânesc, se știe, cu vizibilitatea spectaculoasă a cataclismelor. Fiecare vârstă din viața trupului lor este o epocă marcantă, dramatică. Prăbușirea unui piept greu și frumos este comparabilă cu scufundarea unei Atlantide, declinul frumuseții lor cu moartea unei galaxii. Trupul lor personifică Timpul.

La „femeia slabă cu sânii mici” nu există nimic care să se poată prăbuși. Învelișul ei corporal rămâne aproape intact, frumos mumificat, până în seara vieții lor. Ca buchetele de imortele uitate într-o vază de pe o măsuță prăfuită.

Și mai pertinentă decât această comparație floral ar fi metafora anotimpurilor. Femeile carnale te duc cu gândul la o climă cu anotimpuri clare: o primăvară strălucitoare, o vară toridă, o toamnă ale cărei culori violente luptă cu apropierea unei ierni funebre. Femeile-adolescente au în loc de anotimpuri o primăvară incoloră care se transformă imperceptibil într-o vară fără soare, apoi într-o toamnă spălăcită care nici nu se deosebește de o iarnă călduță și foarte cenușie...

Femeia-adolescentă, pe lângă multiplele ei avantaje, anesteziază angoasa noastră metafizică, groaza noastră de muritori. Ea știe să debranșeze mecanismul timpului. Prețul este mare: imposibilitatea de a iubi. Căci iubirea nu este nimic fără viziunea extatică a frumuseții amenințate în orice clipă de decăderea fizică și de moarte.

Bărbatul modern, acest pedofil deghizat, reușește uneori să se smulgă din anestezia în care-l cufundă femeia-adolescentă. Își înțelege greșeala fatală, lașitatea, rușinea de a se preface că iubește. Se îndreaptă atunci spre lumea subterană, spre caverna unde mai supraviețuiesc femeile carnale. Își cumpără o revistă erotică și, cât durează să ajungă la orgasm, se crede jamaicanul care călărește o blondă cu sâni foarte mari sau marinarul bronzat al cărui sex dispare în gura cărnoasă a unei africane... Angoasa îl cuprinde iar foarte repede, imaginația îl sperie, se întoarce spre soția-imortelă, spre confortul dorinței domestice...

Am recitit aceste note în toiul nopții. Focul din șemineu se stinsese, dar respirația roșiatică a jăraticului făcea să lucească uneori o agrafă de păr pe care Wanda o uitase pe polița de marmură. Lumea subterană de care vorbeam, metaforic, era un univers care exista cu adevărat. Da, o cavernă unde trăiam

alături de Cindy, de Wanda, de jamaicani, de Kuntz... Societatea femeilor-adolescente și a masculilor infantilizați se prefăcea că ne ignoră. Ne disprețuiau și ne invidiau totodată. În lumea lor lipsită de dragoste și de moarte, sânii enormi ai Wandei, atinși de primele semne de îmbătrânire, deveneau o amintire amenințătoare pentru bunăstarea eternilor adolescenți. Atunci se prefăceau că noi nu eram acolo. Noi trăiam într-o criptă, într-o cloacă de dezmăț despre care oamenii binecrescuți nu vorbeau niciodată.

E adevărat, formam un popor de proscriși, o regiune invizibilă cu legile, cultele și istoria ei. „Și eu, suveranul acestor paria înfiorători, mă gândeam zâmbind. Prințul de Bôlos.”

Singurătatea prinților

La moartea lui Walter Kuntz m-am simțit eu cu adevărat atotputernic în regatul feminității atât de frumoase și de perisabile.

De la spital, Kuntz mă sunase în ajunul dispariției sale. Vocea lui nu mai părea să se preocupe dacă este auzită sau ignorată:

Ți-am ghicit de mult jocul, Bôlos. Pozele alea pe care le strecurai în foiletoanele noastre porno. Ninsorile, femeile visătoare intercalate printre futaiurile în gros-plan. Da, am băgat de seamă jocul ăsta, dar încă nu l-am înțeles. Cred că nici tu nu știi încă unde te poate duce asta. Dar, vezi tu, să găsesc din când în când pozele astea, să le recunosc, da, să recunosc ziua aia de iarnă în Hamburg, pe Wanda care-și scoate tocurile cui și se uită cum ninge, asta mi-a făcut bine întotdeauna. Ca și cum circul ăsta de sex ar avea ca singur scop imaginea aia ascunsă. Mai vorbim când ies de-aici, bine?

Kuntz nu avea prieteni și, după înmormântare, unul dintre verii lui îndepărtați m-a rugat să-l însoțesc la domiciliul răposatului. Am fost izbit de simplitatea aproape monahală a casei. Un pat de burlac însingurat și pardesiul aruncat pe un scaun. Și, într-un contrast baroc, vrafurile de reviste pornografice, de planșe cu fotografii. Femei goale, acuplări acrobatice... Atelierul lui de artist.

Vărul s-a apucat să trieze hârtiile lui Kuntz, eu să verific dischetele de calculator ca să recuperez scenariile destinate casei noastre de producție. Una dintre ele conținea ultimele scrisori pe care Kuntz le adresase șefului său de la *Corpus Mundi*. Tuna și fulgera împotriva proastei calități a textelor scrise de scenaristul care-l înlocuia. „Un minimum de coerență se impune, șefule! îi spunea el directorului artistic. Măscăriciul dumitale scrie: «Pregătește-te pentru futaiul vieții tale, răcni Oscar apucând-o pe Helga de păr. O să ți-o tragă un elefant!». Însă fotografia arată un negru mai degrabă mărunțel, cu un sex de o mărime modestă. Un elefant? Cititorii noștri sunt obsedați, nefericiți, voyeuri, tot ce vrei, dar nu-s idioți!”

Altă scrisoare, mai tehnică, trăda în Kuntz pe fostul traducător literar: „Încâlceala asta e pe prima pagină. Vei spune că nimeni n-o citește și că cititorul trece imediat la partea hard. Totuși: «Din ziua în care Méryl a constatat că sânii ei se dezvoltaseră mai mult decât era normal, ea era foarte conștientă de asta». Slab și pleonastic! Pentru că, dacă amărâta asta de Méryl a constatat mărimea balcoanelor ei, ea era în mod fatal conștientă de lucrul ăsta. Legenda în engleză e clară: «*... her breasts began to grow at an alarming rate*». De ce să nu traducem: «sânii ei au început să crească în mod alarmant»? O ironie eficace și vizuală...”

„Atâta o să rămână din Kuntz, m-am gândit, cuprins de stupoare. Singurele urme ale trecerii lui pe planeta Pământ. Niște fotografii și scrisorile astea, într-un stil cam cârcotaș, comentând mărimea unui penis. Singurul vestigiu al prezenței lui printre noi. De altfel, dacă mâine eu...”

Mi-am imaginat moartea mea și aceleași dovezi ale șederii mele aici. Reviste pline de femei cu sânii mari, câteva scrisori... Apartamentul meu parizian semăna cu locuința lui Kuntz, cu mai puține sticle de băutură goale, ce-i drept. Oamenii respectabili lasă în urma lor copii, bogății, cărți serioase, pudice și de preferință plicticoase, un vaccin salvator, un discurs împotriva foametei din lumea a treia. Noi, damnații erosului, nu aveam de lăsat decât acele imagini cu trupuri goale sudate în imposibila imitație a dragostei. Moștenitorii noștri aveau să le arunce, întorcând privirea și ținându-se de nas, indignați de toată mizeria aceea.

Aproape am terminat... a anunțat din spatele meu vocea „moștenitorului”.

Vărul lui Kuntz stătea în fața biroului mare (o simplă suprafață albă din pal) pe care așezase, într-o configurație foarte ordonată, teancuri de file, carnete, plicuri.

Hârțogăraia e meseria mea, a spus luând-o înaintea uimirii mele. Sunt arhivist la Bundestag.

Era înalt, slab, chel, de obicei palid, dar acum înroșit, fără îndoială din cauza fotografiilor la care se uitase ca să alcătuiască arhivele postume ale vărului său. Roșeața aceea nu avea nimic lubric. Dimpotrivă, un fel de profundă melancolie se citea în mimica și în vocea lui. Semăna, îmi dădeam seama acum, cu unul dintre acei rezerviști în vârstă și cu sănătatea șubredă pe care Hitler îi mobilizase chiar înainte de căderea Reichului, soldații șovăielnici ai ultimului ceas.

E singura fotografie cu ea, a murmurat și mi-a întins, ezitând, un clișeu destul de vechi după nuanța gălbuie a hârtiei.

O plajă pustie fără soare, marea etalându-și spuma. Un bărbat tânăr cu chipul rotund, o gură puțin strâmbă, întinsă de o exclamație sau un râs. O femeie tânără, îmbrăcată într-o rochie demodată, de personaj folcloric. Un fel de „Gretchen” foarte blondă dintr-un sat german de basm.

Era luna lor de miere, la Marea Baltică, a comentat arhivistul. Totul era pregătit pentru o viață lungă cu mulți copii. Singura problemă era că Walter o iubea prea mult pe fata asta... El a plecat în armată, ea s-a dus să studieze sociologia la Paris. Își scriau aproape în fiecare zi. Apoi ea nu i-a mai scris. Era la sfârșitul anilor șaizeci. Ciudată epocă. Deodată, sensul vieții s-a concentrat în organele noastre genitale. Să te culci cu cât mai mulți parteneri a devenit vital. Lui Walter i-a luat câteva zile să-și găsească soția la Paris. Într-o seară, prezentându-se la adresa indicată, a dat peste o adunare destul de tipică pentru anii ăia: un amestec de trupuri pe jumătate goale, unite de droguri și copulație. Ceva între o orgie și un gang-bang, cum s-ar zice în zilele noastre. O

penumbră plină de fum, o muzică plutitoare, miros de transpirație, de alcool și spermă. „Gretchen” a lui era întinsă pe o parte, cu capul între picioarele unui student negru căruia îi sugea sexul, iar partea de jos a trupului abandonată unui alt negru care o sodomiza (erau acolo și albi, și asiatici, dubla negritudine era deci o simplă coincidență). Când Walter a reușit s-o ia de acolo pe soția lui, s-o spele și s-o trezească din beție, ea a început să-l pălmuiască, făcându-l mic-burghez și rasist... Și totuși el nu rostise încă niciun cuvânt, prea zguduit ca să vorbească. L-a părăsit chiar în ziua aia, ca să se întoarcă la prietenii ei. El și-a tăiat venele în camera lui de hotel, a fost salvat de un vecin care venise să împrumute fierbătorul electric și s-a întors în Germania. De atunci considera viața asta cruțată ca un fel de dincolo pe care-l poți folosi pentru a clarifica anumite bizarerii ale existenței. De exemplu, forța irezistibilă cu care niște ființe care nu se iubesc, care abia se

cunosc (se gândea la soția lui și la colegii ei) sunt atrase una spre cealaltă prin corpurile lor. O adevărată enigmă! Soția lui și tânărul ăla negru nu se iubeau, estetic trupurile lor lăsau de dorit, ea știa că distruge orice speranță de a trăi o mare iubire cu Walter, care o idolatriza. Și totuși o forță imperioasă o împingea să sugă penisul partenerului ei, sexul ăla abia scos dintr-un vagin și păstrând încă gustul acru al acestuia. Simplu instinct de femelă? Inconștiența datorată drogurilor? Diktatul curentului zilei? Ispita Răului? Walter și-a petrecut viața încercând să înțeleagă. Munca de scenarist pentru reviste pornografice era, de fapt, o căutare, oricât de ciudat ar părea. N-a mai cunoscut femei până la sfârșitul vieții. Nici una... Cât despre „Gretchen" a lui, nu și-a sfârșit zilele cu o supradoză, cum am vedea într-un film, nici prin evadarea într-o nirvana de mucava la Katmandu. A ieșit destul de bine. Dacă-mi permiteți o imagine: ca o felie de castravete care cade dintr-un sandwich, de multe ori a fost felia de castravete între trupuri masculine care o posedau în sandwich... Așadar nici supradoză, nici Katmandu. O viață foarte cuminte pentru femeia asta care se mărită, face copii, militează apatic pentru Verzi... O etanșeitate perfectă între etapele unei vieți, asta îl intriga îndeosebi pe Walter: o tânără logodnică de basm, apoi o tânără femeie salivând pe un mădular mare și negru și, în sfârșit, o bună mamă germană, foarte aranjată, foarte corectă politic. Într-unul din sonetele pe care Walter i le-a trimis de la regiment, o compara cu un curcubeu ce luminează cerul nopții... Scuzați-mă, trebuie să vă las, am întâlnire cu notarul lui.

A doua zi m-a sunat directorul artistic de la *Corpus Mundi*:

Kuntz nu era mulțumit de scenariile scrise de înlocuitorul lui și avea dreptate... Da, i-am citit scrisorile. E drept, ultimele legende nu erau... Tocmai, Bôlos, voiam să-ți propun dumitale să le scrii. Ba da, știi bine, e întotdeauna aceeași poveste: o albă grasă le-o suge la doi negri bine înzestrați sau, dimpotrivă, doi albi i-o trag unei negrese frumoase... Apropo, de ce să nu variem nițel: du-te mai bine într-un hotel de pe malul mării!

Astfel, la puțin timp după înmormântarea lui Kuntz, mi-am asumat rolul de scenarist. De la fotografie la text, revista era de acum în mâinile mele.

Această putere nelimitată („Un monarh absolut!", mă gândeam eu zâmbind) mi-a adus aminte de o remarcă a lui Walter dintr-o seară de beție în care mă târâse odată:

Știi, Bôlos, când eram mai tânăr și reușeam să scriu un scenariu mai mult sau mai puțin original, mă simțeam Dumnezeu. Un cuvânt al meu era de ajuns pentru ca niște bărbați bine făcuți și niște femei foarte voluptuoase să înceapă să se dezbrace, să se mângâie, să facă dragoste. Și, o dată revista publicată, mii de bărbați se epuizau în orgasme în fața scenelor mele. Da, un cuvânt scris de mâna mea și toată comedia erosului se punea în mișcare. Eram Dumnezeu... Și apoi, într-o zi, am înțeles că-l depășisem pe dragul de Creator. El nu putuse închipui

niciodată o Evă cu sâni atât de mari, cu un trup atât de monstruos de frumos ca unul din trupurile pe care le fotografiezi tu, Bôlos. Un trup condamnat la plăcere. Eva n-avea de ales: în rai, era o proastă vegetariană cu obiceiuri platonice, după Căderе, o ouătoare de copii, o sclavă a soțului ei ocnaș. Eu o eliberez pe Eva, îi redau maximul de carne pe care-l poate duce scheletul ei, îi transform zilele în juisare permanentă, ea își câștigă traiul nu prin sudoarea frunții, ci prin revărsarea de spermă de pe coapsele ei. Sunt un anti-Dumnezeu, răscumpăr păcatul originar, îi salvez pe oameni de răzbunarea acestui Dumnezeu ranchiunos și meschin căruia nu-i plăcea plăcerea...

Walter urla acest crez cu o voce de profet vesel și beat, dar pe obraji îi curgeau lacrimi. Grașii care beau bere în jurul nostru râdeau în hohote arătându-l cu degetul. Numai eu ghiceam cumplitul adevăr al

vorbelor lui. Era un bărbat care nu iubise decât o femeie în viața lui și care o văzuse pe acea femeie sugând zgomotos sexul altul bărbat. Când, după moartea lui, vărul lui avea să-mi dezvăluie asta, aveam să înțeleg că acest profet beat de durere și pe care toată lumea îl lua peste picior pătrunsese universul oamenilor cum n-o făcuse niciun Kant și Schopenhauer din lume.

Infecția cerebrală a lui Hircin

Viața ne face întotdeauna să plătim pentru dorința de a-i găsi un sens. Petrecusem un timp lung sub briza umedă, străbătând plaja pustie în căutarea unei semnificații pentru existența acelei tinere blonde. O semnificație mai convingătoare decât împreunările la care ea se deda în fața obiectivului meu. Îi datoram asta memoriei lui Walter Kuntz. O femeie blondă pe nisipul rece al Balticii, sosia logodnicii lui, replica fotografiei vechi din călătoria lor de nuntă. Dar oare morții apreciază această grijă din partea celor vii?

„Sunt mai mult decât Dumnezeu!”, spunea Walter. De la moartea lui, cuvintele acestea răsunau adesea în mine. Iar de astă dată și mai puternic: scriam primul meu text pentru *Corpus Mundi*. Un rând pe ecranul calculatorului meu și, în barul hotelului, cei doi africani începeau s-o curteze pe o blondă pulpoasă, s-o ducă într-o cameră, să-și înfigă sexele în gura ei rujată gros...

Am hotărât să merg chiar dincolo de această putere divină: îi cerusem femeii să pozeze pe plajă, singură, în lumina cețoasă care scădea deja. Aveam impresia că-i ofer lui Walter o clipă îndepărtată din viața lui, că comunicam cu un mort, că-i revelam un sens ascuns în jocurile trioului...

Viața se răzbunase repede. Am răcit și, întorcându-mă la Paris, m-am îmbolnăvit de o infecție urinară.

Acest gen de boli ne face umili, amintindu-ne că suntem un boț de cărnuri adesea dureroase, un burete de țesuturi necrozate treptat, o rețea de conducte repede înfundate de propriile noastre deșeuri. Astfel meditam, așezat în sala de așteptare a secției de urologie de la clinica Falber. Fără tragere de inimă, beam înghițituri mici de Evian călduț: trebuia să acumulez cantitatea de urină necesară pentru analiză. Din când în când, un spasm îmi încorda partea de jos a pântecului într-o întindere aproape voluptuoasă. Zâmbeam, ironia cu care viața îmi pedepsea pretențiile divine nu era lipsită de farmec.

Până la urmă i-am dat infirmierei prețioasa fiolă pe care, la toaletă, reușisem s-o umplu pe jumătate. În momentul acestei delicate predări, doi pacienți noi și-au făcut apariția. De altfel, nu erau noi, ci mai degrabă mă precedaseră în circuitul

analizelor. Se vedea că deja își plătiseră tributul de urină și acum, regăsindu-și calmul, așteptau continuarea, așezați sub un ficus înalt care-i despărțea de mine.

I-am recunoscut îndată, întâi cu inima care a plutit într-un gol de aer, apoi cu ochii mei, cu acomodarea graduală a privirii care aduce la suprafață chipuri cufundate adânc în trecut. Nu voiam să mă recunoască.

Erau Patrick Hircin și Richard Dupont.

După conversația lor, se întâlniseră la clinică și simțeau o stinghereală de înțeles: fiecare cu fiola

lui
!
Ei, Hircin, a întrebat Richard pe un ton deopotrivă sever și zeflemitor, o boală rușinoasă,
evident?
Ba nu, am mers cu bicicleta în week-end, s-a justificat Hircin, a plouat și am făcut o cistită... Dar
tu
?
Pfu, un pic de surmenaj amoros...

Și Dupont i-a făcut cu ochiul cu o mitocănie teatrală.

Hircin, Dupont... Inima mea se ondula în lipsa de gravitație a amintirilor.

Hircin, tânărul căruia-i invidiam prietenește succesele, pe vremea când pregăteam coletele la Gallimard. Un mic și frumos Rastignac, viu, întreprinzător, afabil. Poate deja prea cuminte. Și celălalt, deloc cuminte, tâlharul de Dupont, primele lui razii în editură, alura lui de condotier, cuceririle lui feminine...

Acum, sub ficusul secției de urologie a clinicii Falber, manifestau două tipuri de îmbătrânire foarte distincte. Chipul lui Hircin se îngrășase mult și semăna bizar cu portretul Mariei de Medici spre sfârșitul vieții ei. Trupul său, odinioară zvelt, te ducea cu gândul la greutatea unui adolescent obez. Dupont își păstrase, la mai bine de șaizeci de ani, aspectul de fiară musculoasă și vivacitatea privirii de seducător. Hircin avea părul vopsit cu un negru destul de verosimil. Capul lui Dupont era argintiu, iar trăsăturile lui bronzate, subliniate de această strălucire căruntă, lăsau să transpară un facies de pirat.

A plouat, am făcut o cistită... Un pic de surmenaj amoros...

Acest dialog condensa destinele lor. Hircin și chiloții lui uzi. Dupont și epuizarea lui în brațele unei romanciere debutante pe care avea s-o publice. Sub frunzele prăfuite ale plantei verzi, ei au vorbit despre cărți, au regretat numărul excesiv de apariții și calitatea mediocră a ficțiunii franceze. Hircin, cu reaua credință a unui critic literar care scrie romane. Dupont, cu dezabuzarea unui editor conștient că singurul interes al acestei avalanșe de volume constă în a accepta, din când în când, o frumoasă romancieră debutantă...

Domnul Dupont!

Infirmiera l-a strigat și, întâlnindu-i privirea, a lăsat ochii în jos. Dupont a dispărut după o ușă și a ieșit destul de repede, aranjându-și cravata și făcându-i din nou cu ochiul lui Hircin. Infirmiera care-l urma avea chipul roz și nu mi s-a părut imposibil ca Richard să fi profitat de intimitatea lor pentru a-i face curte, a o săruta și poate chiar a o poseda... I-a strâns mâna lui Hircin:

Curaj, Patrick. Fii liniștit, nu doare, ba chiar e plăcut...

Și a emis un scurt râs ciudat de melancolic.

Atunci mi-am amintit că era vorba de testul de spermă.

Infirmiera, cu o foaie în mână, a apărut în pragul camerei de prelevare: Domnul Hircin!

A stat acolo foarte mult, am avut timp să găsesc, pe masa cu ziare, revista în care el coordona rubrica literară și să-i citesc unul dintre articole: tonul era arțăgos și meschin. Asta m-a întristat, îmi aminteam încă de tânărul vioi care cobora în fugă scările înguste ale Editurii Gallimard. Mi s-a părut deodată posibil să-l abordez după examinare, să-i amintesc numele meu și scurtul nostru trecut comun, tinerețea lui...

Ușa s-a întredeschis și i-am văzut capul, apoi i-am auzit vocea care o chema pe infirmieră. O

șușoteală jenată, scuze și răspunsul ușor agasat al femeii:

Bine, ascultați, domnule... Eu nu pot să fac nimic... Reveniți mâine, o să vorbesc cu doctorul.

Hircin a închis ușa, apoi a reapărut și, cu ochii în jos, s-a repezit spre lift.

Domnul Bôlos!

Infirmiera m-a condus în minuscula încăpere de unde ieșise Hircin.

Poftim, aveți două fiole, mi-a explicat ea, numărul 1 e pentru primul jet, numărul 2 pentru restul.

Era deja pe punctul de a mă lăsa singur.

Dar, doamnă, cine o să mă... gura mea a înghițit prostia de nerostit care era să-mi scape.

Timp de o secundă, mi-am închipuit un act carnal cu o angajată prevăzută pentru acest scop și care ar fi cules fructul împreunării noastre în fiolele numerotate.

Aveți acolo reviste... a murmurat infirmiera arătându-mi cu un gest vag o etajeră de metal pe care de obicei se pun pliante despre prevenirea bolilor cardio-vasculare.

Prima mea privire a cuprins rotunjimea musculoasă a unei crupe femeiești goale pe care o apucau niște mâini păroase.

Ușa s-a închis. Am rămas nehotărât. Deopotrivă amuzat și confuz pentru că fusesem așa de nătâng. Dupont, în aceleași circumstanțe, îi adresase, fără îndoială, infirmierei niște vorbe foarte deocheate. Hircin se arătase cumplit de intimidat. Eu am fost cel mai prost.

Acum trebuia să aleg fotografia unei femei care să-mi asigure o ejaculare suficient de copioasă cât să umplu cele două fiole. Am deschis o revistă, am întors trei sau patru pagini... Pe un pat mare cu așternuturi imitând damascul, doi negri musculoși o posedau pe o blondă cu pieptul generos și fundul de o rotunjime amplă și savuroasă. Unul dintre bărbați, căruia, îngenuncheată, ea îi înghițea sexul, avea o mină dezagreabil de condescendentă. Am început să-mi deschei pantalonii...

Deodată am recunoscut inelul pe care-l purta unul dintre negri! Își înfigea degetele în pulpa sânilor mari și inelul sclipea, amestec de aur și email în formă de cap de mort. Mi-a revenit și amintirea oglinzii de deasupra patului, a ramei ei înflorate, pretențios încărcată cu frunze argintate. În sfârșit, s-a recompus în mine prenumele femeii: Cynthia.

Erau fotografii pe care le făcusem eu cu doi sau trei ani în urmă. Scenariul și legendele erau încă scrise de Kuntz. „Cu o mână de sculptor, Dave frământă acei sâni grei și netezi...”, scria el.

„Sunt mai mult decât Dumnezeu.” Ecoul vorbelor lui mi s-a părut deodată foarte corect. Eram deja obișnuit cu ideea că ici și colo, pe mica noastră planetă, bărbați singuri sau părăsiți de neveste trăiau orgasme foarte accesibile datorită scenelor erotice pe care le fotografiam eu. Le procuram o

fericire imediată, autonomă și, la urma urmei, cea mai puțin ipocrită, fiindcă nu trebuiau să-i declare dragoste acestei Cynthia, nici să-i ofere eșarfe Hermès, nici să-i scrie sonete. O fericire pe care niciun zeu nu le-o putea acorda. Atât de simplu, de fratern cum o făceam eu.

Acum regăseam aceleași fotografii în sala de prelevare de la secția de urologie a uneia dintre cele mai bune unități spitalicești din Paris. Vedeam aici dovada științifică a puterilor mele. Cei mai competenți medici hotărâseră că sodomiile și dublele penetrări pe care le fotografiam eu erau, din punct de vedere clinic, cele mai adaptate la tehnica recoltării de spermă. În fața împreunărilor pe care le regizasem eu cândva, Hircin tocmai se masturbase atingând, probabil, cel mai violent orgasm din viața lui.

Hircin, tânărul frumos pe care odinioară îl credeam atât de superior amărâtei mele existențe de

cocoșat... Trebuia așadar să mi-l închipui încovoiat, strâmbându-se de plăcere, torturându-și sexul cu mâinile și ațintindu-și ochii spre Cynthia, spre gura ei umplută de un mădular negru. Și chiar în această clinică de lux, frecventată de clientela din cartierele bune, ipocrizia sexuală a masculului modern se expunea fără rușine: revistele destinate să provoace ejaculări la pacienți nu înfățișau nicio „femeie slabă cu sânii mici", acea specie totuși dominantă și singura acceptabilă monden. Nu, bărbații care aveau de umplut fiolele numărul 1 și numărul 2 alegeau dintre femeile nefrecventabile, cele pe care nimeni n-ar fi îndrăznit să le însoțească la teatru sau la un vernisaj. Sâni imenși, crupe rotunde și musculoase, coapse de o frumoasă grosime bronzată. Medicii știau că pacienții nu pot avea erecție contemplând femeile pe care le întâlneau la recepțiile editurilor sau la expozițiile de artă nonfigurativă...

Pagina pe care voiam s-o întorc s-a împotrivit deodată degetelor mele. Am insistat și am văzut că era lipită de următoarea. Desprinse, ele s-au desfăcut într-un prim-plan cu anusul Cynthiei penetrat adânc de un sex negru. O lungă dâră albicioasă traversa pagina în diagonală. Era spermă...

Spermă adevărată pe care un pacient neîndemânatic o slobozise pe revistă. Dâra era încă lichidă, foarte recentă deci, și răspândea un miros grețos, fad.

Mi-am dat seama că era sămânța lui Patrick Hircin.

Pesemne că-i tremuraseră mâinile, de rușine, de excitație, de teama că nu va umple corect fiolele numerotate. Și ireparabilul se produsese: acel jet de spermă anarhică, panica, debandada (e cuvântul potrivit![6]), apoi capul strecurat prin ușa întredeschisă și vocea agasată a infirmierei.

Mi-am imaginat scena, am închis revista și am băgat-o după etajeră. Mila pe care o simțeam față de Hircin era sinceră și fraternă. M-am încheiat și am părăsit acel loc pentru masturbări. Infirmierei i-am șoptit la ureche cu un oftat necăjit:

Îmi pare rău, nu-s în formă azi.

Copilăria aceasta venea dintr-o epocă îndepărtată a vieții mele, când existența oamenilor mi se părea numai rizibilă. De multă vreme, râsul lăsase locul unei profunde compasiuni.

6 În franceză, *débandade* înseamnă și încetare a erecției (n. tr.).

Salvarea lui Hircin

Am simțit această înduioșare când, la doi pași de clinica Falber, dincolo de geamul unei braserii, am dat iar peste Hircin. Timp de două sau trei secunde, am avut iluzia că era singur în fața cești de cafea și că gesticula și monologa în gol. Ai fi putut crede că gura lui, încordată de o strâmbătură de acreală, spunea în tăcere: „Am cincizeci de ani și iată că orgasmul cel mai bun din viața mea tocmai mi-a fost oferit de o curvă grasă și blondă sodomizată de un negru. Cincizeci de ani... Am scris câteva cărți, să zicem, nu chiar de neuitat. Articolele mele, cel mai adesea, sunt de complezență. Nevastă-mea... Oare mai simt dorință pentru ea?”

Am deschis ușa braseriei, hotărât să-l salut pe Hircin și să-i vorbesc. Și aș fi făcut-o dacă, în ultimul moment, n-aș fi descoperit-o pe tânăra roșcată așezată pe banchetă, în fața lui. M-am instalat la bar, am comandat un pahar de Chablis și am ciulit urechea la vorbele cuplului. Tânăra („o femeie-adolescentă”, „o femeie slabă cu sânii mici”, a notat în mine o voce mașinală) nu prea era vorbăreață, ascultându-l ușor disprețuitoare pe Hircin.

Nu, dar, vezi tu, nu era prevăzut, se justifica el. Tocmai m-au sunat de la redacție și un interviu, mai ales cu o vedetă, poate să ia ușor câteva ore...

Și mâine?

Mâine trebuie să scriu textul... Știi bine, actorii sunt niște cretini care nu știu să scoată două cuvinte, o să fiu obligat să inventez întrebările și răspunsurile...

Bine... Ai fi putut totuși să mă anunți. Nu mi-aș fi luat astea două zile de concediu...

Ea a tras din țigară și s-a ascuns după un nor. Chipul mic îi dădea aspectul unei insecte care suge. Hircin și-a continuat pledoaria, dar, ca orice alibi inventat de urgență, interviul cu Brice Simpson părea prea puțin plauzibil. Tânăra sufla fire rapide de fum și cu o linguriță amesteca zațul din ceașcă.

Cu cât vorbea, cu atât minciuna lui părea mai flagrantă. Tocmai își cheltuise sperma și, la vârsta lui, cum să evite angoasa unui rateu carnal în brațele unei amante tinere? Mai cu seamă că, a doua zi, trebuia să refacă testul, deci să se

expună la o nouă cheltuială seminală. Nu, nu putea nicidecum să onoreze promisiunea celor două nopți de dragoste. Și cea mai rea era înțepătura usturătoare a vezicii.

Tânăra și-a trecut degetele prin păr ca să-i redea volumul, cum fac femeile care se pregătesc să plece. Hircin a tăcut, am privit-o cu un aer rătăcit și, parcă, fără s-o recunoască. M-a dus cu gândul la un vițel care înțelege deodată că va fi tăiat. Absurditatea a ceea ce tocmai spusese, a ceea ce trăia, a ceea ce era în ochii tinerei slabe care se bosumfla întinzându-și șuvițele, tot acest dezastru liniștit al vieții lui reușite probabil că-l orbise brusc. De mai multe săptămâni, plănuia să plece cu iubita lui la Deauville sau

la Honfleur. Mirosul iodat al varecului, un platou cu fructe de mare, niște coapse subțiri care se desfăceau la împingerea pântecului său, săruturi cu gust de suc de stridii, niște degete foarte fine luminate de vârful roșu al unei țigări, niște buze puțin crăpate cuprinzându-i sexul... Cu două zile în urmă, toate acestea păreau însăși expresia fericirii. Acum scena friza coșmarul. El își spunea, probabil, că tânăra lui iubită era mai degrabă ștearsă și avea trupul unei adolescente ofilite și că nu-i plăcea nici acel trup, nici gura mirosind a tutun. Și că legase această relație pentru că în joc era prestigiul lui de cvincvagenar parizian cunoscut în mediile artistice și că asta făcea parte din statutul lui social: un conac în Bretania, plimbări călare, o amantă tânără. Să meargă la Deauville cu ea era, într-un fel, prelungirea muncii lui...

Gândul era atât de corect și de insuportabil încât el a închis ochii și a dat ușor din cap. Un platou cu fructe de mare, tânăra care scobește cu o tijă de oțel un clește de crab ca să scoată filamentele de carne, un gest de tortură de fapt, apoi ea suge sucul unei stridii și mai târziu, în noapte, face același zgomot de sucțiune înghițind sexul unui cvincvagenar corpolent care oftează de plăcere, acest Patrick Hircin care este obligat el să fie. Și un homar tăiat în două și amintirea aceea din copilărie: homarul țipă de durere când e aruncat în apa clocotită. Groaza copilului care se gândea la asta și suferința acestei reminiscențe, o rană încă deschisă. Și suferința aceasta este întreaga viață a acestui Patrick Hircin așezat în fața unei tinere nu prea frumoase pe care nu o iubește și pe care trebuie s-o ducă odată la Deauville, ca să mănânce crustacee și să facă dragoste cu ea... Da, este viața lui, acest coșmar pașnic, rutinier.

Bărbatul care lua toate acestea drept fericire era, fără îndoială, atins de o misterioasă infecție cerebrală.

A dat din cap încă o dată și a părut să revină la suprafață, ca un scufundător care era să se înece. Tânăra se ridicase deja și își punea în poșetă bricheta, pachetul de țigări, mobilul. Ea a încercat să zâmbească.

Mă duc, Patrick, trebuie să-l însoțesc pe Pierre-Jean, are un interviu cu Maud Argand. Să-mi spui dacă ți-a plăcut cartea lui. Ar fi bine să avem un articol în săptămâna Salonului sau să vorbești despre ea în emisiunea ta...

Și l-a sărutat pe Hircin, care se ridicase pe jumătate, puțin străin de sine.

Cazul lor era așadar și mai disperat: tânăra, atașat de presă al unei edituri, el, criticul de la care ea aștepta un articol. Un caz tipic. Un duo pe care nimeni n-ar mai fi îndrăznit nici să-l ironizeze într-o povestire satirică.

El s-a așezat, și-a deschis portofelul și s-a uitat la nota de plată, uitând imediat suma. Apoi a rămas nemișcat, cu mâinile înțepenite pe portofel și privirea goală.

Trebuia să-l salvez pe Hircin! Eram convins de asta. Să-l abordez acum era cea mai bună șansă de a ajunge la adevărul lui de bărbat. Tocmai în momentul când se

simțea atât de puțin el însuși.

Am făcut un pas înspre el, iar pe buze îmi palpitau primele cuvinte. Micul cerc de calviție din creștetul său, umerii puțin strâmți ai hainei... M-am oprit la jumătatea drumului, fiindcă nu știam limba care ar fi putut să-i arate calea salvării.

Ce puteam să-i spun? Să-l sfătuiesc să se despartă de adolescenta aceea ofilită, tânăra lui amantă, pe care o exhiba ca pe un trofeu amoros? Probabil că se gândise la asta de mai multe ori... Să-i sugerez să se întâlnească cu mai multe femei, să frământe mai mulți sâni frumoși? Era în stare? Ar fi devenit astfel mai fericit? Richard Dupont cucerise sute de femei, dar o profundă plictiseală, aproape o năuceală, se degaja adesea de pe masca lui de seducător. Să trăiască într-o abstinență totală ca Walter Kuntz? Dar era asta

viață? Să facă precum fostul amant al soției mele, Isidore, care penetra toate vaginele care treceau prin preajma penisului său? Sau să-i imite pe milioanele de soți moleșiți care se pregătesc liniștiți de moarte alături de soția lor din ce în ce mai urâtă, cu nasul în careurile de cuvinte încrucișate?

Totul fusese experimentat de bărbați în domeniul erosului și totul ducea la impasuri care numai prin lungime variau ușor.

M- am întors la tejghea, privindu-l pe Hircin de parcă am fi fost despărțiți de un spațiu interstelar. Înțelegeam că salvarea lui nu ținea doar de iubire, nici de carne. Bineînțeles, trebuia să iubească, să respingă înclinația pedofilă a bărbaților moderni spre femeile-adolescente, să găsească o femeie precum cea care-i oferise orgasmul vieții lui în secția de urologie a clinicii Falber. O femeie minunat de carnală, cu sâni foarte mari... Dar esențialul nu era nici acesta, acum eram conștient de asta.

Esențialul era dincolo de iubire și dincolo de trup. Eu trăiam deja acest dincolo, dar nu reușeam s-o spun celorlalți. Iar mutenia aceasta îl condamna pe Hircin, seamănul și fratele meu, să fie acest Patrick Hircin pe care-l detesta și de care ar fi vrut atât de mult să se descotorosească. „La început a fost Cuvântul...” Cuvântul îmi lipsea.

Până la urmă a vărsat pe masă conținutul portofelului, o grămadă de monede pe care părea incapabil să le numere. Încet, s-a ridicat, și-a pus pardesiul și a plecat târând după el un fular roșu prins în mânecă. Copacii de pe aleea pe care a luat-o mi-au amintit de un oraș de provincie, de o iarnă stinsă, mută, fericită. Bărbatul acesta care, adineauri, avea un aer absent și adormit părea să se fi trezit pe partea cealaltă a vieții sau, mai degrabă, mergea pe granița subțire a acestei treziri.

Când a dispărut din vederea mea, mi-am dat seama că ar fi trebuit să-i vorbesc despre o femeie „hipnotizată”, despre unul dintre modelele acelea care, la sfârșitul ședințelor mele foto, după acrobația pozițiilor erotice, se desprindeau de existența umană. Timp de câteva clipe, rămâneau departe de trupurile lor mari, concepute pentru a ațâța dorința, departe de cuvintele la care răspundeau cu un zâmbet de orb, departe de ceea ce noi numim „realitate”.

Ca să fie salvat, Hircin trebuia să vadă, pur și simplu să vadă o asemenea femeie.

PARTEA A ȘASEA

LA VITA NUOVA

Femeia purpurie

Incidentul era rarisim. De obicei, bărbații știau să-și ascundă plăcerea, chiar dacă o mimau cu mult talent. Câteodată, o vorbă deocheată, o palmă prietenească pe fundul mare și gol pe care aveau să-l străpungă, dar nici urmă de libido personal. Eram la muncă: trupurile acuplate în pozițiile cele mai anatomice și totuși un fel de abstinență și chiar de asceză. Iar când, din întâmplare, această lege era încălcată și un bărbat se apuca să caute juisarea, și nu „frumusețea artei", interveneam discret, apropiindu-mi obiectivul de chipul său. Contravenientul se potolea, ca un răufăcător în fața unei camere de supraveghere. Asta spre marele bine al artei noastre. Scenele de sex fotografiate natural sunt sinistre, ajunge să vezi producția amatorilor.

De data aceasta plăcerea a răzbătut încă de la început. N-aveam ce să le reproșez actorilor: jucau corect personajele pe care le inventasem. Un parizian și prietenul lui afro-american (de fapt, un congolez), într-o barcă ancorată aproape de Turnul Eiffel (prim-plan cu barca, continuarea se petrecea, evident, pe uscat, într-un apartament, mai ieftin de închiriat), seara, cei doi amici invitau, ca vecini, o
„marinăriță"... Această urzeală fluvială era singura originalitate a textului, restul nu includea nicio surpriză: cunnilingus, felații, penetrări simple sau duble, sodomizări, ejaculări pe fața marinăriței... Rutină.

Totuși, repede, jocul a alunecat într-o sinceritate derutantă. Nu mai erau un alb și un negru (binomul corect politic și eficace cromatic), ci pur și simplu doi masculi care, cu o brutalitate crescândă, călăreau o femelă. O posedau după scenariul meu, imposibil așadar să-i mustru. Mai ales că femeia se arăta conciliantă sau mai degrabă indiferentă. Și ea executa fidel seria de pantomime, oferindu-și gura și trupul cu o detașare de spectatoare.

Poate atitudinea aceasta insolită a provocat derapajul. În trupul ei, în ciuda evidentei cunoașteri a mașinăriei sexului, era prea multă naivitate, prea multă inocență. Naivi erau sânii ei enormi, fără urme de operații, fără silicon, băgasem de seamă la primele noastre probe, cu părere de rău: era mai simplu să lucrezi

cu un corp umflat, însângerat de suturi, reparat. Împăiat, întrucâtva. Da, e mai ușor de fotografiat un animal împăiat...

Ea își mișca trupul cu imperfecțiunea senină a ființei vii. Știam că aveam nevoie de o agilitate de contorsionist ca să cadrez volumul greu al pieptului ei, acea lentă și densă revărsare de pulpă. Și coapsele, de o rotunjime aproape înfricoșătoare și totuși cu o curbă suplă și precisă datorită conturului net al genunchiului și gleznelor fine. Evaluam deja unghiul pentru a capta reflexia pe care o putea trimite luciul crupei ei sculptate puternic. Femeia tocmai se așeza, în patru labe, pe o mare canapea roșie. Îi

știam prenumele, Sanco, amintirea mea a reținut culoarea țesăturii pe care se detașa albeața trupului ei:
„femeia purpurie”...

Acum, doi bărbați, unul în față, celălalt în spate, frământau acea albeață ca pentru a o îneca în valul de roșu. „Parizianul” îi apuca fundul și îl penetra cu scuturături puternice și cadențate. Africanul, în genunchi în fața ei, îi vâra sexul în gură... Cu un minut înainte, încă își jucau rolurile: zâmbete, flirturi, dezbrăcare, primele mângâieri... Apoi, deodată, scena a derapat, teatrul devenind viață. Imitația s-a transformat într-o copulație adevărată, tot mai încrâncenată. De parcă, în loc să arate loviturile unei arte marțiale, se apucaseră să le dea cu adevărat, pentru a ucide.

N- am putut să-mi dau seama în ce moment a degenerat jocul. Confuz, înțelegeam că acel trup de o frumusețe naturală aținâțase dorința. Bărbații simțeau că pot frământa acei sâni mari fără riscul de a deplasa un implant mamar sau de a sparge o pungă de silicon. Continuam să mitraliez trioul, să mă răsucesc în jurul lor și numai geamătul scurt al femeii m-a smuls din aceste jonglerii. Tusea ei înfundată, mai degrabă. „O s-o sufoce!”, m-am gândit, conștient brusc de grosimea penisului negru care dispărea cu totul în gura lui Sanco. Actorul îi strângea puternic capul și părea să-și lovească pântecul de acel cap ciufulit. Am pus aparatul jos și m-am apropiat de ei. Bărbații nici nu m-au băgat în seamă, absorbiți de treaba lor. O teamă lașă m-a străbătut: negrul o să te trântească pe covor cu un pumn. Era într-adevăr prea excitat. Ca într-un viol... Sexul mi s-a întărit, participam la acel viol.

Africanul a scos un geamăt, s-a desprins de femeia purpurie, mi-a aruncat o privire vinovată, dar încă impregnată de plăcere. „Parizianul” și-a întrerupt asalturile și s-a prăbușit pe canapea. Abia atunci și-au dat seama ce se întâmplase. Femeia, tot în poziția animalică, își ștergea buzele lucind de spermă. Negrul s-a grăbit să mă liniștească:

Șefu’, beau o cafea și-o iau de la capăt, nu-ți fă griji...

Am oprit ședința spunând că fotografiile făcute erau de ajuns. Cei doi bărbați au plecat repede.

Asistentul meu a ieșit, părând să nu fi remarcat nimic anormal.

Am rămas singuri. M-am apucat să aranjez filmele, fără a reuși să-mi calmez tremurul enervant al degetelor. Sanco s-a dus să facă un duș, apoi a petrecut mult timp strângându-și lucrurile. Din când în când, se oprea în mijlocul încăperii, se uita împrejur ca pentru a-și aminti un trecut care-i scăpa. Goală, de o splendoare carnală masivă, foarte albă, semăna cu o statuie barocă rătăcită în acel apartament parizian. La un moment dat, ochii i s-au oprit asupra mea și a dat din cap ca răspuns la întrebarea pe care n-o îndrăznisem... Apoi a pus la loc, pe șemineu, o vază pe care asistentul meu o luase de acolo. „O hipnotizată”, m-am gândit urmărindu-i pașii. Ea s-a așezat, și-a dat jos, încet, pantofii cu toc și a

scos niște escarpeni plați, puțin uzați. S-a ridicat și s-a îmbrăcat cu o fustă albă și o tunică foarte largă...

„De fapt, nu s-a petrecut nimic, m-am gândit deodată. Negrul s-a ambalat puțin prea tare, asta-i tot.

Se întâmplă. Ni s-a mai întâmplat. Cu negri, cu albi...”

Îmi imaginasem un viol pentru că femeia aceea era deosebită de celelalte. Apăruse din greșeală în clădirea din arondismentul al șaisprezecelea, în salonul ridicol de luxos, pe canapeaua roșie. Nu trebuia să se afle acolo, între cei doi bărbați goi. Ei n-ar fi trebuit să-i vadă cele trei alunițe (un triunghi dreptunghic...) de pe sânul stâng. Colțurile buzelor ei și sexul negru din gura ei nu puteau fi asociate decât în străfundul unui coșmar...

Femeia purpurie avea să părăsească încăperea, cu o geantă de voiaj pe umăr și un șal de mătase legat pe piept. Asemeni tuturor celorlalte modele, gata să se piardă, indistinctă, în mulțime. Un prieten,

conducătorul ei de elefanți, o aștepta probabil jos, la volanul unui Jaguar. Ziua era cea deosebită, o zi frumoasă de februarie, o luminozitate albăstrie, un miraj de fericire însorit, beția aeriană a nesfârșitelor anfilade de străzi...

Pe un fotoliu, își uitase o mănușă din imitație de piele, cu degete atât de fine că voiam s-o încerc pe mâna mea sau să mi-o lipesc de buze.

Am hotărât să-mi petrec noaptea în acel apartament mare și necunoscut, cum făceam adesea după o ședință foto. Aici cada era adâncă și largă, apa curgea cu impetuozitatea unei cascade. Zgomotul ei m-a împiedicat la început să aud țipetele și tropăiturile de la intrarea clădirii. Un râs triumfător și puțin isteric m-a intrigat, m-am dus la fereastră și am tras draperia.

Încă era lumină. Într-o piațetă, am văzut-o pe femeia purpurie, Sanco, atacată de o bandă de adolescenți. Ei țipau, aruncând în ea cu făină, lăsându-i urme lungi și albe care ieșeau șuierând din bombele lor cu frișcă. Un ou a zburat și a lovit-o în cap. Râsetele s-au întețit: în părul negru lucea acum o scursoare groasă și galbenă. Era Mardi Gras, mi-am amintit fugind pe scări. Afară, am văzut că unul dintre adolescenți, cel mai mare ca vârstă, apucase să-i smulgă femeii șalul. Mărimea excepțională a sânilor devenise vizibilă. Agresorii trebuie să fi ghicit că dăduseră peste o femeie deosebită, cu un trup nemaipomenit, poate o prostituată. Jocul a luat o altă turnură, căutau acum să-i desfacă tunica, să-i atingă pieptul... Ea se apăra stângaci, se învârtea pe loc, ochii ei pudrați cu făină nu vedeau mare lucru. Căpetenia a reușit să-și strecoare degetele în decolteul tunicii...

Uitasem de forța brațelor mele noduroase. Mâinile mele au acționat fără eleganță. Dar cu eficacitatea cleștilor de crab. Prindeau o ureche, o răsuceau, îi dădeau drumul când urletul suna ca o cerere de îndurare. Loveau greu, metodic, în ciuda loviturilor pe care le primeam din toate părțile, în ciuda mai multor ouă care mi-au murdărit capul și cocoașa... Forța mea brută, răbdătoare, a câștigat. Derbedeii au luat-o la fugă, potopindu-ne cu înjurături.

În lift, ștergând cu o batistă chipul femeii purpurii, m-am surprins șoptind de mai multe ori, fără să- mi dau seama:

Urcăm la noi, ai să vezi, totul o să fie bine. Urcăm la noi.

La noi... a repetat ea și a început să plângă în tăcere, zâmbindu-mi.

Intrând, ne-am oprit în fața canapelei roșii. Una dintre perne purta încă amprenta unui genunchi sau a unui cot. Sanco m-a privit, dezarmată. Mi-a spus că, dacă ar fi abordat-o acum din nou cei doi bărbați, n- ar fi știut să-i respingă... Ceea ce fotografiasem era așadar un viol în toată legea. Mă rog, un fel de viol.

Ți-ai uitat mănușa, am spus și am simțit că nu mai aveam nevoie de cuvinte.

Sanco și-a lăsat geanta jos ca și cum, într-adevăr, s-ar fi întors acasă după o călătorie lungă. M-am dus în baie și am turnat în cada deja plină cu apă esență de pin. Ea mi s-a alăturat, a ezitat o clipă. A stins lumina și a început să-și dea jos hainele murdare. În întuneric, raza de lumină de sub ușă lăsa să se vadă o mână

foarte fină care aluneca încet, de sus în jos, pe nasturii tunicii ei... După un minut, mâna aceea a găsit-o în beznă a mea, a strâns-o și a tras-o ușor spre ea.

Nu mai trebuia să încerc să înțeleg. Tot ce se întâmpla era prevăzut din eternitate. Ceea ce așteptasem întotdeauna tocmai începuse.

Gândul meu era încă să prind stranietatea clipei. „Magie...”, mi-am spus, în lipsa cuvântului potrivit. Am remarcat și pudoarea bruscă a acelei femei care de atâtea ori fusese o carne goală, privită, fotografiată, posedată. Creierul meu se agăța încă de complexitatea acestui joc de măști.

În realitate, totul a fost simplu și clar. Trupurile noastre care se atingeau în apă, se ajutau să înlăture murdăria. Cada pe care am golit-o ca s-o umplem din nou cu apă curată. Sanco, care stătea acum așezată, cu spatele la mine și ceafa pe pieptul meu. Timpul se topea încet în întuneric, în abisul unei oglinzi mari și sumbre din fața căzii. Timpul devenea mireasma de rășină a esenței de pin, lentoarea surdă a zgomotelor (dincolo de perete, vocile din lift care coborau și, undeva în orașul care părea să existe încă, o sirenă...). Timpul era greutatea tandră și vie a acelui sân mare care se odihnea în mâna mea ca un animal marin adormit. Ca un delfin foarte tânăr, lucios, pe deplin încrezător.

Sensul universului s-a concentrat în acea greutate caldă, plăcută. Războaie sublime, păci plictisitoare, pofte, angoase, înțelepciuni, nebunii omenești, paradisuri pierdute și regăsite, uzura vieților pe șmirghelul absurdului cotidian, Dumnezeul indiferent, compătimitor, absent, apropiat, inutil, dezamăgitor, totul era încă acolo, dar deja depășit de adevărul ultim. Sânul mare din mâna mea, bătăile unei inimi: centrul universului.

În înaltul ferestrei, cerul a rămas luminos mult timp după apusul soarelui. Îi urmăream împreună glisarea lentă spre violet, draperiile erau trase, vedeam acoperișurile mov care părea transparente. Nu mi-aș fi închipuit niciodată că seninul pârguit al cerului, seara, putea să spună într-atât esențialul. Tulpinile uscate de pe balconul apartamentului nostru, un geam mare în clădirea din față și, în lumina salonului, invitați cu cupe de vin în mână. Existența lor în orașul acesta, pe planeta aceasta, viața oamenilor absolut străini acestei femei și acestui bărbat întinși goi într-un pat mare, într-o seară de februarie, albastră, senină, mirosind deja a primăvară, acest bărbat și această femeie care privesc cum cerul devine violet, apoi se privesc îndelung, bărbatul atinge cu degetele umărul femeii, linia largă a sânului ei. Femeia e culcată pe o parte și sânii ei enormi, magnifice și monstruoase excrescențe de carne, se impun ca niște stranii sculpturi vii, independente de ceea ce este ea, de surâsul palid pe care i-l adresează bărbatului: „Acesta este trupul meu...” Ea are impresia că se vede de foarte departe, nu este în carnea aceea, ci în inima universului pe care l-au creat ochii lor. Luminozitatea albăstrie a acoperișurilor, tulpinile uscate încrustate în cerul unei seri de februarie, tăcerea apartamentului pe care-l vor părăsi mâine pentru totdeauna, fără să-l fi cunoscut, precauția blândă a acelei mâini de bărbat care-i atinge pielea... Acest trup feminin este încă prezent cu intensitate, violent de dezirabil. Dar deja el este numai un ton printre alte sonorități, o tușă masivă și luminoasă pe violetul cerului, în tăcerea unui mare apartament nelocuit, o coardă printre alte coarde ale acelei clipe care nu aparține niciunui timp. Dincolo de geamul clădirii din față, invitații tocmai se așază la masă...

Făcusem dragoste? Îmi amintesc de tandrețea, unică și nouă pentru mine, cu care trupul meu cocoșat era acceptat, mângâiat, adus la juisare. Totuși mi s-a

părut că n-am întrerupt deloc lenta contemplare a transparenței violete de deasupra acoperișurilor și a copacului dezgolit de pe o terasă. Îmi amintesc și mâna care mi s-a pus pe frunte, noaptea, și pe care am tras-o spre buze, mirosea a scoarță de copaci sub ploaie. Am început să acopăr cu sărutări și brațele, pieptul, pântecele, coapsele și picioarele ei. Tot acel trup impregnat de amăreala răcoroasă a unei ploi nocturne. Probabil că ea ieșise pe balcon când eu dormeam.

În zilele următoare, am făcut mai multe măriri ale fotografiilor pe care le făcusem în acea după- amiază de februarie. De parcă, scrutându-i detaliile chipului, aș fi putut să pătrund taina nopții în care o mână mirosind a ploaie mi se pusese pe frunte. Sigura taină dezvăluită: rețeaua de cicatrice minuscule,

vizibile în jurul nasului și sub ochi. „Fără îndoială, un accident de mașină, mi-am spus, un parbriz care străpunge pielea cu o explozie de cioburi. La retuș, o să le șterg ușor…”

Pregătind numărul următor din *Corpus Mundi*, am constatat că fotografiile scenariului *Frumoasa marinăriță* aveau acea reflexie decalată pe care altădată o căutasem anume și o strecurasem pe ascuns printre scenele de sex. De astă dată, fără voia mea, cadrajul captase când o bucată de acoperiș înroșit de amurg, când privirea pe care o schimbau Sanco și partenerul ei negru, o neînțelegere împărtășită: „La ce bun toate astea?”.

N-am mai revăzut-o. *Corpus Mundi* nu i-a prelungit, poate, contractul. Poate că s-a angajat la alți producători. Sau a abandonat această meserie sau a murit într-un accident sau s-a măritat. Totul părea probabil în această lume neclară. Singura certitudine, acea clipă trăită într-o seară de februarie. Părea să nu aparțină vieții mele și totodată era singura viață în care mirosul ploii pe un sân mare de femeie însemna nașterea unui univers.

Noua mea viață.

La Vita nuova

A trebuit să refac prima secvență. În scenariul meu, intitulat *Înfierbântarea*, doi hamburghezi care făceau jogging se întâlneau cu Cindy pe o cărare acoperită de zăpadă de-a lungul Alsterului. La trei după- amiaza, în ciuda locului destul de retras găsit de asistentul meu, erau prea mulți trecători și, lucru destul de rar pentru Hamburg, prea mult soare. Niște gură-cască s-au uitat ca la spectacol la frumoasa africancă îmbrăcată într-o haină din piele de căprioară, prea subțire pentru iarnă și al cărei decolteu dezvăluia globii ampli ai sânilor. Soarele adăuga la curiozitatea lor mina uluită a vizitatorilor de la zoo. Hotărâsem atunci să inversăm ordinea fotografiilor: întâi deznodământul erotic și, la căderea serii, primele cuvinte schimbate de viitorii amanți.

Actorii, doi culturiști germani, au executat foarte profesionist seria clasică de figuri impuse, au frământat pe rând sânii mari ai lui Cindy, au penetrat-o, i-au maculat fața cu un ersatz de spermă. Disprețul pe care abia și-l ascundeau avea o parte pozitivă: indulgența față de stângăciile partenerilor. Când Cindy, întorcându-se pe burtă, a zgâriat cu tocul cizmei umărul unuia dintre bărbați, el nu s-a supărat, doar și-a tamponat pielea cu un prosop... După scena orgasmului în trei, bărbații au îmbrăcat din nou echipamentul sportiv și, la răscrucea cărărilor în sfârșit pustii, sub haloul ca de ceară al felinarelor, am fotografiat începutul: doi atleți își întrerup cursa ca s-o abordeze pe o superbă femeie care se plimba încălțată în cizme albe care-i urcau până pe coapse.

I-am lăsat pe bărbați să plece și i-am cerut lui Cindy să pozeze pentru prima imagine, în care se vedea singură, la capătul unei alei. Ea a intrat în joc, a mers cu un aer deopotrivă distant și senzual, cu o mână îndepărtându-și ușor reverul hainei, iar cealaltă lipită de curba șoldului...

Ne pregăteam să ne întoarcem când pe mal a apărut un cuplu tânăr. S-au sărutat, apoi băiatul a aruncat o piatră pe suprafața înghețată. Un clinchet lung pe care l-au ascultat ca pentru a-i transcrie fugitiva și tremurătoarea partitură.

N-am mai auzit niciodată asta, mi-a spus Cindy, n-am aruncat niciodată

pietre pe gheață. Nu era gheață unde trăiam eu când eram tânără...

A zâmbit, dar am simțit că scena o întristase.

Nici eu n-am făcut asta niciodată, i-am zis. Nicio femeie n-ar fi vrut să asculte melodia asta în compania mea...

Am urcat pe un taluz acoperit de promoroacă. Cindy se legăna pe tocurile ei înalte. O țineam strângând-o de cot.

Păcat pentru noi, a murmurat ea, e o muzică frumoasă.

Și deodată a alunecat și a căzut în genunchi, a încercat să se ridice și s-a prăbușit iar, greoi. Minijupa s-a ridicat, dezvelind grosimea părții de sus a coapselor. Descumpănit, am încercat să ridic acel trup masiv și dezarticulat. Tinerii îndrăgostiți au trecut pe lângă noi și s-a auzit un scurt râset. Semănam cu un cuplu de bețivi sau de nebuni, ori mai degrabă de petrecăreți travestiți. Am apucat-o pe Cindy de sub brațe și am tras din toate puterile. Ridicată, a zâmbit și mai amar. Am luat o piatră și am aruncat-o pe gheață. O melodie ascuțită, tânguitoare.

Mi-e tare frig, a zis Cindy.

Continua să tremure când ne-am întors. Așezată în salonul unde culturiștii o posedaseră mai devreme, dârdâia chircită. Avea privirea fixă, buzele ei cărnoase păreau să șoptească niște cuvinte pe care nu îndrăznea să le spună. M-am aplecat în fața ei și am chemat-o foarte încet: „Cindy!”, ca s-o trezesc cu blândețe. Privirea nu i s-a însuflețit, pe obrazul stâng s-a irizat o lacrimă, apoi a încremenit ca înghețată.

Era aceeași Cindy căreia, cu doi ani în urmă, Kuntz îi lăudase parametrii: o capodoperă monstruoasă a plenitudinii fizice. „Și ai să vezi, glezne încă foarte fine...” De atunci, acel corp atinsese gradul care precede implozia: preaplinul de splendoare carnală, tensiunea ultimă a epidermei care ține cu mare greutate mărimea crescută a sânilor, se întinde la extrem sub luciul șoldurilor... În fotografiile mele, trebuia să retușez acel luciu care începea să se fisureze, să disimulez oboseala materiei, uzura frumuseții... Cindy, în felul ei, probabil că înțelegea toate astea, înțelegea mai ales ceea ce întâlnirea noastră, la doi ani distanță, revelase brusc: începutul sfârșitului. În șoaptele ei se făcea auzit un strigăt de ajutor. Tremura și plângea acum fără să se mai ascundă.

Am apucat o cizmă de partea din spate a tocului, am scuturat-o și am scos-o. Cindy m-a lăsat, în continuare absentă, cu trupul străbătut de mici frisoane. I-am descălțat celălalt picior și am văzut că degetele erau comprimate groaznic de cizma strâmtă și formau o dungă neagră, înghețată. Cu o bruschețe necugetată, am apăsat cele două picioare chinuite pe obrajii mei, apoi, cu un extaz pe care nu-l mai simțisem niciodată, am început să le sărut, să le încălzesc cu răsuflarea mea în care se amestecau cuvinte de acum inutile...

Apa caldă urca încet și împingea frigul spre pieptul lui Cindy, apoi spre umerii, spre gâtul ei. Îngenuncheat lângă ea în cada în formă de semilună, atingeam cu buzele granița între frig și viață pe pielea ei. La sfârșit, numai gura ei a rămas înghețată, am simțit când m-a sărutat pe tâmplă. Trupul i-a redevenit suplu, dens și m-a atras cu gravitația ei carnală, m-a prins ca în inelele unui boa între coapsele ei, m-a înecat în pulpa neagră a pieptului ei. Febril, am încercat să cuprind toată acea splendoare, să mi-o însușesc. Dar mai era și mirosul de promoroacă refugiat în părul ei. Și steaua care strălucea într-o fereastră îngustă de deasupra căzii. Și fulgii care acopereau urmele pașilor

noștri pe cărarea spre lac. Trupul negru pe care-l strângeam era toate acestea. Un trup-univers cu cerul lui nocturn, cu timpul și infinitul lui. Clipa infinită în care îmi cufundam fața în căldura densă a sânilor ei.

Cindy a murmurat după ce gâfâiala noastră

s-a potolit: Uitasem cum e...

Dimineața, ea trebuia să ia un tren foarte devreme. M-am trezit și am văzut că plecase. În mica grădină din fața casei, zăpada purta numai urmele încălțărilor ei. „Uitasem cât sunt de frumoși, m-am gândit, niște pași de femeie în zăpadă. Sau mai degrabă n-am cunoscut nicicând asta."

Au mai fost și ziua aceea de toamnă, pădurea beată de vânt, zborul frunzelor aurii și Wanda care ațâța focul în vechea saună a acelei cabane de vânătoare. Scenariul se numea tocmai *Diana și vânătorii*.

Partenerii Wandei, deghizați în vânători de operetă, purtau puști și tolbe... După ședința foto, ei au plecat și eu am început să-mi aranjez echipamentul, așteptând-o pe Wanda ca s-o duc la gară. Ea întârzia, m-am întors în casă și am găsit-o chircită, visătoare, în fața focului aprins al saunei. Era goală și cunoșteam deja alchimia care putea să transfigureze deodată nuditatea unei femei „hipnotizate". Acel trup frumos tocmai fusese folosit pentru o serie de coituri regulamentare, decupat în câteva zone vandabile: gura deformată de o felație, despărțitura coapselor descoperind vaginul și anusul străpunse de niște sexe groase de bărbat, sânii înșfăcați de mâini dure, neglijente. Acum, în fața focului, acest trup își recucerea unitatea. Era acolo, liber de orice uz, indiferent la dorința pe care o putea provoca. Frumusețea lui se deschidea la zgomotul vântului, la mirosul amar al pădurii și la acele flăcări care, din când în când, lăsau mâinile Wandei să se vadă transparent. Finele vase albăstrii ale degetelor care strânseseră, unul după altul, sexele bărbătești înfipte în gura ei.

Metamorfoza a continuat, trupul Wandei a dispărut după un nor de abur, apa a sfârâit, ne-a încălzit nările și, în întuneric, un curent de aer a forțat ușa saunei. Ne-am ridicat amândoi odată ca s-o închidem. Afară, pe terasa de lemn a casei, o masă, o tablă de șah veche, piese răsturnate, frunze înnegrite acoperind suprafața cadrilată. Într-o pauză, „vânătorii" noștri începuseră o partidă...

Frontiera a fost trasată: acea pădure de toamnă, crepusculul, un joc de șah îngropat sub frunze uscate și, înăuntru, flăcări, mirosul de scoarță arsă, o femeie goală care aruncă apă pe pietrele incandescente, aburul țâșnește ca un gheizer, începe să ardă respirația și nu se mai distinge această arsură de mușcătura tandră a unui sărut, ochii plâng înțepați de fum, uluiți că pot plânge de fericire și trebuie să te lași în genunchi ca să cuprinzi picioarele acelea, să le săruți, să cobori până la glezne, să vezi pe unghia unui deget lacul decojit, să ai acest ultim gând venit din lumea de dincolo de ușă: în fotografii, femeile rămân mereu încălțate, deci nu mai trebuie să faci un retuș pentru deget. Această amintire sună deja ca un ecou al absurdului: undeva, departe, bărbații și femeile trăiesc simulând dragostea...

Așa a fost, de atunci, *Vita nuova* a mea.

O viață dincolo de dragostea așa cum mi-o închipuisem odinioară, o viață depășind toate visele mele de muritor.

Încă mi se întâmpla să gândesc în acești termeni: visele unui muritor, dragoste... Alții nu aveam. Oamenii nu i-au creat. Dar, în adâncul meu, ghiceam că o limbă secretă se rafina deja în pârguirea clipelor pe care le trăiam.

Știam că numai femeile „hipnotizate" puteau să-mi ofere acele clipe smulse timpului. Șansa unei eternități fulgurante era suspendată de textura tăcerii dintr-o încăpere unde niște bărbați tocmai posedaseră brutal o femeie în fața obiectivului meu. De plutirea zăpezii dincolo de geam. De agonia dulce a unei

seri de iarnă. Alchimia luminilor, a lentorilor, a cuvintelor nerostite se punea în acțiune: o femeie goală, cu sânii mari încă marcați de înlănțuirile artificiale, se ghemuia lângă foc, se rătăcea în dansul flăcărilor.

Simțeam crescând în mine o sensibilitate nouă, un organ în plus, asemănător unei alte inimi, care ghicea tot mai bine ecloziunea acestui în-afara-lumii în gesturile încetinite ale unei femei.

Încă era mare în mine tentația de a explica totul prin psihologie (ridicol cuvânt!). De a spune că acele femei găseau în mine virilitatea blândă a unui infirm și că, din compasiune, voiau să-l copleșească pe acest cocoșat, să-i ofere plăceri violente și ingenioase pe care știau să le iște. Și, în parte, era adevărat: niciun Don Juan n-a cunoscut atâta varietate în festinurile cărnii. Femeile pe care le înlănțuiam

aveau trupuri împinse spre ultima limită a expresiei erotice. Kuntz avea dreptate spunând că ele ajungeau dincolo de ceea ce concepuse Dumnezeu. „Niciun zeu, Bôlos, îmi predica el, nici unul nu putea imagina o femeie care să aibă la un singur sân o circumferință de optzeci de centimetri!” Kuntz era adesea beat când îmi vorbea astfel, dar recunoșteam corectitudinea judecății lui, căci niciun zeu nu crease încă o femeie cu un sân, sânul alb și greu al Wandei, care să-mi umple amândouă mâinile, să se reverse din mâinile mele mari și noduroase de cocoșat, să devină o ființă caldă, sensibilă, o operă de artă vie.

Eram iubit de femeile acelea cu trupuri extreme pe care bărbații nu îndrăzneau nici măcar să și le închipuie reale și pe care le consumau în fotografii, în timpul orgasmelor lor solitare. Femei dorite cu violență, admirate de milioane de masculi. Fiecare dintre ei își spunea: „Numai de-aș putea...” Dar, ca să iubești asemenea femei fără a te ascunde, trebuia să fii un supraom sau... un cocoșat. Wanda îmi povestise într-o zi că „supraomul” ei, brunetul scund care venea s-o ia cu mașina lui sport, nu putea să-i ierte niciodată meseria pe care o numea „futai cu negri” și totuși futaiurile acelea îi asigurau lui traiul. Rânjea plin de ură: „Hai, curvă, fă-mi ce le faci la negri!”...

În noaptea cu vânt puternic, în cabana de vânătoare, Wanda se ridicase ca să aţâţe focul și, cu ochii pierduți în unduirea flăcărilor, șoptise:

Știi, Bôlos, niciun bărbat nu mi-a mai sărutat vreodată picioarele... Ești singurul. Și ai să rămâi, fără îndoială, singurul care a făcut-o. În tinerețe, credeam în iubire...

Eram iubit de acele femei. Și aș fi putut să simt un oarecare orgoliu. Dar acest cuvânt aparținea deja limbii vieții mele vechi, limbii ei moarte. Rămânea numai uluiala de a-i vedea pe bărbați condamnați să știe atât de puțin să iubească.

De altfel, nu erudiția mea de amant era esențială. Nu, ci desenul transparent al vaselor albăstrii pe degetele unei femei goale întinse în fața focului și acest gând împărtășit, dar neexprimat: noapte de toamnă, vânt puternic, tumult de frunze uscate și, acolo, focul acela și cocoșatul acela care-și apasă fruntea pe picioarele unei femei, încremenește, își suspendă viața, femeia aceea care simte cum trece suflarea eternității.

Esențial era să învăț, clipă de clipă, acea limbă a tăcerii.

Într-o seară de septembrie, într-un mare apartament parizian, o femeie așezată în fața ferestrei, în lumina argintie a unui amurg încă estival. Adineauri, un gest neîndemânatic al partenerului ei care o dezbrăca în fața obiectivului meu: mimând violența dorinței, a rupt puțin una dintre bretelele sutienului purtat de femeie... Acum, ea coase bucata de pânză, sânii ei mari și goi răspund suplu la mișcările mâinilor. La un moment dat, ea întrerupe acel du-te-vino al acului, lasă lucrul pe genunchi, își abandonează privirea în luminiscența cerului de deasupra reliefului inegal de acoperișuri. Mă apropii de

ea, îngenunchez în spatele scaunului ei, desfac degetele spre rotunjimile ample ale sânilor. Fără să-i văd chipul, ghicesc că a închis ochii.

Fragile eternități

Ea s-a simțit delicios de invizibilă. O femeie care merge goală pe malul oceanului, își lasă trupul să se topească în briză, în lumina serii de un albastru tot mai bogat. Nisipul răcoros sub picioarele ei, duna pustie, valurile somnolente care tivesc pașii cu dantela lor... Ea nu simțise nicicând o asemenea libertate: nu mai era nevoie să-și ascundă sânii grei, nici generoasa musculatură a feselor.

Vilegiaturiștii plecaseră, iar noi mergeam singuri, când ținându-ne de mână, când despărțindu-ne ca doi necunoscuți. Dacă mă îndepărtam, o vedeam cu ochi noi: o femeie goală, o talie foarte fină contrastând cu puterea șoldurilor și pieptul acela, două luni mari și blonde de o densitate fermă, lăptoasă... O femeie făcută pentru splendoarea acelui țărm, pentru frumusețea cerului pe care răsăreau primele stele, a nevului celest care avea să se răstoarne curând în ocean. „Singurul gen de femeie demn de locurile astea, gândeam eu amintindu-mi trupurile pe care le văzusem bronzându-se acolo în timpul zilei. Singura femeie pe care ar trebui s-o întâlnești, noaptea, pe plaja asta. O oceanidă sau o barocă și senzuală Amfitritā...”

Ea era fericită să nu fie o divinitate, ci o femeie ca oricare, cea care merge pe malul mării fără a se sinchisi de priviri.

Asistentul meu găsise locul în afara sezonului, când stațiunea balneară de pe coasta atlantică era puțin frecventată. Venind la Lacanau-Océan în iulie, am nimerit în mijlocul îmbulzelii. Am descoperit că vila închiriată era înconjurată de alte case de vacanță: televizoarele urlau, copiii se cățărau pe gard ca să-și recupereze mingea, interminabilele pregătiri pentru plecarea la plajă revărsau voci feminine nazale și bombănelile răgușite ale taților, vociferările progeniturii și isteria javrelor.

Ședința noastră de lucru a fost dată peste cap. Unele scene ar fi trebuit să se petreacă pe terasă, dar aceasta era prea expusă curiozității vecinilor. Deja se întrebau, fără îndoială, ce pun la cale cei doi negri înalți, blonda pulpoasă și cocoșatul cu Nikonul lui... Am început așadar cu „scenele de futai”, cum elegant

a sugerat asistentul meu. Ferestrele închise, obloanele trase... Jenny s-a lăsat dezbrăcată de cei doi africani (doi cubanezi potrivit scenariului, *În paradisul surferilor*) și, pe rând, i-au aplicat limba pe clitoris, apoi ea a început să le înghită sexele...

Melodia care a răsunat era stridentă și sincopată cum sunt întotdeauna notele electronice. Un ceas deșteptător s-a smuls din somn în labirintul acelei vile pe care o cunoșteam atât de puțin. Păcătoasă sonoritate... Și totuși era Beethoven! Sonata lui „lunară”, groaznic de stricată, dar încă vie. Am încremenit cu toții. Eu lăsând în jos aparatul, cei doi bărbați întrerupându-și copulația. Onirismul

melodiei a condensat onirismul activității noastre: într-o zi cu soare arzător, într-o vilă baricadată, în mijlocul vieților vesele și colcăitoare, doi negri ascunși în umbra unui salon străpung o albă îngenuncheată care păstrează în gură sexul foarte gros al unuia dintre ei și în vagin sexul mai lung și vânos al celuilalt. Tustrei sunt imobili, mă fixează cu inteligența celor care și-au dat seama. Și-au dat seama că scena reprezintă paradisul fantasmelor erotice pentru bărbații întinși pe plajă, la Lacanau-Océan, la Miami, la Cairns... Transpirăm cu toții puternic. Aerul e vâscos. Un fel de infern, de fapt, acest eden al celorlalți.

Nu, Benjamin, întâi du-te să-ți iei prosopul de plajă... Nadine, nu uita să pornești mașina!

Aceste voci din vecinătate reușesc să răzbată în izolarea noastră. Ne scuturăm, eu anunț o pauză, asistentul meu se repede în căutarea deșteptătorului ca să-l amuțească pe Beethoven.

Bărbații ies. Eu îi țin companie lui Jenny, care moțăie în zăpușeala vilei, mai avem de făcut câteva fotografii pe terasă. Oceanul este aproape, ispititor. Da, în plină zi, Jenny nu poate nicidecum să apară în mijlocul turiștilor. Sânii ei, șoldurile ei... La asfințit, facem repede fotografiile lipsă și, tăind-o prin pădure, ajungem pe o lungă plajă pustie. Ea se dezbracă, se aruncă în apă, apoi începe să meargă goală, purtată de simpla fericire de a înainta în noapte.

Luna se scurge pe nisip, înțepenește în urmele lăsate de Jenny, care merge în fața mea. Pare singura ființă vie din lume. Și eu, cu un ochi îndepărtat și tandru care încearcă să protejeze fragilitatea clipei. Cerul deja înstelat se oglindește în estranul pe care fluxul îl acoperă, val după val. Curând, urcând pe o dună, îi vom putea vedea vertijul deschizându-se la picioarele noastre... Jenny se oprește, se întoarce către mine. În scurgerea albăstrie a lunii, văd pe pielea sânilor ei mari și goi niște fire fine de alge lipite de apa sărată, efemere tatuaje pe care încep să le îndepărtez cu buzele...

Două motociclete mătură cu farurile lor versantul dunei. Două cupluri tinere: bărbații în veste de piele, femeile slabe, îmbrăcate în jeanși. Inofensivi.

E plin de apă, strigă una dintre femei, nu putem sta jos, o să ne udăm la cur.

Un motociclist întoarce ghidonul, farul ne orbește. Și, încă orbiți pe jumătate, auzim un fluierat zdravăn, râsete și, deja prin bubuiturile pornirii, o voce zeflemitoare:

Luc, i-ai văzut țâțele? Niște pepeni! Ce-aș mânca din ei...

Una dintre pasagere începe să-l lovească în spate cu pumnii pe conducător. E cel care vorbise despre „pepeni”.

Ne întoarcem în tăcere. Jenny pleacă în aceeași seară; petrec un lung moment în salonul întunecos al vilei, principalul decor al scenelor noastre. Dinspre fereastra deschisă vin zgomotele produse de o stațiune balneară în plin sezon: abrutizanta muzică de animație din piața centrală, vacarmul de rap din mașinile

care străbat străzile, cacofonia televizoarelor. Câteodată clinchetul veselei, un hohot de râs, un plânset de copil. Viața. Încetul cu încetul se lasă liniștea. Ultima sonoritate marcantă este o serie de gemete care seamănă cu răsuflările orgasmatice ale amanților, dar ar putea corespunde și eforturilor unei persoane constipate care a ales, din delicatețe, această oră târzie ca să nu-și deranjeze colocatarii. Viața...

Ies, traversez satul, urc pe o dună. Mareea este la nivelul ei cel mai înalt. Țărmul de sub apele netede, negre se întinde ca un alt cer, mai tulburător, căci poți să te arunci în el. „Estranul... Constelațiile presărate la poalele dunei...” Cine mi-o fi vorbit despre asta? Și asta: „Într-o zi voi îndrăzni, vă promit, domnule Godbarsky”... Cine pe lume mai putea să-mi spună pe acest nume, mie, care de atâția ani îmi

spun prinț de Bôlos?

Mă așez pe dună și revăd, tot mai clar, acea ființă feminină stranie, trupeșă, grasă, cu nasul cărnos care aproape îi atingea bărbia. Sandra Cohen. Într-o seară de aprilie, la Gravelles, mâna ei strângând-o pe a mea... Durerea amintirii e atât de vie încât mă grăbesc s-o transform în deriziune. Ea avea niște sâni gigantici și ar fi putut lesne să pozeze pentru revistele scoase de *Corpus Mundi*...

Tandrețea rezistă sarcasmului. N-am uitat-o pe fata aceea. Îmi interzisesem să mă gândesc la ea, căci altfel, conștient că am pierdut-o pentru totdeauna, m-aș fi omorât.

Privesc cerul reflectat care se unduiește, somnolent, la poalele dunei. Sandra Cohen... O femeie matură acum. Copii. Soț. Un ins probabil pipernicit, nervos, evreu fără îndoială. Sandra... Ochi și mai miopi după ce a citit toate fleacurile produse de gândirea logoreică a Occidentului nostru senil. Nasul și mai protuberant, spre râsul studenților și al colegilor profesori. Cărți publicate la edituri universitare, de genul *Asincronie suigenerică în teoria continuumului palingenezic al lui Jacob Zuckermann-Stein*... Moartea, moartea, moartea! Numai să fie cât de cât fericită în moartea asta conștientă numită viață. Și să nu-și amintească de cerul nocturn de la poalele dunei. Nici de jurământul ei de tinerețe: „Într-o zi voi îndrăzni, domnule Godbarsky!”.

Amintirea Sandrei Cohen mi-a deviat itinerariul: nu m-am întors la Paris, hotărât s-o iau de-a lungul coastei și să urc spre Gironde, poate mai departe. Niciun scenariu de pregătit înainte de sfârșitul lunii august, aș putea deci să umblu timp de patru săptămâni bune.

Întoarcerea tiranozaurului

Fac popasuri ca să fac baie și să îmbuc ceva, iar seara ajung la Carcans-Plage. Singurul hotel, hotelul Ocean, e plin. Îmi cumpăr o saltea din spumă sintetică din singurul magazin din localitate și-mi petrec noaptea la poalele dunei. A doua zi, spre seară, ajung la Hourtin-Plage, unde nu există hotel deloc. Noaptea vântul se întețește, mă refugiez în pădure. Iau micul dejun pe terasa unui restaurant. Chelnerii mă privesc bănuitori: am cocoașa acoperită cu ace de pin, barba de trei zile trădează un vagabond, buzele mele șoptesc cuvinte tăcute. Pierderea respectabilității îi pândește pe toți cei care merg pe jos.

Am aerul că vorbesc singur pentru că, pe drum, încerc să-mi amintesc textul pe care, în fosta mea viață, Sandra Cohen mi-l dăduse să-l citesc. Titlul mi-a revenit în minte: *Cretinismul de vară*, precum și câteva pagini care ilustrează atât de bine realitatea umană a plajelor pe care le străbat acum. La femei, modelul androgin prevalează: lipsa sânilor și a șoldurilor, slăbiciune de adolescente, mare vulgaritate a pozițiilor și mimicilor. Și bărbații? Picioare în general scurte, burți flasce...

Exact ca acest tată de familie care lansează un zmeu uriaș al cărui triunghi despică aerul cu un șuierat ascuțit. Soția lui freacă piciorul copilului lor ca să înlăture o pată de păcură. Nisipul din jurul lor e presărat cu chiștoace, câinele lor mă ia la goană.

Nimic nu s-a schimbat de când Sandra analiza fericirea acestor turiști de vară.

Surferii sunt și ei aici, unii însoțiți de prietenele lor slabe și urâte. Alții par singuri, roșcovanul acela, de pildă, al cărui combinezon atârnă pe un trup pipernicit. „Ăsta, săracul, o să se masturbeze într-o zi, fără îndoială, uitându-se la Jenny și la cei doi negri. Bun venit *În paradisul surferilor*!”

Urcând spre Gironde, mă întorc în timpul vieții mele. Personajele pe care odinioară le iubisem, le urâsem, de care mă temusem sau pe care le plânsesem se expun pe aceste plaje ca într-un film rulat înapoi încet. Chiar și Rosa și Isidore sunt aici! Nu în persoană, nu, dar un cuplu sosie, încă și mai tipic pentru acest

soi de uniune interetnică. O femeie bondoacă, cu coapse străbătute de o rețea întunecată de capilare și părul care-i încărunțește. Un chip îndărătnic, gras, niște ochi mici și disprețuitori, o robustețe îndesată pe care n-ai vrea s-o califici drept porcină. Partenerul ei negru, cu cel puțin zece ani mai tânăr ca ea, e mai degrabă subțire, dar pedepsit cu niște fese prea proeminente. Femeia se simte privită de vecinii de plajă și toată atitudinea ei, un fel de sfidare agasată, pare să spună: „N-aveți decât să credeți ce vreți, mă doare-n cot! Rasiști împuțiți!”. E excesiv, dar e drept că oamenii nu reușesc să găsească o poziționare naturală față de acest cuplu. Majoritatea adoptă o lejeritate exagerat de surâzătoare care ar trebui să arate aprobarea lor entuziastă pentru metisaj. Alții simulează indistincția. Și numai un bărbat roșu la față, cu

capul ras de legionar renegat, exprimă sincer, prin mina lui ostilă, chiar dezgustată, ceea ce toată lumea ocolește cu ipocrizie: „Bravo, negroteiule! Hai, trage-i-o adânc curvei ăsteia, o să-ți plătească biftecul și-ai să capeți actele...” Îmi aduc aminte că am gândit cam același lucru despre Rosa și Isidore. Fosta mea viață e așadar foarte aproape... Și lumea continuă să trăiască viața aceea, ca înainte!

Obosit de film, mă îndepărtez de plajă și-mi petrec noaptea pe malul lacului Hourtin. O noapte răcoroasă, șușoteala necontenită a trestiilor, o barcă veche pe care vântul o împinge spre fâșia de nisip unde dorm eu. Rosa, Isidore, apoi femeia aceea cu față porcină, metisajul estival... Mă gândesc la Cindy, la picioarele ei pe care le încălzeam cu răsuflarea mea, la trupu-i negru pe care buzele mele urmăreau granița frigului care dispărea. Fulgii de zăpadă în fereastra întredeschisă a băii... O clipă de viață eternă.

Dimineața, mi se pare chiar că-l recunosc pe Hircin! Dublul lui, bineînțeles. Un cvincvagenar însoțit de o tânără subțire cu nasul jupuit. S-au așezat la terasa unei cafenele de la marginea plajei, el vorbește cu aerul că se justifică, ea se îmbufnează scărpinându-și nasul descuamat... Soarele lovește deja necruțător și gândurile mele plutesc dincolo de un ușor miraj de insolație: „Probabil că adevăratul Hircin petrece și el o săptămână de vacanță, departe de soție, cu amanta tânără pe care n-o iubește...”

Intru în apă, îmi stropesc fața și ceafa. Mai mult decât soarele, îmi dă halucinații filmul rulat înapoi al vieții. La apropierea de Montalivet-les-Bains, personajele lui încep să-și dea jos costumele de baie. Acum sunt goale, numai cu părul pe ele, expresia e potrivită, fiindcă zonele lor păroase, sexele femeiești îndeosebi, revoltă privirea încă și mai mult decât urâțenia trupurilor lor. Mă târăsc cu mare greutate până la frontiera indicată a plajei de nudiști și, îndată ce depășesc linia, mă prăbușesc, acoperindu-mi capul cu un tricou ud.

Mă trezesc simțind o răcoare plăcută pe picioarele dureroase de atâta mers. Oceanul a urcat; unul dintre pantofii mei se mișcă, încoronat de un mare pompon de spumă. Apuc geanta și mă mut ceva mai sus.

Soarele a coborât mult și s-a stins. Puțină lume pe plaja de nudiști. Două femei, destul de trecute, se îmbracă înainte să treacă frontiera. Mă gândesc la Rosa și la prietena ei Jo. Cu siguranță că se bronzează undeva pe malul mării. Întinse pe nisip, se poate să se mângâie discret. Sau la lesbiene se face altfel? Iar noaptea, un falus pe care Rosa și-l fixează cu niște chingi pe șale ca s-o penetreze pe Jo? Cele două nudiste sunt emoționante în stângăcia lor, în seriozitatea angajamentului lor lesbian. Mă întorc ca să nu-mi împing judecata într-un sens care le-ar fi defavorabil. Și privirea îmi cade pe două cupluri.

Un cuplu „obișnuit” și un cuplu „rar”, ca să simplific. Obișnuiți sunt cei doi soți ale căror trupuri seamănă: femeia, ca și bărbatul, are spatele destul de osos, picioare cărora le-ar prinde bine mai mult relief muscular, părul scurt.

Corpuri asexuate. Ea citește *Le Monde*, el se preface a citi, dar, de fapt, cu o lăcomie deopotrivă timidă și insolentă, urmărește cuplul „rar” așezat la vreo zece metri de ei. Rară e mai ales femeia, iar raritatea ei e dată de...

Caut cuvântul pentru a specifica, ezitând între cea mai brută fizică și cea mai descărnată metafizică, și deodată înțeleg că e vorba pur și simplu de feminitate!

Femeia seamănă cu o scoică mare, e așezată într-o poziție grațioasă și ușor spiralată, cu o mână sprijinită pe nisip și cealaltă ținând o carte. Răsucirea trupului subliniază curba plină a șoldurilor, rotunjimea coapselor. Poartă un costum de baie negru. Pieptul îi e puternic și se ghicește tensiunea bretelelor de la sutien sub greutatea sânilor. Chipul înclinat spre lectură e calm, puțin trist. Nimic extraordinar, de fapt, dar pe cei patruzeci sau cincizeci de kilometri pe care i-am parcurs încă n-am

întâlnit o astfel de femeie. O femeie... cum să spun, da, o femeie foarte... femeie, oricât de redundant ar părea. Soțul ei e întins în poziția unui mort, cu brațele și picioarele desfăcute pentru a capta cât mai bine soarele. Nici măcar nu se ostenește să-și ascundă indiferența față de partenera lui. Se simte în el o foarte mare siguranță de seducător.

Bărbatul „obișnuit” o privește pe ascuns pe femeia „rară”. Figura geometrică formată de cele două cupluri e fără ieșire. Ar trebui ca bărbatul „obișnuit” să-și sugrume soția slabă, apoi să-i zdrobească țeasta soțului femeii „rare”. Violența cu care o spionează dovedește că ideea acestei duble crime îi trece din când în când prin minte. Soția lui îi spune:

Aș mânca niște biscuiți.

El nu aude, prea absorbit de imagine. Ea îi interceptează privirea și repetă mai tare, cu o enervare perceptibilă:

Aș mânca niște biscuiți, Alexis!

El tresare și îngaimă niște scuze.

Mă întorc spre ocean gândindu-mă că am văzut pe plaje un eșantion complet al omenirii, al tipurilor ei fizice și psihice... Familii, amanți, solitari, sangvini, depresivi, cretini fericiți, funcționari, șomeri, femei care preferă sexele mari și negre sexelor albe de lungime medie, femei profund nefericite, poeți, rasiști, umaniști sinceri... Erau acolo un Isidore, un Hircin și chiar două Rose, una căreia-i plăceau africanii și alta care trăia cu o femeie. Bărbatul cu picioarele desfăcute, soțul femeii „rare”, ar putea fi Richard Dupont, are capul lui de macho mediteranean, siguranța lui și probabil aceeași conștiință a extremei vanități a cuceririlor galante. În sfârșit, bărbatul „obișnuit”, acel Alexis gata să-și sugrume nevasta și care-și va sfârși cu siguranță zilele în compania ei. Câți ani să aibă? Patruzeci și cinci, patruzeci și șapte... Va să zică nu-i chiar așa departe sfârșitul zilelor. Cum să-i spun că există o altă viață? O noapte cu vânt puternic, o casă pierdută în mijlocul pădurii, o femeie goală ghemuită lângă foc, degetele ei transparente pe care se văd vasele fine și albastre. O femeia care seamănă cu cea pe care o privește el cu lăcomia unui înfometat, femeia „rară”...

Mă simt deodată capabil să mă apropii și să intru în vorbă cu el. Mă întorc. „Obișnuiții” au plecat, le văd siluetele pe drumul în pantă peste dună. Cuplul „rar” se pregătește și el să părăsească plaja, bărbatul pliază umbrela cu gesturile plictisite ale unui angajat care se ocupă de închirierea șezlongurilor.

Îmi strâng lucrurile și plec să descopăr Montalivet-le-Bains. E șase și jumătate seara, un moment de melancolie în stațiunile balneare de pe coasta atlantică. Lumea pleacă de la plajă, se plimbă, mai e mult până la cină. O plutire dulce-amăruie. Mai ales pe o vreme cețoasă care trădează gratuitatea prezenței tale acolo, în orășelul acela, pe strada aceea, în viața aceea. Cuvintele „vacanță” și „vară” își pierd claritatea. Ai sentimentul că ai putea să deschizi poarta unei

grădini, să te așezi la o masă, în existența altuia. Să prefiri, fără obstacole, zilele acelei existențe necunoscute...

Mă rad în toaleta de la intrarea pe plajă și mă prezint la hotelul Albatros: plin. Un panou indică un alt loc de cazare. O stradă îngustă, grădini cu vegetație sărăcăcioasă (prea multă sare de mare cade cu vânturile de iarnă), jucării de plastic pe peluze, prosoape de plajă pe spătarele scaunelor. Nu știu dacă încă îmi caut adăpost sau mai degrabă plăcerea de a mă strecura astfel de-a lungul acestor vieți ghicite...

Deodată, un plic pe un trotuar nisipos. O scrisoare pierdută de cineva. Fără îndoială, o carte poștală, o vedere de la Montalivet... Nu, dimpotrivă, destinatarul locuiește aici, da, pe strada asta, mă uit la adresă: Alexis Taraneau, la Doamna Soulet, strada Stufărișului numărul 7. Numele e banal, dar în mintea

mea sună o minusculă alarmă, un scurt țârâit între contactele oxidate ale amintirilor. Taraneau... Amintirea e neplăcută. Ta-ra-neau. Da, neplăcută, dar dezamorsată de blândețea anesteziantă a trecutului. Ta-ra... Întorc plicul, descifrez scrisul urât al expeditorului...

Max Taraneau.

Max. Imaginea e uimitor de precisă: un adolescent care se apropie de mine, îmi întinde mâna și imediat îmi aruncă în față un pumn de tencuială udă...

Numărul 7 e la câțiva pași. Luându-și corespondența, lui Alexis probabil că i-a căzut scrisoarea, iar o pală de vânt a dus-o mai departe. O femeie iese și mă salută. E proprietara, doamna Soulet, de vreo șaizeci de ani. Îi explic, mă pregătesc să plec, năucit de coincidență: Max, dragul meu călău! Dar femeia are timp să-mi povestească esențialul: mama ei i-a închiriat mai bine de douăzeci de ani o parte din casă domnului Taraneau, care venea cu soția și fiul lor, și acum ea, fiica răposatei doamne Soulet, îi închiriază aceleași două camere lui Alexis Taraneau, fiul lui Max...

Coincidența, înțeleg, nu are nimic extraordinar: ca să dau peste Max, era de ajuns ca în cei douăzeci de ani ai sejururilor lui la Montalivet să trec pe acolo o singură dată. Rosa mi-a propus de multe ori să facem o călătorie pe coasta atlantică, aș fi putut foarte bine să-l revăd pe Max.

Max Taraneau. Tiranozaurul adolescenței mele.

Întorcându-mă pe stradă, mă încrucișez cu cuplul „obișnuit”. Alexis, fiul lui Max așadar, și soția lui care i-a cerut un pachet de biscuiți pe plajă. Duc mai multe sacoșe din care ies frunze de praz și două baghete.

Reperez magazinul de unde tocmai ieșiseră, îmi cumpăr de mâncare și mă îndrept spre pădure. Nu mai am chef să caut un hotel. Voi avea nevoie de multă liniște ca să mă gândesc la Max Taraneau & fiul.

Lumea neiubitorilor

Dunele sunt acoperite de ierburi lungi. Noaptea, sub vânt, ele emit un murmur continuu, puțin înfricoșător. Ai zice că-i o voce de om care geme, fără speranța de a fi înțeles.

Înainte să mă culc, rectific înșiruirea celor două episoade din viața mea pe care memoria mea le-a inversat întotdeauna. Iată ordinea exactă: o mică stradă potopită de soare, o femeie pune o plantă la fereastră, un adolescent cocoșat vede un piept frumos și greu în decolteul rochiei. Piatra caldă a zidului de care se sprijină, savoarea aerului, ciorchinii mov care se revarsă peste gard condensează deodată sensul vieții lui... O vertiginoasă intuiție a totalității. Perfecțiunea clipei. O lume unde ar putea rămâne pentru eternitate... A doua zi, agresiunea, tencuiala udă pe cocoașă. Colegii lui vor fi adulmecat în el acea lume care-și atinsese plenitudinea. Ei simt pericolul, nu vor să se pună la îndoială necesitatea de a derula filmul timpului: prima experiență carnală, căsătorie, slujbă, copii, jocuri de selecție biologică și socială, îmbătrânire, moarte. Țin la proiectarea completă a filmului. E vorba de programul lor genetic sacralizat de stat și de multiplele lui religii. Și libertatea, în toate acestea? Forma nasului soției lor, vârsta și priceperea amoroasă a amantei, numărul de copii, modelul de mașină și, mai târziu, la rubrica „decese”, prezența sau absența crucii, a frunzelor de palmier[7]...

Analiza mea e datată. Da, anii patruzeci, cei ai adolescenței mele. Astăzi ar fi... De fapt, cam același lucru. Același film al vieții, plus alegerile de individualizare oferite de prospectul pe care l-am luat din magazin și care-mi folosește acum la aprinderea focului. O mie de posibilități de a-ți personaliza programul genetic. Reține reclama care va arde sub vreascuri:

„Albastrul nesfârșit pentru micul dumneavoastră colțișor! Un întreg spectacol în toaleta dumneavoastră: acest capac de WC, realizat din rășină acrilică transparentă, conține scoici veritabile, alge și delfini care par să sară în valuri. O surpriză care-i va încânta pe oaspeții dumneavoastră!”

Delfinii nu-s adevărați, sunt asigurat, ci mici efigii de plastic. Colacul e destul

de drăguț. Alexis, fiul lui Max, ar putea fi ispitit, cine știe.

Max & fiul...

De fapt, o afacere familială la scară planetară al cărui unic scop este să se perpetueze. Decorul se schimbă (colacul acesta cu delfini n-ar fi fost propus în anii patruzeci), lumea evoluează, codurile mondene se uzează. Nucleul rămâne: două trupuri întinse pe nisip și care nu se doresc. Două ființe care nu se iubesc și care rămân împreună.

Aceasta este celula de bază a holdingului planetar numit Omenire.

Ea asigură o mare stabilitate civilizației noastre. Da, omenirea rezistă datorită acestei unități de bază: un bărbat și o femeie care trăiesc în cuplu, fac copii, simt unul pentru celălalt o anumită afecțiune, au adesea aceleași preferințe culinare, sunt uniți de un schimb de idei, dar nu se iubesc. Ca recompensă, societatea îi lasă să aleagă între un colac de toaletă original, un nou model de mobil, un nou format al ziarului lor preferat, o nouă țară bântuită de foamete, o nouă gândire unică, ultima carte a unui vechi filosof nou... Ocupați să facă alegerea cea mai bună, ei uită de natura tristă a coexistenței lor: două ființe care nu se iubesc.

Cade o ploaie fină sau numai niște stropi de mare, e fluxul, valurile ajung până la dună. În camerele strâmte închiriate pentru vacanță, angajații holdingului Max & fiul dorm. Este unul singur care, la ora aceasta nocturnă, să mediteze la organizarea totuși foarte specioasă a acestei afaceri planetare? Poate tânărul surfer slab și deja puțin chel care încerca să atragă atenția câtorva înotătoare *topless*. Semăna până la confuzie cu scriitorul depresiv căruia, cândva, i-am citit un roman violent și acid, *Electronii lambda*, cred. Michaël Béquoul. Da, citeam asta în pivnița lui Pilz...

Din când în când, filiala franceză a holdingului Max & fiul, pe lângă noutățile telefoniei mobile, le oferă angajaților săi o carte care deplânge statutul lor de neiubiți. O supapă de siguranță, întrucâtva. Angajații se recunosc în acei cvadragenari solitari și onaniști, în femeile molesite, în noua și deja vechea generație de tineri occidentali buimaci. Se simt bine în lumea aceasta de depresie agreabilă a țărilor bogate, unde masturbările lor se erijează în crez și disfuncția lor erectilă capătă dimensiunea unui rău al secolului. Și apoi, dragostea, se știe și Béquoul arată asta, a fost ucisă de feminism, liberalism, mai ’68, informatică, libertinaj, anticlericalism, psihanaliză, diktatul economic, permisivitate, sfârșitul feminismului, mondializare, perioada de după mai ’68, familia monoparentală, publicitatea erotocentristă, noua ordine mondială, pornografie...

Nu reușesc să adorm și văicărelile neiubiților béquoulieni mă distrag.

De fapt, ei n-au căutat niciodată să iubească. Voiau să fută, – atâta tot. Generația *bite*[8]! Dar nu mai suntem în ’68. Există SIDA și, în plus, concurența negrilor musculoși care se revarsă pe plajele noastre. Surferul sfrijit de la Hourtin a avut un start ratat.

Nimic nu s-a schimbat fundamental. Numai oboseala vechilor națiuni ale Europei. Puțin metisaj și hop, lucrurile repornesc. Pieile pigmentate divers vor crea iluzia noului, precum o sonerie nouă a unui mobil sau capacul de WC „albastru nesfârșit”. Vor scoate iar vechile baliverne despre întoarcerea dragostei, a romantismului...

Pe la amiază, ajung la Soulac-sur-Mer, de unde iau trenul minuscul care mă

duce la capul Grave. O cădere adâncă în trecut: tatăl meu vitreg, Fernand Vachaud, fusese acuzat că livrase traverse, printre altele, pentru această cale ferată folosită de armata germană... Mica garnitură e compusă din platforme deschise. Pe cea pe care călătoresc eu, o femeie în vârstă, singură, întoarce capul, cred, ca să se apere de soare. Nu, de fapt plânge. Foarte demn, ștergându-și ochii cu o batistă de pânză. Una dintre rarele ființe vii de la începutul periplului meu. O femeie care probabil a iubit și a fost iubită. E palidă și ofilită. Și frumoasă.

Traversez estuarul Gironde pe un bac și plajele reîncep. Nicio schimbare în viața oamenilor între Royan și La Rochelle. Mai târziu, ajuns deja în Vendée, mă apropii de locul unde Sandra Cohen își nota observațiile pentru *Cretinismul de vară*.

Tatăl e înarmat cu un cârlig lung de oțel, fiul cu o țepușă, o tijă de fier ascuțită la vârf. Tatăl demolează refugiul victimei lor, fiul dă lovituri oarbe în cavitatea unde se ascunde vietatea pe care o vânează ei. Simt sub diafragmă groaza celui care va fi ucis: blocuri de stânci se prăbușesc în jurul lui, o săgeată de metal caută să-i străpungă trupul... O lovitură, strigătul victorios al copilului, râsul aprobator al tatălui. În vârful țepușei e înfipt un crab plat, destul de mic. Bucuria copilului (trebuie să aibă vreo șase ani) se transformă în furie. În locul unui trofeu, o zdreanță dezarticulată, o carapace spartă din care iese o zeamă tulbure. Copilul izbește arma de o piatră, iar resturile crustaceului se împrăștie în apă. Tatăl îl cheamă, a prins deja altă viețuitoare în capcană.

Sunt pe una dintre plajele descrise de Sandra... Copilul și tatăl se întorc la umbrela lor. Mama (țigară, o carte de Amélie Nothomb, un corp costeliv cu coapse concave) ridică ochii spre captura lor: un melc de mare care se răsucește în țepușă. Specia aceasta este de o frumusețe rară, pielea îi e tapisată cu motive sumbre, cu arabescuri sibilinice și nu are cochilie, deci nicio apărare. Melcul străpuns trăiește încă, coarnele lui, de fapt ochii, oscilează încet, orificiul respirației se deschide, dar are tija aceea de metal implântată în măruntaie...

Se explică mereu marile masacre prin cruzimea diabolică a câtorva tirani de tip stalinist sau hitlerist. Nu, Răul vine din incapacitatea noastră de a simți sfâșierea pe care o provoacă o tijă de oțel înfiptă în corpul unei ființe vii.

Totuși, nu Răul va pune capăt rasei umane. Omenirea va dispărea din cauza urâțeniei ei. Răul înseamnă poluarea sinucigașă, războaiele, pandemiile, suprapopularea. Dar la asta se poate răspunde oricând că se poluează, se duc războaie și se contaminează deoarece oamenii sunt numeroși și vor cu toții să trăiască. Răul necesar, se va susține.

Necazul este că la toate aceste rele obligatorii, omenirea adaugă un rău care nu are nimic inevitabil: urâțenia ei.

Tatăl se culcă pe burtă, aprinde o țigară. Mama închide cartea, înfige mucul în nisip, cască. Își desface coapsele și cu unghiile degetelor mari începe să apese un coș roșu trăgând puțin costumul de baie dintre picioare. Tatăl îndoaie gâtul și se uită la două tinere care merg pe malul oceanului: prin proporțiile corporale, ele seamănă cu soția lui, dar au pielea mai proaspătă și abdomenul plat. Aruncă un ochi spre soția lui pe care o vede din spate, ghicește în mare cu ce se îndeletnicește ea, cască, închide ochii. Copilul străpunge cu țepușa trupul melcului care acum nu mai seamănă cu nimic recognoscibil. O bucată de materie organică.

Pentru a se asigura fericirea acestui cuplu, s-au masacrat mii de specii animale și vegetale, s-au otrăvit mările, s-au produs arme din ce în ce mai ucigătoare și continuă să se fabrice milioane de tone de obiecte inutile, să se poarte războaie, să se zdrobească miliarde de vieți atât de scurte în roțile unui productivism demențial. Toate acestea pentru ca femeia să poată să

fumeze, să-și spargă coșurile între coapsele slabe și s-o citească pe Amélie Nothomb. Măcar dacă, la sfârșitul răului planetar, ar apărea un bărbat și o femeie care să se iubească!

O iau din nou la drum. Totul e ca înainte, de la Lacanau, pe două sute de kilometri deja. Bărbații infantilizați, cu un rictus de abrutizați pe buze, lansează zmeie care seamănă cu niște Stukas naziste, copiii torturează micile animale marine, femeile slabe și slute fumează citind cărțile recomandate de Patrick Hircin. Jet-skiurile urlă, surferii se plimbă cu pași de gladiatori obosiți, rapul își vomită sloganele de ură. O caricatură? În cazul acesta, viața însăși e o caricatură, fiindcă eu văd spectacolul ăsta de

săptămâni întregi.

Ocolesc un promontoriu și deodată încremenesc în fața somptuozității și simplității priveliștii. Oceanul s-a retras departe, întinderea de nisip luminos este nesfârșită, măreția cerului îți dilată plămânii până la vertij. Înaintez ca într-o lentă levitație prin albastrul și auriul aerian. După vreo sută de pași, îi văd...

Femei și bărbați care, cu încrâncenare, răzuiesc frumusețea de moar a nisipului. Scotocesc sub acea suprafață spintecată, scot fine cochilii în formă de migdală, le aruncă în sticle de plastic. Vânătoarea îi înfierbântă. Uită de ei: femeile își expun boțitura dintre picioare, bărbații în patru labe ezită între o poziție animalică și una sodomită. Când pleacă, estranul e răvășit, măcelărit...

Mă instalez pe creasta dunelor. Splendoarea cosmică a oceanului, urâțenia oamenilor. Mi-ar fi plăcut să nuanțez, să relativizez, să atenuez contrastul printr-o piruetă umanistă. Dar falia e acolo, ireparabilă. Ființele după chipul și asemănarea lui Dumnezeu... Seara, tolăniți în fața televizorului, urmăresc un meci de fotbal, beau un muscat prost, foarte acid, cumpărat la promoție, mănâncă migdale de mare spărgând cochiliile cu cuțite de bucătărie, râgâie. Mai târziu, mulți dintre ei se acuplează, își amestecă răsuflările încărcate de acreala muscatului și sucul de scoici...

Noaptea, misiunea mea îmi apare cu claritatea unei renașteri. Pot, trebuie să salvez aceste ființe. Sunt capabil să le trezesc la o altă viață. Voi ști să le smulg din absurdul mortifiant al afacerii planetare Max
& fiul.

Mă scol foarte devreme, o iau la drum prin pădure. Exaltarea mesianismului meu nocturn cedează locul unei judecăți mai raționale, mai egoiste totodată. Dețin de acum știința clipelor eterne, aș putea trăi ani buni în nopțile pe care le prilejuiesc femeile „hipnotizate”. Încă de astăzi aș putea intra în paradis. De altfel, clipele pe care le-am trăit cu ele îmi ajung ca să fiu divin de fericit. „Supradivin”, cum spunea Kuntz. De ce să mă lipsesc de fericirea aceasta? Ca să salvez câteva ființe urâte acuplate într-un coit fără iubire?

Zgomotul vine dinspre șoseaua care, la câteva sute de metri, traversează pădurea în aceeași direcție ca și drumul meu de coastă. Vacarmul metalului, izbitura, totul amortizat de distanță și de desimea pinilor. Mă întorc fără să mă gândesc și ajung acolo chiar după jandarmi.

O mașină cu parbrizul spart, o motocicletă culcată pe o parte, la poalele primilor copaci. Abundența sângelui și vivacitatea roșului sunt aproape teatrale. Cei trei jandarmi întind o pânză peste un cadavru care nu mai are chip. Picioare fine, bronzate, o fustă scurtă. Motociclistul e întins ciudat în linia dreaptă a mașinăriei lui. Ocupanții mașinii, un cuplu tânăr, sunt șocați, dar teferi. Fata plânge ștergându-și nasul cu dosul palmei. Băiatul repetă mecanic:

La dracu’, la dracu’...

Nu sunt bronzați deloc, foarte probabil mergeau spre locuința închiriată pentru vacanță, e sâmbătă. Mai privesc o dată trupul tânăr acoperit cu o prelată. Douăzeci de ani? Treizeci? Ideea că aș fi putut avea un copil, o fiică de vârsta aceea îmi comprimă respirația. Fiica mea... O viață foarte scurtă, într-o lume fără dragoste, și moartea aceasta. Brațul prietenului ei se mișcă de parcă ar încerca să se agațe de ceva invizibil.

Eu sunt vinovat de moartea lor!

O spun destul de tare pentru ca unul dintre jandarmi să-mi remarce prezența.

Vă aflați aici la momentul accidentului? întreabă el.

Nu, dar dacă le-aș fi putut vorbi înainte, ar fi trăit altfel... Circulați, domnule...

Jandarmul are impresia că are de-a face cu un bețiv sau un țicnit.

Nu insist, îmi amintesc de șederea la clinica psihiatrică de la Gravelles. Și totuși ceea ce spusesem este adevărat. Ar fi trebuit să le vorbesc despre iubirea care-l face nemuritor pe cel pe care-l iubim. Dar ei erau grăbiți, unii să meargă să se întindă pe plajă, ceilalți să se întoarcă acasă și se reînceapă munca de luni. Pe acoperișul mașinii e fixată o placă într-o husă albastră.

Plecând de pe șosea, mă apropii de un trunchi ca să escaladez taluzul. Mâna mea se pătează de roșu, sângele fetei ucise a țâșnit până la copaci.

Îmi spun că odinioară astfel se pecetluiau jurămintele.

7 Semne onorifice pentru cei decorați cu Legiunea de Onoare sau cu Ordre des Palmes Académiques (n. tr.).

8 Joc de cuvinte bazat pe omofonia cuvântului englez *beat* și a francezului *bite*, denumirea vulgară a organului sexual masculin (n. tr.).

PARTEA A ȘAPTEA

PLECAREA

Revelații

Pentru a pătrunde misterul ființei umane, nu pe Kant, Freud sau Bernanos trebuie să-i citești, ci cele douăzeci și două de pagini pe care tocmai mi le-a transmis angajatul de la *Triumf*, o agenție de detectivi particulari („Filări, supravegheri, relații extraconjugale”, anunța pagina lor din cartea de telefoane). Pentru o sumă foarte rezonabilă și cu o rapiditate surprinzătoare, viața lui Alexis Taraneau și a soției sale Christelle era decorticată, cronometrată, deslușită în ungherele intime cele mai întortocheate. Lucrul fusese făcut, trebuie să recunosc, cu o anumită eleganță. Mă așteptam la un ton oarecum sordid, băgăreț. Nu, stilul raportului era neutru, precis și parcă dezabuzat.

Datorită investigațiilor *Triumfului*, știu dinainte ce voi vedea așezându-mă după geamul cafenelei *Belfort*. La ora nouă patruzeci și cinci, aproximativ, Alexis Taraneau va ieși din acea clădire din arondismentul al zecelea. O va lua spre metrou ca să meargă la facultatea unde predă istoria literaturilor din Europa de Est. Un sfert de oră mai târziu, va apărea Christelle și, cu pași încordați, va pleca spre Piața Republicii.

Iar în dimineața asta totul se petrece cum indica *timing*-ul raportului. La zece fără un sfert, Alexis, cu un aer distrat și melancolic, merge tărăgănat spre metrou, se oprește, deschide servieta, verifică dosarele, cursurile lui, fără îndoială, pornește iar. Christelle coboară, îmbrăcată într-un taior deschis la culoare, cu o eșarfă de mătase legată la gât. Merge repede, se uită de două sau trei ori în oglinda vitrinelor, își îndreaptă bretonul pe frunte. O urmăresc fără greutate, știu destinația.

Hotelul este lipsit de orice farmec, unul de două stele dintr-un lanț hotelier. La ora aceea, tocmai s-a terminat de servit micul dejun și începe curățenia în camere: din stradă, disting un miros de cafea proastă și aud zgomotul unui aspirator. Știu că Christelle va urca în camera treizeci și patru și că bărbatul care-i va deschide va fi încă gol și somnoros. E ceh și are o înfățișare de urs slav, primitiv și autentic. Subiectul lui preferat este „revoluția noastră confiscată de birocrații de la Praga”. Pe pometele stâng se vede o cicatrice în semicerc. Urma luptelor de stradă. E cu doisprezece ani mai tânăr decât Christelle.

Rămân într-o braserie, în fața hotelului. E lesne de imaginat ce se petrece în camera treizeci și patru. Revoluționarul ceh o fute pe Christelle. Grosolănia exprimării este, vai, foarte potrivită. Pentru că asta fac cei doi amanți. El se execută muncind-o pe femeia aceea mai degrabă fanată și osoasă, „pielea învechită”, cum probabil că-i spune în gând. Ea pune în scenă o aventură la care a visat întotdeauna. Cicatricea de pe pometele stâng probabil c-o excită grozav. Și gustul spermei pe care-l simte până la amiază, când vor lua prânzul și ușoara acreală din gură va fi înlocuită de taninul vinului. El are nevoie de ea pentru formalitățile șederii la Paris, ea pentru a-și putea spune că la patruzeci și șase de ani încă e

atrăgătoare, că viața continuă, imprevizibilă și pasională. Și că bătrânețea e încă departe.

În raportul *Triumfului*, cehul e descris ca un modest vânzător de mașini furate. Planul lui e să se stabilească în Franța sau în Germania, să deschidă un garaj (conversațiile sale cu un compatriot, ascultate). La momentul revoluției pragheze, era la München. Cicatricea de pe obraz e un semn lăsat de o sticlă spartă, într-o încăierare cu siguranță veche de zece ani. Christelle trebuie să aibă ceva îndoieli, dar iluzia e atât de plăcută! Înțeleg asta văzându-i cum ies din hotel. Se țin de mână, își zâmbesc, cerul toamnei e de un albastru superb. Se duc să mănânce într-un „bistrou drăguț", să vorbească despre revoluție și despre *Stara Praga*. Christelle va pufni în râs corectându-i greșelile de accent, iar el, după al treilea pahar, își va spune că, desigur, e cam bătrână (gâtul ridat de sub eșarfă), dar încă bună de futut...

Într-o zi, peste câteva săptămâni, peste câteva luni, totul se va strica și se va termina cu murdăria cuvintelor și meschinărie. Dar, deocamdată, se simt bine amândoi. Cafeaua e delicioasă, italienească, și mai este pătrățelul de ciocolată. Christelle îl mușcă dezvelindu-și dinții, „dinți frumoși, gândește cehul (și prospectează cu vârful limbii cariile din dinții lui), au dentiști buni împuțiții ăștia de burghezi, da, o gură frumoasă, acuși o să-mi bag pula-n ea..."

... e o greșeală să fie prezentat Beneš drept întruchiparea virtuților democratice, încheie Christelle și zâmbește, conștientă că trebuie să spună altceva și că e beată. Îndrăgostită și beată.

Nota, vă rog! strigă ea adresându-i chelnerului o privire blândă și dezarmată de femeie îmbătrânită care se crede iubită.

În aceeași clipă, în fața unui amfiteatru pe jumătate plin, soțul ei, Alexis Taraneau, pronunță aproximativ aceste cuvinte:

Cazul literar al lui Milan Kundera pune o problemă crucială, cea a biculturalismului. Un scriitor străin care stăpânește la perfecție paradigma culturală franceză, dar mânuiește doar imperfect limba țării noastre poate crea o operă valabilă în franceză? Ar trebui să facem o distincție radicală între scrierile cehe ale lui Kundera, a căror autenticitate este incontestabilă, și scrierile lui franceze, asupra cărora va plana întotdeauna bănuiala unei rescrieri realizate de un redactor obscur? De altfel, exemplul lui Kundera nu este unic. Autorii chinezi așa-ziși de limbă franceză...

Am asistat la cursul său de alaltăieri, așezat lângă o studentă care nota totul cu o sârguință obtuză. La sfârșitul conferinței, ea a venit să-i vorbească lui Alexis și se simțea că fata aceea slabă și puțin cocârjată îl sâcâia tare cu întrebările ei. El aproba din cap, resemnat, dar ochii lui urmăreau silueta unei alte studente, care se lăsa împinsă spre ieșire de valul mulțimii. Aceasta avea un fund foarte rotund a cărui densitate musculoasă se ghicea prin țesătura fină a pantalonilor și un piept pe care se mula o bustieră elastică. În gură îi atârna

o țigară pe care avea s-o aprindă afară, buzele ei graseiau, țigara se mișca. Avea genul acela de vulgaritate care te lasă să-ți imaginezi o acuplare puțin murdară și animalică, o felație plescăitoare și băloasă *à la* Michaël Béquoul, o sodomizare într-un fotoliu... Ceea ce probabil că presupunea Alexis, în timp ce-i răspundea studentei cocârjate care voia să scrie o teză despre biculturalismul lui Kundera.

Alexis o va face până la șaptezeci de ani sau poate mai mult... O face, în orice caz, astăzi, în vreme ce soția lui se întoarce la hotelul Ibis, se dezbracă și se apucă să sugă sexul amantului ei scoțând scurte mieunături guturale.

Ce se mai găsește în raportul agenției *Triumf*? Acolo, la pagina șaptesprezece: cu aproape o lună în urmă, tatăl lui Alexis a murit.

Max Taraneau a murit de curând!

Max, care, încremenit într-o zi imemorială din adolescența noastră, continuă să-mi arunce în față tencuială udă. De atâția ani, el repetă necontenit gestul acesta. Max tiranozaurul. În ajun, o femeie cu sâni mari și albi punea o plantă la fereastră, o altă lume mi s-a revelat brusc și, imediat, o chemare la ordine, împroșcătura aceea de tencuială. Căile noastre s-au despărțit: Max a făcut studii de litere, a predat pe undeva pe lângă Niort (în Deux-Sèvres, raportul *Triumfului* răspunde la orice întrebare!) și a ieșit la pensie. Fiul său, Alexis, a repetat, în mare, parcursul tatălui. Acum Max e mort, adică trupul său se dezagregă trecând de la un stadiu de descompunere la următorul. Alexis vorbește cu o studentă slabă care vrea să scrie despre Kundera. Soția lui Alexis, Christelle, stă capră pe un pat de hotel, cu capul afundat într-o pernă de unde se aud horcăituri înăbușite, crupa ei slabă e străpunsă de un bărbat viguros, dar prost proporționat care-și înfige sexul în acel trup, iar trăsăturile lui exprimă un amestec de dispreț și batjocură.

Nu, nu trebuie să-i citești nici pe Kant, nici pe Schopenhauer. Intimitatea unui singur cuplu descrisă de un detectiv ne învață mai multe despre viață, moarte, absurd, esență și existență, imperativul categoric, himerele transcendenței...

Dacă totul merge bine, vara aceasta soții Taraneau vor merge din nou pe plaja de la Montalivet-les- Bains. Două trupuri care nu se mai doresc. Două ființe care nu se iubesc. Și viața aceasta va mai continua treizeci de ani. La capătul cărora trupurile lor vor fi puse în sicrie și vor începe să se descompună. Dacă totul merge bine, altfel asta se va întâmpla cu zece sau douăzeci de ani mai devreme.

Am ales să-l salvez pe Alexis fiindcă rareori am văzut o asemenea foame în privirea unui bărbat: așa o spiona pe femeia în costum de baie negru pe plaja de la Montalivet, o femeie cu șolduri frumoase și rotunde, cu pieptul opulent. Era gata s-o sugrume pe Christelle, să-l omoare pe soțul acelei femei ca s-o posede. Energia disperării care va trebui captată pentru a o îndrepta departe de vodevilul în care s-a rătăcit Alexis. Nu-i un cretin, pesemne că râde el însuși de scenariul grand-guignolesc al soției strangulate și al rivalului ucis. Ar vrea pur și simplu, ca într-un vis, să îngenuncheze în fața acelei femei, să o cuprindă încet, să o încorporeze în el, să lase sânii mari să i se odihnească în palme, să închidă ochii, să rămână astfel pentru eternitate, cu fața la ocean, sub lumina de august.

Eu știu cum poate un muritor să ajungă la plenitudinea unei asemenea clipe.

Cunosc metoda.

Alexis nu o cunoaște, se întoarce acasă, mănâncă, începe să citească proiectul de teză pe care i l-a încredințat o fată studioasă și urâtă... Soția lui se întoarce pe la șapte seara și-l sărută cu o tandrețe melancolică emoționantă pentru el. Christelle e deosebit de afectuoasă în săptămânile în care Alexis ține doliu după tatăl său. El o găsește mai înțelegătoare ca înainte, mai feminină și

chiar întinerită. Noaptea, ea caută cu adevărat să-i ofere plăcere. „Nu mi-a supt-o niciodată așa de bine”, se gândește el și se urăște pentru acest cuvânt mizerabil. Își spune că, la urma urmei, confortul carnal oferit de soția ofilită, dar tandră este mai liniștitor decât o fantasmă sterilă în jurul unei femei cu sânii mari care se scălda la Montalivet.

Când, deja foarte curând, Christelle îl va părăsi, el își va aminti de aceste săptămâni de tandrețe conjugală. Cea mai falsă, fără îndoială, pe care a trăit-o vreodată. Mult mai falsă decât tandrețea oferită de prostituate.

Am hotărât să-l salvez pe Alexis fiindcă aș fi putut trăi viața lui. Căsătoria mea cu Rosa, meseria mea de profesor, cenușiul infinit al acestei călătorii liniștite spre moarte. Aș fi putut fi un Alexis cocoșat.

Femeia cu sâni mari de pe o străduță însorită și tencuiala udă aruncată de Max rupseseră pânza artificială a realului. Alexis, în ciuda absurdului desăvârșit al existenței sale, cunoaște această falie, această deschizătură prin care se întrevede prezența unei alte lumi, o seară cu vânt puternic, o tablă de șah îngropată sub un braț de frunze uscate, o femeie goală ghemuită în fața flăcărilor. Aveam să-i vorbesc despre ea. Și despre cealaltă, al cărei corp e colorat de un asfințit de februarie care se întinde peste acoperișuri. Sanco... Și încă despre una, cea a cărui păr păstrează mirosul promoroacei. Aveam să-i spun că aceste clipe nu au nimic fantomatic, că eu trăiam deja în plenitudinea luminii lor. Și că trebuie să îndrăznești.

Ultima informație furnizată de agenția *Triumf*: Alexis sosește astăzi în gara Montparnasse, cu trenul dinspre Niort, la douăsprezece și jumătate.

Îi reperez ușor silueta în mulțime. Poartă o geantă de voiaj mare care imprimă mersului său o legănare oarecum comică. Va trebui să-l abordez la momentul potrivit. Nu acum, în orice caz, nu se aude nimic din cauza anunțurilor. Îl urmez pe scara rulantă, apoi pe culoarele de la metrou. Poate pe peronul liniei lui, Porte d'Orléans – Porte de Clignancourt? Pare îngrijorat, de parcă se simte urmărit. Lasă jos geanta, aruncă o privire în dreapta, în stânga, se apleacă, desface fermoarul alb, scoate un pachet învelit în plastic. Și, cu o bruschețe febrilă, îl aruncă la coș. Pachetul e prea gros, rămâne pe jumătate înțepenit. Vine metroul, Alexis urcă repede, îmbrâncindu-i pe oamenii care coboară.

Fără să mă gândesc, mă reped spre coș, recuperez pachetul și sar în vagonul din fața celui în care tocmai urcase Alexis. Știu că va coborî la stația Gara de Est. Îl voi regăsi acolo, îl voi aborda cât mai simplu cu putință, îi voi vorbi despre tatăl său și apoi...

Sentimentul că în câteva minute aș putea să transfigurez o ființă umană, să o salvez, să împărtășesc cu ea cunoașterea clipelor eterne, acest sentiment de magie e exaltant.

Mă așez pe un scaun, desfac ambalajul pachetului. În interior sunt reviste. Mă întorc ușor pentru a evita privirile pasagerilor, de altfel nu foarte mulți la ora asta. Reviste erotice. Sunt adunate în dezordine. Unele, văd de la prima privire, sunt vechi de cel puțin douăzeci de ani. Azi femeile nu mai sunt fotografiate în modul acesta, iar modelele erau altfel pe atunci: chipuri parcă mai naive și trupuri tot parcă mai naive, mai naturale în imitarea plăcerii. Mult mai puțini sâni umflați cu silicon, cărnuri mai puțin modificate... Revista asta e mai recentă, progresul tehnic se face simțit în micile detalii ale finisării. Ia te uită, asta e publicată de *Corpus Mundi*, îmi amintesc scenariul lui Kuntz și chiar locul, în ciuda asemănării tuturor camerelor de hotel și a vilelor în care lucram. Da, e Kuntz pur: doi „marinari brazilieni" care invită o blondă pulpoasă la bordul navei lor. Prim-planul unui pachebot, o cabină luxoasă (de fapt, tot o cameră de hotel) și trioul care „se pregătește să coboare ancorele"...

Mi-l închipui pe Kuntz beat și nesfârșit de trist, fumându-și pipa și bătând aceste trăsnăi pe tastatura unsuroasă a calculatorului său: în germană, în engleză, în franceză... Cine citea asta? Max, fără îndoială. Poate și Alexis? Suntem la Châtelet. Câteva stații și vom face cunoștință.

Pun revistele înapoi în pachet și deodată, în mormanul de pagini învechite, disting un chip. O femeie goală așezată pe marginea unei căzi și căreia fotograful i-a impus una dintre acele poziții artificiale, greu de menținut mult timp în fața obiectivului: aplecată mult înainte, femeia își expune sânii enormi, de parcă ar vrea să-i ofere celui care o privește. Cred c-am recunoscut-o, dar chipul e prea îmbătrânit, vergeturile de pe sâni sunt prea vizibile pentru ca asemănarea să fie credibilă. „Nu se poate să fie ea...”, gândirea mea încă se împotrivește lucrului pe care îl văd. Revista e editată de *Hot Views*, concurenții noștri, nu-i

cunosc pe toți fotografii lor. În interiorul revistei, femeia apare din nou, nu în paginile centrale, ci la urmă, ca în cele două fotografii inserate între sfârșitul scenariului principal și reclama la accesorii erotice. În prima, cea din susul paginii, ea e în genunchi, cu gura deformată de sexul mare al unui negru care se uită la ea batjocoritor, iar tovarășul lui o abordează pe femeie din spate, apucându-i sânii. Se vede că acest piept mare a fost operat și de atunci s-a lăsat, prea maltratat de frământarea brutală. Fotografia de jos e foarte urâtă: femeia e aproape strivită de cei doi bărbați. Printre picioare și brațe, se întrevede chipul femeii, expresia de neînțelegere mai degrabă decât de dezgust și ochii care mă fixează pe mine. Da, ea mă privește numai pe mine.

Femeia purpurie. Sanco... Femeia care m-a făcut să trăiesc cea dintâi clipă de eternitate. Ea, acel trup îmbătrânit, acea privire istovită... Acea durere care nu mai are nici măcar puterea să-mi spună: „Nu mă părăsi!”.

Femeia care zâmbea

N-am făcut cunoștință cu Alexis în ziua aceea. Coborând la Hale, am urcat pe jos strada Saint-Denis până la bulevarde. Intram în toate *sex-shop*-urile și cumpăram revistele pornografice publicate în ultimii trei sau patru ani. Acasă, le-am cercetat pândind aparițiile femeii purpurii. Decupam fotografiile, le datam, recompunând linia punctată a vieții ei de după întâlnirea noastră, de după acea lungă și senină seară de iarnă. Scenele de acuplare, înșirate în ordine cronologică, retrasau accelerat îmbătrânirea ei, prăbușirea fizică pe care o observasem deja la femeile cu o carnație excepțională. Imaginea era și mai izbitoare, accentuată de cadența benzii desenate pe care o făcusem din fotografiile decupate.

O decădere trupească distrugătoare: șirul dreptunghiurilor multicolore aliniate pe mochetă semăna cu un fitil de detonare pe care focul îl parcurge repede.

Una dintre fotografiile cele mai recente era publicată de o revistă de proastă calitate, textura hârtiei dădea trupurilor un contur neclar, culorile aminteau de cele artificiale și de portocaliul accentuat ale pliantelor publicitare. Sanco făcea reclamă tocmai unui club eșanjist. Îngenuncheată, se lăsa penetrată de trei bărbați. Nu mai erau atleții bronzați pe care-i angaja *Corpus Mundi*, ci niște masculi obișnuiți, mai degrabă îndesați, cu burtă mare și torace fără relief. Unul dintre ei avea pielea de o paloare gălbuie și urma unui furuncul în pliul unei fese. O apuca pe femeie stângaci, cu rigiditatea brutală a lașilor și a complexaților. Se simțea că le luase mult să reușească să compună grupul în jurul ei. Sexul dintre buzele ei era de o grosime umflată, adipoasă. Sanco dădea impresia că se sufocă într-un țipăt. Bărbații îi înșfăcau sânii, trăgându-i ca pe niște obiecte din latex, niște biberoane mari și flasce, brăzdate de crestături.

Foarte fizic, am simțit în momentul acela arsura rapidă a timpului care-mi mai rămânea ca s-o regăsesc pe femeia purpurie.

Nu-mi mai amintesc decât această lungă cursă de-a lungul unui fitil aprins, în speranța că voi ajunge înaintea flăcării. I-am cerut directorului de la *Corpus*

Mundi tot ce știa despre Sanco. Mi-a comunicat adresele, numerele de telefon, titlurile publicațiilor în care ea ar fi putut, logic, să apară. Ascultându-l, am înțeles că el păstra în memorie un trup foarte frumos înzestrat cu niște sâni grei, o crupă lată și minunat rotunjită. Această femeie nu mai exista. Urmăream umbra ei. Nici măcar o umbră, de altfel, ci numai privirea detașată care reflecta lumina unui asfințit de iarnă peste acoperișuri. Ochii lui Sanco.

Mi-am desfășurat căutarea prin toate mijloacele. Le-am întrebat pe modelele mele: bărbații mi-au indicat cutare sau cutare fotograf cu care își aminteau că o văzuseră pe Sanco lucrând, femeile au pomenit

numele chirurgilor care-i operaseră corpul tot mai șubrezit. M-am întâlnit cu acei fotografi și am constatat degringolada pe care o suferise carnea ei depreciată, împinsă în josul ierarhiei erotice, în noroi. Cei doi chirurgi pe care am reușit să-i mituiesc mi-au vorbit despre intervențiile periculoase, despre sânii atât de îngreuiați de proteze încât pacienta lor nu mai putea nici să doarmă, nici să meargă fără să simtă o durere ascuțită, constantă. O ascundea în timpul ședințelor foto, zâmbea, își expunea acel uriaș piept umflat până la extrem și care avea să se prăbușească peste câteva săptămâni. Da, durerea o făcea să zâmbească în timp ce bărbații o penetrau, îi striveau sânii, își implântau sexele în gura ei zâmbitoare. Iar după ședință o injecție, o plăcută ceață de morfină, o clipă de plutire în exteriorul acelei carcase care o durea atâta...

Nu înțelegeam cum de nu trecuse niciodată (medicii mi-au confirmat) la droguri mai abrutizante, nici la drogul care ar fi rezolvat totul: moartea.

Nu, ea se încăpățâna să țină în viață acel trup măcelărit. La un moment dat, am crezut că discern aici dorința de a merge până la capăt, curiozitatea de a vedea ce era dincolo de masa de carne care se dezagrega, dar a cărei priveliște excita încă. Ce era dincolo de femeia care zâmbea de durere în timp ce niște bărbați o posedau pentru plăcerea altor bărbați.

Atitudinea aceasta m-a speriat. Nu că n-aș fi fost niciodată martorul unei autodistrugeri, viața femeilor cu trupuri extreme mi se păruse întotdeauna apropiată de sinucidere. Dar ceea ce făcea Sanco părea să mi se adreseze mie personal, precum fidelitatea față de un jurământ făcut.

La un moment dat, tot ce aflam despre viața ei a alcătuit o lume noroioasă, lipicioasă, infestată de trupuri masculine îmbătrânite și de trupuri de animale, de mutre omenești deformate de imitarea dorinței și de boturi de animale mai puțin animalice decât ale oamenilor, o lume de mucozități și excremente, o lume în care ceilalți se amuzau murdărindu-i trupul, acel trup care iradia suferință, și chipul care zâmbea sub tortură.

Mă revăd așezat în mijlocul teancurilor de fotografii decupate, al revistelor rupte, al scrisorilor. Strâng în mână receptorul telefonului, tocmai vorbisem cu directorul unei companii specializate în imagini de zoofilie. Și acum am dinaintea ochilor fotografia în care Sanco săruta sexul în erecție al unui dog uriaș, lucios și rasat. Iar pe verso e penetrată de câinele ținut în lesă de un bărbat îmbrăcat într-o manta de piele și cu un chipiu militar pe cap... Directorul mi-a închis în nas fiindcă urlasem prea multe înjurături amestecate cu câteva apeluri ridicole la conștiința lui. A reușit totuși să-mi spună că abonații săi sunt oameni respectabili. Știam asta și singur: la începutul carierei, descoperisem că adesea această pornografie animalieră sau scatologică era consumată de lumea bună, uneori de înalta societate. Dar, când Kuntz mă călăuzea prin aceste infernuri mâloase, nicio femeie nu era în mod deosebit legată, în imaginația mea, de acele jocuri. Acum e vorba de Sanco, de chipul său pe care se scurg sperma și

urina. Tocmai i-am strigat asta directorului, vorbindu-i prostește despre crima împotriva frumuseții.

Știu de acum că printre oamenii instalați calm pe terasele cafenelelor sunt întotdeauna consumatori ai acestor imagini. Par cât se poate de normali, sunt profesori, informaticieni, coafori, avocați, directori de firmă, de multe ori sunt căsătoriți, au copii, dar le place să vadă din când în când o femeie, încă frumoasă, îngenuncheată în fața unui dulău ridicat pe labele din spate, o femeie care înghite sexul câinelui. Sau o femeie care-i primește pe față jetul de urină. Sau o femeie, pe nume Sanco, care într-un film sado-maso (o casetă vândută de filiere clandestine, bineînțeles) e legată pe un scaun, în fața torționarilor ei mascați. Încep expunând camerei sânii ei enormi, îi răsucesc, îi apasă, încep să-i înțepe cu niște cuie de oțel, apoi îi străpung, îi incizează. În sfârșit, într-o mișcare concertată, își înfig sexele în

acele găuri sfârtecate, se masturbează cu carnea sângerândă, își amestecă sperma cu sângele femeii. În ultima secvență a filmului, ea e singură, deja inconștientă, cu sânii despicați, se văd degetele mâinii ei stângi tremurând puternic. Asta se întâmplă în timp ce oamenii de la terasă mănâncă, își beau cafeaua, da, asta se întâmplă acum, ah, minunată aromă de cafea, asta-i, sâni eviscerați, un cuvânt nepotrivit, nu-i așa, nu se eviscerează sânii, dar dumneavoastră nu vă pasă de asta, cafeaua e bună și partenera dumneavoastră nu riscă să aibă sânii despicați, n-are deloc, o femeie slabă cu sânii mici... Dar nu plecați, nu-s agresiv... Și dumneavoastră, un piept de rață, fără îndoială, excelent! Nu vă e foame? Pardon, n-ar fi trebuit... Ba nu, nu-i vorba de Bine și de Rău, e vorba de sincronia perfectă între pieptul dumneavoastră de rață și masturbarea asta cu ajutorul unui sân despicat. Nu, nu-s nebun. Da, duceți-vă, chemați chelnerul, somelierul, poliția, pe arhiepiscopul Parisului și pe Dumnezeu tatăl, dacă tot v-ați apucat!

Uneori sunt azvârlit afară fără menajamente, alteori un original îmi suportă mai mult timp trăncăneala înlăcrimată. Căci hohotesc prostește, nu reușesc să-mi păstrez calmul vorbind despre Sanco. Hălăduiesc pe străzi, mă iau de trecători, le explic oribila sincronie a tot ce se întâmplă pe pământ: vacanțele plicticoase pe plaja de la Montalivet unde se bronzează ființe care nu se iubesc, pieptul de rață care-și scoate sucul sub cuțit, o femeie căreia i se disecă sânii în fața camerei, un alai nupțial care trece în clipa asta pe lângă terasa cafenelei, în câțiva ani tânărul mire va fi tentat să se uite la un film care-i înfățișează pe bărbați ejaculând în sânii mari și găuriți ai femeii, iar tânăra mireasă, o femeie-adolescentă destul de ștearsă, nu va îmbătrâni niciodată... Trecătorii încep să mă asculte, apoi fug de mine. Intru într-o cafenea, auditoriul e mai numeros și oamenii nu pot să plece imediat, ca pe stradă, trebuie să-și termine masa. Cheamă poliția, dar am timp să fug. Actele mele pe numele prințului de Bôlos sunt false și n-aș vrea să ajung iar în clinica de la Gravelles. Prefer să mă omor în libertate. Imediat după ce o revăd pe femeia care, prima, mi-a dăruit iubirea ei.

Într-o seară, înțeleg că nu voi mai suporta această cursă de-a lungul fitilului de detonare care deja e ars de foc aproape în întregime. Sunt prăbușit în mijlocul mormanelor de fotografii și casete de filme, iar focul îmi arde creierul, îmi mistuie ochii. Pe ecran, o înregistrare pe care o văd a treia oară, ca pentru a-mi dovedi că modul cel mai bun de a distruge această lume este să mă distrug pe mine. Această lume: o femeie însărcinată ale cărei trăsături amintesc vag de zâmbetul lui Sanco. E călărită de trei bărbați, doi negri și un alb, care lucrează cum ar face un lăncier pentru a doborî un animal. Penetrările sunt brutale, voit violente. Sexul unuia dintre negri este de o mărime înfiorătoare, se înfige în vagin cu forța unei bare de fier. Cadrajul e prost, se vede numai jumătate din fața bărbatului, dar ghicești că el strigă cu un râs triumfător: *„I am touching him! Yeah, I am...”* A simțit capul copilului de care își izbește pula. Asta îl excită, își

sporește eforturile, apăsându-și mâinile pe burta femeii. Îi ejaculează pe față și alt bărbat îi ia locul. Un prim-plan: sexul lui pe care adaugă un inel de metal. Împreunarea începe să semene cu o execuție. Femeia urlă, își pierde cunoștința, se trezește ca să-și dea seama că în ea copilul e tăiat, că moare înainte de a se naște... Ultima secvență o arată pe femeie prostrată, fără nicio expresie umană pe chip. Între coapsele ei larg desfăcute zace o mică grămadă de carne însângerată din care ies niște oase foarte fine, conturul unui umăr minuscul.

Gândurile care-mi mai rămân răsună în cap în buclă, în refrene sacadate. La interval de câteva minute îmi revine ideea de a găsi studioul clandestin unde a fost turnat filmul, de a-i omorî pe producător, tehnicieni și cei trei actori violatori. Am într-o valiză un Browning cu șase gloanțe care a fost al tatălui meu vitreg, Fernand Vachaud. Dar studiourile acestea sunt de obicei ambulante. Filmarea s-a făcut, poate,

în Jamaica, montajul la Amsterdam și vânzarea prin rețele instalate în Thailanda. Să mă duc la poliție cu toate casetele și revistele? M-ar fi luat drept vânzător sau dement.

Nu m-am omorât încă fiindcă mâine dimineață expiră termenul contractului meu cu agenția *Triumf*, pe care am contactat-o acum două săptămâni, dându-mi seama în sfârșit că singur n-o voi găsi niciodată pe Sanco. După cum mi-a comunicat angajatul care a întocmit dosarul, căutarea părea foarte grea: prea puține elemente și, în loc de nume, pseudonimul acesta de meserie, Sanco... I-am sunat de mai multe ori pe zi, ei m-au repezit, eu i-am făcut incapabili, spioni de operetă, „copoi de rahat”... Începeam să-mi pierd capul. Capul în care se derula, ca acum, același film: o femeie însărcinată legată pe o masă de tortură...

Închid ochii și filmul își desfășoară în întuneric secvențele sângeroase. Cineva omniscient, omniprezent și omnipotent pe care-l numim Dumnezeu trebuie că le vede, fiindcă el vede totul. Vede și tace. Cu pleoapele strânse, râd cu hohote. „*Benedictus fructus ventris tui...*” De ce ne-ai părăsit? Deschid ochii: un sex mare și negru, cu un inel de metal, se retrage din pântecul femeii...

Intru în camera alăturată, deschid valiza: câteva cărți de Cohenzollern și pistolul învelit într-o bucată de catifea. E ora trei dimineața. La ora nouă voi suna la *Triumf*... Una dintre cărți are ca titlu *Energia neiubirii*. Paginile nu-s tăiate, nimeni n-a citit-o încă. Primul capitol începe astfel:

> *De câte ori s-a măsurat puterea iubirii! I s-a evaluat forța calculându-se anii de așteptare pe care îi pot îndura îndrăgostiții, abnegația sau nebunia pe care această pasiune știe să le stârnească, geniul capodoperelor pe care iubirea, se pare, le inspiră. Dar nimeni n- a imaginat energia colosală pe care o degajă lipsa iubirii. Nu ura, nu, acest foc de paie este adesea comic în manifestările sale. Ci starea mohorâtă, cotidiană, asumată de miliardele de ființe care nu iubesc și n-au nicio șansă să iubească sau să fie iubite. Milioane și milioane de cupluri care se consumă încet în această insatisfacție, în acest vid. Uneori această apă stătătoare este străbătută de câteva unde de speranță, un adulter freamătă, câteva împreunări sunt smulse plictisului, dar învolburarea se potolește repede și nu înșeală pe nimeni: pietrele aruncate de amant fac ricoșeuri care amuză la început, apoi plictisesc. Neiubirea este secretul cel mai bine păzit al societății umane. Este disimulată sub beteala religiilor, flamurile marilor cauze, sub imaginea pioasă a micii fericiri familiale sau sub deliciile libertinajului. Dar vidul este acolo, bine ascuns până în momentul când prăpastia se deschide, largă, la picioarele noastre în toată evidența ei devorantă. Războaiele, masacrele, sângele terorilor răspund dorinței nemărturisite a neiubitorilor. Glacialul Robespierre și lubricul Danton sunt egali în incapacitatea lor*

de a iubi. Dacă iubirea este căutarea fierbinte a plenitudinii pierdute, ghicim lesne care poate fi energia mult timp comprimată a milioanelor de suflete incomplete, amputate de iubire! Miliarde de ființe care tac, rumegă, se acresc și apoi, într-o zi, sub stindardul primului demagog, încep să ucidă, să violeze, să distrugă lumea care i-a lăsat fără iubire. Trecând prin mai multe războaie și revoluții, am fost frapat îndeosebi de ingeniozitatea cu care violatorii omoară femeia pe care tocmai au posedat-o. Un simplu glonț în ceafă e rar, de obicei e vorba de o sfâșiere, un măcel. Ca și cum ar spera să smulgă din măruntaiele acelui trup misterul blestemului lor. O dată revenită pacea, cuplurile se reinstalează în confortul neiubirii, a cărei monstruoasă energie dormitează până la următoarea explozie. Am putea compara puterea ei cu bomba care tocmai

a fost testată în Pacific...

Cartea a fost publicată în 1947. O termin de citit pe la opt dimineața. Conținutul ei rezumă ceea ce toată viața am adunat în gând, tatonând, sperând zadarnic: civilizația oamenilor nu este nimic altceva decât un efort monumental de a se lipsi de iubire. O întreagă mașinărie se învârte ca s-o înlocuiască: de la grețoasa sentimentalitate a adolescenților mucoși care se împreunează sub privirile înduioșate ale adulților până la vomitiva și obscena sexualitate a „vârstei a treia" care prostituează reculegerea și înțeleapta decantare a memoriei, comori profanate de bătrânii lubrici. Trecând prin miriadele de soți care trăiesc în indiferență reciprocă, detestare sau, și mai rău, un simulacru de afecțiune. Omul este abrutizat prin muncă, dorințe, religiozitate, erotism neînfrânat, cultură și umanismul pervertit care celebrează și apără drepturile acestui om abrutizat. Societatea este gata de orice ca să nu se remarce că în toate acestea nu există nicio umbră de iubire. E gata chiar să închidă ochii la un studio unde sunt filmați bărbații care ejaculează în sânii despicați ai unei femei...

Iubirea... O seară de februarie, o femeie de care s-a luat o bandă de cretini. Trupul ei e diferit de trupurile femeilor slabe cu sânii mici pe care le văd ei de obicei. Cu flerul tinerilor masculi carnivori, ei simt că acest trup o face vulnerabilă pe femeie: în ochii lor, ea trebuie să fie prostituată sau săracă cu duhul. Altfel de ce ar avea sânii aceia grei, mișcarea aceea amplă a șoldurilor? De ce să aibă un corp care există? Ei o agresează, o înjură și, când reușesc să-i resping, e murdară, jalnică și descumpănită. Urcăm, urmăriți de privirile amuzate ale oamenilor pe lângă care trecem. În baie, stinge lumina și eu simt, la atingere, că trupul și chipul îi revin la viață... Dincolo de fereastra din fața patului nostru, asfințitul cizelează acoperișurile, balustrada balconului, tulpinile uscate din ghivecele de flori. Lumina și un senin violet, vibrant. Buzele mele păstrează luciul cald al trupului femeii, de la picioare până la frunte. Ea e întinsă pe o parte, ochii ei reflectă violetul cerului. Câteodată, îndreaptă o privire lentă spre brațele ei, spre sânii enormi care se odihnesc grei ca o ființă aparte. „Trupul meu, pare ea să spună, e ciudat..." O văd cu certitudinea absolută că această seară de iarnă este singura cronologie veritabilă a vieții ei.

Mă ridic, deschid fereastra spre intersecția zgomotoasă unde se agită deja o mulțime de ființe grăbite și lacome. Cu o voce a cărei putere mă surprinde, strig:

Iubirea...

În mijlocul vacarmului, pare o șoaptă înecată într-un hohot de plâns.

Sună telefonul: agenția *Triumf*. I-au dat de urmă lui Sanco. E într-un spital din Marsilia.

Starea ei probabil că nu vă va permite să vorbiți cu ea. Mă rog, puteți totuși să încercați s-o... s-o vedeți.

Îmi spun numele ei adevărat. Dar îl știam deja.

Lumina albă a mistralului

Infirmiera de gardă mă lasă să aștept pe un culoar gol și prost luminat. Lângă perete sunt așezați doi saci de gunoi în care se văd pansamente murdare de sânge maro. Ora zece seara, deci orice vizită e cu neputință. Tocmai i-am strecurat un teanc de bancnote (de multe ori sunt plătit cu bani gheață) și acum, fără îndoială, verifică deasupra unei lămpi dacă nu-s false. Scena imaginată mă duce cu gândul la un film văzut în copilărie, pe jumătate film, pe jumătate coșmar.

Se întoarce și mă conduce pe o scară de serviciu. Îi e teamă, se vede, dar banii sunt prea mulți. Îi promit că, în caz de probleme, voi lua totul asupra mea: am intrat pe ascuns, sunt tatăl pacientei... Argumentele mele par s-o liniștească. Sunt surprins că mă mai pot gândi la amănuntele acestea, ultimele care mă leagă de lumea oamenilor, de furnicarul spitalului cuprins încetul cu încetul de somn.

Infirmiera împinge o ușă, mă introduce și o închide în urma mea. Lumea dispare, se reduce la luminiscența veiozei care învăluie într-o lumină albăstrie încăperea strâmtă și austeră. Trupul este nemișcat, drept sub o pătură gri care seamănă cu o dală. Pe chipul cu pleoapele închise plutește un zâmbet imperceptibil. Un dreptunghi de carton fixat de tăblia patului indică numele pacientei: Sandra Cohen.

Sanco.

Fruntea mea îi atinge trupul, slab și ușor ca o pasăre. Sunt ghemuit lângă pat, cu fața apăsată pe acea umbră legată de viață prin jucăria de plastic a perfuziei. Adineauri, fără nicio rușine, am dat deoparte pătura și am contemplat – exact, contemplat! – oroarea fizică a acestui trup. Nicio jenă, nicio remușcare. Totul se petrecea deja în afara acestei lumi. În locul sânilor, două zdrențe inegale de piele atârnată, înnegrită.

Ridic brusc capul. Degetele pe care le strâng în mână s-au mișcat ușor. Ochii Sandrei sunt deschiși, conștienți. Îmi rostesc numele, acest „Godbarsky” pe care aproape că-l uitasem, îl silabisesc ca pentru o străină, pândind o reflexie. Ochii

sunt imensi pe un chip emaciat, iar privirea mea se înecă fără a atinge fundul tăcerii lor.

Deschid cele două canaturi ale ferestrei. O noapte de aprilie, caldă și calmă, transparența violetă a aerului, vitraliul întunecat al cerului susținut de crengile dezgolite. Mă întorc spre pat, îngenunchez, ascult. Respirația ei pare schimbată, buzele îi freamătă...

Niște voci răsună la capătul culoarului, se apropie. Infirmiera intră grăbită, urmată de un doctor, un tânăr chel cu o mină hotărâtă și înțepată.

Ultima privire a Sandrei pe care o reținem e plină de cer violet.

Dimineața mă întorc la spital. Pe culoar, pe o masă cu rotile, sunt îngrămădite resturile unui mic dejun: o farfurie cu un măr tăiat în jumătate. Camera Sandrei e goală, fereastra e deschisă – vântul însorit unduiește așternuturile aruncate pe tăblia înaltă a patului.

Lumina albă a mistralului... Această bucată de frază exprimă deodată absența Sandrei aici și prezența ei în altă parte. Un vânt luminos, în depărtare.

La recepție, mi se transmite un pachet, nu văd nimic prin lacrimi.

La hotelul meu, vântul izbește obloanele și umflă cu luminozitatea lui perdelele. Strada e invadată de lunga revărsare a unei manifestații. Fluiere, discursuri la portavoce care cheamă la „apărarea pensiilor noastre”. Majoritatea participanților sunt tineri. Cum să le spui că fericirea ar însemna să te sprijini de un zid din pietre vechi și albe, să închizi ochii sub mistral, să te gândești la o femeie pe care ai iubit-o atât de scurt și de intens, apoi să nu te mai gândești nici la această iubire, fiindcă ea este în întregime în acest suflu solar...

Scot din geanta de voiaj Browningul în învelitoarea lui de catifea. Să mă omor în mijlocul acestui vacarm mi se pare o soluție bună. Ce fericire, pe urmă, vor fi tăcerea luminoasă, vântul susținut, un drum de calcar urcând pe o colină. Drumul pe care înaintează deja Sandra... Caut în pachetul transmis de infirmieră. Sunt acolo șase caiete școlare și niște pagini prinse cu agrafe de birou de coperta primului caiet. Ezit să le citesc, de teamă să nu descopăr vreo „ultimă dorință” sentimentală pe care ar trebui s-o respect. Apoi îmi amintesc desenul pe care ea mi l-a trimis într-o zi: planul gardului clinicii de la Gravelles... Nu, nu va fi nicio ultimă dorință. Desfac paginile.

Scrisul e inegal, al cuiva care scrie culcat.

Dragă domnule Godbarsky,

Doar un cuvânt care să însoțească aceste cinci caiete și jumătate care retrasează cât mai factual posibil experimentul care a fost viața mea de când vă urmam cursurile. De pe vremea când, la îndemnul dumneavoastră, plănuiam să scriu o Istorie a cretinismului modern*. Într-unul dintre capitolele acestei cărți (inevitabil neterminate, subiectul este prea vast!), vă promiteam că voi încerca să-mi salvez aproapele. Dar trebuia să-l cunosc pe deplin. Revăzându-mă la clinica de la Gravelles, m-ați sfătuit să-mi schimb fizicul de tânără evreică studioasă și să-mi arunc trupul în magma acestei lumi. V-am urmat sfaturile, mi-am luat toate riscurile și viața aceasta se va sfârși curând, doctorii au amabilitatea de a nu mi-o ascunde. În notele mele veți găsi descrierea acestor ani și câteva concluzii pe care le-am vrut cât mai puțin filosofice. Și două sau trei pagini despre Mardi Gras (ziua când, cavalerește, mi-ați luat apărarea. Nu m-ați recunoscut, chirurgia estetică și vârsta m-au deghizat bine și totuși ne-am recunoscut, nu-i așa?).*

Pentru moment, aș vrea să previn în dumneavoastră orice regret. Nu mă plâng că am ales viața pe care ați schițat-o într-un acces de furie împotriva prostiei omenești. Ce aș fi altfel? Scriind Cretinismul modern*, mă vedeam, cu angoasă, o bună mamă evreică, o profesoară mucegăită, împotmolită într-o universitate (cea din Clermont-Ferrand, de exemplu), măritată cu un intelectual evreu, una dintre clonele lui Bernard Halévy, mai puțin bogat și pretențios, fără îndoială, și deci mai puțin prost, pe scurt, un tip de treabă care a petrecut ani întregi în arhive ca să demonstreze că dl Theodor Herzl și dl Marcel Proust au asistat într-o zi la aceeași reprezentație de la Operă.*

Godb fie lăudat, am fost cruțată de asta. Am trăit, desigur, lucruri atroce, mai ales în ultima perioadă a acestei vieți pe sfârșite. Dar să nu exagerăm nimic. Ceea ce eu făceam prin alegere, milioane de femei suportă zi de zi sub constrângere.

Am explorat fabuloasa diversitate pe care bărbatul se străduiește s-o găsească în Rău. Însă nu această cruzime m-a intrigat cel mai mult. Nu, sunt urmărită de o cu totul altă întrebare. Aș fi vrut atât de mult să vă vorbesc despre ea, dar, în lipsă, o voi formula aici fără răspuns:

Atracția sexuală este un catalizator supraputernic, o energie care ar putea fi îndreptată spre țeluri glorioase (Freud s-a încrâncenat pe această cale). Cum se face că ea devine un scop în sine distrugător, se fărâmițează în ridicolul donjuanism al masculilor carnivori care doresc ori stagnează în rumegarea obtuză a masculilor ierbivori care, emasculați prin căsătorie, nu mai doresc? Într-un cuvânt, de la ce masă critică de carne posedată în sus se eliberează bărbatul de multiplicitatea erotică și accede la iubire?

Dacă aș mai avea câteva luni de trăit (ceea ce nu e cazul) și destui bani (la fel), aș încerca un ultim experiment: un palat (nu, e prea static), un pachebot mai degrabă, un bal mascat, femei cu trupuri de o voluptate extremă, bărbați pe care i-aș defini ca Don Juani potențiali, fiindcă sunt prea timizi, cei mai doritori de dorință. Pun pariu că măcar unul dintre ei ar ști să transceandă multiplicitatea carnală oferită. Și am vedea atunci ceea ce se ascunde în spate. Godb vorbește despre această depășire în Multiplicitate contra timp*, vă amintiți? Un hotel pe malul Bosforului, noaptea petrecută cu o prostituată, dimineața transfigurării. Mirosul apei pe lemnul călduț al unui debarcader...*

Aceste senzații le luăm cu noi la ultima plecare, credeți-mă, dragă domnule Godbarsky. Să știți că vă iubesc și că... Scuzați-mă, vine infirmiera să se ocupe de curajoasele mele rămășițe... Arriverderci, Principe Azzuro.

Epilog

Pachebotul, pe care l-am botezat *Queen of the Baltic*, va părăsi portul de origine într-o noapte rece de noiembrie.